¶ Dominica prima in aduentu dn̄i ad Rhomanos. xiij.

Ratres ſcientes qꝛ hora
eſt iam nos de ſōno ſur/
gere Nunc em̄ ꝓpioꝛ eſt
noſtra ſalus quam cum
credidimus Nox preceſ/
ſit: dies autē appropinquabit. Abijcia/
mus ergo opera tenebraꝝ ꝛ induamur
arma lucis. ſic vt in die honeſte ambu

Ratres Scientes quia hora eſt iā nos de ſomno ſurgere Verba
p̄poſita originaliter ad Rho. xiij. ca. ſunt ſcripta in epl̄a hodier/
na lectionaliter recitata Ante iniciū illius epiſtolę ſcribit ſanct⁹
Paulus in eodē ca. dicens. Nemini quicq̄ debeatis niſi vt inuicē diliga
tis Qui em̄ diligit ꝓximum legē impleuit Poſt hoc ſequitur epl̄a hodi
erna. Scientes quia hora eſt iam ꝛc Vbi ſciendū ꝙ epl̄a hodierna ꝛ euā
gelium hodiernū cōcordant. qꝛ in euangelio intimat̄ nobis aduent⁹ regꝭ
celeſtis. Sic in epiſto
la monet nos apoſto
lus Paulus vt ꝑpare
mus nos ad aduentū
tanti regis dicēs (Fra
tres) Vbi notandum
ꝙ ſctūs Paulus apo/
ſtolus ꝯmuniter in ſu
is epiſtol' ꝑmittit fra
tres. Et rō eſt iſta Oꝛ
in ſuis epiſtolis nitit̄
hoīes inducere ad aō/
rem fraternitatis Eti
am pn̄tem epl̄am ſcri/
bit rhomanis Et rho
mani ſunt qui in ꝑtibꝫ
italię de iudeis ꝛ gen/
tibus cōuerſi ſunt ad fidē ꝑ doctrinā ipſius apoſtoli. Vn̄ ſcribit ipſis ꝑ
thimotheum diſcipulum ſuum a corintho ciuitate. quę eſt in achaia di/
cens (Scientes qꝛ hora eſt) ſcȝ in tempore gratię (iam nos de ſomno ſur/
gere) Lyra. de ocio ſurgere ad oꝑa charitatis Gregorius. Charitas ope
ratur magna ſi eſt. ſi autem oꝑari rēnuit charitas non eſt (Nunc em̄) id ē
tempore gratię (propior eſt noſtra ſalus) Lyra. quia per chriſtū ianua ſa
lutis eſt aperta. quę tempore legis erat clauſa Ideo ſubditur (quam cuȝ
credidimus) id eſt plus q̄ȝ ante aduentum chriſti. tunc em̄ ſciebāt ſe prēs
antiqui deſcenſuros ad limbū. Vnde patriarcha Jacob dixit Geneſ.
xxxvij. Deſcendam ad filiū meum lugens in infernū ꝛc (Nox ꝑceſſit) Ly
ra. id eſt obſcuritas figuraꝝ veteris legis (dies autem appropinquauit).
id eſt claritas veritatis reuelata eſt in noua lege (Abijciamus ergo ope/
ra tenebrarum) Lyra. id eſt peccata quę ad tenebras ducūt Matth. xxij
(et induamur arma lucis) id eſt virtutes quę illuminant mentē ꝛ finali/
ter ad vitam ęternā producunt (ſic vt in die) Lyra. iudicij extremi. (hone/
ſte ambulemus) ſcȝ ad gloriā (Non) ſcȝ ambulemus (in cōmeſationibus)
ſcȝ vitando peccata gulę (ꝛ ebrietatibus) id eſt potationibus immodera/
tis (non in cubilibus) Goꝛ. id eſt pigricijs dormientiuȝ (ꝛ in pudicicijs) id
eſt luxurioſis actibus qui ꝓueniunt ex ſuꝑfluitate cibi ꝛ potus ꝛ ſomni.
(Non in contentione) ſcilicet quo vnus cōtendit cōtra alium (et emulati/
one) Goꝛ. quo vnus alteri inuidet de ſua proſperitate. (Sed induimini ꝛc

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſum chriſtum) Lyra. ſcʒ imitando ſanctitateʒ conuerſationis ſuę Quia ſcd̄m Auguſtinū. Non eſt verus chriſtianus qui non imitatur veſtigia chriſti

¶ Poſtilla

Ratres quecunqꝫ ſcripta ſunt ad nr̄am doctrinā ſcripta ſūt ad Rhomanos. xv. Ante iniciū illius epiſtolę ſcribit ſanctus Paulus in principio illius capituli dicens. Debemus aūt nos firmiores. imbecillitates infirmoꝝ ſuſtinere ꝛ nō nobis placere. Poſt hoc ſeqͥtur ep̄l'a hodierna Quęcunqꝫ ſcripta ſunt ad noſtrā do. ꝛc̄. Concordant epiſtola ꝛ euangeliuʒ. quia in euangelio hodierno agit̄ de aduentu chriſti ad iudiciū vbi q̄daʒ ad terrorē maloꝝ. quędam ad cōſolationem bonoꝝ tāguntur. Sic etiaʒ apoſtolus in epiſtola hodierna adducit ſacrā ſcripturam quę hōieʒ ad preparandum ſe ad iſtū aduentū dirigit ꝛ informat dicēs (Quęcunqꝫ ſcripta ſunt) gor de domino noſtro ieſu chriſto in diuīs libris ꝛ etiā de ſanctis veteris teſtamenti. ſicut d̄ iacob ꝛ de thobia. Et etiā ſanctis noui teſtamenti. ſcʒ de apoſtolis de martyribus. ꝛ de aliȷ̄s ſanctis (ad noſtrā doctrinā ſcripta ſunt) quia oīs ſcriptura diuinitus inſpirata vtil' eſt ad docēdū. ij. Thimo. iij. (vt per patientiam). ſcʒ in aduerſis. ꝛ cōſolationē ſcripturaꝝ) id eſt ꝯſolationē quā dant ſcripturę Cōſolant̄ eīm nos ſcipturę in incolatu vitę pn̄tis (ſpē habeam⁹). ſ. de beatitudie ęterna q̄ ex ſcripturis ꝓmittit̄ (Deus aūt patientię) id eſt deus q̇ eſt dator patientię in aduerſis (ꝛ ſolacij) id eſt ꝯſolationis poſt tribulationē Quia ipſe cōſolatur nos in om̄i tribulatione noſtra. ij. Coꝝ. pri. (det vobis idipſum ſape). i. ſentire (in alterutruʒ) id eſt cōformiter (ꝭm ieſuʒ chriſtū) id eſt ꝭm doctrinā ieſu chriſti (vt vnanimes) id eſt eadē voluntate (vno ore). i. eadeʒ vocis ꝯfeſſione (honorificetis deū ꝛ patrē dn̄i noſtri ieſu chriſti) Ly quantū ad vnitateʒ operis. quia fides ſine opibus mortua eſt Eſa. ij. (ꝓpter qđ ſuſcipite inuicē) ſcʒ infirmos ad ꝯſolandū. (ſicut et ipſe). ſ. chriſt⁹ (ſuſcepit vos) infirmos (in honorē dei) id eſt vt in vobis honorificet̄ de⁹. (dico eīm ieſum chriſtuʒ miniſtrū) id eſt p̄dicatorē (fuiſſe circūciſionis) p̄dicando iudęis circūciſis Ideo ip̄e chriſtus dixit Mat. xv. Nō ſuʒ miſſ⁹ niſi ad oues q̄ perierūt domus iſrl' (ꝓpter veritatē dei) Vlin. id eſt vt deus verax habeatur (ad ꝯfirmandas ꝓmiſſiones patrū) factas ipſis. qꝛ iudeo

lemus Non in cōmeſationibus ꝛ ebetatibus: nō in cubilibus ꝛ impudiciciȷ̄s: non in contentione ꝛ ęmulatione Sed induimini dominum ieſum chriſtum.

¶ Dn̄ica ſecunda in aduentu Rho. xv

Ratres quęcūqꝫ ſcripta ſunt ad noſtrā doctrinā ſcripta ſunt. vt per patientiā et cōſolationē ſcripturarū ſpem habeam⁹. Deus autem patientię ꝛ ſolacij det vobis idipſuʒ ſapere in alterutrū ꝭm ieſū chriſtū vt vnanimes vno ore honorificet; deū ꝛ prēm

rū aſſumptio ad fidē ⁊ ad ſalutem fuit ex debito per ꝓmiſſionez patribꝰ
coꝝ factaz Lu. pri. Sicut locutus eſt ad prēs noſtros abrahā ⁊ ſemini
eius in ſcl'a (gētes aūt). i. pagani ſcꝫ dn̄t (hōrare deū ſup mīa) eis exhibi/
ta ſine p̄cedente ꝓmiſſione. qꝛ gentiū aſſūptio ad fidē ⁊ ſalutē. fuit ex ſo/
la mīa ſine ꝓmiſſione. quia lex nō fuit data pr̄ib; coꝝ neqꝫ ꝓphete ſicꝫ iu
deis (ſicut ſcriptū eſt) in Ps̄. xvij. vbi chriſtus loq̇tur ad prēz (ꝓpterea cō/
fitebor tibi in gentibus dn̄e). i. faciā tibi gētes ꝯfiteri voce laudādo (⁊ no
mine tuo cātabo) Gor. i. faciā tibi cātare cāticū laudis Ps̄. xcv. Canta
te dn̄o canticū nouuꝫ.
(Et iteꝝ dt). ſ. ſcrip/
tura. Eſa. xxxv. (Le/
tamini gētes). i. paga/
ni cōuerſi ad fidē. (cuꝫ
plebe eius). i. cū iude/
is.. Factū eſt vnū oui
le de iudeis ⁊ gentibꝰ.
vn̄ Jo. x. Et fiet vnū
ouile ⁊ vnꝰ paſtor) Et
iteꝝ). dicit Dauid in
p̄s. xcvi (Laudate do/
minū oēs gentes) id ē
pagani conuerſi ad fi/
dē (⁊ magnificate euꝫ
oēs ꝑpl'i) Uincē. i. oēs
tribus filioꝝ iſrl'. (Et
rurſum Eſaias ait) ri.
ca (Erit radix ieſſe). ſ.
qui ⁊ eſai pater dauid
p̄. Regꝫ. xvi. de q̄ ſtir
pe natus eſt chriſtus
ſm carnē (et qui exur/
get regere gentes). ſcꝫ ī
fide ⁊ bonis opibus ⁊
gētes cōuerſe ad fidez
(in eū gētes ſperabūt)
Genes. xlix. Jpſe erit
expectatio gentiū.. q̇a
hn̄t ſpē p ipſū cōſeq̄ vi
tā eternā (deus autem ſpei) in quo ſperandū eſt (repleat vos omni gaudio
ſcꝫ ſpūali (⁊ pace in credēdo vt abundetis in ſpe) Ly. per cumulū merito
rū (⁊ virtute ſpūſſancti nulle virtutes vel opera placent deo,

dn̄i nrī ieſu chriſti ꝓpter qd̄ ſuſcipite in/
uicē ſicut ⁊ chriſtꝰ ſuſcepit vos in hōrē
dei. dico em̄ chriſtū ieſum miſtrū fuiſſe
circūciſionis ꝓpter veritatē dei ad con
firmādas ꝓmiſſiones patꝝ. gētes autē
ſup mīa hōrare deū ſicut ſcriptū eſt. ꝓp
terea ꝯfitebor tibi in gētibus ⁊ noī tuo
cātabo. Et iteꝝ dt Letami gentes cum
plebe eius Et iteꝝ. laudate oēs gentes
dn̄m ⁊ magnificate emu omēs ꝑpl'i. Et
rurſus eſaias ait. Erit radix ieſſe ⁊ qui
exurget regere gentes in eū gētes ſpera
bunt Deꝰ aūt ſpei repleat vos oī gau/
dio ⁊ pace in credēdo. vt abundetis in
ſpe ⁊ virtute ſpiritusſancti

¶ Dn̄ica tercia in aduentu domini prima. Corinthioꝝ. iiij.

Ratres Sic nos exiſtimet homo
vt miniſtros chriſti. ⁊ diſpenſato

¶ Poſtilla

Ratres Sic nos exiſtimet hō vt miſtros chriſti. p̄. Coꝝ. iiij. Añ it
cium illiꝰ epl'e ſcribit ſā. Paulus dicēs, Templuz dei ſanctum eſt quod

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

eſtȝ vos Si quis int̃ vos videt̃ ſapiēs i h̄ ſcl'o ſtult⁹ fiat vt ſit ſapiens.
Sapiētia ei h⁹ mūdi ſtulticia ē apud deū. Tūc p⁹ ho c ſeq̃tur ep'la hodi/
erna (Sic nos exiſtimet hō) Sciēdū q̄ ep'la ꝛ euāgeliū ꝯcordāt. q̄ꝛ i euā
gelio agit̃ de ſpūali aduētu xp̄i in ſignū hui⁹ tūc euāgeliuȝ dicit de ſācto
Joāne q̄ int̃pretatur in quo ē grā. Sic etiā ap'ls paul⁹ in ep'la hodierna
ſuadȝ p̄latȝ q̄ debeāt diligēt̃ exeq̄ ſibi iiunctū officiū ꝛ miſterium ergo d̄t
(Sic nos exiſtimet hō ꝛc̄) ꝛ hāc ep'laȝ ſcribit corīthijs Et corīthij noīan
tur a q̄dā citate q̄ d̄ꝛ corinthus ꝛ ē metropol' i achaię ꝑtib⁹. Achaia vero
ē q̄ddā territoriū i terra gręcię. Et illos arguit de iudicio temerario. quia
nimis temerarie iudicabāt ap'lm cū ſuis ergo d̄t. (Sic nos exiſtimet hō
vt miſtros xp̄i) Vin.q.d. taliter viuiuem⁹ ꝛ ꝯuerſamur q̄ q̄libȝ hō poſ/

res myſterioꝝ dei Hic iam queritur īt̃
diſpēſatores vt fidel' q̄s iueniat̃. Mi/
hi āt ꝓ mīmo eſt. vt a vob iudicer. aut
ab hūano die ſȝ neq̄ȝ meip̄m iudico Ni
hil enī mihi cōſcius ſuȝ ſȝ nō i hoc iuſti
ficat⁹ ſum Qui aūt iudicat me dn̄s eſt.
Itaq̄ȝ nolite ante tēp⁹ iudicare quoad
uſq̄ȝ veniat dominus qui ꝛ illumīabit
abſcōdita tēbraꝝ et maīfeſtabit cōſilia
cordiū. ꝛ tunc laus erit vnicuiq̄ȝ a deo.

ſit vere exiſtiare de no
bis q̄ ſumus fideles
miniſtri chriſti Unde
Bonauētura doctor
ſacrę theologię ſuper
quartolibro. ſententi/
arum diſtinctione de/
cima ſexta De quoli/
bet preſumendum eſt
bonū niſi probetur cō
trarium (et diſpenſato
res) Gorra. id eſt. diſt̃/
butores miſterioꝝ d̄i)
id eſt ſacramentorum
diuinorum (Etiam q̄
ritur) a nobis (inter diſ
penſatores vt fidelis quis inueniatur). Prouerbiorum. decimo quinto.
Multi homines vocantur miſericordes. virum autem fidelem quis in/
ueniet Thomas Fidelis miniſter eſt qui in omnibus intendit honorem
et vtilitatem populi. ſed ipſi corinthij iudicabunt plures eē infideles nec
aliquem putantes eſſe fidelem (mihi autem pro mīmo eſt). Gorra. id eſt
parum puto (vt a vobis iudicer) Thomas. ſ. eſſe fidelis vel infidelis (aut
ab humano die) id eſt. ab homine dum eū in ſuo die id eſt in preſenti tem
pore (ſed neq̄ȝ meipſum iudico) Vincentius. Fidelem vel infidelem mini/
ſtrum chriſti. cum non poſſum ſcire certitudinalē ſententiā. ſed ex coniec/
turis exiſtimo me bene eſſe fidelem diſpenſatorem. Unde dicitur. Eccle
ſiaſtes. nono. Neſcit homo an odio vel amore dignus ſit (nihil enī mi/
hi conſcius ſum) id eſt in nullo remordet me conſcientia mea (ſed non in
hoc iuſtificatus ſum) Gorra id eſt non ideo me iuſtum reputo. quia po/
teſt eſſe aliquod delictum quod neſcio. p̄s. decimooctauo. Delicta quis i
telligit (qui autem iudicat me dominus eſt) qui ſolus nouit ſecreta cordiſ
mei. melius q̄z ego ipſe (itaq̄ȝ nolite ante tempus iudicare) ſcȝ iudicij extre
mi quia modo non iſt tempus iudicandi (quoaduſq̄ȝ veniat domin⁹) ſup
ple ad iudicandum (qui ꝛ illuminabit) id eſt aperta faciet (abſcondita te/
nebrarum) id eſt occulta peccata (et manifeſtabit conſilia cordium) id eſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cogitata. quia tunc libri cōſcientiarū aperient(⁊ tunc laus erit) id eſt remuneratio(vnicuiqꝫ a deo) bene agenti vel cogitanti ⁊c̄.

¶ Poſtilla

Audete in dn̄o ſemꝑ. iterū dico ⁊c̄. Phil. iiij. An̄ iniciū illiꝰ ep̄le ſcribit ſcūs paulꝰ dicēs Frēs nr̄a cōuerſatio in celis ē.. Vn̄ ſaluatorem expectamus dn̄m nr̄m ieſū chriſtū q̄ reformabit corpus hūilitatis nr̄e. cōfiguratū corpi claritatis ſue. Tunc ſeqtur ep̄la hodierna(Gaudete ī dn̄o ſemꝑ ⁊c̄.) Sciendū qꝫ ep̄la ⁊ euangeliū cōcordant. qꝛ in euangelio doce/mur qualiter dn̄o viā ꝑparare debemꝰ ꝑ verā pn̄iam vt eū digne ſuſcipe poſſimus iā venturū in carne. Et debet hoc fieri cū gaudio ſpūali. qđ gaudiū neccārium eſt in tꝑe tribulationis ſc̄m illud Jaco. i. Om̄e gaudiū eſtimate frēs cū in variaſ tēptatiōes incideritis Et cū illo gaudio ſpūali bn̄ ſtat cōtritio cordis. qꝛ ſc̄m Aug. petens de pctis dolet.. et de dolore gaudet Sic etiā ap̄ls paulꝰ ī ep̄la hodier. nos informat q̄liter in dn̄o gaudere debemus di. gaudete in dn̄o. ⁊ p̄ntem ep̄laꝝ ſcribit philippenſibꝰ ⁊ philippenſes noīant a ciuitate philippis q̄ eſt in grecia Vn̄ dicit (Frēs gaudete ī dn̄o).

¶ Dominica quarta in aduētu dn̄i. Philippenſes. iiij

Audete in dn̄o ſemper iterū dico gaudete Modeſtia veſtra nota ſit omnibus hominibꝰ. Dominus eñ ꝓpe eſt. Nihil ſolliciti ſitis. ſꝫ in oī orōe ⁊ obſecratione. cū gratiarū actione petitiones veſtre innoteſcāt a/pud deum. ⁊ pax dei que exuperat om/nē ſenſum cuſtodiat corda veſtra ⁊ in/telligentias veſtras In chriſto ieſu domino noſtro.

nō in hoc ſeculo.. Nō illius eſt. qꝛ ſicut neō pt duobꝫ dn̄is ſeruire Mat vi. Sic neō pt gaudere in hoc ſeculo ⁊ cū hoc in dn̄o(ſemꝑ) Ly. non vna hora ſed quotidie(iterū dico gaudete) nō ſolū exterius ſed etiā in corde interius(Modeſtia vr̄a) Ly. in ꝯuerſatione ⁊ vita(nota ſit om̄ibus hoībꝫ) Vincen. tā malis q̄ꝫ bonis. Ly. vt boni meliores fiant vr̄o exēplo. ⁊ alij mali ꝯuertātur(dn̄s eñ ꝓpe eſt) Gor. iō debetis gaudere. qꝛ dn̄s ꝓpe eſt et paratus dare qđ neccārium eſt(nihil ſolliciti ſitis) Vin. ſ. de tꝑalibus. ſed iactantes curaꝫ veſtrā in dn̄o ⁊ ipe vos enutriet. Juxta illud Mat. vi. Nolite ſolliciti eſſe dicētes. quid mā ducabimꝰ aut quid bibemꝰ ⁊c̄.(ſed ī omni orōe ⁊ obſeruatione) Vin. de quibuſcunqꝫ rebus(cum gratiarū ac/tione) quia qui vult alia ipetrare gratus debet eſſe de p̄teritis Vnde Criſoſtomus ſuꝑ Mat. gratiarum actio eſt inuitatio ad plus dandū(peti/tiones veſtre innoteſcant apud deū) id eſt ita feruētes ſint vt ad deū per/ueniant(⁊ pax dei) id eſt deus qui eſt pax ⁊ quies mētis (que exuperat). i. excedit(omnem ſenſū) Vincentius. id eſt omnē intellectū tam angelicuꝫ q̄ꝫ humanum(cuſtodiat corda vr̄a) id eſt voluntates veſtras in bono. (et intelligentias veſtras in chriſto ieſu domino noſtro). Gorra. vt nihil ex/tra ipſum appetatis vel intelligatis.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Pparuit enī gratia ſaluatoris noſtri ⁊c̄. Hodie ab eccīa dei celebratur natiuitas dñi. ſicut chriſtus dñs noſter de ꝟgine maria natus ē verus homo. in quo magnā miſericordiam hominib⁹ oſtendit. q2 nō ex operibus iuſticię quę fecim⁹ nos. ſed ƀm magnā mīam ſuaꝫ ſaluos nos fecit Ergo apl's paulus in officio ꝑmę miſſę q̄ in media nocte celebrať inſinuat dei mīaꝫ nobis exhibitā dicens (Apparuit em̄ grā ⁊c̄. Ante iniciuꝫ illius eplę ſcribit ſcūs paulus exhortādo tytū diſcipulū ſuū di. loq̄re q̄ decent ſanā doctrinā. ſenes vt ſobrij ſint pudici prudētes ſani in fide. in dilectione ⁊ patiā. Et in oībus teipꝫ ꝑbe exemplū bonoꝝ opꝫm. Tūc ſeq̇tur pn̄s epl'a (Apparuit eī grā dei ⁊ ſaluatoris nrī) Ly. ī carne nobis aſſumpta (oībus hoībus). Gor. id eſt ad vtilitatē oīꝫ hominū (erudiēs nos) verbo ⁊ exēplo. (vt abnegantes impietatē). ly. id eſt idolatriā. ſicut ⁊ per oppoſitū pietas dicitur cultus diuin⁹ (⁊ ſęcularia deſideria) Ly. q̄ tendūt ad diuitias ⁊ hōres ⁊ delicias corporis (ſobrie) Ly. ī nobis (⁊ iuſte) ad ꝓximū (⁊ pie) ad deū (viuam⁹ in hoc ſeculo). i. in mūdo fragili ⁊ trāſitorio expectātes btām ſpeꝫ) id eſt beatitudinem ſperatam. vt per hoc libentius ⁊ facilius faciamus bona opera (⁊ aduentū glorię) id eſt manifeſtationeꝫ glorioſam (magni dei ⁊ ſaluatoris noſtri ieſu chriſti) Gor. id eſt aduentū chriſti ad iudicium qui eſt magn⁹ deus ⁊ ſaluator noſter Nam in primo aduentu venit vt puer paruulus In ſecūdo aduētu venit vt de⁹ magnus cum poteſtate et maieſtate (Qui) ſupple chriſtus (dedit) gratis ⁊ ſine meritis (ſemetipſum) in ꝑcium ⁊ nullā aliā creaturā (ꝓ nobis) adhuc inimicis (vt nos redimeret) per ꝑcium ſanguinis (ab omni iniquitate) tā actuali q̄ʒ originali (mūdaret ſibi populum) per ſacramentū baptiſmi (acceptabilem) id eſt gratū per charitatem (ſectatorē bonoꝝ opꝫm). Ly. ita q̄ grā quę datur in baptiſmo nō datur inuacuū. ſed ad bn̄ opandum (hęc loq̄re) Ly. ignorantes docendo (⁊ exhortare) iam ſcientes ad meli⁹ inducendo. (In chriſto ieſu dño noſtro)

In nocte Natiuitatis domini ad ꝑmam miſſaꝫ Epiſtola ad Tytū ſecūdo

Pparuit eī gratia dī ⁊ ſaluatoris noſtri omnibus hominibuſ erudiens nos. vt abnegantes ī pietatem ⁊ ſęcularia deſideria ſobrie et iuſte ⁊ pie viuamus in hoc ſęculo expectantes beatam ſpem ⁊ aduentū glorię magni dei ⁊ ſaluatoris noſtri ieſu chriſti Qui dedit ſemetipſum pro nobis vt nos redimeret ab omni iniquitate ⁊ mundaret ſibi populū acceptabileꝫ ſectatorem bonorum operum. hęc loquere et exhortare in chriſto ieſu domino noſtro.

Epl'a in ſecunda miſſa.

Pparuit benignitas ⁊ humanitas ſaluatoris ⁊c̄. ad Tytū primo.

Ante iniciuꝫ illius epiſtolę ſcribit ſcũs Paulus Tyto diſcipulo ſuo dicens Loquere ⁊ exhortare illos principibꝫ ⁊ poteſtatibꝫ ſubditos eē. ad omne opus bonũ paratos eſſe. ⁊ poſt pauca ſequitur epl̄a hodierna (Apparuit benignitas ⁊ hũanitas ſaluatoris nr̄i dei) qꝛ magnā miam nobꝭ deus exhibuit in hoc ꝙ ꝓ nobis humanitatē aſſumpſit (nō ex opibꝫ iuſticię q̄ fecimus nos) Hoꝛ. qꝛ nulla bona facimꝰ. ĩmo potius cũ inimici eſſemus recōciliati ſumus deo (ſed ſcd̄m ſuam miſericordiā nos ſaluos fecit)

¶ In ſecunda miſſa Natiuitatis chriſti Epiſtola ad Tytum. iij.

Apparuit benignitas ⁊ humāitas ſaluatoris noſtri dei. nō ex operibus iuſticię quę fecimus nos. ſed ſcd̄m ſuam miam ſaluos nos fecit. per lauacrum regenerationis renouationis ſpiritusſancti. quem effudit in nos abunde per ieſum chriſtū ſaluatorem noſtrum. vt iuſtificati gratia ipſius heredes ſimus ſecundum ſpem vitę ęternę in chriſto ieſu domio noſtro

¶ In die natiuitatis domini ad ſummam miſſam Epiſtola ad Hebreo. i.

Multifarie ml̄tiſqꝫ modis olim deus loquens patribus in prophetis nouiſſime diebus iſtis locutus eſt nobis in filio quem conſtituit heredem vniuerſorum: per quē fe

Ly. Salus ei ęterna excedit totaliter facultatem humanę naturę ꝓpter qd̄ nō pōt attingere eaꝫ q̇s niſi ex largitate diuię mię (ꝑ lauacꝝ regenerationis) id eſt baptiſmi. ꝑ queꝫ fit r̄generatio a culpa Generatio ei inq̇nat Ps̄. Ecce em̄ in iniq̇tatibus ꝯcepꝰ ſuꝫ ⁊c̄. Sꝫ regeneratio lauat Joan. iij. Niſi q̇s r̄natus fuerit ex aq̄ ⁊ ſpirituſcō nō p̄t intrare ĩ regnū dei (⁊ renouatōnis ſpūſſcī) qꝛ ſpūſſcūs in baptiſmo datus. terminat vitā veterē q̄ ē ſub pctō ⁊ inchoat nouā que eſt ſb grā. (quę effudit in nos abūde) Ly. ad delectationem oīm pctōꝝ ⁊ copiaꝫ vͥtutū (per ieſum chriſtū ſaluatorē nrm̄) Ly. ex cuius paſſione habet efficaciam ſacramentum baptiſmi (vt iuſtificati gr̄atia ipſi heredes ſimus) Ly. quia gratia facit nos filios dei adoptiuos et heredes regni (ſm ſpem) in p̄nti (vitę ęternę) ſcꝫ in futuro

¶ Poſtilla.

Multifarie multiſqꝫ modis. ad Hebre. p̄. ca. Hanc epl̄am ſcribit ſanctus Paulus ad Hebreos. Et hebrei ſunt q̇ ſunt cōuerſi ad fidem chriſti de iudaiſmo Et in alia epiſtola ponit dignitatē noui teſtamenti reſpectu veteris teſtamēti. ꝙuis vtrūqꝫ teſtamentum ſit a deo datū .. Vetus tn̄ tradidit ꝑ angelum qui loq̄batur moyſi in ꝑſona dei. vt habetur Actuū. vij. ca. ⁊ Joan. ix. Nos ſcimus quia moyſi locutꝰ eſt deus Nouum autem teſtamentū tradidit deus per ſeipm̄. quia ꝑ filium ſuum incarnatū qui eſt vnus deꝰ cū prē Itē qꝛ vetus teſtamentū tra

ditū eſt obſcure ſub velaminibus ⁊ figuris. Nouū autem teſtamentum
traditū eſt lucide ⁊ aperte Et in ſignū huius dicit apl's (Frēs multifarie)
id ē multis locutionib9.ſ.abrahe.iſaac ⁊ iacob ⁊ ceteris.⁊ eiſdē ſepe (mul
tiſq3 mōis) qr mō per ſomnia. vt Danieli.mō aperta voce vt moyſi.mō ī
interiori inſpiratione vt dauid (olim deus loquens pribus ī ꝓphetis) Ly
id ē ꝑ ꝓphetas quib9 angeli reuelabant occulta diuina.⁊ ipſi vlteri9 ꝓplo
nūciabant) nouiſſime dieb9 iſtis) Ly.tpe grē ⁊ veritatis reuelate (locutuſ
eſt nobis in filio) id eſt ꝑ filiū incarnatū q̄ maior eſt ꝓphetis (quē) filiū ſm
humanā naturā deus pr̄ (cōſtituit heredē).i.dn̄m perpetuū (vniuerſoruz)
ſup oēm creaturā.(per

cit ⁊ ſecula Qui cū ſit ſplendor glorie ⁊
figura ſubſtantie eius. portāſq3 omnia
verbo virtutis ſue purgationē peccato
rum faciēs ſedet ad dexterā maieſtatis
in excelſis: tanto melior angelis effect9
quāto differētius p̄ ill' nomē heredita
uit Cui em̄ dixit aliquādo angelorum
filius meus es tu. ego hodie genui te ⁊c.
Et rurſum. Ego ero illi in patrem. et
ipſe erit mihi in filium. Et cum iteꝝ

quē) Gor. ſupple chri/
ſtū ſcōm diuinam na/
turā ſm quā coeternus
eſt pri (feci) nō ſolū in/
uiſibilia. ſ3 (⁊ ſecula) ꝯ
manicheos Joan. pri.
Oīa per ipm fcā ſunt
(Qui cuz ſit ſplendor
gl'ie) qr filius ꝓcedit a
prē vt ſplendor a ſole.
(⁊ figura ſubſtātie ei9)
.i.eiuſdē ſubſtātie cuz
prē (portās).i.ſuſtētās
⁊ ꝯſeruās in eſſe (oīa).
id ē celeſtia ⁊ terreſtria (v̄bo v̄tutis ſue) id eſt ſolo impio ptātis ⁊ bonita/
tis ſue (purgationē pctōꝝ faciens) Gor.tā originaliū q3 actualium ⁊ ipe
chriſtus (ſedet).i.quieſcit ⁊ regnat poſt multū laborē ⁊ humiliationem
ſublimatus (ad dexterā).i.equalitatem paterne (maieſtatis in excelſis) in
potioribus bonis patris (tanto melior).id eſt ꝓporcionabilior (angel' effe
ctus. Quāto differentius p̄ illis nomen hereditauit). Ly.qr ipſe dicitur
verus deus ⁊ dn̄s cōſubſtantialis patri.ipſi aūt angeli dicūtur ſerui (cui
em̄ dixit aliqñ angelorum) Gor. Non ſolum minoꝝ.ſed etiam maiorum
(filius meus es tu) id eſt mihi ꝓprius ⁊ cōſubſtantialis (ego hodie genui
te) id eſt eternaliter.quia eius generatio nō tranſit in p̄teritum (et rurſuz)
ſupple dicit deus pater (ego ero illli in patrē) Gor.eum protegendo (⁊ ipe
erit mihi in filiū) mihi per omnia obediendo (⁊ cū iterum) Gor.ſc3 de9 pa
ter (introducit primogenitū) filium ſuuz (in orbem terre) id eſt cū eum q̄ p̄
us erat in mūdo inuiſibilis mūdo apparere viſibilem fecit (dicit) ſcriptu/
ra de chriſto (Et adorent eum) ſc3 hominem chriſtū ſm humanitatē paſ
ſum et mortuū (omnes angeli dei) ſc3 iuſſioni eius obtemperando (ad an
gelos quidem dicit qui facit ſpūs) Gorra.celeſtes (angelos ſuos) facit (flā
mam ignis) cum eos ad exercitū vindicte mittit.ſicut fuerūt duo angeli
miſſi in ſodomam. Geneſ.xix. (ad filium autem) dicit deus pater (thron9
tuus) id eſt regnum tuum (deus) o deus fili (in ſeculum ſeculi).id eſt ꝑma/
net in eternum. (Uirga equitatis).id eſt regula directa eſt. (virga regni
tui).id eſt diſciplina qua bonos regis.⁊ malos percutis (dilexiſti iuſtici/

b

am) Goꝛ. id eſt omne bonū (ꝛ odiſti omnē iniquitatē) id eſt omne maluꝫ
(ꝓpterea) id eſt qꝛ hoc facis (vnxit te) ſcd̄m hōiem vt regē ꝛ pontificē (deus
deus tuus) id eſt ipe deus pater (oleo exultationis) Goꝛ. i. gratię ꝯſciam
exhilarantis ꝓpter peccati imunitatem (pꝛe ꝑticipibꝫ tuis). i. p̄ omībꝫ ſā/
ctis qui de plenitudine tua participāt (ꝛ tu dn̄e) ſcꝫ filij dei (in pꝛīcipio) re
rū creandaꝝ (terrā fundaſti) id eſt creaſti (ꝛ opa manuū tuarum ſunt cęli)

introducit pꝛimogenitū in oꝛbem terrę
dicit Et adoꝛēt eum oēs angeli dei Ad
angelos quidē dicit Qui facit angelos
ſuos ſpūs ꝛ miniſtros ſuos flammam
ignis Ad filium autem Thꝛonus tuus
deus in ſęculum ſęculi. virga ęquitatis
v̄ga regni tui Dilexiſti iuſticiā ꝛ odiſti
iniquitatē. ꝓpterea vnxit te d̄s d̄s tuꝰ
oleo exultationis. Et tu in pꝛīcipio do
mine terrā fundaſti. ꝛ opa manuū tua//
rum ſunt cęli Ipſi peribunt tu autē per
manes. ꝛ oēs vt veſtimentū veteraſcēt
ꝛ velut amictū mutabis eos ꝛ muta//
būtur Tu autem idē ipſe es. ꝛ anni tui
nō deficient

Goꝛ. et dicūt cęli ſpēa
liter opa manuū eius
qꝛ in ipſis maxime re/
lucet eius potētia ꝛ bo
nitas. Potentia ī ma
gnitudine. Bonitas ī
vtilitate (ipi) cęli (peri
bunt) quantū ad foꝛ/
mā nō quantū ad ſub
ſtantiaꝫ (tu aūt ꝑma/
nes) ſcꝫ immutabilis.
(ꝛ oēs) cęli aerei (vt ve
ſtimentū veteraſcent)
Goꝛ. id eſt ad interitū
accedent (ꝛ velut ami/
ctū mutabis eos ꝛ mu
tabūtur) in nouā figu
rā. Unde Apocalipſ.
xxi Uidi cęlos nouos
ꝛ terrā nouā (tu autē)
ſcꝫ deus fili (idem ipſe
es) omnino immuta/
bilis (ꝛ anni tui nō de
ficient) id eſt ęternitas
tua nō habet finē.

¶ Dn̄ica infra octauas Natiuitatꝫ do
mini. Ad Gal. iiij.

Rēs quāto tp̄e heres paruulꝰ ē.
nihil differt a ſeruo cū ſit dn̄s ō//
niū. ſꝫ ſub tutoꝛibꝫ ē ꝛ actoꝛibuſ

¶ Poſtilla.
Uanto tempoꝛe ꝛc̄
Ad Gala. iiij.. An
te iniciū illiꝰ epiſtolę ſcribit ſanctus paulus dicens Omnes em̄ vos vnū
coꝛpus eſtis in chꝛiſto ieſu Si autē vos chꝛiſti. ergo ſemen abꝛahę eſtis
ſecundum pꝛomiſſionem heredes Tunc ſtatim ſeq̄tur ep̄la hodierna.
Quanto tempoꝛe heres paruluus ꝛc̄. Hanc aūt epiſtolam ſcribit ſāctꝰ
paulus Ad Galathas. Et galathę ſunt gręci Et galatha eſt nomē regi
onis gręcię Ex quo illo ſacro tempoꝛe natiuitatis chꝛiſti ſancta mat̄ ec/
cleſia recolit qualiter ille ſine ęſtimatione magnus pꝛo nobis paruulꝰ fa/
ctus ſit. Tunc epiſtola ꝛ euangelium cōcoꝛdant. quia euangeliū dicit q̊/
modo puer ieſus creſcebat ꝛ cōfoꝛtabatur plenus ſapientia ꝛ gratia
Sic apoſtolus Paulus in epiſtola hodierna expꝛimit effectum ꝛ vtilita
tē dominicę natiuitatis chꝛiſti ſcd̄m carnē. quia de ſeruitute trāſiuimus
in filioꝝ adoptionem. ſicut patet in p̄nti epiſtola vnde dicit Fratres q̄n/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vſqꝫ ad prefinitũ tempꝰ a patre.. Ita et nos cum eſſemus peruuli ſub elementis huius mundi eramus ſeruientes. At vbi venit plenitudo temporis miſit deus filium ſuum factum ex muliere factum ſub lege. vt eos qui ſub lege erant redimeret. vt adoptionem filiorum dei recipiemus. Quoniam autem eſtis filij dei: miſit deus ſpiritum filij ſui in corda veſtra clamantem Abba pat' Itaqꝫ iam non eſt ſeruus ſed filius ꝙ ſi filius et heres per deum.

to tempore) Uin. id eſt per quãtũ tempus (heres) id eſt filiꝰ cui de iure debetur hereditas (peruulus eſt) ſcilicet infra annos diſcretiõis nihil differt a ſeruo). Gor. quia ad modum ſerui cogitur. nec habet aliquã poteſtatem rerum ſuarum (cum ſit dominus omnium (ſcilicet bonorum paternorum (ſed ſub tutoribꝰ ⁊ actoribus eſt) Gor. Tutores dicuntur qui eũ tuentur contra aduerſarios Actores qui agunt cauſas eiꝰ. (vſqꝫ ad prefinitum tempꝰ a patre) Lyra. id ẽ vſqꝫ ad etatem adultã. (ita et nos cum eſſemus ꝑuuli) Uincentius. in intellectu ⁊ ſapientia (ſub elementis mundi huius eramus ſeruiẽtes) Gorra. id eſt. ſubiecti ſeruituti legis. Sciendum ꝙ legales obſeruantię fuerunt figurę diſponentes ad xpm. ideo in eius aduẽtu ſtatim dimiſſę. Ergo ſubdit. (At vbi venit plenitudo temporis) id eſt tẽpus gratię (miſit deus filium ſuum non ãgelum (factum) ex muliere) Lyra quantum ad corpus ſumptũ de maria virgine (factum ſub lege) quia voluit legalia ſeruare (et eos qui ſub lege erant) Lyra. ſcilicet legalibus obſeruantijs obligati (redimeret) per paſſionem ſuam (vt adoptionem filiorum reciperemus) ſcilicet per chriſtum qui eſt naturalis filius dei (quoniam autẽ eſtis filij dei. miſit deus ſpiritum filij ſui) Lyra. id eſt ſpiritum ſanctum. qui dicitur ſpiritus filij ſicut et patris ex eo ꝙ procedit ab vtroqꝫ (in corda veſtra) per infuſionem gratię (clamantem Abba pater) id eſt pater noſter (itaqꝫ iam non eſt ſeruꝰ ſꝫ filius) Ly. quicumqꝫ fideliter confitetur deum patrem (ꝙ ſi filius) Uin. in preſẽti per gratiam (⁊ heres) ſcilicet erit in futuro (per deum qui ipſum adoptauit in heredem cœleſtis patrię

¶ In feſto circũciſiõis dñi Ad gal. iiij

Priuſqꝫ veniret fides ſb lege cuſtodiebamur cõcluſi in eam fidem q̃ reuelanda erat Itaqꝫ lex pedagogꝰ noſter fuit i xpo vt ex fide iuſtificemur.. At vbi venit fides iaꝫ non ſub pedagogo ſumus. Omnes eni filij

¶ Poſtilla

Priuſqꝫ veniret fides ſub lege cuſtodiebamur. Ad gala. iij. Ante inicium illius epiſtolę ſcribit ſanctus paulꝰ in eodem capitulo dicẽs. Credidit abraaꝫ deo et reputatum eſt ei ad iuſticiam. Tunc ſequitur epiſtola hodierna. Priuſquam veniret fides. Quia hodie agitur de circũ

ciſione dn̄i.ꝛ in veteri teſtamēto hoc fecit circūciſio.quod hodie facit bap
tiſmus.preterqꝫ ianuā cœli nō aperuit.ſꝫ circūciſi venerunt ad limbū ſāc
torum patrum.ꝛ ibi expectabant aduentū xp̄i.Baptiſati autez iam ab
ſqꝫ vllo medio euolant ad cœlum.qđ in hoc figuratū fuit.quia xp̄o bap
tiſato cœlum apertum eſt.ſup ipſum. Unde euangelium ꝛ epiſtola cō/
cordant.quia euangeliū dicit de circūciſione ſimiliter et in epiſtola habet

dei eſtis per fidem que eſt in chriſto ie//
ſu quicūqꝫ em̄ in chriſto baptiſati eſtis
chriſtun induiſtis. Non eſt iudeus ne
qꝫ grecus.non eſt ſeruus neqꝫ liber.nō
eſt maſculus neqꝫ femina. omnes eniꝫ
vos vnum eſtis in chriſto ieſu. Si au//
tem vos chriſti.ergo abrae ſemen eſtis
ſcđm promiſſionem heredes Dico aūt
Quanto tempore heres paruul⁹ eſt ni
hil differt a ſeruo.cum ſit dominus om
nium ſed ſub tutoribus eſt et actorib⁹
vſqꝫ ad prefinitum tempus a patre

de circumciſione et de
baptiſmo q̄ datur lo/
co circumciſiōis.Un̄
dicit apoſtolus paul⁹
(Fratres priuſquā ve
niret fides) Lyra.ſcili
cet reuelata et explica
ta in euangelio(ſb lege
cuſtodiebamur) Gor.
id eſt.ſub legis onere
(concluſi)id eſt timore
legis ligati et compre
ſſi ne defluerem⁹ ad vi
tia (in eam fidem que
reuelanda erat)tempo
re gratie. Sciēdum qꝫ
eadem fides eſt in no/
uo et veteri teſtamen/
to ſed in veteri erat implicita et figuris velata.In nouo vero explicita et
reuelata (Itaqꝫ lex pedagogus noſter fuit in chriſto ieſu) Lyra.id eſt.
ad chriſtum diſponēs ſicut pedagogus diſponit puerum ad virtutem tē/
pore futuro habendam paruulorū eſt habere pedagogos q̊uſqꝫ creſcunt
in viros perfectos qui eos ad recta dirigūt timore pœnaꝝ (vt ex fide) Ly
reuelata (iuſtificemur)iuſticia infuſa(At vbi venit fides)id eſt poſtqꝫ re/
uelata eſt fides chriſti que erat occulta antiquis patribus (iam non ſub
pedagogo ſumus)Gorra.id eſt coactione et ſeruitute legis ſed ſub euan/
gelica libertate. Lyra. ſicut puer adueniente etate adulta iam non eſt ā/
plius ſub pedagogi diſciplina.et eadem ratione adueniente euangelio ce/
ſſant legalia(Omnes enim filij dei eſtis)Gorra.non ſerui(per fidem que
eſt in chriſto ieſu)Fides enim facit filium dei.Joann.i.id ē dedit eis po/
teſtatem filios dei fieri his qui credunt in nomine eius(Quicumqꝫ enim
in chriſto baptiſati eſtis)id eſt in fide ieſu chriſti(chriſtum induiſtis)id ē
chriſto cōformes facti eſtis ꝑ vite cōformitatem et ſacramenti ſuſceptio
nem.Pulchra enī veſtis ē indui chriſtū.ipe em̄ eſt ſol iuſticie.vn̄ in ſignū
īnocentie datur veſtis candida puero baptiſato(nō eſt iude⁹)ſcꝫ ſub lege
moyſi(neqꝫ grecus)ſub lege naturali(nō eſt ſeru⁹ neqꝫ liber)ſcꝫ melior ſ/
uo(nō eſt maſcul⁹ neqꝫ fœmina)ſupple dignior alter altero in fide chriſti
(omnes enim vos eſtis vnum)Gor.nō differētes ī aliq̊(ī xp̄o ieſu).i.in fi
de xp̄i(ſi autē vos xp̄i)ſcꝫ ꝑ fidē(ergo ſemē abrae eſtꝭ(ꝑ imitatiōem iuſti
cie(ſm ꝓmiſſionez)heredes(q̄ntū ad futurā btitudiēz)ī xp̄o ieſu dn̄o nr̄o)

Urge illumiãre hieruſalem ⁊c. Ante inicium illius ꝓphetię ſcribit Eſaias ꝓpheta dicẽs. Spiritus meus qui eſt ĩ te ⁊ verba mea quę po ſui in ore tuo nõ ↄcedent de ore tuo. ⁊ de ore ſemĩs tui dicit dñs amo/ do ⁊ vſqꝫ in ſẽpiternũ. Tũc ſtatim ſeqꝛ ꝓphetia iſta. (Surge illuminare hieruſalem) Feſtũ hodiernũ a fidelibus epiphania nuncupatur pro eo ꝙ ſtella tribus regibus apparuit ĩpos vſqꝫ ad pręſepiũ dñi tredecima die a

In epiphania dñi. Eſaię. lx.

Urge illumĩare hiḻm. qꝛ ve/ nit lumẽ tuũ. ⁊ glĩa dñi ſuper te orta ẽ. Quia ecce tenebrę o/ periẽt terrã ⁊ caligo pplõs ſup te ãt ori ef dñs ⁊ glĩa eꝰ in te videbiꝛ. Et ambu labũt gẽtes in lumine tuo ⁊ reges ĩ ſplẽ dore ortus tui Leua in circuitu oclõs

natiuitate chriſti per/ duxit. ⁊ dicitur ab epi quod eſt ſupra et pha/ nos apparatio. ⁊ de hᵒ agitur in epiſtola ⁊ in euangelio. Nam ĩ euã gelio dicit. Obtulerũt magi domino aurum thus et mirrham. ⁊c. Similiter in epiſtola dicitur Omnes de ſa/ ba venient au⁊ ⁊ thus deferentes ⁊ laudeꝫ domino annũciãtes. Unde dicit Eſaias ꝓphetando de natiuitate chriſti (O hieruſalem) id eſt eccleſia (Surge illuminare. qꝛ venit lumen tuum) id eſt chriſtus homo factus qui eſt lux vera quę illu/ minat omnem hominem venientem in hunc mundum.. Joannis. i. quia nullus illuminatur niſi per ipſum (et gloria domini) id eſt filius dei qui ẽ gloria patris (ſuper te orta eſt) Lyra. natura humana aſſumpta (qꝛ ecce tenebrę) infidelitatiſ et ignorantię hic in pręſenti (operient terram) id ẽ ho mines carnales terrena amantes (et caligo) peccatorum (populos ſup te autem orietur dominus) quaſi ſol verus (et gloria eius in te videbitur). Lyra per operationem miraculorum. ſcilicet leproſorum mundationem cęcorum illuminationem mortuorum reſuſcitationem (Et ambulabunt gentes) quę primo in tenebris ydolatrię fuerunt (in lumine tuo). Lyra. id eſt in lumine fidei chriſtianę (et reges in ſplendore ortus tui) Hoc itel/ ligitur de tribus regibus veneniẽtibus orta ſtella ad pręſepium domini (Leua in circuitu) ſcilicꝫ mundi (oculos tuos) Ly. ad omnem differẽtiã orbis reſpectu hieruſalem vbi primo predicatum ẽ euãgelium. ⁊ inde ali bi per chriſti diſcipulos deriuatum (⁊ vide) id eſt intellige (omnes iſti con gregati ſunt) fideles in vnitate fidei chriſtianę (⁊ venerũt tibi filij tui) id ẽ paruuli in chriſto (delonge veĩent ⁊ filię tuę de latere) Lyra id eſt de pro/ pe (ſurgent) perforato in cruce chriſti latere effluxit ſanguis redemptiõis et aqua baptiſmi. de quibus facta ẽ eccleſia ſicut ex coſta lateris adę fcã eſt eua mater omnium hominum viuentium (tunc videbis) Ly. multitu dinem credẽtium (⁊ afflues) ↄſolationibus diuĩs (⁊ mirabitur) Lyra. taꝫ veloci multiplicatione. quia a tempore apoſtolorum deriuata eſt fides chriſtiana ad omnes partes terrę habitabiles (et dilatabitur cor tuum) Ly. pre gaudio (quando conuerſa fuerit ad te multitudo maris) Ly. i. habitantium in inſulis ſicut patet de ſicilia anglia ⁊ alijs inſulis maris (fortitudo gẽtium) Ly. id eſt imperiũ romanum qꝺ toti mũdo dñabaꝛ

(venerit tibi) qđ impletū eſt tp̄e ꝯſtantini imperatoris (inundatio came/
loꝝ operiet te) Ly. cōſtantinus eni̅ iperator ꝛ multi alij potentes exēplo
imperatoris annuatim diuitias multas ꝑ orbē miſerūt ſup̄ talia aīalia
ad ſuſtentationē miniſtroꝝ eccleſie ꝛ pauperum chriſti ꝛ edificationē ec/
cleſiarū (dromedarij madian ꝛ effa) Madian ꝛ effa regiones ſunt trans
arabiam. ꝛ in iſtis terris naſcūtur talia aīalia fortia. Et dromedariꝰ eſt
aīal camelo minus. ſed velocius. Unde Philinius dicit ꝙ dromedariꝰ
eſt aīal velociſſimū gracile ꝛ neruoſuz camelo minꝰ. ſed longa habēs cru
ra. ꝛ longiſſimū paſſum taz ſuauē ꝙ ſine magno labore ꝛ ſine fatigatiōe
magna dromedantis. id eſt inſidientis ipſi aīali. currit infra diez natura
lem centū parua miliaria. cortices arboꝝ comedit aut modicū fœnū vl'

tuos ꝛ vide. omnes iſti cōgregati ſunt
ꝛ venerūt tibi Filij tui de longe veniēt
ꝛ filie tue de latere ſurgent Tunc videb
ꝛ afflues ꝛ mirabitur ꝛ dilatabitur cor
tuū. quādo conuerſa fuerit ad te multi
tudo maris. ꝛ fortitudo gentiū vene/
rit tibi inundatio camelorū operiet te.
dromedarij madian ꝛ effa: Omnes de
ſaba venient auꝝ ꝛ thus deferentes. et
laudem domino annunciātes

❡ Dominica infra octauas epipha
nie Rhomanoꝝ. xij.

Obſecro vos ꝑ miām dei. vt ex
hibeatis corpora veſtra hoſti/
am viuentē ſanctam deo pla/
centem rationabile obſequium veſtrū
Et nolite cōformari huic ſeculo. ſed re
formamini in nouitate ſenſus veſtri vt

oſſa dactiloꝝ. hec ille.
(omēs de ſaba veniēt
auꝝ ꝛ thus deferētes.
ꝛ laudē domīo annū/
ciantes) Lyra. hoc im
pletū eſt in illis tribus
regibꝰ qui venerūt ad
adorandū chriſtū na/
tum ❡ Poſtilla.
Obſecro vos ꝑ miſe
ricordiaz dei ꝛc. An
te iniciū illius epiſtole
ſcribit ſanctus paulꝰ
rhomanis dicēs O al
titudo diuitiaꝝ ſapiē
tie ꝛ ſcīe dei ꝙ incom
ꝑhenſibilia ſunt iudi/
cia eius ꝛ inueſtigabi
les vie eius. Tunc pꝰ
hoc ſequitur ep̄la ho/
dierna. (Obſecro vos
ꝛc) Epiſtola ꝛ euāge
lium concordant. Or
duo ſunt homini neccā
ria ad ſalutē. ſcʒ humi
litas mentis. ꝛ mūdi/
cia carnis. Ad humilitatē mentis incitamur in euangelio exemplo chri/
ſti cum in fine euangelij dicitur Et erat ſubditꝰ illis. ſ. Marie ꝛ ioſeph
Ad mundiciā carnis incitamur in ep̄la hodierna vbi ap̄ls dicit. (Obſe/
cro vos per miām dei). ſ. exhibitam vobis a deo (vt exhibeatis). ſ. volūta
rie (corpa veſtra) Lyra. nō aliena contra illos qui ſaluari credūt ꝑ pm̄az
alioꝝ (hoſtiā viuentē ſcām deo placentē) id eſt ꝙ hoſtia ſit viuēs ſcā ꝛ deo
placens (rationabile) ſcʒ ſit (obſequiū veſtꝝ) Gor. vt ſic mortificentur vi
tia vt ſeruetur natura In omni eni̅ ſacrificio in veteri teſtamento ꝑcipit
offerri ſal. Leuitici. ij. Quicquid obtuleris ſacrificij ſale cōdiens Et ſal

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſignificat ſapiam ſiue diſcretionē(Et nolite ↄformari huic ſeculo).t.ma lis hōibus. Aīa em̄ habet ſe ſicut ſpeculū.q̄ꝛ ſicut ſpeculū oſtēdit ſilītu dinem illius rei q̄ ſibi obijcitur.ſic aīa illis q̄ diligit ↄformatur Auguſti nus. Si terrā diligis terra es.ſi deū diligis deus es.ſi auꝝ diligis auruꝫ es.ꝑticipatione.ſm illud Pſ.lxxxi. Ego dixi dij eſtis (ſed renouamini ī nouitate ſenſus vrī) Ly.imago em̄ dei ad quā ſumus formati deformaꝛ in nobis ꝑ peccatū.ſed per grām dei reformaꝛ (vt ꝓbetis) Ly.i. experiri poſſitis per ſpūm ſcūm habitantē in vobis(que ſit voluntas dei bona). q̄ꝫtum ad inſipientes(ꝛ beneplacēs)quantū ad ꝓficientes(ꝛ perfecta)q̄n-tum ad perfectos(dico em̄)id eſt p̄cipio vobis(ꝑ grām)aplatus (q̄ data ē mihi.omnibus qui ſunt inter vos)cuiuſcūq̄ꝫ ſtatus vel cōditionis.(non plus ſape)Gor.de di-uinis myſterijs(q̄ꝫ o-portet ſape).Damaſ-cenus. Omnino non audendū eſt de deo di-cere vltra hec q̄ tradi-ta ſunt nobis a ſanctꝭ ꝓphetis ꝛ a ſcīs aplīs. ꝛ etiā a ſctīs doctorib⁹ (ſꝫ ſape ad ſobrietatē) Gor.i.ſine p̄ſumptiōe Ecci.iij. Altiora te ne queſieris ꝛc̄.ſꝫ q̄ p̄ce-pit tibi deus illa cogi-ta ſemꝑ(vnicuiq̄ꝫ).ſcꝫ d̄re ſape(ſicut d̄s diui-ſit)deus em̄ dat vnuꝫ donū vni.alteꝝ alteri. ꝛ idem donū dat vni magis excellenter.ꝛal-teri minus(ſm menſu-rā fidei)quia hm̄ōi dona donanꝛ.ſm q̄d homo plus vel minus meretur ꝑ fidem(ſicut em̄ in vno corꝑe)Gor.naturali(multa mēbra habemus). diſtincta(oīa aūt mēbra non eundem actū habent).hoc patet.quia oculi vident.manus tangūt.pedes ambulāt ꝛc̄(ita multi vnū corpus ſumus) Gor.i.vna eccīa(in chriſto)in capite(ſinguli auteꝫ alter alterius mēbra) inuicem ſumminiſtrando.hoc fit quādo homo illud q̄d deus ſibi cōtulit alteri libenter impertiꝛ.Gor.corpus eſt eccleſia.caput chriſtus.mēbra fi-deles. Fœlix mēbrum quod viuit in hoc corpore ſub hoc capite.

probetis que ſit voluntas dei bona. ꝛ beneplacens ꝛ perfecta Dico em̄ per gratiam q̄ data eſt mihi oībus qui ſūt inter vos.nō plus ſape quam oportet ſape.ſed ſapere ad ſobrietatē Et vnicuiq̄ꝫ ſicut d̄s diuiſit mēſurā fidei Sicut em̄ in vno corꝑe multa mēbra hēmus: oīa aūt membra nō eundē actū habent ita multi vnū corpus ſum⁹ in chriſto. Singuli aūt alter alteri⁹ mēbra ī chriſto ieſu dn̄o noſtro

¶ Dn̄ica ꝓ.poſt octauas ephie Ro.xij

Abentes donatiōes ſcd̄m grām. q̄ data eſt vobis dīn̄tes ſiue ꝓphetiam ſcd̄m rōem fidei. Siue miniſteri

Abentes donatiōes ſcd̄m grām ꝛc̄. Ante iniciū illi⁹ epiſtole ſcribit ſanctus paulus di. Sicut in vno corꝑe multa habemus mēbra.omnia aūt mēbra eundē actum nō habent. ita multi vnum corpus ſumus in chriſto Singuli aūt alter alterius mēbra ꝛc̄. Tūc ſeq̄tur ſtatim epl'a hodierna(Hn̄tes donatiōes)qualiter aūt epl'a cū euāge- ¶ Poſtil.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

lio hodierno conueniat Eſt notandum ꝙ in euangelio hodierno agiẗ de nuptijs in quibus chriſtus in ꝯſolationẽ cõuiuantiuʒ·aquaʒ in vinũ cõ uertit Que nuptie facte ſunt in chana galilee Et ſignificãt ſpũales nup tias quas chriſtus hʒ cũ anima fideli Ad quas ſpũales nuptias requi/ rũtur ꝟtutes quas apoſtolꝰ paulus in ep̄la hodierna enumerat dicens. (Habentes donatiões ẜm grãm que data eſt vobis differentes).id ẽ vos qui habetis diuerſa dona ⁊ diuerſa officia donata vobis ex grã dei diuer ſimode vnus alteri ex charitate fraternali ſumminiſtrare ⁊ imptiri ⁊ cõ municare ſicut mẽbra corpis (Siue ꝓphetiã ſcd̄m rõem fidei) Vin.in do nũ reuelationis futuroꝝ occultoꝝ ẜm qđ exigit fides (Siue miſteriũ in miniſtrando. Siue qui docet in doctrina) id eſt grãm habet docẽdi (Qui exhortaẗ in exhortando) Gor.i.grãm habet exhortationis.ſicut mẽbra ꝯmunicare ꝓximis (qui tribuit) ſupple elemoſynas (in ſimplicitate) id eſt in ſimplici intentione.ſcʒ ſola intentiõe vite eterne.vt neſciat ſiniſtra tua quid faciat dextera tua Mat.vi.(Qui preeſt) id eſt q̇ ḡdum p̄latiõis ha bet (in ſollicitudine) quia rõem redditurus eſt (qui miſeretur).id eſt q̇ ha/

um in miniſtrando Siue qui docet in doctrina Qui exhortatur in exhortan do Qui tribuit in ſimplicitate Qui p̄// eſt in ſollicitudine. Qui miſereẗ in hila ritate Dilectio ſine ſimulatione. odien tes malũ adherentes bono Charitatez fraternitatis inuicem diligentes. hono re inuicem p̄uenientes. ſollicitudĩe nõ pigri. ſpiritu feruentes. domino ſerui// entes. ſpe gaudentes in tribulatione

bet miſericordiã cõpa tiendo afflictis (in hi/ laritate) Ly. hoc facit ꝯtra illos qui auſteri tatẽ in vultu ⁊ verbis oſtendũt miſeris ante q̄ꝫ releuant eos in ali quo (dilectio ſine diſſi/ mulatione) Gor. vt di lectio ꝓximi ſit ꝟa ⁊ ñ falſa nec ficta.i.Joan iij. Filioli non diliga/ mus verbo necꝫ ligua ſʒ ope ⁊ veritate (odiẽ tes malũ).ſ.in ꝓximiſ (Adherentes bono.charitatem fraternitatis inuicem diligentes). Vin/ centius. Non ſolum diligatis vos mutuo.ſed etiam de hoc gaudentes quod alij ſe mutuo diligunt (honore inuicem p̄uenientes) Lyra.quilibet enim deficit in aliquo bono quod eſt in altero.⁊ ſic poteſt eum conſide/ rare vt meliorem ſe ⁊ ſic honore p̄uenire (ſollicitudine nõ pigri) Lyra.p̄/ ſtando humanitatem proximis in effectu (ſpiritu feruentes) Lyra.vt hoc fiat ex bono affectu (domino ſeruientes) Vincentius.vt per ea que proxi mis impendatis deo ſeruiatis (ſpe gaudentes) Vincen.vt executione pre miſſorum.ſperetis eterna gaudia (in tribulatione patientes. orationi in ſtantes) Vincentius.non ſolum pro ſalute veſtra.ſed etiam pro ſalute ꝓ ximorum (neceſſitatibus) Gor.id eſt penurijs (ſanctoꝝ) vobiſcũ cõmoran tium (cõmunicantes) veſtra bona tp̄alia (hoſpitalitalitatem ſectantes) q̊ ad peregrinos exemplo abrahe ⁊ loth qui receperũt angelos in forma ho minũ in hoſpicio Geneſis.xix.(Benedicite perſequentibus vos) Gorra id eſt bona eis optate (benedicite et nolite maledicere).quia ma/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ledicite regnū dei nō poſſidebunt(gaudete cū gaudentib⁊).ſ.ꝯgratulando eis(flete cū flentibus).ſ.ꝯpatiendo eis(idipſū inuicem ſentiētes).ſ.cū ali/ is fratribus(nō alta ſapientes) Lyra.ꝑrimū cōculcando(ſed humilibus ꝯſentientes)cū eis humiliter ꝯuerſando ¶ Poſtilla.

Olite eſſe prudētes apud voſmetipſos ꝛc Illa epl'a imediate ſequitur epl'am p̄cedentis dñicę Et cōcordat cū euāgelio.qꝛ in euāgelio legitur de leproſo quē chriſtus ſolo verbo curauit dicēs.volo mūdare Et curatio leproſi ſignificat myſtice mūdatiōem aīę a lepra peccatorum

patientes.orationi inſtantes.neceſſitatibus ſanctoꝝ communicātes.hoſpitalitatē ſectantes. Benedicite perſequētibus vos.benedicite ꝛ nolite maledicere.gaudete cuꝫ gaudentib⁊.flete cum flentibus. Idipſum inuicē ſentiētes.nō alta ſapientes.ſed humilib⁊ cōſentientes.

¶ Dñica ſecūda poſt octauas epiphanię Rhoma.xij.

Nolite eſſe prudentes apud voſmetipſos.nulli malū pro malo reddentes ꝓuidentes bona.nō tm̄ corā deo.ſꝫ etiā corā oīb⁊ hōib⁊ Si fieri p̄t qđ ex vob̄ ē.cū oībus hōib⁹ pacem habentes.nō voſmetipſos defendentes chariſſimi.ſed date locum irę..

Sic etiā in epl'a hodierna apl's paulus diſſuadet nobis ꝑ quę aīma macula r.Et hortatur nos ad ỽtutes ꝑ quas aīa mundatur ꝛ decoratur dicēs(Fratres nolite eſſe prudentes apđ voſmetip̄os).id eſt nō tm̄ ꝯfidentiā hēatis in ingenio veſtro ꝙ magis ꝓprio ſenſui velitis credere.ꝗꝫ alieno.qꝛ illud ē teſtamentū ſancti Bernardi ꝙ ꝗlibet homo debet magꝭ credere ſē/ ſui alieno ꝗꝫ proprio.(nulli malū ꝓ malo r̄ddentes)id eſt nulli iniuriam ꝓ iniuria inferentes Gorra.Multomin⁹ malū pro bono Pſ̄.xxxiiij.Retribuebāt mihi mala ꝓ bonis et cętera.(prouidentes bona nō tantum coram deo)Gorra.id eſt in ſecreto cordis.quia deus intuetur cor(ſed etiam coram omnibus hominibus)id eſt in manifeſto ne proximus ſcandalizetur.quia ſcandalū vitare debemus quantū poſſum⁹ Iuxta illud Matthei.xviij.Ve homini per quē ſcandalum venit.(Si fieri poteſt quod ex vobis eſt cum om̄ibus hominibus pacem habētes)id eſt quantū in vob̄ eſt nō detis occaſionē diſcordię vel diſtractioni pacis(non voſmetip̄os defendentes)id eſt nō ſitis repercutientes aduerſarios veſtros.ſed facite ſicut chriſtus dicit.Lu.vi.Si quis te percuſſerit in vnā maxillam p̄beci ꝛ alteram(chariſſimi.ſed date locū irę)Gorra.i.vindictę.Ira dr̄ diuinū iudicium.ergo dicitur deus irę(Scriptum eſt em̄)Deutero.xxxij.(Mihi vindictam)ſcilicet reſeruate(et ego retribuam)id eſt vindicabo(dicit dominus)Damaſcenus Quando enim vos puniretis eos.iam deo locus non eſt in eis vt eos puniat in die irę Seipſum em̄ vindicare eſt rapinaꝫ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cõmittere ⁊ deum cõtemnere(Sed ſi eſurierit inimicus tuus ciba illum. ſi ſitit potũ da illi)id eſt porrige ei neceſſaria in extrema neceſſitate(Hoc eñ faciens)ſcȝ cibando ⁊ potando illũ(carbones ignis)id eſt ardoreȝ charitatis(congeres)id eſt cõgregab(ſuper caput eius)Prouerbiorꝝ.xxv. id eſt ſuper mentem eius.quatenus tua benignitate incipiat diligere te quẽ prius oderat(noli vinci)per impatientiaȝ(a malo) ſupple homine(ſed vĩce in bono)ſcilicet patientie(maluȝ)ſupple hominem

¶ Poſtilla.

Emini quicq̃ȝ debeatis niſi vt inuicem. ⁊c. Ante iniciũ illi⁹ epiſtole ſcribit ſanctus Paulus dicẽs. Omnis anima poteſtatib⁹ ſublimioribus ſubdita ſit Non eſt eñ poteſtas niſi a deo Itaqȝ qui reſiſtit poteſtati dei .ordinatione dĩ r̃ſiſtit Tunc ſequitur epiſtola pñs (Nemini quicq̃ȝ). Et epiſtola ⁊ euangeliuȝ cõcordant.quia in euangelio legitur q̃mo do chriſtus fuit cũ diſcipulis ſuis in nauicula ad tranſmigrandum.⁊ orta eſt tempeſtas magna in mari.p quam tẽpeſtatem deſignatur magna temtatio huius ſeculi. Sic etiaȝ Paulus apoſtolus in epiſtola hac docet nos quomõ debeamus trãſmigrare ⁊ tẽtationes vincere per ꝟtutes quas enumerat in epiſtola hodier. dicens.(Nemini quicq̃ȝ debeatis niſi vt inuicem diligatis. qui enĩ diligit p̱ximuȝ legem impleuit) Ly.oĩa eñ mandata decalogi ordinantur ad actũ diligendi quia p̄cepta prime tabule ordinantur ad diligendũ deum.⁊ p̄cepta ſecunde tabule ordinantur ad diligendũ proximũ.⁊ ita in dilectione impletur lex(non adulterabis)Gorra.hic prohibetur nocumentũ proximi in perſona ſibi cõiuncta(nõ occides)in quo prohibet̃ nocumentũ proximi in propria perſona(non furaberis)in quo prohibetur nocumentum proximi in rebus temporalibus(nec falſuȝ teſtimoniũ dices)in quo p̱hibetur nocumentum proximi in verbo(non concupiſces rem proximi tui). .Et ſi quod eſt aliud mandatum in hoc verbo inſtauratur)id eſt impletur(di/

Scriptum eſt eñ. Mihi vindictam ⁊ ego retribuam dicit dominus. Sed ſi eſurierit inimicus tuus.ciba illũ.ſi ſitit.potũ da illi. Hoc eñ faciens carbones ignis cõgeres ſuper caput ei⁹ Noli vinci a malo. ſed vince in bono malum

¶ Dñica tercia poſt octauas epiphanie. Rhomanorꝝ.xiij.

Emini quicq̃ȝ debeatis niſi vt inuicem diligatis Qui enĩ diligit p̱ximũ legem impleuit. Nã nõ adulterabis.nõ occides.nõ furaberis.nõ falſũ teſtimonium dices. non cõcupiſces rẽ proximi tui. Et ſi quod eſt aliud mãdatum in hoc verbo inſtauratur: diliges proximum tuũ ſicut teipſum. dilectio proximi malum nõ operatur .plenitudo ergo legis eſt dilectio

liges proximũ tuum ſicut teipſum) Gorra. Sic debes diligere ſicut teip
ſum in bono ꝛ nõ in malo. Tho. ſic ꝙ nihil illicitũ propter amorez prox
imi ↄmittas(dilectio proximi malũ non operatur)id eſt cauet inferre ma
lum ꝓximo(Plenitudo ergo legis eſt dilectio)Tho. id eſt per dilectionez
lex impletur

¶ Poſtilla.

Induite vos ergo ſicut electi dei ſancti ꝛc̃ Ante iniciũ illius epiſtolę
ſcribit ſanctus paulus dicens Nolite mentiri inuicẽ. expoliãtes voſ
veterem hominẽ cum actibus ſuis. et induentes nouũ hominez qui reno
uatur in agnitione dei ſcd̃m imaginem eius qui creauit illũ Tunc ſequi
tur pꝰ hoc ep̃la hodi. quã ſcripſit coloſſenſibꝫ. ꝛ coloſſẽſes noĩantur a cita
te coloſſis(Fratres induite vos)ſcꝫ veſte ſpũali(ſicut electi dei)ꝑ fidem(ſã
cti)per ſpem(ꝛ dilecti)ꝑ charitatem. vel ſic. (electi dei) Ly. per ęternaz p̃/
deſtinationẽ(ſancti)per ſacramentoꝝ ꝑceptionem(ꝛ dilecti)per augmen/

¶ Dñica. iiij. poſt octauas epiphanię
Ad coloſſenſes. iij

Induite vos ergo ſicut electi dei
ſancti ꝛ dilecti viſcera miſericor
dię. benignitatem. humilitatẽ. modeſ/
tiam. patientiam ſupportantes inuicẽ
ꝛ donantes vobiſmetipſis ſi quis ad/
uerſus aliquem habet querelaz. ſicut et
dominꝰ donauit vobis ita ꝛ vos. Su
per omnia autem hęc charitatẽ habete
quod eſt vinculum perfectionis. ꝛ pax
chriſti exultet in cordibus veſtris in q̃

tũ grẽ(viſcera miſeri/
cordię) Ly quantũ ad
pietatis affectũ(humi
litatem) quę eſt virtu/
tum cuſtodia ꝛ funda
mẽtũ(modeſtiã) .bene
vtendo in proſperꝭ(pa
tientiã)bene habendo
ſe in aduerſis (ſuppor/
tantes inuicem) infir/
mitatibus ꝛ defectibꝫ
(ꝛ donantes vobmet
ip̃is) Lyra. offenſas re
mittendo quod eſt ne
ceſſitatꝭ(ſi quis aduer
ſus aliquez habet q̃re
lam. id eſt q̃relę mate/
riam(ſicut ꝛ dominuſ
donauit vobis)id eſt ita pure ꝛ integre(ita ꝛ vos)inuicem remittite pec/
cata(Super omnia autem hęc charitatẽ habete)quę eſt maior cęteris v̾
tutibus(quod eſt vinculum perfectionis)Gor. quia omnia quę ad ꝑfe/
ctionem pertinent ſimul ligati(ꝛ pax chriſti)Lyra. data ꝛ cõmendata a
chriſto(exultet)id eſt ſit cauſa exultationis(in cordibus veſtris in qua et
vocati eſtis in vno corpore)ſcꝫ eccleſię ſub capite chriſto Gor. oĩes eniz
vnũ corpus ſumus in chriſto(et grati eſtote)ſcꝫ deo datori de tanto bene
ficio(verbuz chriſti)id eſt doctrina euangelij quę ſpecialiter verbũ chriſti
eſt. quia de eius ore proceſſit(habitet in vobis)ſcꝫ per iugem eius medi/
tationez(abundanter)id eſt nõ ſoluz ad veſtram. ſed ad aliorum ędifica/
tionem(in omni ſapiantia)id eſt in omni ſcripturaꝝ intelligentia. vt om
nium ſcripturarũ intelligentiaz. ꝛ intellectuz habeatis(docentes) ſcꝫ ig
naros(cõmonentes)ſcꝫ pigros(voſmetipſos)id eſt vnus alium vos mu/
tuo ad diuinas laudes excitando ꝛ hoc(in pſalmis hymnis ꝛ canticis ſpi
ritualibus)Gor. de ęternis bonis agentibus ꝛ cęleſtẽ iucunditatez oſten

dentibus (in gratia) Glo(ſſa). id eſt in cōſideratione bñficioꝝ dei erga vos. cantantes in cordibus veſtris) Glo. id eſt non tantū labijs. ſicut illi de q̃bus dicitur Eſaie. xxix. Populus hic labijs me honorat. cor autē eorū longe eſt a me (deo). id eſt ad honorē dei. in chriſto ieſu domino noſtro.

¶ Poſtilla

Neſcitis quod hi qui in ſtadio currunt ⁊c̄. Ante iniciū illius epiſtole ſcribit ſanctus Paulus dicens. Factus ſum infirmis infirmus. vt infirmos lucrifacerem. Omnia autē facio propter euangelium vt particeps eius efficiar. Tunc ſequitur epiſtola (Neſcitis ꝙ hi qui in ſtadio currūt) Notandum ꝙ tempus quod hodie eccleſia incipit eſt temp(us) deuotionis ⁊ penitentie In ſignū huius ſācta mater eccleſia in h(oc) ſacro tempore in cātu ⁊ lectionibus in matutinis nobis inſinuat ꝙ a deo ſumus elongati ⁊ ſpūalibus boīs ſpoliati ꝓpter inobedientiā ade ⁊ eue Unde epiſtola ⁊ euangeliū in hoc cōcordant. Qr em̄ depaupertati ſumus ſanctus matthe(us) in euangelio hodierno inuitat nos ad laborandū in vinea domini vt ditemur. ⁊ quia etiam a deo elongati ſum(us). ſanctus Paulus in epiſtola hodierna proponit nobis curſum vt ad brauium diuine viſionis redeamus dicens (Fratres Neſcitis quod hi qui ī ſtadio currunt. omnes quidem currunt). quia omnes homines ad beatitudinem nituntur peruenire quocunque diuerſo tramite incedunt Ut dicit Boetius de ꝯſolatione philo. libro tercio. pſa. ij. (ſed vnus accipit brauium) id eſt premiū curſus Notandū ꝙ ſtadiū ē ſpacium in q̃ pedites currunt. quod hercules dicitur ſtatuiſſe. Perficitur autē vnum ſtadium. cxxv. paſſus Et ſtadiū dicitur a ſtando. qr poſtq̄ Hercules tot paſſ(us) currebat ſtabat ⁊ reſpirabat In fine huius ſpacij ponebatur aliquid quod erat p̄miū curſus. vt equus vel purpureus pannus. ⁊ hoc dicitur brauium. Et licet oēs in hoc ſtadio currerent. vnus tm̄ ſolus accipiebat hoc brauiū. ſ. qui citius p̄ueniebat Sic in curſu ſpūali vnus tm̄ ſcʒ pſeuerans accipit brauiū. quia qui perſeuerauerit vſq̄ in finem. hic ſaluus erit (ſic currite) ſcʒ ꝑ bona opera (vt cōp̄hendatis) ſcʒ brauium eternum (Omnis enim qui in agone) id eſt in pugna (contendit). cum aduerſario. (ab omnibus ſe abſtinet) ſcʒ que impediunt ipſū pro aſſecutione victorie

et vocati eſtis in vno corpore ⁊ grati eſtote. verbum chriſti habitet in vobis abundanter. in omni ſapientia docētes et commonentes voſmetipſos in pſalmis. hymnis ⁊ canticis ſpiritualibus in gratia cantantes in cordibus veſtris deo

¶ Dominica in ſeptuageſima .ij. Corinthioꝝ. nono

Neſcitis ꝙ hi q̃ in ſtadio currunt. oēs quidē currūt. ſʒ vnus accipit brauium. Sic currite vt compre-

(Et illi quidem vt corruptibilez coronam accipiant.nos aūt incorruptā)
Lyra.quaſi di.ſi hoc faciūt pro tpali precio.multomagis debemus hoc
facere pro ęterno pmio.abſtinendo ab omībus impedimentis noſtrę ſa
lutis exercitādo nos in omībus promotiuis(Ego igitur ſic curro)Gor
ra.bonū operando(non quaſi incertū)Lyra.quia ſanctus Paul⁹ certus
erat de beatitudine futura per reuelationē diuinaz(ſic pugno)ſcilicet con/
tra tētationes(non quaſi aerē verberans)id eſt non inaniter.ſicut ille qui
aerem percutit pro hoſte(ſed caſtigo corpus meū)Gorra.i.motus carnis
illicitos reprimo (ꝛ in
ſeruitutem redigo).ſcʒ
per opationem boni.
(ne forte cum alijs prę
dicauerim)Lyra.ſcili
cet inducendo eos ad
opera perfectionis.(ip
ſe reprob⁹ efficiar) gor
ra.id eſt a deo repba/
tus quod turpe eſſet.
(Nolo em̄ vos igno/
rare Fratres)Lyra.ſʒ
dil igenter attendere(q̄
niam patres noſtri ō/
nes)tam boni q̄ʒ mali
(ſub nube fuerunt).ſci
licet eos ptegente ab
ęſtu de die in diē.Exo
di.xiij.(ꝛ omnes mare
tranſierunt.ꝛ om̄es in
moyſe baptiſati ſunt ī
nube ꝛ in mari)Lyra
id eſt ſignū baptiſma
tis receperūt quia trā
ſitus iſte maris ꝛ pro/
tectio nubis figura fu
it baptiſmatis (Et omnes eandem eſcam ſpiritalem manducauerunt).
Lyra.id ęſt manna quę dicitur eſca ſpiritalis.quia nō virtute naturę.ſed
virtute diuinę potentię fuit data de cęlo.Et etiam fuit figura euchari/
ſtię que ſpiritualem hoīem nutrit(ꝛ omnes eundem potū ſpiritalē bibe/
runt)ſcilicet aquam de petra eductaz virtute diuina.quando moyſes bis
percuſſit petrā.Exodi.xvij.(Bibebant aūt de ſpiritali)id eſt potum da/
tum virtute chriſti.quia figurabat aquā gratię per chriſtum dandaz(cō
ſequente eos petra)Gor.aquę vbiqʒ ſequebantur eos(Petra autem erat
chriſtus)Vincen.non in re.ſed in figura.de qua petra fluxit ſanguis ꝛ a
qua per apertionē lateris chriſti in die paraſceues

hendatis Omnis enim qui in agone
contendit ab oībus ſe abſtinet. Et illi
quidem vt corruptibilem coronam ac
cipiant.nos autem incorruptam Ego
igitur ſic curro.non quaſi in incertum
Sic pugno nō quaſi aerem verberās.
ſed caſtigo corpus meū et in ſeruitutez
redigo.ne forte cū alijs prędicauerim.
ipſe reprobus efficiar Nolo enim vos
ignorare fratres quoniaz patres noſtri
omnes ſub nube fuerunt.ꝛ omnes ma
re tranſierunt.ꝛ omnes in moyſe bap/
tiſati ſunt.in nube et in mari. Et om/
nes eandem eſcam ſpiritalem mandu/
cauerunt.et omnes eundem potum ſpi
ritalem biberunt.Bibebant autem de
ſpiritali conſequente eos petra Petra
autem erat chriſtus

¶ Sequitur dominica in ſexageſima

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Jbenter ſuffertis inſipientes cū ꝛc̄. Añ iniciū illꝰ eplę ſcribit ſcūs paulus dicēs Jpſe em̄ ſathanas tranſfigurat ſe in angelum lucis. Nō eſt ḡ magnū ſi miſtri eius tranſfigurētur velut miniſtri iuſticię Tc ſequitur epl'a hodier. Et pn̄s epl'a ꝛ euangeliū hodier. in hoc ꝯcordant. qꝛ euangeliū dicit de ſeminatore ꝗ exiȷ̈t ſeminare ſemen ſuū. ſic etiaꝫ epl'a d̄t de p̄dicatore. ſ. ſcō paulo ꝗ ſemen ꝟbi d̄i ſemiauit ꝑ totū mundū Sicꝫ patet in collcā de ſcō paulo. Deus ꝗ vniuerſuꝫ mūdū bti pauli p̄dicatiōe docuiſti. da nobis q̄ſu mus vt cuiꝰ natalicia colimus eꝰ apud te pa trocinia ſētiamꝰ. (Fra tres libenter ſuffertis inſipientes ꝛc) Pro in tellectu illꝰ eplę notā

Dn̄ica in ſexageſima .ij. Choꝝ. xi.

'Rēs libenter ſuffertis inſipiētes cum ſitis ipſi ſapientes. Suſtine tis em̄ ſi quis vos in ſeruitutem redi//

dum eſt ꝙ tp̄e apl'oꝝ erant ꝗdaꝫ pſeudo apl'i ꝗ gl'abank ꝛ iactabāt ſe eſſe iudeos na tiōe ꝛ de ſemine abꝛahę deſcēdiſſe. Et hoc faciebāt vt ꝑ hoc in maioꝛi autoꝛitate haberētur ꝛ eoꝝ falſę doctrinę magis crederetur ꝛ nite bank Coꝛinthios a libertate euāgeliȷ̈ reducere ad obſeruantiā legis moſaycę Et ipſi coꝛinthȷ̈ ſufferebāt eos ꝛ eis bn̄faciebant. ꝛ eos apl'o p̄ferebant. minꝰ reputātes apl'm ꝗꝫ illos. Et de h̄ apl's eos rep̄hendit in hac epl'a ꝛ oſtendit quō habeat maioꝛē materiā gl'andi ꝗꝫ iſti ſi expediat Et in pn̄ti epl'a enumerat apl's pl'ima martyꝛia ſua ꝛ bn̄ficia ꝛ oꝑa bona facta ꝑ vtilitate eccl'ię. Et etiā enūerat pl'ima q̄ paſſus eſt ꝑ fide ꝛ ꝑ nomīe ieſu chꝛiſti. ꝛ hoc apl's faciebat vt illoꝝ pſeudo apl'oꝝ falſitatē repelleret ꝛ maioꝛē fructū faceret ad dei laudē ꝛ fideliū ſalutē. ꝓpter qd̄ ſua gl'iatio erat virtuoſa. illoꝝ aūt vitioſa. vn̄ d̄t (Frēs) Uin. i. vos frēs coꝛinthȷ̈. (libenter ſuffertis). i. ſuſtinetis patiēter (inſipiētes). i. falſos apl'os de falſis falſe gl'antes. qd̄ ꝓpꝛiū eſt inſipientiū (cū ſitis ipſi). i. eſſe debeatis (ſapientes) ꝙ talibus falſis apl'is ꝛ ſeductoꝛibꝫ nō crederetis (ſuſtinetis eī ſi ꝗs) Lyꝛa. pſeudo apl'oꝝ (vos). ſ. a libertate chꝛiſti ꝛ euāgeliȷ̈ (in ſeruitutē re/digit) id eſt in obſeruātiam legis. volebant em̄ eos ſubȷ̈cere ſeruituti le/gis dicētes debere eos ſeruare legalia cū euangelio (ſi ꝗs deuoꝛat) Lyꝛa. qꝛ de bonis coꝛinthioꝝ laute viuebāt (ſi ꝗs accipit) bona veſtra decipien/do vos falſis ꝛ mendacibꝫ ꝟbis (ſi ꝗs extollik) qꝛ pſeudo apl'i iactabāt ſe ſuꝑ coꝛinthios dicentes ſe eē filios abꝛahę Coꝛinthios aūt filios gētiliū idolatrię peditoꝝ ꝛ incircūciſoꝝ (ſi quis vos in faciē cędit) Goꝛ. id eſt i p̄ſentia vos vituperat impꝛoperando ſcꝫ vobis genus ꝙ ſitis gentiles Unde Ambꝛoſius. in faciē cęditur cui iniuria irrogatur (ſcd̄m ignobilitateꝫ dico) Goꝛ. quā vobis obȷ̈ciūt quidā iudęi de ſemine abꝛahę ſe iactātes. ꝛ vos ſpernētes tāꝗꝫ ignobiles ipſis (quaſi nos infirmi fuerimꝰ hac parte) id eſt impotentes gloꝛiari de generis nobilitate. ſed nō ſumus (in quo quis audet in inſipientia dico) Goꝛ. quia inſipientiā eſtimat ſeipſū iacta/re ꝛ laudare (audeo ꝛ ego) id eſt audere poſſum ꝛ ego (Hebꝛei ſunt) Lyꝛa id eſt lingua ꝛ natione hebꝛaica gl'antur (ꝛ ego) ſcꝫ ſum ſicut ipſi ſunt (Jſrahelitę ſunt) id eſt gloꝛiank ꝙ de patriarcha iacob deſcēderūt. (ꝛ ego) ſimiliter deſcendi (ſemen abꝛahę ſunt) Lyꝛa. cuius ſemine factę ſunt reꝑ/

miſſiones(⁊ ego).ſ.ſum de eodē gñe.⁊ ideo de oībus iſtis poſſū gloriari.
miniſtri chriſti ſunt).i.dicunt ſe eſſe miſtros chriſti(⁊ ego)ſcꝫ ſū ſil'iter(vt
minus ſapiens dico)qꝛ nō eſt hōis ſapientis ſeipm laudare. ⁊ per hoc oñ
dit ſe coactū in laudē ſuā prorupiſſe(plus ego).ſ.ſum miniſter chriſti ꝗ ip
ſi.hoc patet ex eo.qꝛ plura paſſus ſum ꝓpter miniſteriū chriſti.Tūc enūe
rat dicēs(in laboribꝫ plurimis)ꝗ ipſi(in carceribꝫ abūdantius) Lyra.ꝓ
ter p̄dicationē euāgelij(in plagis ſupra modū)id eſt vltra menſurā alioꝝ
(in mortibus frequēter)id eſt in ꝑiculo mortis(A iudeis q̇nquies).i.quī/
ꝗ vicibꝫ (q̄dragenas)

git.ſi q̇s deuorat:ſi q̇s accipit.ſi q̇s ex
tollitur.ſi quis in faciē vos cedit.Se
cundum ignobilitatem dico quaſi nos
infirmi fuerimꝰ in hac ꝑte.in quo quis
audꝫ.i inſipiētia dico.audeo ⁊ ego He
brei ſunt ⁊ ego. Iſrahelite ſunt ⁊ ego.
Semen abrahe ſunt ⁊ ego Miniſtri
chriſti ſunt ⁊ ego. Vt minus ſapiens
dico.plus ego.in laboribus plurimis
in carceribus abundātius:in plagꝭ ſu
pra modū.in mortibus frequēter A iu

ſcꝫ ꝑcuſſiones vł pla/
gas(vna minꝰ)hoc eſt
trigintanouē(accepi)p̄
ceptū eñ erat in lege.
Deute.xxv..Si eū q̇
peccauerat dignū vi/
derēt plagis.ꝓſtraue
rūt eum ante ſe ⁊ corā
ſe fecerūt verberari.ꝓ
menſura peccati. erat
⁊ modus plagaꝝ.ita
dūtaxat vt quadrage/
nariū numeꝝ non ex/
cederēt. Ne igit̃ immi
ſericordes viderentur.
ſubtrahebant minus
qd̄ poterāt ſcꝫ vnā pla
gā(ter virgis ceſus ſuꝫ).ſ.hoc a gētilibus paſſus eſt(ſemel lapidatus ſū)
a iudeis Actuū.xiiij.Lapidantes paulū traxerūt eū extra ciuitatem.eſti
mantes eū mortuū eſſe(ter naufragiū feci)id eſt pertuli(nocte ⁊ die in pro
fundo maris fui) Lyra.ſcꝫ ad diuerſas partes terre ⁊ inſulas nauigādo
ꝓpter p̄dicationem euangelij Alij exponūt dicētes ꝙ naufragiuꝫ paſſus
ſtetit ſub aqua per diem ⁊ noctem virtute dei ipſum protegente(in itine/
ribus ſepe)ꝓpter p̄dicationem euangelij(periculis fluminū).ly.in hyeme
inundantiū.⁊ ſic ſunt magna ꝑicula in tranſitu aquaꝝ(periculis latro/
num)diabolo eos cōcitante contra paulū vt p̄dicatio verbi dei ⁊ ſalꝰ aīa
rum impediretur(periculis ex genere)ſupple meo.i.a iudeis volentibus
paulū occidere ideo.quia lege eoꝝ deſerta ad chriſtū ſe cōuertit (periculis
ex gentibus) Ly.i.ex gentilibꝫ mortē eius q̄rentibus. quia cōtra idola/
triā p̄dicabat.⁊ ſic nec inter ſuos nec inter alienos ſecurus fuerat(pericul'
in ciuitate) Ly.ſupple cōmota cōtra me(periculis in ſolitudine) Ly.id
eſt a beſtijs occurrētibus(periculis in mari)a piratis ⁊ naufragijs(pericu
lis in falſis fr̄ibus) Ly.quod eſt periculoſiꝰ.qꝛ nulla peſtis efficatior ad
nocēdum quam familiaris inimicus(in labore)ſupple manuali(⁊ erūna)
id eſt in paupꝫtate(in vigilijs multis ꝓpter laborē manualē ⁊ etiam orati
onem(in fame ⁊ ſiti.in ieiunijs multis.in frigore ⁊ nuditate)quia nō ha/
bebat quandoqꝫ ſufficientē victum ⁊ amictum.(preter illa q̄ extrinſecus

ſunt) Lyra. pꝛeter illa mala iam enumerata que me exterius affligūt ſꝫ
alia que affligunt me interius ſcꝫ inſtātia mea quotidiana) Gorra. q̄ nec
vna hoꝛa remittitur (ſollicitudo omnium eccleſiaruꝫ) Lyra. incumbebat
em̄ ſibi quotidie regimen eccleſiarum in magna affectione mentis. iō ſub
ditur (Quis infirmatur) Lyra in fide ⁊ moꝛibꝫ (et ego non infirmoꝛ) do/
lens de malo eius. quaſi dicat. nullus (quis ſcandalizatur). Lyra. ſcilicet
ruens in peccatum exemplo alterius (⁊ ego non vroꝛ) per ꝯpaſſionem. qua
ſi diceret nullus (Si) pꝛo quia (gloꝛiari opoꝛtet) quia opoꝛtebat paulum
ſic facere ad repellendaꝫ iactantiā ⁊ ſuperbiam pſeudo apoſtoloꝛuꝫ (que
infirmitatis mee ſunt) Lyra. id eſt que pertinent ad infirmitateꝫ meam.
(gloꝛiaboꝛ) hoc dicit cōtra falſos apoſtolos qui de nobilitate generꝫ glo
riabantur (deus ⁊ pater domini noſtri ieſu chꝛiſti ſcit qui eſt benedictus

deis quinquies quadꝛagenas vna mi/
nus accepi. Ter virgis ceſus ſum. ſe/
mel lapidatus ſum. ter naufragium fe
ci. nocte ac die in pꝛofundo maris fui. ī
itineribus ſepe. periculis fluminum.
periculis latronum. periculis ex gene/
re. periculis ex gentibus. periculis ī ci
uitate. ꝑicul' in ſolitudīe. ꝑicul' in mari

in ſecula ꝙ nō menti/
oꝛ) Tunc ibi conſe
ſequenter enūerat ma
la que euaſit Dum ei
pergeret damaſcuꝫ ad
ꝑſequendū chꝛiſtiāos
miraculoſe fuit ꝯuer/
ſus. ⁊ poſt baptiſmuꝫ
intrauit ſynagogaꝫ. ⁊
confundebat iudeos:
qui habitabāt dama/
ſci. Per quod ſuaſerūt
pꝛepoſito ciuitatis vt
caperetur. ⁊ occidere/
tur. Ut habetur Ac/
tuum. nono. Ergo
dicit. (pꝛepoſitus gentis arathe regis cuſtodiebat ciuitatem damaſceno
rum) id eſt cuſtodire fecit per homines armatos (vt me compꝛehenderet)
Lyra. vt traderet iudeis ad occidenduꝫ (et per feneſtram in ſpoꝛta dimiſ
ſus ſum per murum) ſcilicet a chꝛiſtianis (et ſic effugi manus eius Si)
pro quia (gloꝛiari opoꝛtet) me cōmendando pꝛopter pſeudo apoſtolos.
(non expedit quidem) pꝛopter me. licet expediat pꝛopter veſtram vtilita/
tem (veniam aūt ad viſiones ⁊ reuelationes domini Scio hominez) Goꝛ
ra. De ſe tanquam de alio loquitur in ſui cōmendationē vt vitet iactan/
tiam (in chꝛiſto) manentē per gratiaꝫ. ⁊ ſibi vnitum per fidem ⁊ charitatē
hāc (añ annos quatuoꝛdeci) tot ei anni fuerunt inter viſionem ⁊ narrōeꝫ
Ex quo apparet eum hoc enarrare nō ex iactantia. ſed ex neceſſitate pro
pter vtilitatē) ſiue in coꝛpoꝛe). Gorra. ſcilicet manente anima. (ſiue extra
coꝛpus) aſſumpta (neſcio. deus ſcit. raptum huiuſmodi vſqꝫ ad terciuꝫ ce
lum) id eſt empireum Creditur raptus iſte fuiſſe in ſua conuerſione q̄n
do fuerat tribus diebus ⁊ tribus noctibus nec comedens nec bibens. (et
ſcio huiuſmodi hoīem ſiue in coꝛpoꝛe ſiue extra coꝛpus. neſcio deus ſcit.
qm̄ raptus eſt in ꝑadyſum) Glo. in eam tranquillitatē qua fruūtur illi q̄
ſūt ī celeſti hierl'ꝫ (⁊ audiuit). i. ꝑcepit arcana ꝟba) ō dei eēntia (q̄ nō lꝫ). i. n̄

eſt poſſibile(hoĩ loqñ)id eſt verbis explicare ꝑ huiuſmodi) ſcꝫ viſiõibus (gloriabor)⁊ recte(ꝑ me aũt nihil) Ly.id eſt a me nullã hẽo materiã gloriandi(niſi in infirmitatibꝰ meis)id eſt ĩ tribulationibꝰ meis quas patior que ſunt gl'e acquirẽde(Nam ⁊ ſi voluero gloriari) Ly.de donis mihi a deo datis(nõ ero inſipiens)qꝛ hoc nõ facio inaniter ⁊ ſine cauſa(veritatez eñ dicaz parco aũt) Ly.id eſt parce me laudo(ne q̇s exiſtimet me)ſcꝫ gl'ari inaniter(ſuper id qđ videt in me).i.in ↄuerſatiõe mea(aut audiat aliq̇d de me).i.in doctrina mea Multa eñ dona dei latebãt in apl'o. que non maĩfeſtabat .niſi ꝑut ⁊ quantũ ad dei gl'iaz ⁊ fideliũ ſalutẽ expediebat .⁊ ne magnitudo r̃uelationũ) Ly. diuiarũ(extollat me)in ſuꝑbiam(datꝰ eſt mihi ſtimulꝰ carnis mee gor) id eſt tẽtatio libidinis (angelus ſathane).id eſt angelus malignus miſſus a ſathana ad meã ſbuerſionẽ(q̇ me colaphizet).i.me affligat.(ꝓpter qđ ter dñm rogaui vt diſcederet a me.⁊ dixit mihi.ſufficit tibi grã mea). Ly. q.d.nõ eſt tibi nccãriũ vl' vtile ꝙ a te diſcedat temtatio carnis.(nã ꝟtus in infirmitate ꝑficitur)gor. qꝛ dũ certat ⁊ vincit roborat̃ ⁊ augetur) libenter eñ gloriabor in infirmitatibus meis)Gor. non in vna tãtum..ſed pluribus(vt inhabitet in me virtus chriſti).i.grã in me ↄſumetur ⁊ perficiatur

periculis.in falſis fratribus.in labore et erumna.in vigilijs multis.in fame ⁊ ſiti.in ieiunijs multis.in frigore ⁊ nuditate Preter illa q̃ extrinſecus ſunt inſtantia mea quotidiana.ſollicitudo õnium eccĩaꝝ. Quis infirmat̃.⁊ ego nõ infirmor.quis ſcãdalizat̃ ⁊ ego nõ vror Si gl'ari oportet q̃ infirmitatꝫ meeſtꝫ gl'iabor.deus ⁊ pater dñi nrĩ ieſu chriſti ſcit qui eſt benedictus ĩ ſecula ꝙ nõ mentior.

¶ Dñica in q̇nquageſima .i.Co.xiij

Ilinguis hoĩm loquar ⁊ angeloꝝ charitatẽ autẽ non habeã factus ſum velut es ſonans aut cibalum tinniens Et ſi habuero ꝓpphetiam ⁊ nouerim myſteria oĩa ⁊ oẽꝫ ſciaꝫ

¶ Poſtilla.

I linguis hoĩm loquar ⁊ angeloꝝ Ante iniciũ illius epl'e ſcribit ſãctus paulus dicens Si quid patit̃ vnũ mẽbrum cõpatiũtur oĩa mẽbra Si gloriatur vnũ mẽbrum cõgaudent oĩa mẽbra. Tũc ſeq̇tur epl'a hodierna(Fratres ſi linguis hoĩm loquar) Apoſtolus in hac epl'a maxime cõmendat charitatem dei ⁊ proximi. Unde epl'a ⁊ euãgeliũ cõcordant.qꝛ euangeliũ dicit de paſſione chriſti.qũo eſt traditꝰ.illuſus.cõſputus.flagellatus.crucifixus.in quibus oĩbus nobis oſtẽdit ſuã maximã charitatẽ Jo.xv.Maiorẽ hac charitatẽ nemo hꝫ vt aĩmã ſuã ponat quis pro amicis ſuis.Similiter ĩ epl'a hodierna apl's paulus oſtendit nobis vtilitatem charitatis dicens(Si linguis hominũ loquar) Gorra.id eſt omniũ hominum per donũ linguaꝝ(⁊ ãgeloꝝ)ſcꝫ quod plꝰ

eſt(charitatẽ aũt nõ habeaz factus ſuz velut es ſonans).ſ.alijs ſeruiens
z ſeipm deſtruens(aut cimbalũ tinniens).ſ.alios delectans z ſeipm con
ſumens(Et ſi habuero oẽm ꝓphetiam)Gor.qua occulta diuina manife
ſtant.z reuelant(z nouerim myſteria oĩa)id eſt occulta veteris z noui te
ſtamenti(z oẽm ſcientiã)ſcz diuinam z humanã(z ſi habuero om̃ez fidẽ)
ſcz tam ꝑfectam(ita vt montes trãfferã)ꝟtute fidei de loco ad locũ(chari
tatem aũt nõ habuero nihil ſum)Ly.q̃tuz ad eſſe gratie (z ſi diſtribue/
ro)Gor.i.pluribus diuiſero(in cibos paupm)nõ in cõuiuia diuitũ(om/

et habuero oẽm fidem. ita vt montes
transſferã.charitatẽ autẽ nõ habuero ni
hil ſum. Et ſi diſtribuero in cibos pau
per oẽs facultates meas. z ſi tradide/
ro corpus meũ ita vt ardeã.charitatez
aũt nõ habuero nihil mihi ꝓdeſt Cha/
ritas patiens eſt.benigna ẽ. Charitas
nõ emulatur.nõ agit perperã:nõ infla
tur:nõ eſt ambitioſa.non querit q̃ ſua
ſunt.nõ irritatur.nõ cogitat malũ.nõ
gaudet ſup iniquitate.cõgaudet autez
veritati.omnia ſuffert. oĩa credit. oĩa
ſperat.oĩa ſuſtinet.charitas nũq̃ꝫ exci
dit Siue ꝓphetie euacuabũtur ſiue li
gue ceſſabunt.ſiue ſcientia deſtruetur.
Ex parte eim̃ cognoſcimꝰ.z ex parte ꝓ/
phetamus Cum aũt venerit quod per
fectum eſt euacuabitur qđ ex pte ẽ Cuz
eſſem puulꝰ loquebar vt paruulꝰ.ſapi
ebã vt paruulꝰ. cogitabã vt paruulꝰ.

nes facultates meas)
nõ alienas(et ſi tradi/
dero corpus meũ)gor.
voluntarie ad marty/
rium(ita vt ardeam).
id eſt ad cõburendum
ſicut beatus Lauren
tius quod eſt acerbiſſi
mũ martyrium (chari
tatẽ aũt non habuero
nihil mihi prodeſt) ad
vitaz eternam(chari/
tas patiens eſt)Lyra
id eſt facit patientiaz
ĩ malis ſuſtinẽdis (be
nigna ẽ)id eſt facit be
nignitatẽ in bonis o/
perandis(charitas nõ
emulatur)id eſt nõ in
uidet(non agit perpe/
ram)id eſt peruerſe.ſcz
impediẽdo bona ne fi/
ant.(non inflatur)con
tra proximũ. etiam ſi
proſpere ſuccedat ſibi
(non eſt ambitioſa).id
eſt alijs nõ vult p̃po/
ni(non querit que ſue
ſunt)tantum.ſed etiaz que aliorũ ſunt procurat(non irritatur).Gor.id eſt
nõ ꝓuocatur ad iram vel vindictam ꝓpter iniurias ſibi illatas (non co/
gitat malum)id eſt nõ permittit hoĩem cogitare qualiter perficiat malũ
in opere(nõ gaudet ſuper iniquitate)Gor.ſed potiꝰ dolet ſi videt aliquez
peccare(congaudet aũt veritati)id eſt verbis veritatis(omnia ſuffert)ly.
infirmitates ꝓximi ſuperando(omnia credit)ſcilicet que diuinitus ſunt
tradita(omnia ſperat)ſcz diuinitus ꝓmiſſa(omnia ſuſtinet) Lyra.per lõ
ganimitatẽ patienter expectando promiſſa.(charitas nunq̃ꝫ excidit).nec
in hoc ſeculo nec in futuro.ſed potius augmentabitur. (Siue prophetie)
ſcz futurorum(euacuabuntur)in futuro.quia omnia erũt p̃ſentia(ſiue li/

gue ceſſabunt).ſ.in futuro.quando nō erunt diuerſe lingue ſicut iā.ſȝ omnes vna ⁊ eadē lingua laudabunt deū (ſiue ſcia) ſcȝ acquiſita (deſtruet) q̄ntum ad actū ratiocinandi (ex pte eñ cognoſcimus) Gor.id eſt iperfecte cognoſcimus deū ꝓpter iperfectiōem intellectus ⁊ tenebroſitatē pn̄tis ſtatꝰ (et ex parte ꝓphetamus) id eſt impfecte futura pdicimus (Cū aūt venerit quod perfectum eſt) id eſt futura beatitudo (euacuabit quod ex parte eſt). id eſt qd̄ impfcūm eſt.

Cum autē factus ſum vir.euacuaui q̄ erant paruuli Videmus nūc p ſpeculum in enigmate tūc facie ad faciē. nūc ꝯgnoſco ex parte. tunc autē cognoſcaȝ ſicut ⁊ cognitus ſum Nūc autem manent fides.ſpes.charitas tria hec.maior autem hoꝝ eſt charitas

¶ Dñica prima in xl..ij.Coꝝ.vi.

Hortamur vos ne inuacuuȝ gratiam dei recipiatis. Ait enim tempore accepto.exaudiui te.et in die ſalu

.ſ.ſcia.ꝓphetia.⁊ fides Et iam dicta apoſtolus declarat per ſimile de ſtatu puerili imperfecto.qui ceſſat adueniente ſtatu virili pfcō.. ergo dicit (Cum eſſeȝ paruulus) ſcȝ etate (loquebar vt paruulꝰ) impfecte more pueri balbucientis (ſapiebā vt paruulus).ſ.res hūanas (cogitabaȝ vt paruulus).ſcȝ vana ⁊ inutilia (quando aūt factus ſuȝ vir) Gor.pfecte etatis (euacuaui ea que erāt paruuli) Vincen.ſcȝ in loquendo.cogitando.⁊ ſapiēdo (Videmus nunc) id eſt in pn̄ti deū (p ſpeculum in in enigmate).i.obſcure.hoc eſt per creaturas.quia in magnitudine potentiaȝ.in pulchritudine ſapientiam.in vtilitate bonitatem (tunc autē) id eſt in futura beatitudine (facie ad faciem) id eſt clare ⁊ nude videbimus diuinam eſſentiā (nunc cognoſco) ſcȝ deum (ex parte) id eſt imperfecte ⁊ obſcure (tunc aūt) id eſt in futuro (cognoſcaȝ) perfecte ⁊ pn̄tialiter deum (ſicut ⁊ cognitus ſum) id eſt puiſus cognoſcere (nunc autem) id ē in tempore vite (manēt fides) in rationabili (ſpes) in iraſcibili (tria hec Maior aūt horum eſt charitas) Gor.quia ceteris decedētibus permanebit

¶ Poſtilla

Hortamur vos ne inuacuū grām.⁊c̄.Añ iniciū illius epiſtole ſcribit ſanctus paulus di.Omnes nos manifeſtari oportet ante tribunal chriſti vt referat vnuſquiſq̄ ꝓpria corporis prout geſſit ſiue bonum ſiue malum.Tunc poſtmodum ſequitur epiſtola hodierna Et in pn̄ti epiſtola hortatur nos apoſtolus ad gratie habite exercitationē dicens (Fratres hortamur vos) Vin.āmonitiōe charitatiua inducēdo (ne inuacuū grāȝ di r̄cipiatꝭ Vi.grā iuacuū r̄cipit qn̄ hō pꝰ pccōꝝ dimiſſionē ſe nō exercet in bonis opibꝫ (ait enim) dn̄ Eſaie.xlix (tpe accepto) Ly.id eſt tpe noue legis quod eſt tempus gratie (exaudiui te).id eſt orantem ꝓ peccatis (in die ſalutis) in qua poteſt homo ſalutē ſuam operari (adiuui te) Lyra.ſcilicet opera tua perficiendo (ecce nunc tempus acceptabile) Vincenti.id eſt ad merendum (ecce nunc dies ſalutis) quantum ad p̄miuȝ conſequendū.qȝ nunc ſtatim poſt obitū ſalus datur fidelibus.ſed in veteri teſtamento dif

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ferebatur. Unde Luce. xxiij. Hodie mecū eris in paradyſo (nemini dantes vllam offenſionē) Gor. id eſt neminē verbo vel facto ſcandalizantes. (vt nō) ſcꝫ per vos (vituperetur miniſterium noſtrum). Lyra. quia mala ſubditoꝝ redundant in vituperium p̄latorum (ſed in om̄ibus exhibeamꝰ nos ſicut dei miſtros) ſcꝫ ipſi chriſto nos conformando quantū poſſumꝰ (in multa patientia) Gor. ſcꝫ cordis. oris. ⁊ operis (in tribulationibus). ſcꝫ multiplicibus (in neceſſitatibus) ſcꝫ victus ⁊ veſtitus (in anguſtijs) id eſt in curis) in plagis) id eſt in verberibus corporis (in carceribus) Lyra. ne poſſimus ad p̄dicandū diſcurrere (in ſeditionibus) id eſt in cōmotōibus populi cōtra me (in laboribus) ſcꝫ manuū (in vigilijs. in ieiunijs. in caſtitate) ſcꝫ mentis ⁊ corporis (in ſcientia) ſcripturaꝝ (in longanimitate)

tis adiuui te. Ecce nunc tp̄s acceptabile Ecce nunc dies ſalutꝭ. nemini dātes vllam offenſionem vt non vituperetur miniſterium noſtrum. ſed in oībꝫ exhibeamꝰ noſmetipſos ſicut dei miſtros: in multa patientia. in tribulationibus. in neceſſitatibus. in anguſtiis. in plagis. in carceribus. in ſeditionibus. in laboribus. in vigilijs. in ieiunijs. in caſtitate. in ſcientia. in longanimitate. in ſuauitate. in ſpiritu ſancto. in charitate nō ficta. in verbo veritatis. in virtute dei. Per arma iuſticię a dextris et a ſiniſtris. Per gloriam et ignobilitatem. per infamiam et bonā famam. vt ſeductores ⁊ veraces ſicut qui ignoti et cogniti Quaſi morientes: ⁊ ecce viuimus vt caſtigati et

ſcꝫ expectatione p̄mij. (in ſuauitate. in ſpiritu ſancto) Lyra. q̇ facit hominē dulcē ⁊ ſuauem proximo verbo et facto (in chatitate n̄ ficta) id eſt non ſimulata contra hypocritas. (in verbo veritatis) ſcilicet loquēdo cū proximo (in ꝟtute dei) id eſt in deo non in nobis ſperando ⁊ confitendo (per arma iuſticię) id eſt opera iuſticię nos protegentia (a dextris) Lyra. id eſt ne ī proſperis per ſuperbiam eleuentur (⁊ a ſiniſtris) id eſt ne in aduerſis deijciantur. (ꝑ gloriam ⁊ ignobilitatē). Lyra. aliquando apoſtoli reputati fuerunt glorioſi. econuerſo aliquando incarcerati fuerunt vt viles ⁊ abiecti. ſicut patet in legendis apoſtolorum ⁊ aliorum ſanctorum (per infamiam ⁊ bonam famam). Lyra quia ab aliquibus dicebantur ſeductores Ab alijs vero dicebantur apoſtoli veritatis p̄dicatores. (vt ſeductores). ſcilicet reputati in ęſtimatione malorum hominum. qꝛ chriſtus qui eſt veritas dictus eſt ſeductor. Matthei. xxvij. (et veraces) apud deum (ſicut qui ignoti). Lyra. id eſt reprobati a malis (q̄ſi morientes). id eſt periculis mortis expoſiti. (et ecce viuimus). ſcilicet deo ꝑ fidem ⁊ grām (vt caſtigati) Gor. flagellis ⁊ p̄ſſuris vt ceſſaremus a p̄dicatiōe (nō mortificati) ſcꝫ deſiſtēdo a p̄dicatione vel moriendo corporaliter (quaſi triſtes). ſ. reputati (ſꝑ aūt gaudētes) ſcꝫ veraciter in dn̄o (ſicꝫ egentes (.i. medici ⁊ pauperes (multos autem locupletantes) ſcilicet diui

tijs ſpiritualibus(tanq̄ꝫ nihil habentes)quia apoſtoli propter chriſtum omnia temporalia reliquerunt(omnia poſſidentes)ſcꝫ non ſolum ſpiri/tualia ſed etiam temporalia.quia timentibus deum nihil eſt difficile.

¶ Poſtilla.

Ogamus et obſecramus ⁊c. Ante inicium illius epiſtolę ſcribit ſā ctus paulus di. Cum eſſemus apud vos et predicabamus vobis paſſuros vos tri bulationes ſicut et fa ctum eſt. Tunc ſequi tur epiſtola iſta quaꝫ ſcribit ſanctus paulus theſſalonicēſibus. Et theſſalonicenſes nomi nantur a ciuitate theſ ſalonica. quę ē metro polis ī macedonia q̄ ē quędam pars grecię. Ubi notandum ꝙ e/piſtola et euangeliū cō cordant. Nam euāge lium dicit. de muliere chananea quę cum cla morib9 petiuit a dn̄o ꝯ ieſu chriſto ſanationeꝫ filię ſuę quę ḡuit vexa batur a demonio.ſed quia clamores et petitiones noſtras deus non ex/audit niſi a mundo corde procedant.ideo apoſtolus paulus in epiſtola hodierna ad mundationem et ſanctificationem inducit et dicit(Rogam9 vos et obſecramus)Uincentius. Rogare eſt ſimpliciter petere.ſed obſe crare eſt cum neceſſitate rogare et propter hoc addit apoſtolus(in domi/no ieſu vt quemadmodum accepiſtis a nobis)ſcilicet a me ⁊ thymotheo et ſiluano verbo et exemplo(quomodo vos oporteat ambulare)ſcilicet ꝑ ficiendo per viam mandatorum dei(et placere deo). Lyra.caſte et munde viuendo(ſic et ambuletis)Gorra.ſcilicet in bonis proficiendo et ꝑſeuerā do(vt abundetis magis)id eſt vt creſcatis in virtutibus et meritis(Sci tis enim)id eſt ſcire debetis(quę pręcepta)ſcilicet euangelica(dederim vo/bis per dominum ieſum)id eſt de mandato ipſius cui ſimpliciter eſt obe diendum(hec enim eſt voluntas dei)Uincentius .ſ. bene placens(ſācti/ficatio veſtra)id eſt vt ſanctificemini in virtutibus(vt abſtineatis vos a fornicatione)Lyra.tanq̄ꝫ a deo prohibita(vt ſciat vnuſquiſqꝫ veſtrum ſuū vas poſſidere)id eſt vxorem ꝓpriam(in ſanctificatiōe ⁊ honore)gloſa vt ſciat quādoqꝫ etiaꝫ ab vſu licito abſtinere locis ⁊ temporibus ſacris et etiā tempore puerperij ⁊ menſtrui(nō in paſſione deſiderij)id eſt nō ſꝑ ſatiſfaciēdo deſiderijs carnis(ſicut ⁊ gentes)faciunt(quę ignorant deum) Uincentius.per veram fidem propter quod non debetis aſſimilari eis(⁊ ne quis ſupergrediatur)ſcilicet per violentiam(neqꝫ circūueniat ꝑ fraudulē

nō mortificati. Quaſi triſtes.ſempꝛ au tem gaudentes ſicut egētes multos āt locupletantes tanq̄ꝫ nihil habentes et omnia poſſidentes.

¶ Domica ſecunda in quadrageſima. Ad theſſalonicēſes.iiij.

Ratres rogam9 vos ⁊ obſecra m9 ī dn̄o ieſu vt quēadmodū ac cepiſtiſ a nob quō vos oporteat ābulare ⁊ placere deo ſic ⁊ ābuletis.vt abūdetis magis. Scitis eīm quę pre/

tiaȝ (in negocio) occulto (frēm ſuū) .i. ꝓximū ſuū (q̄m vindex eſt dn̄s) id eſt vindictā facit (de omnibus his) ſcȝ de omni īmundicia. de omni iniuria. ⁊ de omni fraudulentia (ſicut p̄diximus vobis) in doctrinis noſtris (teſtificati ſumus) teſtimonio ſcripturaꝝ (nō em̄ vocauit nos deus) Vin. ꝑ internā inſpirationem (in immūdiciaȝ) .i. vt īmundicię ſeruiamus (ſed in ſā ctificationeȝ) vt ſancte viuamus ⁊ in ſanctitate ei ſeruiamꝰ (in chriſto ieſu domino noſtro) Vin. id eſt cū auxilio ⁊ adiutorio dn̄i nr̄i ieſu chriſti

cepta dederim vobis ꝑ dn̄m ieſuȝ Hęc eſt em̄ voluntas dei ſāctificatio veſtra vt abſtineatis vos a fornicatiōe. vt ſciat vnuſquiſq; veſtꝝ ſuū vas poſſidere in ſanctificatione ⁊ honore. nō in paſſione deſiderij. ſicut ⁊ gētes quę ignorāt deū Et ne quis ſupgrediať neq; circūueniat in negocio frēm ſuū q̄m vindex eſt dominus de his om̄ibus ſicut p̄diximus vobis ⁊ teſtificati ſumus Non enim vocauit nos deus in immūdiciā ſed in ſanctificationē in chriſto ieſu domino noſtro

¶ Dn̄ica tercia in .xl. Ad Ephe. v.

Stote imitatores dei ſicut filij chariſſimi ⁊ ambulate in dilectione ſicut ⁊ chriſtus dilexit nos.

Stote imitatores ⁊c. Ante iniciū illius epl̃e ſcribit ¶ Poſtilla ſcūs paulus dicens. om̄is ſermo malus ex ore vr̄o nō ꝓcedat. ſed ſi quis bonus eſt ad ędificationē fidei vt det grām audientib᷒ Tūc ſequiť p̄ns epl̃a. ⁊ in hac epiſtola apl̃us paulꝰ proponit doctrinā exēplarem qua inducere poſſit nos ad declinatōeȝ mali ad ꝑationē boni. ⁊ ꝓponit nobis ī exemplū dn̄m noſtrum ieſuȝ chriſtū. q; ipſe ē exemplar veriſſimum oīm bonoꝝ dī. (Frēs eſtote imitatores dei ſicut filij chariſſimi) Vin. mandatis eiꝰ obtemperando. q; charꝰ filius mādatis p̄nalib᷒ obtꝑat Nō ꝙ ſumꝰ filij chari ꝓpter imaginē creationis. chariores ꝓpť imagīeȝ r̃creatōis chariſſimi ꝓpť iginē gl̃ificatōis (⁊ ābulate ī dilectōe) v̄a ⁊ r̃ali (ſicut ⁊ chriſtꝰ dilexit nos) ſincere ⁊ ex corde (⁊ tradidit ſemetipſū) nō alium (pro nobis) cū adhuc inimici eramus Rhomanoꝝ. vi. (oblationem ⁊ hoſtiam deo) in cruce (in odorem ſuauitatis) Lyra. quę oblatio acceptiſſima fuit deo. q; proceſſit ex magna charitate (Fornicatio autem) id eſt luxuria. (et omnis immundicia) Lyra. vt per hoc includantur omnia ad vitium luxurię pertinentia (aut auaricia) id eſt immoderata cupiditas habendi temporalia (nec nominetur in vobis) Vincenti. id eſt nō debet famari de vobis. (ſicꝫ decet ſanctos). id eſt chriſtianis qui dicuntur ſancti. quia chriſti ſanguine redempti. (aut turpitudo) Gorra. quę fit oculis ⁊ amplexibus mulierum. (ſtultiloquium) Vincentius. id eſt inhoneſtꝰ ⁊ indecens ſermo (aut ſcurrilitas) Gorra. ſcilicet verbis iocoſis ⁊ ad riſum prouocantibus (quę ad rem non pertinet) Vincenti. quę non eſt ędificatiua proximi nec vtilis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

loquenti(ſed magis gratiaꝝ actio)ſupple magis nominetur in vobis.(H
autem ſcitote intelligentes)ſcȝ ſcripturas diuinas(ꝙ omnis fornicatoꝛ)
id eſt luxurioſus cū ſoluta(aut imundus)quocūqȝ alio modo luxurioſ⁹.
(aut auarus) Goꝛ.id eſt vſurpans res alienas ⁊ nimis diligens ꝓprias.
(quod eſt idoloꝝ ſeruitus)quia cultū deo debituȝ offert auro ⁊ argento.
(nō habet hereditatē in regno chꝛiſti ⁊ dei).Goꝛ.id eſt in regno celoꝝ qđ
eſt dei ⁊ chꝛiſti.quia homo interioꝛ reficitur in viſione diuinitatis.homo
exterioꝛ in viſione humanitatis chꝛiſti(Nemo vos ſeducat)Vincentius
id eſt ſeorſum a verita
te doctrine chꝛiſti du/
cat(ianib⁹ verbis)id ē
ꝑſuaſionib⁹ decepto/
rijs(propter hoc eniȝ).
que dicta ſunt ⁊ ꝓhi/
bita(venit ira dei) id ē
vindicta(in filios dif/
fidentie)id eſt in pecca
toꝛes qui de ſalute pro
pꝛia diffidebant.(noli
te ergo fieri participeſ
eoꝝ)eos imitando.(e/
ratis eñ aliquādo te/
nebꝛe)Ly.id eſt inuo/
luti tenebꝛis ignoꝛan
tie tꝑe gentilitatis(nē
aūt)id eſt poſt cōuerſi/
onem veſtraȝ ad fideȝ
chꝛiſti(lux in domino)
id eſt lucidi facti eſtis
per donū gratie que il
luſtrat intellectū in fi
de(vt filij lucis ambu
late)Ly.procedēdo đ
virtute in virtutē(fru/
ctus eñ lucis)id ē ſan
cte vite.ſ.eſt(in ōni bo
nitate)ſcȝ cordiū (⁊ iu/
ſticia ⁊ ꝟitate)

et tradidit ſemetipm̄ pro nobis.oblati
onem ⁊ hoſtiā deo in odoꝛeȝ ſuauitatꝭ.
foꝛnicatio autē ⁊ omnis immundicia.
aut auaricia nec nominetur in vobis
ſicut decet ſanctos.aut turpitudo.aut
ſtultiloquiū.aut ſcurrilitas que ad reȝ
nō pertinet.ſed magis gratiarū actio.
Hoc autem ſcitote intelligentes ꝙ om
nis foꝛnicatoꝛ.aut immūd⁹.aut aua/
rus quod eſt idoloꝛum ſeruitus nō ha/
bet hereditatē in regno chꝛiſti ⁊ dei Ne
mo vos ſeducat inanibus verbis:pro
pter hoc enī venit ira dei in filios diffi/
dentie.nolite ergo effici participes coꝝ
Eratis enī aliquando tenebꝛe. nūc au
tem lux.in domino.vt filij lucis ambu
late Fructus enī lucis eſt in omni boni
tate ⁊ iuſticia ⁊ veritate

Dñica.iiij.in quadrageſima.
Ad Galathas.iiij.

Criptum eſt quoniam abꝛaham
duos filios hūit vnū de ancilla et

Poſtil

Criptū eſt qm̄ abꝛahaȝ ⁊c̄ Ante iniciū illius ep̄le ſcribit ſanct⁹ pau
lus di.Emulamini aūt in bono ſemꝑ.⁊ nō tm̄ cum pn̄s ſum apud
vos filioli mei quos iteꝝ parturio donec chꝛiſtus refoꝛmetur in vobis
Tunc poſt pauca ſequitur epiſtola hodierna(Scriptū eſt qm̄ abꝛahaȝ
duos filios habuit)Vbi notandū ꝙ nos omnes filij dei ſumus per crea
tionē.ſed non omnes per gratiam.⁊ qui hic in pn̄ti filius dei ꝑ gratiā nō
fuerit.in futuro filius glie non erit Et ſic duplices filios hȝ deus.de qui
bus dicitur in hodierna epiſtola ꝑ typum filioꝝ abꝛahe.cū dicit.(ſcriptū

eſt eñ̄) Gene.xxi(qm̄ abrahā duos filios habuit) iſmahel ꝛ iſaac (vnum) .ſ.iſmahel (de ancilla) .ſ.agar.q̄ erat ancilla ſare vxoris abrahe. (ꝛ vnū de libera) .ſ.de vxore ꝓpria.ſ.iſaac quē ſara genuit (ſed is qui de ancilla) .i.iſ/mahel (ſm carnē natus ē) .i.ꝑ modū naturalē ſicut alij homiēs ꝛ ſine vlla ꝓmiſſione nat⁹ eſt (q̄ aūt de libera) .i.de vxore ꝓpria ſcȝ iſaac (ꝑ re ꝓmiſſio nem) .ſ.diuinā.qꝛ ex ꝓmiſſione angeli ſara cōcepit.ꝛ cū miraculo.qꝛ pa/ter centū annoꝝ erat.ꝛ mater nonginta annoꝝ (que ſunt ꝑ allegoriā di cta) .i.per ſenſuȝ alteꝝ q̄ȝ videnẜ verba ſonare.qꝛ iā dicta dn̄t intelligi my ſtice.qꝛ myſticū ſenſū hn̄t Pro quo notādum ꝙ eſt q̄druplex ſacre ſcri pture ſenſus Hiſtoric⁹ qn̄ ſcm̄ narraẜ. Tropoloicus cū ex his q̄ ſcā ſunt aliqua facienda oñdunẜ. Allegoricus cū per id qḋ ſcm̄ eſt aliq̄d futuꝝ i/telligitur Anagoricus ſm Aug⁹.eſt ꝑ quē de ſupnis ꝛ eternis tractaẜ.

vnū de libera Sed qui de ancilla ſcd̄ȝ carnē natus ē Qui aūt de libera ꝑ rep/miſſionē Que ſunt per allegoriā dicta. Hec enī ſunt duo teſtamenta Unū q̄/dem in monte ſyna in ſeruitutem gene rans q̄ eſt agar Syna enī mons eſt ia/rabia q̄ ꝯiūct⁹ ē ei q̄ nūc ē hierl'm ꝛ ſer/uit cū filijs ſuis. Jlla aūt que ſurſuȝ eſt hierl'm libera eſt q̄ ē mr̄ noſtra. ſcriptū eſt eī Letare ſterilis q̄ nō paris erumpe et clama q̄ne nō parturis..qꝛ multi filij deſerte magis q̄ȝ eius que habet virum Nos āt frēs ſm iſaac ꝓmiſſiōis filij ſu mus Sȝ q̄uō tūc is q̄ ſm carnem nat⁹ fuerat perſequebaẜ eū qui ſcd̄m ſpūm ita ꝛ nunc Sȝ q̄d dicit ſcriptura.eijce ancillā et filiū eius Nō enim heres erit

Verſ⁹ Lrā geſta do/cet q̄d credas allego/ria Moraẜ q̄d agas. quo tēdis anagogia.. (hec eñ̄ ſunt) .i.ſcant. (duo teſtamenta) .ſ.ve tus ꝛ nouū (vnū quid datū) .ſ.vetus teſtamē tum.(in monte ſyna). ſcȝ ipſi moyſi in duab⁹ tabulis lapideis (in ſ/uiturē generās) ſupple iudeos.qui tiore pe/ne ꝛ ꝓmiſſione tꝑalium ſeruierūt.ꝛ obedierūt deo.nō filialiter.ſȝ ſer uiliter (q̄ eſt agar) .i.q̄ ſcatur per agar ancil/lā.(Syna eñ̄ mons ē in arabia) .ſ.miori.ſm Haymonē q̄ ſua ma gnitudine diuerſas ꝓ/uincias tangit.ꝛ ſua extremitate vicin⁹ eſt terre ꝓmiſſionis (qui coniunctus eſt) .i.vicinus ē (ei) .ſ.terre ꝓmiſſiōis.(q̄ nunc eſt hierl'm et ſeruit cū filijs ſuis) Ly.id eſt cū iudeis in ſeruitute le/gis (Jlla aūt hieruſalem) id eſt ecc̄ia de gentibus cōgregata (que ſurſum eſt) quo ad affectionē vel ſpem celeſtiū (libera eſt) Vincen.id eſt in liberta te euangelij poſita ē.(que eſt mater noſtra) ſcȝ ſpūaliter nos generans per baptiſmū de qua ſcriptū eſt) Eſa.liiij.(Letare ſterilis q̄ non paris) Lyra id eſt ecc̄ia gentiū de qua venit chriſtianitas q̄ erat ſterilis ab opꝑib⁹ bo nis añ aduentū chriſti (erūpe) .ſcȝ quantū ad gaudiū intrinſecū.(ꝛclama) quātum ad gaudiū extrinſecū (que non parturis) Gor.i.ad gn̄andum fi/lios chriſto nō conaris (quia multi filij deſerte) id eſt de ſeruitute gentili

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

tatis ad chriſtū cōuerſę q̄ ante erat deſerta a deo. ꝓpter eius idolatriam. (magis qꝫ eius q̄ hꝫ viꝝ).i. ſynagogę q̄ in monte ſynai d̄ſponſata fuit d̄o in ſuſceptione legis. qꝛ ſicut mulier regitꝰ a viro. ſic ꝛ iudei in veteri teſtamento regebantꝰ ꝑ legem moyſi (Nos aūt fr̄es) ſcꝫ chriſtiani (ſcd̄m iſaac) id eſt ad ſiſ̄itudinē eius (ꝓmiſſionis filij ſumus) ſcꝫ geniti ꝑ grām in baptiſmo (ſꝫ qūo) id eſt quēadmodū (tūc is).i. iſmahel (q̄ ſm carnē) ſcꝫ natꝰ fuerat perſequebatꝰ eū q̄ ſcd̄m ſpūm) id eſt iſaac q̄ ſcd̄m ꝓmiſſionē ſcꝫ ſpūſſācti ex matre ſterili natus eſt (ita ꝛ nūc) id ē in pn̄ti mali ꝑſequētur bonos (ſed quid dicit ſcriptura) Gene. xxi. (Eijce ancillaꝫ).i. ſynagogā (ꝛ filium eius) id eſt quēlibet de ſynagoga Gor.i. ad lrāꝫ Cū em̄ vidiſſet ſara iſmahel ludentē cū filio ſuo iſaac. ꝛ nō placuiſſet ei ludus iſte. dixit abrahę (eijce ancillā ꝛ filiū eius)

filius ancillę cū filio liberę. Itaqꝫ fr̄es nō ſumus ancillę filij. ſed liberę. qua libertate chriſtus nos liberauit

q̄ āmonitus a dn̄o acq̄euit ei ꝛ eiecit agar ꝛ iſmahel. ꝑ qd̄ figuratū fuit ꝙ ſynagoga cū cerimonialibꝫ ꝛ obſeruationibus ſuis a cōſortio fideliū erat ī aduentu chriſti abijcienda (nō em̄ heres erit filius ancillę) Gor.i. iudeꝰ filꝰ ſynagogę (cuꝫ filio liberę).i. cū chriſtiano filio eccleſię In bonis em̄ tpalibꝰ ꝑmixti ſunt mali cū bonis. imo qn̄qꝫ mali plꝰ hn̄t de tpalibus. ſed in hereditate ſoli boni ꝑticipant. Vn̄ abrahā filijs cōcubinaꝝ largitus eſt munera. ſed iſaac ſeruauit hereditatem Genes. xxv. (Itaqꝫ fr̄es nō ſumꝰ ancillę filij) Gor.i. ſynagogę vt ſeruiamꝰ legi ꝛ ſeruituti legaliū ſubiecti (ſed liberę).i. eccleſię militantis (qua libertate).ſ. a ſeruitute legis (chriſtus nos liberauit) Lx. qui per ſuā benedictā paſſionem legalia euacuauit

¶ Dn̄ica in paſſione dn̄i Ad Heb. ix.

Fr̄es Chriſtus aſſiſtens pontifex futuroꝝ bonoꝝ peramplꝰ ꝛ ꝑfectius tabernaculū nō manufactum. id eſt nō huiꝰ creationis. neqꝫ per ſanguinē hircoꝝ aut vituloꝝ: ſed per propriū ſanguinem introiuit ſemel in ſancta ęterna redēptione inuenta. ſi em̄ ſāguis hircoꝛuꝫ aut thauroꝛum ꝛ cinis vitulę

¶ Poſtilla

Fratres Chriſtus aſſiſtens pontifex ꝛc̄. Ante iniciū illius epiſtolę ſcri. ſā. paulꝰ di. ꝙ erat in veteri teſtamento tabernaculū factū p̄mū in quo erant cādelabꝛa ꝛ menſa ꝛ ꝓpoſitio panum. quod dicitꝰ ſcā. Poſt ſecūdū tabernaculū quod dicitur ſancta ſanctoꝝ. aureum habens thuribulū ꝛ arcā teſtamenti circūtectam ex omni parte auro. in quo erat vrna aurea ꝛ manna ꝛ virga aaron q̄ frōduit ꝛ tabulę teſtamenti. In priori quidē tabernaculo ſemꝑ introibant ſacerdotes ſacrificioꝝ officia conſūmantes. In ſecūdo autem ſemel in anno ſolus pontifex non ſine ſanguine quem offerret pro ſua ꝛ populi ignoꝛantia. Que parabola eſt temporis inſtantis. Tunc ſequitur epiſtola hodierna in qua agitur de chriſti ſanguinis aſperſione. et ſuę moꝛtis paſſione Et oſ̄dit paulus efficaciam

dñicę paſſionis redēptionem humani generis dicens (Chriſtus aſſiſtēs) ſcꝫ deo pri ad interpellandū ꝓ nobꝭ. Vñ Joan. ij. Aduocatū habem⁹ apud prēm chriſtum ieſuꝫ qui eſt ꝓpiciatio ꝓ pctīs nrīs (pontifex) Gor. ad hoſtiā ꝓ nobꝭ offerendā ⁊ dator (futuroꝝ bonoꝝ). ſ. grē ⁊ glīę. pſ. lxxxiij Grāꝫ ⁊ glām dabit dñs Jſte introiuit in tabernacula. i. cęlum (ꝑ ampli⁹) id eſt valde amplū. quia plures capit. ſ. omēs ſanctos (⁊ perfectius tabernaculū) Lyra. ꝙ fuit tabernaculuꝫ moyſi. qr fuit mobile ⁊ portabile de loco ad locū Jllud autē eſt immobile ⁊ ęternū (nō manufactū. i. nō hui⁹ creationis). i. humanę factionis. ſed oꝑe diuino creatū eſt celuꝫ. (necꝫ per ſanguinem hircoꝝ aut vituloꝝ) ſicut intrabat pontifex veteris teſtamenti) ſed ꝑ ꝓpriū ſanguinē quem pro nobis effudit (introiuit). in aſcenſione) ſcꝫ) ly. qr totū tꝑs nō ē niſi vn⁹ ān⁹ reſpcū pōtificat⁹ xpi et iō exq̄ ſcꝫ ītrauit ſꝑ ē ibi (in ſcā). i. in cęlū (ęterna redēptione inuēta) Vi. q̄ nō poterat inueīri in veteri teſtamēto (Si ei ſanguis hircoꝝ aut thauroꝝ ⁊ cinis vitulę) mixtus aq̄ (aſperſus) q̄ ſignificabat futurā paſſionēꝫ chriſti (inq̄natos ſanctificat ad emundationeꝫ carnis) ſꝫm legē. oīs aīa q̄ tetigerat morticinū. īmunda erat ſeptē dieb⁹. ita vt nō liceret ei ingredi tabernaculuꝫ. ꝑ aſperſionē enim aquę expiationis mūdabatꝰ quo ad emūdationē carnis. qr aīmaꝫ emūdare non poterat (quantomagis ſāguis chriſti qui per ſpm̄ ſāctū) ſupple iubentē (ſemetipſū obtulit) volūtarie (īmaculatū). id ē abſqꝫ omī peccato (deo patri emūdabit) id eſt ꝑfecte mundabit. (conſcientiā noſtraꝫ). id eſt nō ſolū carneꝫ. ſed etiā aīam (ab oꝑibus mortuis) Vin. id eſt a peccatis mortalibus quę dicūtur opera mortua. qr auferūt vitam grē ⁊ faciūt obnoxium mortis ęternę (ad ſeruiendū deo viuēti) id eſt ſimus apti ⁊ idonei ſeruitores dei viuentis (⁊ ideo) ieſus chriſtus (noui teſtamenti mediator eſt) inter deū ⁊ hōiem (vt morte intercedente). Ly. id eſt chriſti morte interueniente ꝑ quam nouū teſtamentū eſt cōfirmatū qr chriſti paſſio fuit noui teſtamenti cōfirmatio (in redēptionē earū p̄uaricationū). i. tranſgreſſionū (quę erant ſub priori teſtamēto). id eſt ī veteri teſtamento. q̄s p̄uaricationes vetus teſtamentū auferre nō poterat. ſed per chriſti mortem ſunt ablatę (repromiſſionē accipiant ęternę hereditatis). i. ęternā hereditatē (ſꝑe ꝓmiſſā accipiant ꝑ efficaciā paſſiōis chriſti (q̄ vocati ſunt) Vincen. id eſt qui p̄deſtinati ſunt ad ęternam vitam in

aſperſus. inquinatos ſcīficat ad emūdationem carnis. quātomagis ſanguis chriſti qui per ſpūm ſanctum ſemetipſum obtulit immaculatū deo emūdauit cōſcientiam noſtrā ab operib⁹ mortuis ad ſeruiendum deo viuenti Et ideo noui teſtamenti mediator eſt. vt morte intercedente in redemptionem earum pręuaricationum quę erant ſub priori teſtamento. repromiſſionem accipiant qui vocati ſunt ęternę hereditatis In chriſto ieſu domino noſtro

¶ Dñica in ramis palmarū ad Phi. ij

chriſto ieſu domino noſtro.

Rēs. Hoc eñ ſentite in vobis qꝺ et in chriſto ieſu Qui cum ī forma dei eſſꝫ non repinā arbitratus ē eſſe ſe equalem deo ſꝫ ſemetipſū̄ exinaniuit formā ſui accipiēs in ſilitudinē hoīm factus ⁊ habitu inuētꝰ vt hō Humiliauit ſemetipm factꝰ obediēs vſqꝫ ad mortē. mortē aūt crucꝫ. Propter qꝺ ⁊ deꝰ exaltauit illū̄ et doāuit illi nomen qꝺ eſt ſuꝑ omne nomen. vt in nomine ieſu omne genu flectatur cęle/

Oc enī ſentite in vobis ⁊c. Añ inicium illiꝰ eplę ſcribit ſantꝰ paulꝰ dicēs. Implete gaudiū̄ meum vt idem ſapiatis eandē charitatē habentes. nihil ꝑ cōtentionē agētes neqꝫ ꝑ inanem gloriā ſed in humilitate ſuꝑiores int̃ ſe inuicem arbitrantes. Tūc ſequit̃ epl̃a hodierna (Hoc enim ſentite in vobis qꝺ ⁊ ī chriſto ieſu) Ubi ſciendūꝫ ꝙ ſequēs ſeptimana maior vocatur. eo ꝙ maius ⁊ plixius habet officium. ⁊ ꝑ hoc nobis dat̃ intelligi ꝙ iſto ſacratiſſimo tempore magis ꝙ̃ alijs temporibus deo ſeruire debemus. Itē dicitur ſancta quoniā in ea impij iuſtificant̃ quia in ea penitentes abſoluuntur. et eccleſię reconciliantur Itē dicitur pœnoſa ꝗa dominus noſter ieſꝰ chriſtus in ea laborauit ⁊ pœnas pro nobis ſuſtinuit et nos per ſuam amaram paſſionem redemit Id circo apoſtolꝰ paulus in hac epl̃a hortatur nos ad chriſti imitationem dicēs (Fratres hoc enim ſentite) Gorra id eſt experimēto agnoſcite (in vob). ſ. mēbris qꝛ membra dēbēt ſentire dolorē capitis (qꝺ ⁊ in chriſto ieſu). ſ. qui fuit humilis. quam huīlitatē habere debetis īterius in corde ⁊ nō ſolū exteriꝰ ſicut hypocritę (Qui). ſ. xp̄s (cū̄ in forma dei eēt). i. vnꝰ in eēntia cū̄ deo patre (nō rapinaꝫ arbitratꝰ ē) dicēdo (eē ſe eq̄lē deo). ſ. p̄ri ẜm dīnā naturā ſicut angelꝰ lucifer ⁊ p̄mi parētes. q̇ ẜm Aug. voluerūt raꝑe dīnitatē ⁊ ꝑdiderūt fœlicitatē (ſꝫ ſemetip̄m exinaniuit). i. maxime humiliauit (formā ſerui accipiēs Uin. i. huānitatē aſſumēs ī q̄ nobis ẜuiret (ī ſimilitudīeꝫ hoīm factꝰ) ſcꝫ paſſibil̃ ⁊ mortalis ſil̃is alijs hoībus ⁊ alios defectꝰ naturę hūanę aſſumēdo (⁊ habitu). i. in ꝯuerſatione (inuētꝰ) ſcꝫ ē (vt homo) qꝛ int̃ hoīes duxit vitā ꝯmunē. Lu. vij. Ueīt filius hoīs mādūcans ⁊ bibēs (huīliauit ſemetipſum) Lyra ad dandum nobis exemplum (factus obediēs) ſcꝫ deo patri (vſqꝫ ad mortem. mortem autem crucis) Gorra. quę erat pœna latronum. Sapietię. ſecundo. Morte turpiſſima condemnemus euꝫ (propter quod et deus) ſcilicet pater) exaltauit illum) Lyra in ſua reſurrectione et aſcentione chriſtus gloriaꝫ ſui corporis et eius exaltationem ad cœlos meruit exaltare ꝑ ſuā paſſionē (Et donauit illi nomen qꝺ eſt ſuper omne nomen) Gorra hoc nomen ſcilicet deus. vt ſcilicet ille qui eſt homo dicatur deus et veraciter ſit (vt in nomine ieſu omne genu flectatur cœleſtium terreſtrium. et infernorum) Lyra. id eſt. vt oēs ſibi exhibeant reuerentiam. angeli homines. et demones (et omnis lingua confiteatur). ſ.

corporalis ⁊ ſpiritualis id eſt humana et angelica (quia dominus noſter ieſus xp̄s eſt in gloria dei p̄ris) Ly. q2 ſcd̄m deitatē ē vna gl'a p̄ris ⁊ filij

Poſtilla

Xpurgate vetus fermentum vt ſitis noua ⁊c̄ Ante inicium illius epiſtolę ſcribit ſanctus Paulus dicens. Neſcitis quia modicum fermentum totam maſſam corrumpit. Tunc ſequitur epiſtola hodierna.

ſtium. terreſtrium. et infernorum. Et omnis lingua confiteatur. quia dominus ieſus chriſtus in gloria eſt dei patris.

In die paſchę .i. Cor. v.

Xpurgate vetus fermentum vt ſitis noua conſperſio ſicut eſtiſ azimi. Etenim paſcha noſtruz immolatus eſt chriſt9. itaq; epulemur non in fermento veteri. neq; in fermento malicię et nequicię. ſed in azimis ſinceritatis et veritatis.

Ubi notandum ꝙ hoc tempore chriſtus tranſiuit a mortalitate ad immortalitatem ad quam etiam in generali facit nos tranſire qui paſcha digne cœlebramus et digne communicamus. Et ad hoc monet nos apoſtolus in p̄ſenti epiſtola dicens (Expurgate vet9 fermētū) id eſt corruptionem cuiuſlibz peccati mortal' Sciendum ꝙ per fermentum hic apoſtol9 intelligit peccatuz q̄a ſicut fermentum corporale ſi diu manet in maſſa anteq̄ẜ ex eo fit panis totam maſſaz corrumpit ⁊ immutat facitq; ipſam acidam. Sic ipſum peccatum totam maſſam generiſ humani corrupit in tranſgreſſione primi hominis. Et adhuc immutat hominem et opera Et vocatur peccatum hic vetus fermentum. quia facit homines fieri ſimiles adę. facitq; nos diſſimiles ieſu chriſto. cuius vita erat in nouitate ſanctitatis et veritatis et gratię (vt ſitis) id eſt eſſe poſſitis (noua cōſperſio) id eſt munda farina. et alba aqua gratię conglutinata. Eſt autez conſperſio farina per aquam conglutinata ſine fermēto ⁊ ſignificat chriſtifideles aqua baptiſmatis ablutos in charitate conglutinatos. Nota vetus fermentum dicitur dye olde ſuerdeych Noua conſperſio dye nye beſprenginghe (ſicut eſtis azimi) id eſt ſicut fuiſtis in baptiſmo ſine fermento pctī puri effcī ſic maneatis q̄ſi diceret Uos tenemī eē noua ꝯſpſio q̄a facti eſtis azimi id eſt puri in baptiſmo (etenim) id eſt propterea chriſtus qui eſt (paſcha nuſtrum) id eſt verus agnus paſchalis (immolat9 eſt) ſupple in cruce corporaliter. et in altari ſacramentaliter (itaq3) id eſt preterea (epulemur) id eſt manducemus cibum iſtum (non in fermento veteri) Uīcentius. id eſt ī conſcientia alicui9 peccati mortalis (neq3 in fermento nequicię et malicię Thomas. malicia peccatum dicitur quod quis committit in alium Nequicia in ſemetipſum (ſed in azimis) Gorra id eſt in puritate (ſinceritatis) ſcilicet ad deum (et veritatis) ad proximum

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ Poſtilla.

Tans petrus in medio plebis ꝛc. Añ iniciũ illiꝰ epl'ę ſcribit ſãctꝰ Lucas ꝙ ſanctꝰ petrus apl's dixit. In veritate comperi qm̄ non eſt ꝑſonaꝝ acceptoꝛ deus ſed in omni gēte q̇ timet eũ ꝛ opatur iuſticiam acceptꝰ eſt illi. Tũc ſeq̇tur pñs epl'a (In diebꝫ illis Stās petrꝰ ī medio plebis dixit Viri frēs vos ſcitis) Lyra. qꝛ inter iudęos habitaſtis (qd̄ fcm̄ ē ꝟbũ) Vin. i. res ꝑ ꝟbum ſignata (ꝑ vniuerſam iudęam. Incipiens eniz a galilea) ibi incepit p̄dicare vt habetur Luc. q̄rto (poſt baptiſmuz) quia ante non legitur publice p̄dicaſſe (ꝙ predicauit ioannes ieſum a nazareth (id ē qd̄ myſteriuz chriſti venturi ioannes predicauit. vt patet in euangelijs (q̄modo vnxit eum deus (ſcilicet ieſum in huānā natura (ſpiritu ſãcto) id eſt plenitudine ḡcię (et virtute) in operatione miraculorum (q̇ pertrāſiuit benefaciendo) quantum ad infoꝛmationem populi (et ſanando) mente et coꝛpoꝛe (omnes oppreſſos a diabolo quomiā deꝰ erat cum illo) per pleītudinem ḡtię (Et nos teſtes ſumus omnium quę fecit in regione iudęorum et hieruſalem quez occiderunt ſuſpendentes in ligno. Hunc deus ſuſcitauit tercia die et dedit eum manifeſtum fieri). Lyra. per multa argumenta reſurrectionem ſuam declarando (non omni populo. ſed teſtibus pręoꝛdinatis a deo) Lyra. Reſurrectio chꝛiſti pꝛimo manifeſtata eſt apoſtolis et exiſtentibꝰ cuz ipſis per quos poſtmodum alijs manifeſtata eſt (nobis qui manducauimus et bibimus cum illo) ad declarandam veritatem ſuę reſurrectionis poſtquam reſurrexit a mortuis et pꝛecepit nobis pꝛedicare populo et teſtificari. quia ipſe eſt qui conſtitutus eſt a deo) ſcilicet patre (iudex viuoꝛum) ſcilicet qui viuunt vita gratię (et moꝛtuorum) id eſt. iniquoꝛum qui moꝛtui ſunt moꝛte culpę. pꝛopter quod dicitur. Joannis ſexto. Pater omne iudicium dedit filio (huic omnes pꝛophetę teſtimonium perhibēt) quaſi diceret. Nos ſoli, non ſumus teſtes eius ſed etiam pꝛophetę antiqui diuinitus inſpirati qui pꝛophetauerunt de chꝛiſto remiſſionem peccatoꝛum accipere per nomen eius). Johel'. ſecũdo. Quicunqꝫ inuocauerit

¶ Feria ſecunda paſchę Actuum. x.

Tans petrꝰ in medio plebis dixit. Viri frēs. vos ſcitꝫ qd̄ fcm̄ eſt ꝟbum ꝑ vniuerſaz iudęā Incipiens eñ a galilęa poſt baptiſmũ qd̄ pꝛedicauit Joānes Jeſum a nazareth quomodo vnxit eum deꝰ ſpũſcō. ꝛ ꝟtute qui pertrāſiuit benefaciēdo ꝛ ſanādo omnes opp̄ſſos a diabolo qm̄ deꝰ erat cum illo. Et nos teſtes ſumus omniuz quę fecit in regione iudęorũ ꝛ hieruſalē quem occiderũt ſuſpendentes in ligno Hunc deus ſuſcitauit tercia die.. Et dedit eũ manifeſtum fieri nō omni populo. ſed teſtibus pręoꝛdinatꝫ a deo nobis qui manducauimus ꝛ bibimꝰ cuz illo poſtq̄ꝫ reſurrexit a moꝛtuis Et pre

nomen domini ſaluus erit(omnes qui credūt in eum. Gloſa ordina. fide cum operibus

¶ Poſtilla

Urgens paulus ⁊ manu ſilentium indicens Ante iniciū illꝰ epiſtolę ſcribit ſanctus Lucas ꝙ ſanctus Paulus dixit iudęis Quo/modo olim filiȷ̄ iſrahel poſtulauerunt ſibi regem ⁊ dedit illis deus ſaul filiū eis. virū de tribu beniamin annis. xl. Et poſt hunc dedit illis dauid regem. de cuius ſemine natus eſt chriſtus ſaluator p̄dicante ioanne añ faciem aduentus eius baptiſmū penitentię omni populo iſrahel. Cum autem impleret ioannes curſum ſuum dicebat Quem me arbitramini eſſe nō ſum ego. Sed ecce venit poſt me cuiꝰ nō ſum dignus calciamēta pedū ſoluere Tunc ſequitur epiſtola pñs (in diebus illis Sur/gens paulus ⁊ manu ſilentiū indicens) Ly. vt melius a tanta mlt/titudine audiretur(ait viri frēs filiȷ̄ generis abrahaȝ. ⁊ q̄ in vobis timent deum vobis v̄bum)ſcȝ incarnatum. (ſalutis huius miſſuȝ eſt)ſcȝ principaliter. Tum ꝙ ieſus chriſtꝰ iudęis in ꝓpria perſōa p̄dicauit. Tum quia in medio iudeę. ſcȝ ī hieruſalē opatus eſt ſa/luteȝ(qui em̄ habitāt hierl'm) Lyra. quātū ad vulgares(⁊ princi/pes eius) quantuȝ ad maiores (ignorātes ieſum)ſcȝ eſſe chriſtum. verū deum ⁊ ſaluatorē hominū(⁊ voces prophetaꝝ quę per omne ſabbatū legūř iudicātes). ſ. ieſū morte eſſe dignū(īpleuerūt)ꝓphetias p̄dictas d̄ eius paſſione ſm qd̄ dr Eſa. liiȷ̄. Tanq̄ȝ ouis ad occiſionē ducetur Itez Hiere. ix. Ego q̄ſi agnꝰ manſuetꝰ qui portatur ad victimā(⁊ nullā cām mortis inuenientes in eo)ſicut patet in euangelio ⁊ pilati teſtimonio(pe/tierunt a pilato vt interficerēt eū)p milites ipſius. Et licet p̄mo reſtite/rit. tñ finaliter petitioni eoꝝ acquieuit iudęoꝝ fauore ⁊ cęſaris timore (Cunq; ꝯſummaſſent oīa q̄ de eo ſcripta erant)ſcȝ ipi ꝑuerſi iudęi(depo/nentes eū de ligno). ſ. bōi iudęi Joſeph de airmathia ⁊ Nycodemus (po/

cepit nobis p̄dicare populo ⁊ teſtificari. quia ipſe ē qui cōſtitutus eſt a d̄o iudex viuoꝝ et mortuorum. Huic om̄es ꝓphetę teſtimonium perhibent remiſſionem peccatorum accipere per nomen eius omnes qui credunt in eum

¶ Feria tercia paſchę Act. xiiȷ̄.

Urgens paulus ⁊ manu ſilentium indicens ait. Uiri fratres filiȷ̄ generis abraham. ⁊ qui ī vobis timent deuȝ vobis verbum ſalutis huius miſſum eſt. Qui enim habitant hieruſalem ⁊ principes eius ignorantes ieſum. ⁊ voces prophetarum q̄ per omne ſabbatum leguntur. iudicantes impleuerunt Et nullam cauſā mortis inuenientes in eo petierunt a pilato vt interficerent eum. Cunq; conſum//

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſuerunt euz in monumento. Deus vero) ſcʒ pater (ſuſcitauit eũ) ſcʒ hõieʒ chriſtũ (a mortuis tercia die q̇ viſus eſt) viuens (ꝑ dies multos). i. q̄dragī ta (his). i. apl'is (qui ſil' aſcenderãt cũ eo de galilea a hierl'm q̇ vſq̧ nũc ſſ̄ teſtes ei⁹ ad plebeʒ) ꝑ operationē miraculoꝝ in nomine ipius (ꝛ nos vob annũciamus eaʒ q̄ ad prẽs nrõs repromiſſio facta eſt) ſcʒ de chriſti incar natione ꝛ paſſione ꝛ ei⁹ reſurrectione (qm̄ hanc deus adimpleuit filijs ve ſtris reſuſcitans ieſum chriſtũ dñm nrm̄ ¶ Poſtilla.

Periens petrus os ſuũ dixit Uiri ꝛc. Ante iniciũ illi⁹ epl'e ſcribit ſcũs Lucas in eo. ca. ꝙ ſanctus petrus dixit ad quendã virũ claudũ ex vtero matris ſue Argentũ ꝛ aurũ nõ eſt mihi. qd̄ autē habeo hoc tibi do. In noīe ieſu nazareni ſurge ꝛ ambula. qui ſtatim ſurrexit ꝛ ambula uit. Et oīs ꝑpl's ammirabaꝶ in eo qd̄ cõtingerat illi. Tũc ſtatim ſequiꝶ epl'a hodierna (In diebus illis aperiens petr⁹ os ſuũ dixit. Uiri iſrahe lite ꝛ qui timetis deũ audite Deus abrahã ꝛ deus iſaac ꝛ deus iacob). Ly. vtitur hoc mõ loquẽdi. qꝛ cõis erat apud iudeos in aſſertõibus veri tatis taliter iurare (de us patꝝ noſtroꝝ) q̇ eſt oīpotens (gl'ificauit fi liũ ſuũ ieſum) eũ reſu ſcitando ꝛ ad ſuã dex teram collocando (quē vos quideʒ tradidiſtiſ) ſcʒ pilato ad interficiē dum (ꝛ negaſtis añ fa ciē pilati) dicendo non habemus regē niſi ce ſarem (iudicãte illo). ſ. pilato (dimitti) ſupple debere ieſum ſicut ino centem. Joannis. xix. (Uos aũt ſcm̄ ꝛ iuſtũ negaſtis et petiſtis vi rum homicidã donari vobis) ſcʒ barrabaʒ q̇ ꝓpter ſeditionem ꝛ ho micidiuʒ miſſus erat in carcerē (auctorē ꝟo vite) ſcʒ ſpũalis et cor poralis (interfeciſtis) ī humaītate aſſumpta (quē d̄s ſuſcitauit a mortuis) ꝑ ſuã oīpotentiã (cu ius nos teſtes ſum⁹) qꝛ comedimus ꝛ bibim⁹ cũ eo poſt reſurrectõeʒ ſuãʒ (ꝛ nũc frẽs) Ly. dulciter eos alloquiꝶ vt ꝟbuʒ ei⁹ magis recipiaꝶ. (ſcio qꝛ ꝑ ignorantiã feciſtis ſicut ꝛ principes veſtri). Ly. alia tamen fuit igno rantia hic ꝛ ibi Nã principes qui erant lr̃ãti ꝑ ſcripturas q̄ p̄dicte erãt d̄ chriſto ꝑ ei⁹ opa. primo ꝯgnouerũt de ieſu nazareno ꝙ erat chriſt⁹ in lege ꝛ ꝓphetis ꝓmiſſus Sed quia cepit p̄dicare ꝯtra vitia coꝝ publice. cõce

maſſent omnia que de eo ſcripta erant deponentes euʒ de ligno poſuerunt in monumēto. Deus ꝟo ſuſcitauit eum a mortuis tercia die. qui viſus eſt ꝑ di es multos his qui ſimul aſcẽderant cũ eo de galilea in hieruſalem qui vſq̧ nc̄ ſunt teſtes eius ad plebē Et nos vobis annunciam⁹ ea que ad patres noſtros repromiſſio facta eſt quoniaʒ hanc de⁹ adimpleuit filijs veſtris reſuſcitãs ie ſum chriſtum dominum noſtrũ.

¶ Feria quarta paſche Act. iij.

Periens petrus os ſuũ dixit Ui ri iſrahelite ꝛ qui timetis deũ au dite Deus abrahã. ꝛ deus iſaac ꝛ deus iacob. deus patrũ noſtrorum glorifica uit filiũ ſuũ ieſũ quē vos quidē tradi

perunt cōtra eū inuidiā ⁊ odiuꝫ ⁊ ſic in eis fuit ſubuerſa dicta noticia. qꝛ
corruptio affectionis corrūpit iudiciū rōis ⁊ augmentū ſuę malicię dece
perunt ꝑplm ſimplicem inducentes eū ad petendum morteꝫ chriſti. vt ha
betur Mat. xxvij. Principes aūt ſacerdotū ⁊ ſeniores ꝑſuaſerunt popu
lis vt peterent barrabā. ieſum vero perderent Et ſic pꝫ ꝙ ignorantia ṗn
cipum fuit multo grauior ꝙ̃ populoꝝ (Deus aūt q̇ ṗnunciauit ꝑ os om
niū ꝓphetaꝝ) Glo. or. Uno ore locuti ſūt oēs ꝓphetę de chriſto (pati chri
ſtū ſuum ſic impleuit.

diſtis ⁊ negaſtis an̄ faciē pilati iudicā
te illo dimitti. Uos aūt ſcm̄ ⁊ iuſtū ne
gaſtis ⁊ petiſtis viꝝ homicidaꝫ donari
vobis. auctorem vero vitę interfeciſtꝭ.
quē deus ſuſcitauit a mortuis cuiꝰ noſ
teſtes ſumus Et nūc frēs ſcio qꝛ per igͤ
rantiam feciſtis ſicut ⁊ pꝛīcipes veſtri
Deꝰ aūt qui ṗnunciauit ꝑ os oīm pro
phetaꝝ pati chriſtū ſuum ſic impleuit.
Penitemini igitͣ et cōuertimini vt de/
leantur peccata veſtra

¶ Domica prima poſt paſca. i. Jo. i.

Omne qđ natum eſt ex deo vincit
mundum Et hęc eſt victoria q̄ vi
cit munduꝫ fides noſtra Quis eſt autē
qui vincit mundum: niſi qui credit q̄/
niam ieſus eſt filius dei Hic eſt qui ve

Penitemini igitur) qꝛ
feciſtis ꝑ ignorantiaꝫ
⁊ cōuertimini) de malꝭ
veſtris (vt deleātͣ pec/
cata veſtra

¶ Poſtilla

Omne qđ natum ē
ex deo vincit ⁊c̄
Ante iniciū illiꝰ epi/
ſtolę ſcribit ſanctꝰ Jo
annes dicens Hęc eſt
eñ charitas dei. vt mā
data eiꝰ cuſtodiamus.
⁊ mandata eius ḡuia
nō ſunt Tūc ſequitur
epl'a pręſens. (Omne
qđ natū eſt ex deo ⁊c̄)
In illa epl'a ſanctus
ioannes cōmendat fi/
dem catholicaꝫ. qꝛ ni
hil ea potentiꝰ nec no
bilius nec vtilius. nec
verius, nec certius. ſic
patet in textu ⁊ gloſa pn̄tis epiſtolę Unde dicit (Omne qđ natum eſt ex
deo) Uincentiꝰ ſpūali generatione Hęc autem ſpūalis natiuitas fit per
duo Primo baptiſmali lauacro. Secundo ſpūali remedio (vincit mun/
dum) Ly. temptationes et perſecutiones mūdi (Et hęc eſt victoria q̄ vin
cit mundū) Uincen. qua temptatio humana ſuꝑatur (fides noſtra) ꝑ fidē
em̄ habitat chriſtus in cordibus fidelium in quo eſt victoria. (Quis eſt
autem qui vincit mundū. niſi qui credit qm̄ ieſus eſt filius dei?) ſcꝫ natu/
ralis ⁊ eiuſdē naturę cū eo (Hic eſt qui venit) ſpͤ ad ſaluandū homines.
(ꝑ aquam) baptiſmi (⁊ ſanguinē) paſſionis ⁊ redemptiōis (ieſus chriſtus
Nō in aqua ſolū) Uincen. id eſt nō ſolū ſanctificauit aquā baptiſmi (ſed
in aqua ⁊ ſanguine) q̄ fluxerunt de latere in cruce. dedit virtutem etiā cęte
ris ſacramentis. Jo. xix. Unus militum lancea latus eius perforauit. ⁊
cōtinuo exiuit ſanguis ⁊ aqua (Et ſpūſſanctus eſt qui teſtificatur) id eſt
teſtimoniū dedit (qm̄ chriſtus eſt veritas) id eſt verus deus ⁊ verꝰ homo.
(Quia tres ſunt qui teſtimoniū dant in cęlo) Uincentius. de diuinitate

chriſti(pater.verbū ⁊ ſpūſſcūs) Pater ī baptiſmo chriſti dedit teſtimoni/
um de deitate chriſti vbi vox patris audita eſt Hic eſt filius meus dile/
ctus Mat.iij. Item in monte transfigurationis qn̄ iteꝝ vox patris au/
dita eſt Hic eſt filius meus dilectus Mat.xvij. Similiter verbū vnitū
carni in vtero virginis teſtimoniū dedit ſuę deitatis Primo naſcendo
de virgine ſine corruptione virginis Secundo ī humanitate multa mira
cula faciendo.quę ſoli deo cōpetebant. Similiter ſpūſſanctus teſtimoni
um dedit de deitati chriſti in baptiſmo quando in ſpecie colūbę ſuper euꝫ
deſcendit(⁊ hi tres vnum ſunt)qꝫtum ad eſſentię vnitatem. (⁊ tres ſūt q̄
teſtimoniū dant in terra)ſupple de humanitate chriſti quę de terra for/
mata eſt ſcđm carnem((ſpiritus)id eſt anima quā emiſit in cruce(aqua et
ſanguis) quę fluxerūt
de latere eius penden/
tis in cruce(Si teſtio
nium hominū accipi/
mus) Ly.tanq̄ꝫ ſuffi/
ciens in rebus huma/
nis Und̄ de hoc hētur
Deutero.xix. In ore
duoꝝ vel triū ſtabit ō
ne verbum(teſtimoni/
um dei).ſcꝫ pr̄is(maiꝰ
eſt qm̄ hoc eſt teſtimo
niū dei qđ maius ē.qꝛ
teſtificatus eſt de filio
ſuo)ſcꝫ in baptiſmo et
transfiguratione ſicut
iam dcm̄ eſt(qui credit
in filiū dei hꝫ teſtimo
niū dei pr̄is in ſe) qꝛ ve
rū teſtificatus ſit de fi
lio ſuo

nit per aquam ⁊ ſanguinem ieſus chri
ſtus Non in aqua ſolum ſed in aqua et
ſanguine. Et ſpiritus eſt qui teſtificat
quoniam chriſtus eſt veritas. Quia
tres ſunt qui teſtimoniū dāt in cęlo pa
ter.verbū.⁊ ſpirituſſanctus:⁊ hi tres
vnum ſunt. Et tres ſunt qui teſtimoni
um dant in terra.ſpiritus.aqua.⁊ ſan
guis. Si teſtimonium hominum acci
pimus:teſtimoniū dei maius eſt Quo
niā hoc eſt teſtimoniū dei quod maius
eſt.quia teſtificatus eſt de filio ſuo
Qui credit in filium dei habet teſtimo
nium dei patris in ſe

¶ Dominica ſecunda poſt feſtū paſche prima Petri.ij.

Hriſtus paſſus eſt ꝑ nobis vob/
relinquens exemplum vt ſequa/

¶ Poſtilla
Hriſtus paſſus
ē ꝑ nobꝫ ⁊c. An
iniciū illiꝰ epiſtolę ſcri
bit ſan.petrus dicens
Serui ſubditi eſtote ī
in omni timore dn̄is veſtris.nō tm̄ bonis ⁊ modeſtis.ſed etiā diſcolis
Hęc eſt em̄ grā dei in chriſto ieſu Tunc ſeqtur pn̄s epl'a in qua ſanctus
petrus ꝓponit nobis chriſti paſſionē.qꝛ iam paſchali tempore plus ſęuit
hoſtis noſter diabolus contra nos vt nos ecōuerſo in ſuam redigat ptā/
tem.ſed paſſio chriſti eſt ſcutum contra omnia temptamenta vitioꝝ Ar
mamur aūt per chriſti paſſionem cōtra ſuperbiaꝫ.qꝛ chriſtus humilis ⁊
abiectus nudus ⁊ nouiſſimus viroꝝ in cruce pependit Item cōtra aua/
riciaꝫ.q̄ tm̄ ꝓpriū nō habuit vbi caput ſuū reclinaret. Mat.viij. Item
ꝯtra gulā.qꝛ aceto ⁊ felle potatꝰ Cōtra luxuriaꝫ(qꝛ flagellatꝰ ē ⁊ cū ſpi/

nis coronatus. Item cõtra accidiaꝫ. quia exultauit vt gigas ad curren/
dam viam Ps̃. xviij. ſcilicet paſſionis Item cõtra iram. quia male euꝫ
tractantibus nõ cõminabatur Item cõtra inuidiam. quia pro ſuis cru/
cifixoribus orauit Unde epiſtola et euangeliũ concordant. qꝛ euangeli/
um loquitur de bono paſtore. ſimiliter epiſtola dicit quomodo chriſtus
pro ouibus ſuis mortuus eſt. Unde petrus apoſtolus dicit in ꝟbis prę/
miſſis (Chriſtus paſſus eſt pro nobis) Uin. id eſt pœnam mortis ęterne

mini veſtigia eius. Qui peccatum nõ
fecit nec inuentus eſt dolus in ore eius
Qui cum malediceretur nõ maledice//
bat. Cum pateretur non comminaba//
tur. Tradebat autem iudicanti ſe iniu
ſte Qui peccata noſtra ipſe pertulit ĩ
corpore ſuo ſuper lignum. vt peccatis
mortui iuſticię viuamus: cuius liuore
ſanati eſtis. Eratis eñ ſicut oues er
rantes. ſed conuerſi eſtis nunc ad pa//
ſtorem. et epiſcopum aĩarum veſtraꝝ.

humano generi debi/
tam exoluit ꝑ ſuã paſ
ſionẽ (vobis relinqͣns
exemplum) quod ſem
per attendere ⁊ aſpice
re debetis (vt ſequami
ni veſtigia eius) Uin.
quę fuerunt vię humi
litatis patientię ⁊ obe
dientię ⁊ charitatꝫ vſ
qꝫ ad mortem (qui pec
catum nõ fecit) Uin/
centi. immo nec facere
potuit. quia deꝰ erat.
(nec inuentus eſt dolꝰ
in ore eius) id eſt in ſer
mone eius. quia veri/
tas eſt (qui cũ malediceretur) Gor. id eſt blaſphemaretur in cruce pendẽs
quando iudęi dixerunt. Uach qui deſtruis templũ dei. Si filius dei es
deſcende nũc de cruce. Alios ſaluos fecit. ſeipſum nõ poteſt saluũfacere.
(non maledicebat). ſed orabat patrem pro eis dicens. pater ignoſce illis
quia neſciunt quid faciũt. Lucę. xxiij. Cum pateretur) Uincen. mortis
ſupplicium in cruce (non cõminabatur) ſupple crucifixoribus ſuis per ęt/
nam pœnam vel temporalem. ſed plus ſalutem eoꝝ ſitiebat dicens. ſitio
Joan. xix. (Tradebat autem) id eſt tradi ſe permittebat ſponte (iudicã/
ti ſe iniuſte) Lyra. id eſt pilato. qui iudęorum fauore ⁊ cęſaris timore ꝯ/
demnauit euꝫ iniuſte ad mortem (qui peccata nrã ipẽ pertulit in corpore
ſuo) Lyra. pro ipſis debita ſuſtinendo (ſuper lignuꝫ) crucis in quo affixꝰ
erat. Et hoc fecit ideo (vt peccatis mortui) id eſt a peccatis ſeparati. (iuſti
cię viuamus) ſcilicet chriſto ieſu (cuius liuore) id eſt paſſione. (ſanati ſu/
mus) a peccatorum infirmitatibus (eratis eñ aliquando) id eſt ante con/
uerſionem (ſicut oues errantes) Gorra. ſine paſtore (ſed cõuerſi eſtis nũc)
ſcilicet ſpirituſancto cooperante (ad paſtorẽ) id eſt ad chriſtum qui paſcit
vos corpore et ſanguine ſuo (et epiſcopum animarũ veſtrarum) Lyra. ea
rum ſaluti ſuperintendendo ⁊ eas a malo cuſtodiendo

¶ Sequitur Dominica tercia

Bſecro vos tanqͣ aduenas ⁊c. Ante inicium illius epiſtolę ſcribit
ſanctus Petrus dicẽs Qui aliquando non populus dei. nũc ãt ꝑꝑl's dei

Qui nõ conſecuti miam. nunc autem miaꝫ cõſecuti Tunc ſtatim ſeq̃tur p̃ſens epiſtola (Obſecro vos ꝛc̃) Sed ex quo modo eſt tempus magꝭ aptum medicinis corꝑalibus. Iſto modo habet ſe eccl'ia iſto tempore quod eſt aptũ medicine ſpũali. que multo plus eſt deſideranda ꝛ queren da q̃ꝫ medicina corꝑalis. quia ſanitatẽ eternã cõſeruat. Et oñdit nobis magnũ medicum animaꝝ beatũ Petrum. cuius medicinã ſi fuerim⁹ imi tati quã nobis in epiſtola hodierna ꝓponit eternaliter ſani erimus. Et ad iſtaz medicinaz ſu/mendaz. maxime illo tẽpore hortat᷑ nos idẽ medicus beatus petr⁹ apoſtolus dicẽs. (Obſecro vos tanq̃ꝫ adue/nas et peregrinos) ſcꝫ a ciũitate celeſti. Hebre. xiij Nõ habemus hic manentẽ ciuitateꝫ ſed futuram inquiri/mus. ideo peregrini ſu mus. (abſtinere vos a carnalibus deſiderijs) id eſt ab his q̃ carnis ſunt. ſicut opera gule. luxurie (q̃ militant ad uerſus animã) redden tes eam fetidam. (imo mortem eternam infe/runt Apoſtolus. Si ſcḋm carnẽ vixeritꝭ mo/riemini. Rhomanoꝝ viij. (cõuerſatiõem ve ſtram inter gentes) id eſt inter viuentes gentiliter. quia multi chriſtiani gentiliter viuunt. licet fidẽ habeant. tamen nõ opera (habentes bonã) nõ ad ꝓpriam laudẽ. ſed ad laudem dei ꝛ proximi edificationem (vt in eo q̃d detractant de vobis) Vin. detractorie loquuntur de vobis (tanq̃ꝫ de ma/lefactoribus). ac ſi eſſetis malefactores. (ex bonis operibus) que facitis. (vos conſiderantes). id eſt diligenter intuentes (glorificent deum). omnis boni auctorem (in die viſitationis). id eſt in die iudicij que erit in futuro quando viſitabuntur boni premio. mali ſupplicio (ſubiecti eſtote oĩ hu/mane creature) id eſt omni homini in poteſtate conſtituto (propter deuꝫ) Vincentius. id eſt in ꝯgnitione iſtius quoniam omnis poteſtas ſit a dõ (ſiue regi quaſi precellenti) id eſt qui eſt maior precellens alios in digni/tate et poteſtate. (ſiue ducibus). id eſt inferioribus rectoribus (tanquam ab eo). id eſt a rege (miſſis ad vindictam). id eſt ad p œnam. malefactoruꝫ laudem vero bonorum). id eſt remunerationis glorie. (Quia ſic eſt volũ tas dei) ſcilicet vt ita faciatis. (vt benefacientes) id eſt bene cõuerſantes.

Dominica tercia poſt feſtũ paſche pri. Petri. ij.

Ratres obſecro vos tanq̃ꝫ adue/nas et peregrinos abſtinere vos a carnalibus deſiderijs que militãt ad uerſus animã. Cõuerſationẽ veſtram inter gentes habentes bonam vt in eo q̃ detractant de vobis tanq̃ꝫ de male/factoribus. ex bonis operibus vos cõ ſiderantes glorificent deum in die vi/ſitationis. Subiecti eſtote omni hũa ne creature propter deum Siue regi q̃ ſi precellenti. ſiue ducibus tanq̃ꝫ ab eo miſſis ad vindictam malefactoꝝ. lau/dem vero bonorum. quia ſic eſt volun tas dei vt benefacientes obmuteſcere faciatis imprudentium hominum ig/

(obmuteſcere faciatis).ſcilicet.ſubtrahendo illis materiam loquendi ⁊ detrahendi(imprudentiuꝫ ho im ignorantiam)qr ignorãtes bonitatem veſtrã detrahẽt vobis (q̃ſi liberi)ſcꝫ ex aõre nõ ex timore ſuiatis(⁊ non q̃ſi velamẽ habentes malicię libertateꝫ)vt ſic libertas eẽt vob occaſio et excuſatio mala in pctĩs vt ſcꝫ tãto liberius peccetis q̃to minus iugo ſui tutꝫ p̃mimini(ſꝫ ſicut ſui dei)ſitis huĩliter ſuiẽtes(oẽs hõrate)vnũquẽ- qꝫ ſm ſtatũ ſuũ honore reuerentię(fraternitatem diligite)id eſt fratribus affectuoſam corde ⁊ ore et ope exhibete(deũ timete) ſcilicet timore filiali non ſeruili(regẽ honorificate)Ly.in- quantum gerit perſo- nam dĩ(ſui ſubditi).i. in reuerentia(dñis)ſp̃. vris (nõ tm̃ bonis).i. ỽtuoſis (et modeſtis. ſed etiaꝫ diſcolis).i.in diſciplinatis(hęc ẽ em̃ gratia dei) Lyra.id ẽ. res gratioſa coraꝫ do (i xp̃o ieſu dño noſtro)

norantiam..Quaſi liberi et non quaſi velamen habentes malicię libertatem ſꝫ ſicut ſerui dei.Omnes honorate.fra ternitatem diligite.deum timete.regẽ honorificate.ſerui ſubditi eſtote in õ- ni timore dominis.non tantum bonis et modeſtis ſed etiam diſcolis.Hęc eſt enim gratia dei in chriſto ieſu domino noſtro.

Dñica quarta poſt paſcha Jacobi

Omne datum optimũ et omne donuꝫ perfectum deſurſum eſt

Poſtilla

Omne datuꝫ op- timum et omne donũ perfectũ ⁊c̃.An inicium illius epiſtolę ſcribit ſanctus Jacobus dicens.Peccatũ cũ cõſũ matũ fuerit generat mortẽ.Nolite itaqꝫ errare frẽs mei dilectiſſimi.Se quit̃ ſtatim pñs epiſtola in qua ſancta mater eccĩa oſtendit per verba be ati iacobi apoſtoli ꝙ medicina ſpũalis nullibi querenda ſit niſi apud de um datorẽ ei⁹ a q̊ deſcendit.⁊ hęc medicina ẽ optima qr ad optimã ⁊ ęter nã ſanitatẽ ꝓducit vitę ęterne.vbi ẽ clara viſio ęternę trinitatis in q̃ oĩa ꝯgnoſcũtur.Unde dicit (Omne datũ optimũ)qđ ẽ bonũ meritoriũ faci ens hominẽ vitę ęternę dignũ(⁊ omne donũ ꝑfectũ)id ẽ bonũ glorię quo habito nil remanet imperfectũ(de ſurſũ eſt)Gor.a deo nõ ab homine(de ſcendens a patre luminuꝫ)Uin a quo omnis homo illuminat̃.Joan.i. Erat lux vera q̃ illuminat oẽm hoieꝫ veientẽ in hũc mũdũ (apud queꝫ nõ eſt tranſmutatio)qr oĩno inmutabilis eſt Malachię.iij.Ego de⁹ et non mutor(nec viciſſitudinis obumbratio)Uincẽtius id eſt obſcuratio intelligentię per ſucceſſiones cognitionum ſicut fit in nobis.quia ip̃e v- na ⁊ eadẽ ſententia ⁊ cognitione omnia intelligit.Gor.Non enim ſucce dunt in eo viciſſim bona et mala.quia ſola bona dat.Gloſa ĩterli.Ubi viciſſitudo ibi et bona et mala.ſed ipſe ſola bona dat(voluntarie) id eſt. gratis ſine meritꝫ(genuit nos)filios gratię.qui prius eramus filij irę(ỽ- bo veritatis)id eſt euangelij chriſti qui veritas eſt(vt ſimus inicium ali quod).i.caput (creaturę ei⁹) ſcꝫ principatum habendo in oĩbus creatuꝛꝫ

eius inferioribus recuperando principatū per grām quem primi paren/
tes perdiderunt per culpā (Scitis) id eſt ſcire debetis (frēs mei dilectiſſi/
mi) ſcʒ hoc ꝙ (Sit omnis homo velox ad audiendū) ea q̄ ſunt ſaluťȝ (tar
dus autē ad loquendū) id eſt cauere ſe debet a multiloquio. qꝛ Sapien/
tie. x. dicit In multiloquio nō deerit pctm̄ (ꝛ tardus ad iraȝ) Lyra. Naȝ
ira mentis oculum excecat Catho Ira impedit aīm ne poſſit cernere ve
rum (ira eīn viri) Glo. i. fortis et deliberata. Non dicit ira pueri q̄ cito
tranſit (iuſticiam dei nō operatur) Vincen. id eſt impedit executionem iu
ſticie (ꝓpter quod abījcientes omnem immundiciam) Vincen. id eſt pec/
catum carnis (abundantiaȝ malicie) id eſt omne peccatuȝ mortale quod
efficit hoīem malum (in manſuetudine) id eſt in omni tranquillitate ani/
mi (ſuſcipite inſitū ver
bum) Lyra. id eſt ver
bum fidei quod men/
tibus humanis debet
inſeri Guil. Sicut enī
ramuſculus qui trun/
co agreſti inſeritur. to
tum truncum opera/
ri facit ſecundum na/
turaȝ ſuaȝ. ꝛ cū prius
non ferret niſi fructus
agreſtes ſolis porcis
vtiles. poſtea fert fru/
ctus hominibus dele
ctabiles. Sic homo
qui ante ſuſceptioneȝ
verbi dei inutilis erat
faciens opa cum qui/
bus porci infernales
paſcuntur Poſt ſuſce
ptionem verbi dei erit
arbor ferens fructum
gratum deo ꝛ homini
bus ꝛ angelis) Quod
poteſt ſaluare animas
veſtras). Guil. Ver/
bū dei potens eſt ſal/
uare aīas in pn̄ti ꝛ in
futuro In p̄ſenti a mor
te culpe. Vn̄ p̄s. cxviij. In corde meo abſcondi eloquia tua vt nō peccēȝ
tibi In futuro vero a morte gehenne. Joan. viij. Amen amen dico vobꝭ
ſi quis ſermonem meū ſeruauerit. mortē nō videbit in eternū. Poſtil.

deſcendens a patre luminuȝ apud quē
nō eſt tranſmutatio. nec viciſſitudiniſ
obūbratio. volūtarie eniȝ genuit nos
verbo veritatis. vt ſimus iniciū aliqđ
creature eius Scitis frēs mei dilectiſ/
ſimi Sit auteȝ omnis homo velox ad
audiendū. tardus autē ad loquendum
ꝛ tardus ad iram Ira eīn viri iuſticiaȝ
dei nō operatur. Propter quod abījci
entes oēm immundiciam ꝛ abundāti/
am malicie. in manſuetudine ſuſcipite
inſitum verbum. quod poteſt ſaluare
animas veſtras

¶ Dn̄ica quinta poſt paſca Jaco. i.

Stote factores verbi dei ꝛ nō au
ditores tm̄ fallentes voſmetipſos
quia ſi quis auditor eſt verbi ꝛ non fa/
ctor. hic comparabitur viro conſide/
ranti vultum natiuitatis ſue in ſpecu
lo. Conſiderauit enim ſe et abījt. et
ſtatim oblitus eſt qualis fuerit.

Stote factores ꝟbi dei ꝛ nō au. ꝛc̄ Añ iniciū illi⁹ eplē ſcri. ſanctus
Jacob⁹ di. Sit oīs hō velox ad audiendū. tardus autem ad loquē/
dum. ꝛ tardus ad iraȝ Tunc ſeq̄tur epl̄a hodierna (Eſtote factores ꝟbi)

ad proficiendum in bono neceſſarium eſt audire verbum dei ſicut in prę/
cedenti dominica dictum eſt. Sed qꝛ modicū valet audire verbum dei ni
ſi ope compleatur. Ideo in p̄nti ep̄la ſanct⁹ iacobus nos inſtruit vt qđ
nos audimus ꝑ opa ꝯpleamus di. (Eſtote factores verbi dei) Vin. i. ſe/
cūdū ꝟbū dei opamini (ꝛ nō auditores tm̄) Glo. non ſolo auditu ꝑcipite
ꝟbum ſed ope implete (fallentes voſmetipſos) Glo. ſi ꝑ ſolum auditum
vos ſaluandos putatis (quia ſi quis auditoꝛ eſt verbi ꝛ non factoꝛ hic

Qui autem perſpexerit in lege perfcē. libertatis ꝛ permanſerit in ea non auditoꝛ obliuioſus fact⁹ ē ſed factoꝛ operis hic beatus in facto ſuo erit.. Si q̇s autem putat ſe religioſum. eſſe non refrenans linguam ſuam ſed ſeducēs coꝛ ſuum. huius vana eſt religio. Religio munda et immaculata apud deū ꝛ patrem hec eſt. viſitare pupillos et viduas in tribulatione earum. et immaculatum ſe cuſtodire ab hoc ſeculo

cōpabitur viro conſi/
derāti vultū ntītatꝫ ſu
ę ī ſpeclo) Goꝛ. quē nō
hꝫ a ntītate l' a natura
ſcilicet vultū coꝛpora/
lem in qua nat⁹ eſt (cō
ſiderauit eniꝫ ſe) id eſt
imaginem ſuam (ꝛ a/
bijt) ſupplę ad negotia
ſua. uertendo ſe a ſpe/
culo (ꝛ ſtatim oblitus
eſt qualis fuerit) ſup/
ple diſpoſitio vultus
ſui Goꝛra ꝓ tanto po
nitur hic hęc ſimilitu
do. quia ſicut nihil ꝓ/
deſt homini in ſpeculo vidiſſe maculam ſui vl'tus ſi illam non abſtergit
ſic homini nihil prodeſt audire verbum predicationis. niſi illud impleat
opere. Nota verbum predicationis eſt ſicut ſpeculum in quo cognoſcit
homo defectus ſuos (Qui autem proſpexerit in lege perfectę libertatis)
id eſt in lege euangelica quę dicit lex libertatis. quia reſtituit libertatem
a culpa in preſenti per gratiam iuſtificationis et a miſeria in futuro per
gloriam immoꝛtalitatis (ꝛ permanſerit in ea) ſecundum eam viuēdo (nō
auditoꝛ obliuioſus fact⁹ ē ſed factoꝛ operis) ſcilicet implendo quod do/
ceret euangelium (hic beat⁹ in fctō ſuo) id eſt ex ope ſuo (erit. Si quis au
tem putat ſe religioſum eſſe) Lyra. id eſt verum et perfectum chꝛiſtianū
eſſe (non refrenans linguam ſuam) Vincentius a verbis inpudicitię. de/
tractionis. maledictionis. blaſphemię. et mendatij (ſed ſeducens coꝛ ſu/
um) in hoc ꝙ putat ſe hoc eſſe in coꝛde quod non eſt in re (huius vana eſt
religio) nihil habens in ſe veritatis (religio). Goꝛra. chꝛiſtiana (munda)
ſcilicet in coꝛdis intentione (et immaculata) in operis executione (apud
deum et patrem) ſcilicet accepta (hec eſt viſitare pupillos) coꝛporaliter in
conſolatione verboꝛum. et erogatione munerum et protectione maloꝛū
(ꝛ viduas in tribulatione earum) ſcilicet tam coꝛpoꝛali q̄ꝫ ſpirituali (ꝛ im
maculatum ſe cuſtodire ab hoc ſeculo) inquinato. Lyra. ſenſus eſt ꝙ reli
gio chꝛiſtiana eſt exercere ſe in operibus miſericoꝛdię erga proximuꝫ. ꝛ in
operibus munidcię erga ſeipſum:

¶ Seq̇t dn̄ica rogationum

Onfitemini alterutrum peccata. ꝛc̄ Ante inicium illi⁹ epiſtolę ſcri
bit ſanct⁹ Jacobus dicēs. Infirmat q̇s in vob inducat preſbiteros

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ecclesię vt orent ſuper eum. vnguentes eum oleo in nomine domini. Et
oratio fidei ſaluabit infirmum et alleuiabit eum dominus. Et ſi in pec
catis ſit dimittentur ei. Tunc ſequitur pręſens epiſtola (Confitemini
alterutrum peccata veſtra) non aliena (et orate pro inuicem) Lyra. nam
confeſſor tenetur orare pro confitente et econuerſo (vt ſaluemini) quia pe
tendum eſt quod per/
tinet ad ſalutem (mul
tum enim valet depca
tio iuſti aſſidua) Gor.
non peccatoris. q̄a pec
catores non ſunt dig/
ni vt exaudiantur. Jo
.ix. Scimus quoniaꝫ
peccatores deus nō ex
audit (Hęlias erat ho
mo ſimilis nobis paſ/
ſibilis) id eſt fragilis.
nam timore mortꝫ fu/
git a facię hieſabel. iij
Regum. decimonono
quia nondum in para
diſum fuit tranſlatus
(et oratione) ſcilicꝫ v/
na (orauit) corde et ore
(vt non pluerꝫ ſuper t/
ram) ſcilicet iſrl' ſpecia
liter (et nō pluit ānos.
tres et mēſes ſex) Ly
nam propter maliciā
rgꝫ achab fuit illa pla
ga inducta ad doman
dum ipſius ſuperbiam et ydolatrię duriciam (rurſum orauit) Gloſa. or.
poſtquam per tanti temporis mediator regis et populi ad penitentiam
inflexum vidit. Tunc rurſum orauit ſemel et cœlum dedit pluuiam et
terra dedit fructum ſuum. Si ergo hęlyas vna oratione tanta impetra/
uit. quid ergo multi fideles multis orationibus impetrare non valent.
(Fratres mei ſi quis autem ex vobis errauerit a veritate) Lyra. fidei vel
morum (et conuerterit quis eum) Ly. id eſt. ad viam veritatis reduxerit
(ſcire debet. quoniam qui conuerti fecerit peccatorem ab errore vię ſuę)
Gorta id eſt vitę. Nam vita noſtra eſt quędam via aut in infernum. ſi eſt
mala aut in paradiſum ſi eſt bona (ſaluabit animam eius a morte) Gor.
ęterna. Si magnę mercedis eſt eripere corpus cito moriturum quanti
meriti eſt a morte liberare animam in cœleſti patria ſine fine victuram.
(Et operit multitudinem peccatorum) ab aſpectu ęterni iudicis. ad ca
punienda.

¶ Dominica rogationuꝫ. Jacobi vl/
timo.

Confitemini alterutrum pec/
cata veſtra et orate pro inuiceꝫ
vt ſaluemini. Multum enim
valet deprecatio iuſti aſſidua. Hęlias
homo erat ſimilis nobis paſſibilis. et
oratione orauit vt non plueret ſuper t/
ram et non pluit annos tres et menſes
ſex.. Et rurſū orauit et cęlum dedit plu
uiam et terra dedit fructum ſuum Fra
tres mei ſi quis ex vobis errauerit a ve
ritate. et conuerterit quis eum ſcire de
bet quoniam qui cōuerti fecerit. pecca
torem ab errore vię ſuę ſaluabit anima
eius a morte ⁊ operit multitudineꝫ pec
catorum.

¶ Sequitur de aſcenſione dn̄i.

Rimum quidem ſermonem feci ⁊c̃. Notandū ꝙ chriſt⁹ dominus noſter aſcendere volens. Primo diſcipulis ſuis apparuit et eos de incredulitate eorum redarguit et cum eis comedit: et eos extra ciuitatem in montem exire precepit. Ubi eum viderunt aſcendere poſt .xl. dies a re/ſurrectione computando ſicut manifeſte habetur in epiſtola et in euangelio hodierne feſtiuitatis. Unde dicit ſanctus lucas in epiſtola preſenti. que habetur in principio actuum apoſtolorum (Primum quidem ſermonem feci) ſcilicet in euāgelio quod ego ſcripſi (de omnibus) Ly. non dicit omnia. quia om/nia fcā chriſti nō poſ/ſunt per ſingula ſcribi ſecundum ꝙ dicit Jo. vlti. Sunt autem mlͭa que fecit ieſus. que ſi ſcribantur per ſingula. nec ipſum arbitror mūduꝫ capere eos qui ſcribendi ſunt libros. Sed notanter dicit (d̄ omnibus) q̄a de ptinē tibus ad chriſti cōceptioneꝫ natiuitatem vitam et mortem. reſur/rectionem et aſcenſio/nem aliq̄ ſcripſit. (O theopile) hic erat qui/dam epiſcop⁹ aſye cui ſcripſit euangeliū ⁊ ei dē ſcripſit hūc librū de q̄ libro pn̄s ep̄la ſūp/ta eſt que cepit ieſ⁹ facere ⁊ docere) Ly. bn̄ em̄ docere ⁊ male viuere nihil aliud ē q̄ȝ ſe ſua voce dānare (vſqȝ ī diē) ſcȝ aſcēſiōis ſue (q̄ p̄cipiēs ap̄lis ꝑ ſpm̄ ſcm̄) Ly. ꝙ p̄dicarēt euāgeliū ꝑ vniuerſū orbē (q̄s elegit) p̄ ceteris ad hoc officiū ap̄lat⁹ (aſſūpt⁹ ē) de terra ad cœlū in ſua huānitate (Quib⁹ ⁊ p̄buit ſeipm̄ viuū p⁹ paſſionē ſuā in mltis argumētꝭ) qꝛ ꝯmedit cū eis ⁊ palpabilē p̄buit ſe eis et ſic de alijs argumentis (per dies quadragīta apparens eis) quod ſic non eſt intelligendum ꝙ in illis quadraginta diebus continue fuerit cum eis. Sed in illo temporis ſpacio frequenter eis apparuit (⁊ loquēs de regno dei) id ē de beatitudine cœleſti (et conueſcens) id eſt comedens cum apoſtolis apparuit eis recūbētib⁹ ī die aſcen/ſiōis vt pꝫ ī euāgelio hodierno (p̄cepit eis ab hieroſolymis ne diſcederēt) Lyra. donec ꝑ ſpm̄ ſcm̄ redderentur apti ad publicandum euangeliū (ſꝫ expectarent promiſſionem patris quam audiſtis inquit. per os meum) Jo. xiiij. Paraclitus aūt ſpirit⁹ ſcūs quem mittet pater in noīe meo. ille

In die aſcenſionis domini Actuum primo.

Rimum quidem ſermoneꝫ feci de omnibus o theophile q̄ cepit ieſus facere et docere vſqȝ in diem qua precipiens apoſtolis ꝑ ſpiritum ſanctum quos elegit aſſumptus eſt. Quibus ⁊ prebuit ſeipſum viuum poſt paſſionem ſuam in multꝭ argumentis per dies quadraginta apparens eis et loquens de regno dei. Et cōueſcens precepit eis ab hieroſolymis. ne diſcederent ſed expectarent promiſſionem patrꝭ quam audiſtis inquit per os meum. quia. Joānes quidem baptizauit aq̄. vos āt baptizabimi ſpū ſcō. nō p⁹ multos hos dies. Igitur q̄ cōue

vos docebit omnia .ſ.neceſſaria vobis ⁊ alijs ad ſalutem(quia Ioannes quidem baptiſauit aqua) Ly.ſolum. Nam eius baptiſmus grām nō cō ferebat(vos aūt baptizabimini ſpūſcō) hoc enī intelligendum eſt de re/ceptione ſpūſſcī in ſigno viſibili(non poſt multos hos dies).i.in diebus pēthecoſtes(igitur q̄ ꝯuenerāt)Glo.or.id ē pn̄tes aderāt(interrogabāt eū dicētes Dn̄e ſi in tp̄e hoc reſtitues regnū iſrl'?)Sciēdū ſm Nicolaum.de lyra ꝙ mlt̄i de diſcipul' chriſti de regno e⁹ adhuc carnalit' ſentiebāt vtpo te nōduz recepta ſpūſ ſcī ḡtia eſtimātes ipſū tp̄alit' regnatuꝝ ꝓpter qd̄ filij zebedei petier̄t ꝙ vnus ad dexteram ali⁹ ad ſiniſtrā ei⁹ ſederet. Et credebāt r̄gnū tēporale qd̄ ablatum erat a iudeis p̱ romanos ſtatim reſtituendū3 ideo q̄ſierūt Dn̄e ſi in tp̄e hoc reſtitues r̄gnū iſrl' Et qm̄ hec q̄ſtio erat ſtulta.ideo repulit eam. Vn̄ ſeq̄tur (dixit autez eis nō eſt veſtrū noſſe tēpora vl' momenta que poſuit pater in ſua poteſtate) q.d.nō ꝑtinet ad vos hoc ſcire l' querere (ſed accipiet3 ꝟtutem ſuꝑuenientis ſpūſſancti ī vos)adconſtanter ⁊ efficaciter euāgelium p̄/dicandum per orbem vniuerſum(et eritis mihi teſtes) Gloſa ordinaria. reſurrectionis mee verbo et exemplo et ſignis (in hieruſalem et in omni iudea et ſamaria ⁊ vſq3 ad vltimū t're Et cuz hec dixiſſet vidētibus illis eleuat⁹ ē)de t'ra in cœlū (et nubes ſuſcepit eum ab oculis eorum.Cumq3 intuerētur in cœlum euntem illum)ammirantes aſcenſionem tam glorioſam(ecce duo viri)id eſt duo angeli in ſpecie virorum (aſtiterunt iuxta illos in veſtibus albis)ad deſignandum ſolemnitatem aſcenſionis hui⁹ ſecundum Gregorium(qui ⁊ dixerūt viri galilei)natione . Eſt enī galilea quedam pars iudee de qua erant apoſtoli ſaltem pro maiori parte(qd̄ ſtatis aſpicientes in cœluz?)quaſi diceret Non putetis ꝙ ille ampli⁹ habitet vobiſcum ſicut ante fecit. Videbitis tamen eum in fine mundi venientem ad iudicinm.ideo ſequitur(hic ieſus qui aſſumptus eſt a vobis ī cœlum ſic veniet quemadmodum vidiſtis eum euntem in cœlum)id eſt ſicut aſcendit in forma humanitatis Gloſa. ſic ad iudicandum veniet

nerant interrogabant eum dicētes.domine ſi in tempore hoc reſtitues regnū iſrl'.dixit autem eis. Non ē veſtruz noſſe tempora et momenta .que pater poſuit in ſua poteſtate. Sed accipiet3 ꝟtutem ſuperuenientis ſpiritusſancti in vos. Et eritis mihi teſtes in hieruſalē et in omni iudea et ſamaria et vſque. ad vltimum terre. Et cum hec dixiſſet videntibus illis eleuatus eſt et nubes ſuſcepit eum ab oculis eorum Cumq3 intuerentur in celum euntem illum ecce duo viri aſtiterunt iuxta illos in veſtibus albis. qui et dixerunt. Viri galilei quid ſtatis aſpiciētes in celū? Hic ieſus qui aſſumptus eſt a vobis in celum.ſic veniet quemadmodum vidiſtis eum euntem in celum.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Stote prudentes ⁊ vigi.⁊c. Ante iniciũ illius epiſtolę ſcri. ſanctus petrus apl'us di. Et reddent rõem ei qui paratus eſt iudicare viuos ⁊ mortuos Tunc ſequitur pñs epl'a in qua btũs petrus hortatur nos ad virtutes q̃ nos aptos faciũt ad recipiendũ ſpm̃ ſcm̃ di. (Eſtote prudẽtes) Glo. ſ. futura p̃uidentes. Vñ Deute. xxxij. Vtinã ſaperent ⁊ intelligerẽt ac nouiſſima prouiderent (⁊ vigilate in orõibus). Glo. ne animus aliud cogitet q̃ꝫ id qđ p̃catur. Nam iſto ſacro tp̃e deuotioni ⁊ orõi vacare debe mus. ⁊ hoc exẽplo marię mrĩs chriſti ⁊ diſcipuloꝝ. Legit̃ em̃ ꝙ tp̃e me dio inter aſcenſionẽ chriſti ⁊ miſſionẽ ſpũſſancti fuerunt cũ ſcĩs mulieri eribus in orõe expectantes ſpũſſcm̃ eis pmiſſum Unde Actu. pri. dicit̃.

Dñica infra octauas aſcenſionis pri. Petri. iiij.

Stote prudentes ⁊ vigilate ĩ ora tionibus Ante omnia autem mu tuam in vobiſmetipſis charitatẽ conti nuam habentes. q2 charitas opit mul titudinẽ peccatoꝝ. Hoſpitalitates in uicem ſine murmuratione vnuſquiſcꝫ ſicut accepit gratiam in alterutrũ illaꝫ adminiſtrantes ſicut boni diſpenſato res multiformis gratię dei Si quis lo quitur quaſi ſermones dei Si qs mi niſtrat tanq̃ꝫ ex virtute quam ammini ſtrat deus vt in omnib⁹ honorificetur deus per ieſum chriſtum dominũ nrm̃

Hi oẽs erant vnani miter cũ mulieribus in orõne et maria mrẽ ieſu ⁊ frĩbus ſuis Ex emplo ergo illoꝝ dñt fideles eſſe in tp̃e iſto ĩ p̃paratione ⁊ expecta tione ſpũſſancti inten ti. p̃paratis ei debito mõ dabitur ſpũſſctũs ad id qđ indigebũt. p̃. Coꝝ. xij. vnicuicꝫ da tur manifeſtatio ſpiri tus ad vtilitatẽ (An te oĩa autẽ mutuaꝫ in vobiſmetipſis charita tem cõtinuam hñtes) q2 charitas excellẽti or eſt cęteris ꝟtutibuſ q2 cęterę virtutes ſine ea nihil valent ad me ritũ (q2 charitas ope rit m'ltitudinẽ pctõꝝ) Glo. ne appareant ad puniendũ. (hoſpitali tates inuicẽ) Glo. id ẽ ſuſceptores hoſpitũ (ſine murmuratione) hilariter hoc facite (vnuſquiſcꝫ) ſiue ſit de maioribus ſiue de mediocribus ſiue mi noribus (ſicut accepit grãm) Glo. i. quodlibet donũ gratuituꝫ (in alteru trum illã amminiſtrantes) alijs cõicantes g̃tis ⁊ benigne) ſicut mẽbra in vno corp̃e ſibijnuicẽ ſeruiũt Oculus eſt q̃ videt totũ corpus. ⁊ pes por tat totuꝫ corpus (ſicut boni diſpenſatores multiformis grẽ dei). Vin. id eſt multiformiuꝫ donoꝝ. gratuitoꝝ a deo collatoꝝ. q2 nõ dꝫ eſſe diſpen ſator parcus vbi paterfamilias eſt largus (Si quis loquitur) Ly. exhor tationis verba (q̃ſi ſermones dei) id eſt totũ bonum attribuat deo. ⁊ non ſibijpſi (Si quis miniſtrat) egentibus bona tp̃alia. (tãq̃ꝫ ex virtute quã amminiſtrat deus) id eſt attribuat deo. qui dedit ſibi voluntatẽ ⁊ facultra

In die penthecoſtes Actuũ. ij.

N diebus illis dum complerẽ

tē h̄ faciendi(vt in oībꝰ) ꝟb ⁊ factis vr̄is (hõrificet̄ deꝰ). i. totū fiet ad ho/
norem dei (per iesum christū dn̄m nostrum qui ē mediator dei ⁊ hominū

N diebꝰ illis dū ꝯple. ⁊c̄. Añ īiciū illiꝰ epl'e scribit sanctus Lucas ꝙ
pꝰ ascēsionē christi vndeciꝫ apl'i ꝯgregati statuerūt duos viros. s. io/
seph q̇ ꝯgnoīatus est iustꝰ. ⁊ mathiā ⁊ orātes dixerūt. Tu dn̄e. q̇ corda
nosti oīm oñde quē elegeris vnū ex his duobꝫ accipe locū misterij huius
apl'atus de quo preuaricatꝰ est iudas vt abiret in locuꝫ suum. Et dede
rūt sortes eis. et cecidit sors sup̱ mathiā et ānumeratꝰ est cū vndecim a/
postolis. Et statim se
quitur epistola p̄sēs
(dum complerentur di
es pēthecostes) hodie
celebrat sancta mater
ecclesia solemnitatem
spiritussc̄i in q̄ xp̄s se
ostendit esse deū. Nam
ꝓus ostēderat se eē do
minum terrę et eorum
quę in terra sunt. in/
firmos sanādo mortu
os resuscitando. Osñ/
derat se etiam domi/
num maris ⁊ eoꝝ q̄ in
mari sunt cum sup̱ ma
re ambulauit et mare solidum se ei prebuit. Et cum staterem ī ore pisc̄
dixit inueniēdum. Ostenderat etiam se dn̄m inferni ⁊ eorum q̄ in iferno
st̄ qñ ꝯtriuit portas inferni ⁊ oēs animas de limbo īferni eduxit. Ostē
derat etiā se dn̄m aeris ⁊ eoꝝ q̄ in aere sūt. Et etiā dn̄m cœli ⁊ eoꝝ q̄ in
cœlo sūt cū in die ascēsionis propria ꝟtute ascendit p̱ aerē. nube lucida si
bi obsequēte. ⁊ assūptꝰ ē in cœlū. Ostēso ergo ꝙ erat dn̄s oīm hodie oñ/
dit se veꝝ deū. qñ sp̄m sc̄m q̇ deus ē misit apl'is. Hodie eñ rex nr̄ iesus
xp̄s. xij. ꝑncipes fecit associans eis septuaginta duo milites. Principes
fuerūt duodecim apl'i. Septuaginta duos milites fuerūt septugīta duo
discipl'i xp̄i. q̊s hodie adeo roborauit ꝙ p̱ eos totū sibi subiugauit. Vñ
Berñ. licet magna ⁊ dīna fuerunt plane miracl'a quę deus gessit in terr̄
hoc tñ bonū super omnia alia emicuit ꝙ in pauc̄ sīplicibꝰ totū mundū
et oēm sapię altitudinem sibi subiugauit. Vñ hic dr̄ (Dū ꝯplerent̄ dies
pēthecostes) Ly. a pascha ꝯputando quīquagīta dies. Quinq̄gesia nā/
ꝗ dies a paschate in quo iudęi comedebāt agnū paschalē celebris erat.
in veteri testamento apud iudęos ī meōriā bn̄ficij legis datę. q̄ fuit data
in mōte synai quīq̄gesima die a ꝑncipio ęgressionis de egypto. vt habet̄
Exo. xix. Et ꝯuenienter illa die infusū fuisseꝫ apl'is sp̄ūsc̄i donū. per qđ
lex euāgelica impressa fuit ⁊ firmiter radicata in cordibꝫ eoꝝ (erāt aūt di
scipuli pariter in eodem loco). i. cenaculo grādi strato vbi prius xp̄us cū
eis cenā fecit. Et nō solum apostoli. sꝫ etiā alij fideles et mulieres pari/
ter erāt ī eodē loco. Et ipsis sic congregatis insimul corde et aīo (fcūs ē re

tur dies penthecostes erāt oēs discipl'i
pariter in eodē loco. Et factus est re/
pēte de cęlo sonus tanq̄ꝫ aduenient̄ spi
ritus vehementis et r̄pleuit totam do/
mum vbi erant sedentes. Et apparue/
runt illis dispertitę linguę tanq̄ꝫ ignis
seditq̄ꝫ supra singulos eoruꝫ. Et reple
ti sunt omnes spiritu sancto et ceperūt
loqui varijs linguis prout spiritussan
ctus dabat eloqui illis. Erant autem

pentede cœlo) Nin.i.de aere (ſonus tanq̄ʒ aduenientis ſpūs vehement̄ʒ) Ly.i. vēti vel tonitrui. Non tñ apoſtoli ⁊ alij cū eis exñtes fuerūt territi deo hoc faciente ſignū qđ dabat eis ſpūſſcūs q̇ ē ꝯſolator cordiū (⁊ repleuit totā domū) inſolita claritate (vbi erāt ſedentes) id eſt manentes (⁊ apparuerunt illis) viſibiliter oculis corporalibus (diſpertitę lingue) id eſt diuiſę lingue (tanq̄ʒ ignis) id ē hñtes colorē ignis. Ad deſignandum ſigno viſibili exterius inuiſibilem gratiam ſpirituſſancti receptam interius

in hieruſalem habitantes iudei viri religioſi ex omni natiōe que ſub celo ē. Facta autem hac voce conuenit multitudo ⁊ mente confuſa eſt. quoniam audiebat vnuſquiſq̄ʒ lingua ſua illos loquētes. Stupebant autem omnes et mirabantur dicentes.: Nonne ecce omnes iſti qui loquuntur galilei ſunt? Et quomodo nos audiuimus. vnuſquiſque linguam noſtram in qua nati ſumus.

per quam eſſent feruidi in amore dei ⁊ eloquētes omnibus linguis ad publicationē euangelij (ſeditq̄ʒ ſupra ſingulos eoꝝ) id eſt ſuper quemlibet diſcipuloꝝ īſeſſit vnus radius igneus hñs figuram linguarū (⁊ repleti ſunt omnes ſpūſcō) Nin. ſic ꝙ corda eorū penitus illuſtrata ſūt gr̄tia ſpirituſſcī. Sic ꝙ hodierna die diſcipuli receperūt ſpm̄ſcm̄ ī maiori copia q̄ʒ prius habuerūt. q2 nō ſolū receperunt ad ſufficiētiā ſʒ etiā ad redundātiā q2 ſcitas q̄ʒ ſpūſſcūs ī apoſtolꝰ opatꝰ ē redūdabat in totam ecciam. Vn̄ ſeq̇tur (⁊ ceperūt loq̇ varijs liguis ꝓut ſpūſſcūs dabat eloq̇ illꝰ) Gor. aplī nō ſolū loq̇bātur ⁊ itelligebāt oīa ideomata. ſʒ ipis loquētibꝰ in vno ideomate qđcūq̄ʒ eēt illud omnes audiētes q̄ʒtūcūq̄ʒ eēnt diuerſoꝝ ideomatū intelligebāt q̇libet ideoma ꝓpriū dīna ꝟtute hoc faciēte. ſicut em̄ ꝑ rebellionē ad deū diuiſę ſūt liguę vt pʒ Gen̄. xi. Ita ꝑ infuſionē ſpūſſcī ſūt vnitę (erāt aūt in hierl̄m) Nin. q̄ erat ciuitas metropolis ī iudea (habitātes iudei viri religioſi) Ly. in cultu dīno deuoti ꝓpter hoc tēplū viſitabāt ⁊ ibi ſacrificia offerebant (ex omni natione q̄ ſub cœlo eſt) q2 iudei erant diſperſi in oēs natiōes et aliqui eorum magis deuoti ꝓpter reuerētiā tēpli veīebāt aliq̄n in hierl̄m maxime in ſolemnitatibus magnis q̄ꝝ vna erat ſolēnitas pēthecoſtes (facta aūt hac voce) Nin. i. poſtq̄ʒ talis ſonus in aere vehemēter inſonuit (ꝯuenit multitudo) ſuꝑple ciuitatū ⁊ ꝓuinciarū circūiacentiū (⁊ mēte ꝯfuſa ē) Ly. i. ſtupefacta ſeu admirata (q̄m audiebat vnuſq̇ſq̄ʒ ligua ſua illos loquētes) Ly. q2 nūq̄ʒ fuit auditū vel viſum tale miraculū (ſtupebant autē omnes et mirabantur dicentes Nōne oēs qui loquūtur galilei ſūt?) Nī. q. d. vtiq̄ʒ (et quō nos audiuimus vnuſq̇ſq̄ʒ linguā ſuā) id eſt ꝓpriam (ī qua nati ſumus) Nin. q. d. vtiq̄ʒ mirabile eſt vel ſuper naturaliter. Ex iſto ſumitur hic ꝙ primitiui xp̄iani fuerunt galilei (parthi et medi) Ly. hic nominantur habitatores diuerſarum regionum in quibus ſunt diuerſa ideomata (et elamitę ⁊ q̇ habitāt meſopotamiā) Glo. ordi. ē regio q̄ duobus ambitur flumībus tigri ⁊ eufrate (iudeā ⁊ capadociā. pōtū ⁊

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

aſiam)ſcꝫ minorē(phrigiaꝫ ⁊ pamphyliaꝫ.egiptū ⁊ partes libię quę circa
cyrenē ⁊ aduenę rhomani)id eſt perigrinantes rhomani(iudęi quoqꝫ)id ē
illi de tribu iuda(⁊ pſeliti.⁊ cretes ⁊ arabes)Ly.i. cōuerſi de gentilitate
ad iudaiſmū(audiuimus eos)ſcꝫ apl'os(loquentes noſtris linguis)id eſt
noſtris ideomatibus(magnalia dei)id eſt mirabilia dicta vel facta dei.

In diebus illis aperiens pe.⁊c̄ Añ iniciū illius epl'ę ſcribit ſcūs Lu
cas in eodē ca.ꝙ ſā.petrus dixit iudęis de ieſu chriſto.Qui ꝑtranſi
uit bñfaciendo ⁊ ſanando oēs oppſſos a diabolo. Et nos teſtes ſumus
oīm quę fecit in regio
ne iudęoruꝫ ⁊ hierl'm
quē occiderunt ſuſpen
dentes in ligno.Hūc
deus ſuſcitauit tercia
die ⁊ dedit eū manife/
ſtum fieri nō omni po
pulo.ſed teſtibus prę
ordinatis a deo nobꝭ.
q̇ manducauim⁹ ⁊ bi/
bimus cū illo poſtq̄ꝫ
reſurrexit a mortuis
Et tūc ſequiꝛ epiſto/
la hodierna(In dieb⁹
illis.aperiens petrus
os ſuū dixit.Viri pa
tres ⁊ frēs nobis).ſ.q̇
mādučauim⁹ ⁊ bibi/
mus cū illo poſt reſur
rectiōeꝫ ſuā (ꝑcepit do
min⁹ ꝑdicare ppl'o ⁊ te
ſtificari qꝛ ipſe ē q̇ ꝯſti
tutus eſt a deo)ſcꝫ prē
(iudex viuoꝝ ⁊ mortu
orū)Ly.q̇ viuunt vi/
ta grę.ſ.iuſtoꝝ.⁊ etiā
iniquoꝝ qui mortui ſunt morte culpę(Huic oēs ꝓphetę teſtimoniū per
hibent)q.di.Nos ſoli non ſumus teſtes eius.ſꝫ etiā oēs ꝓphetę antiq̇ di
uinitus inſpirati qui de eo ſcripſerūt ⁊ ꝑdixerunt(remiſſionē peccatorum
accipere ꝑ nomen eius)vt pꝫ Johelis.ij.Quicunqꝫ inuocauerit nomen
domini)ſaluus erit(oēs qui credunt in eū)tam iudęi q̄ꝫ gentiles(Adhuc
petro loquente verba hęc cecidit ſpūſſcūs ſuꝑ om̄es qui audiebāt ꝟbuꝫ)
.ſ.ſuper corneliū ⁊ ſuꝑ oēs qui cū eo cōgregati erant in ſigno viſibili.ſcꝫ
igneis linguis(et obſtupuerunt ex circūciſione fideles qui venerāt cū pe
tro.qꝛ ⁊ in nationes).i.in gentes(grā ſpūſſancti effuſa eſt) admirantes ꝙ
tanta grā daretur gentilibus ⁊ iudęis nutritis in lege ⁊ prophetis(audie
bant eīm illos loquentes linguis).ſ.varijs(⁊ magnificantes deū.Tūc re
ſpondens petrus)id eſt ex illis qui cum eo venerant admirantibus(nun

Parti ⁊ medi ⁊ elamitę.⁊ qui habitāt
meſopotamiā iudęam ⁊ capodociā pō
tum ⁊ aſiam phrigiam ⁊ pamphiliam
egyptum et partes libię quę eſt circa cy
renen et aduenę rhomani Judęi quoqꝫ
et proſeliti.cretes ⁊ arabes Audiuim⁹
eos loquentes noſtris linguis magna
lia dei

Feria ſecūda penthecoſtes Act.x.

In diebus illis.aperiens petrus
os ſuuꝫ dixit Viri patres ⁊ frēs
nobis ꝑcepit dn̄s ꝑdicare ppl'o ⁊ teſti/
ficari.quia ipſe eſt qui cōſtitutus a do
iudex viuoꝝ et mortuoꝝ Huic omnes
ꝓphete teſtioniū perhibent remiſſionē
peccatorum accipere per nomē eius ō/
nes qui credūt in eum. Adhuc loquen
te petro verba hęc. cecidit ſpūſſanctus

quid aquam quis prohibere poteſt vt nõ baptizentur hi q̇ ſpiritumſan/ctum acceperunt ſicut ⁊ nos?) quaſi diceret non. ex quo ſpũſſanctus nõ diſtinxit inter nos ⁊ ipſos (⁊ iuſſit eos baptizari) ſcilicet a ſocijs ſuis (in nomine domini noſtri ieſu chriſti) in hac eñ forma dabatur baptiſmus in primitiua eccleſia

¶ Poſtilla

In diebus illis. Cum audiſſent apoſtoli ⁊c. Ante inicium illi⁹ epi/ſtole ſcribit ſanctus Lucas in eodem capitulo ꝙ ſanctus Philip/pus deſcendit in ciuitatẽ ſamarie ⁊ predicabat illis chriſtum Intendebãt autem turbe his que a philippo dicebãtur vnanimiter audientes ⁊ videntes ſigna q̄ fa/ciebat. multi eñ eorũ qui habebant ſpiritus immũdos clamantes voce magna curabant Multi autem paralitici ⁊ claudi curati ſtꝫ Factũ eſt aũt gaudiũ magnũ in illa ciuitate Tunc ſequitur preſẽs epiſtola (Cum audiſ/ſent apoſtoli). Circa quod ſciendũ ſcd̃m nicolaũ de lyra ꝙ philippus iſte erat tantũ dyaconus. propter quod licet poſſꝫ baptizare ñ tamen manus impo/nere. nec ꝑ conſequens donũ ſpũſſancti dare ĩ ſigno viſibili. hoc eniꝫ pertinebat ad apoſto/los. vnde eſt ꝙ ſoli epiſcopi in nouo teſtamẽto qui ſunt ſucceſſores apoſtolorum man⁹ i/ponunt. propter quod philippus ſignificauit apoſtolis. vt aliqui eorum venirent in ſamariã ⁊ ſupplerent illud qd̃ ad eius officiũ nõ ſpectabat Et hoc eſt qd̃ hic dr (cũ audiſſent apoſtoli qui erãt hieroſolymis qꝛ recepiſſet ſamaria ꝟbum dei miſerũt ad ipſos petꝝ ⁊ ioannẽ) Gloſa or. q̇ erãt colũne (qui cũ veniſſent orauerũt ꝓ ipſis vt acciperent ſpm̃ ſcm̃. nondum eñ in quenquã illoꝝ venerat) Lyra. ſcꝫ ſigno ſenſibili. venerat tñ in eos inuiſibiliter. ſicut ⁊ modo in baptizatos (ſꝫ baptizati tm̃ erant in nomĩe dñi ieſu tũc imponebãt man⁹ ſuper illos ⁊ accipiebant ſpũmſcm̃)

ſuper omnes qui audiebant verbum. Et obſtupuerunt ex circumciſione fi/deles qui venerant cum petro. quia et in nationes gratia ſpiritusſancti effuſa eſt. audiebant enim illos loquentes lĩguis ⁊ magnificantes deum Tunc reſpondit petrus Nunquid aquaꝫ quis prohibere poteſt vt nõ baptizẽtur hi q̇ ſpiritumſanctũ acceperũt ſicut ⁊ nos? ⁊ iuſſit eos baptizari in nomine domini ieſu chriſti

¶ Feria tercia penthecoſtes Act. viij.

In diebus illis cum audiſſẽt apoſtoli qui erant hieroſolymis quia recepiſſet ſamaria verbum dei. miſerũt ad eos petꝝ ⁊ ioannẽ. Qui cũ veniſſẽt orauerunt ꝓ ipſis vt acciperẽt ſpm̃ ſã/ctũ nondum eñ ĩ quenꝗ̃ illoruꝫ venerat. ſed baptizati tm̃ erant in noĩe dñi ieſu Tunc imponebant manus ſuꝑ il/los ⁊ accipiebant ſpũmſctm̃

In diebus illis Per manus aũt aploꝝ ⁊c̄. Ante iniciũ illius epiſto
le ſcribit ſan. Lucas ꝙ vir quidam ananias cum ſaphira vxore ſua
vendidit agrũ ⁊ defraudauit de ꝑcio agri ↄſcia vxore ſua Et partem pre
cij ad pedes aploꝝ miſerũt ⁊ ābo ſubitanee obierunt Et factus eſt timor
magnus in vniuerſa eccleſia ⁊ in omnes qui audierunt hoc. Tunc ſtatiz
ſequitur epiſtola pn̄s (Per man⁹ aũt aploꝝ fiebāt ſigna ⁊ prodigia mul
ta) Glo. or. vnde ſuccēdebatur zelus ſacerdotũ ⁊ iudeoꝝ (in plebe) Lyra
non dicit in principib⁹
quia non credebāt in
chriſtum. paucis exce
ptis. qui occulti chri/
ſtiani erant. vt gama/
liel. nycodemus ⁊ ali/
qui alij (⁊ erant omēs
vnanimiter). ſcz apo/
ſtoli (ī porticu ſalomo
nis) vbi erat loc⁹ orō/
nis ⁊ ꝑdicationis (cete
roꝝ autem) ſcz infideli
um (nemo audebat cō
iungere ſe illis). ſ. ficti
timentes pœnam que
venerat ſuꝑ ananiam
⁊ eius vxorem (ſz ma/
gnificabat eos popu/
lus) ꝓpter egros. ⁊ mi
racula que faciebant.
Et etiaz qꝛ bona pro
malis ſuis perſecutori
bus reddebant (magꝭ
aũt augebatur creden
tiũ in domino mltitu
do viroꝝ ac mulieꝝ) nullus eñ ſexus a regno dei excluditur (ita vt in pla
teas) que late erāt (eijcerent infirmos ⁊ ponerent in lectulis ⁊ grabatis vt
veniente petro ſaltem vmbra illius obumbraret quenq̄ꝫ illoꝝ ⁊ liberarē
tur ab infirmitatibus ſuis) Lyra. in quo ponitur differentia petri ad ali
os apoſtolos in opatione miraculoꝝ Nam alij apoſtoli curabant alios
infirmos per tactum manuũ ſicut iam ſupradictum eſt Per manus autē
⁊c̄. petrus autem nō ſolum ꝑ tactum ſed etiam per vmbraz quod maius
eſt. quod fiebat ad oſtendendũ ꝙ erat principalis apoſtolus. ergo nomi/
natur princeps aploꝝ Et quia chriſtus nō legitur curaſſe per vmbram
ſicut petrus. ideo in petro videtur impletũ fuiſſe quod dixit chriſtus. Jo
an. xiiij. Qui credit in me opera que ego facio ⁊ ipſe faciet. ⁊ maiora hoꝝ
faciet (Concurrebat aũt ⁊ multitudo vicinaꝝ ciuitatum in hieruſalez af
ferentes egros ⁊ vexatos a ſpiritibus immũdis Qui curabātur omnes
⁊ magnificabant ieſum chriſtum

Feria quarta penthecoſtes Act. v.

In diebus illis Per manus aplo
rum fiebant ſigna et prodigia mlt
ta in plebe Et erant vnanimiter omēs
in porticu ſalomonis Ceteroꝝ autē ne
mo audebat cōiungere ſe illis. ſz magi
ficabat eos populus. Magis autē au
gebatur credentiuz in dn̄o multitudo
viroꝝ ac mulieruz. ita vt in plateas eij
cerent infirmos et ponerēt in lectulis
⁊ grabatis. vt veniente petro ſaltē vm
bra illius obumbraret quenq̄ꝫ illorum
et liberarentur ab infirmitatibus ſuis
Concurrebat autē et multitudo vicia
rum ciuitatum hieruſalem afferentes
egros et vexatos a ſpiritibus immun/
dis qui curabantur omnes ⁊ magnifi/
cabant ieſum chriſtum.

Audete perfecti eſtote. exhortamini ⁊c̄ Ante iniciū illius epiſtolę ſcribit ſanctus paulus in eodē capitulo. In ore duoꝝ vel triū teſtiū ſtet omne verbum Tunc ſequitur pręſens epiſtola (Gaudete perfecti eſtote) Quia hodie feſtū ſanctę trinitatis peragimus. neceſſe eſt aliqua de ſā/cta trinitate breuiter loqui Unde Auguſtinus. i. libro de trinitate Hoc itaqꝫ vera ⁊ pia fide credendū eſt ꝙ trinitas ſit vnus ſolus ⁊ ver⁹ deus. ſ. pater ⁊ filius ⁊ ſpūſſanctus. ⁊ hęc trinitas vnius ⁊ eiuſdēqꝫ ſubſtantię ⁊ eſſentię creditur quę eſt ſummū bonū Item Auguſtinus dicit. hęc vera ſancta trinitas nihil maius eſt in tribus ꝑſonis ſimul nominatis. q̄ꝫ in

In die ſanctę Trinitatis ſecunda Corinthioꝝ. xiij.

Audete perfecti eſtote. exhor/tamini. idipſum ſapite pacem habete. et deus pacis et dilectionis erit vobiſcum. Salutauit inuicē in oſculo ſancto Salutate vos omnes ſancti. Gratia domini noſtri ieſu chri/ſti ⁊ charitas dei et cōmunicatio ſancti ſpiritus ſit ſemper cum omnibus vob Amen.

vna qualibet ſemel et per ſe dicta. quia vna/quęqꝫ perſona plena ē ſubſtantia in ſe. nō ta/men tres ſubſtātię ſtꝫ ſed vnus de⁹ ⁊ vna ſb̄ſtantia. vna potentia. vna ęternitas. vna magnitudo. vna bōitas ⁊ vna eſſentia. pater filius ⁊ ſpūſſanctus. Itē ſciendū ꝙ beata trini/tas fideliter eſt credenda ⁊ nō curioſe inueſtiganda.. Unde Bern̄. Scrutare hoc temeri/tas eſt credere pietas noſſe vita ęterna. (Fratres) Lyra. in veritate fidei perſiſtentes (gaudete) Ly. ad virtuoſum eniꝫ pertinet de operibus virtutū gaudere (perfecti eſtote. id eſt ad perfectionē cōſequendam tendite. quia ſicut nauis in flumine poſita ꝑ aquę motuꝫ deſcendit. niſi remigetur in cōtrariū.. Sic anima ex corruptione carnis ⁊ pronitate continuo ad malū deſcendit a perfectione. niſi conetur in contrariū (exhortamini) vos maiores illos qui ſunt minores (idem ſapite) ſcilicet vos minores cum maioribus (pacem habete) Lyra. quam chriſtus nobis hereditarie cōſeruandam reliquit. vt patet Joannis. xiiij. pacē relinquo vobis ⁊c̄ (et deus pacis) id eſt dator ⁊ amator pacis (⁊ dilectiōis). quia charitas cōcomitatur veram pacem. eo ꝙ per charitatē deus eſt ī homine et ipſe in eo (erit vobiſcum) per gratiam in pręſenti ⁊ gloriā in futuro (Gratia domini noſtri ieſu chriſti et charitas dei et communicatio ſanctiſpiritus) Guil. lugdu. in illis verbis innuit trinitatē perſonarum Primo perſonam filij. ibi. gratia domini noſtri ieſu chriſti. Secundo perſonam patris ibi. et charitas dei ſcilicet patris Tercio perſonam ſcilicꝫ ſpirituſſancti. ibi Et cōmunicatio ſanctiſpiritus ſit ſemper cum omnibus vobis Amen.

Sequitur feſtū ſcē Trinitatis

Altitudo diuitiaꝝ ſapientię ⁊c. Ante inicium illius epiſtolę ſcribᵗ
o ſanctus paulus in eodē ca. dicens. Noli altū ſapere ſed time Tūc
ſeqtur pn̄s epiſtola (O altitudo diuitiaꝝ). Glozra .i. abundantię et
copioſitatis (ſapīę) quę eſt de diuinis ⁊ de ſpūalibus. de qua Eſaię. xl. dr
Nō eſt inueſtigatio ſapientię eius. Et in p̄s. cxlvi. Et ſapīę eius non eſt
numerus (⁊ ſcientię dei) quę eſt de rebus humanis. ad Coloſ. iij. In ip̄o
ſunt omnes theſauri ſapientię ⁊ ſcientię (q̄ꝫ incōprehenſibilia ſunt iudi/
cia eius). Glozra .i. diſ/
poſitiones eius de oī/
bus rebus. Unde Ps̄
xxxv. Judicia eius a/
byſſ⁹ multa) ⁊ inueſti
gabiles vię eius) id eſt
impletiones diſpoſiti/
onis. in quibus oībuſ
eſt mīa ⁊ veritas. vn/
de Ps̄. xxiiij. Uniuer
ſę vię domini miſeri/
cordia ⁊ veritas Quo
rū rōnes a nobis non
poſſunt attingi Und
Eccleſiaſtes. viij. In/
tellexi ꝙ omniū opeꝝ
dn̄i nullam poſſit ho/
mo inuenire rōem. (q̇s
em̄ cognouit ſenſū do
mini?) de diſpoſitōe re
rum. q. d. nullus. (aut
quis cōſiliarius ei⁹ fu
it?) Uincen. dans ei ꝯ
ſilia qualiter ſic vl' ſic
res diſponeret. q. dice.
nullus (aut q̇s prioꝛ dedit illi ⁊ retribuet ei?) q. d. nullus. qꝛ hoc eſt ipoſſi/
bile. qꝛ oēm virtutē nō ſolū opandi. ſed etiaꝫ cogitandi ⁊ eſſendi ab ipſo
hēmus qd̄ declarat hic ꝯn̄ter dicens (qm̄ ex ip̄o ⁊ ꝑ ip̄m ⁊ in ipſo ſunt ō/
nia) Glor. ſupiora. inferiora. ⁊ media. ſpūalia ⁊ corpalia ⁊ ex vtriſqꝫ ꝯpo
ſita Et in iſtis verbis innuit apl'us trinitatem ꝑſonaꝝ in eſſentia diui/
na. ꝑ hoc qd̄ dicit ex ipſo. innuit ꝑſonā pr̄is. ꝑ hoc ꝙ dr̄ ꝑ ipſū. innuit per
ſonā filij. ꝑ hoc ꝙ dr̄ in ip̄o. innuit ꝑſonā ſpūſſci Ecce diſtinctio ſeu plu/
ralitas ꝑſonaꝝ (Ipſi honoꝛ ⁊ gloria) ecce vnitas eſſentię Nō em̄ dicit ipſ
ſed ipſi honoꝛ ⁊ gloria in ſecula ſeculoꝝ Amen

In feſto trinitatis — Rho. xi

Altitudo diuitiaꝝ ſapīę ⁊ ſciētię dei q̄ꝫ incōp̄henſibilia ſunt iudi/cia eius ⁊ inueſtigabiles vię ei⁹ Quis em̄ cognouit ſenſū dn̄i. aut quis cōſiliarius eius fuit? aut quis prioꝛ dedit illi ⁊ retribuetur ei? Qm̄ ex ipſo ⁊ per ipſum ⁊ in ipſo ſunt oīa Ipſi hōꝛ ⁊ gloria in ſecula ſeculoꝝ Amen.

In feſto corporis chriſti. pri. Corinthioꝝ. xi

Conuenientibus ergo vobis in vnum iam nō eſt dominicā cęnā mādūcare. Unuſquiſqꝫ enī ſuā cęnam pręſumit ad manducandum Et alius quidem eſurit. alius autem ebrius eſt. Nunquid domos non habetis ad mādūcādū ⁊ bibēdū?

Poſtilla

Conuenientibus ergo vobis ⁊c. Ante iniciū illius ep'lę ſcribit ſcūs
paul⁹. in eodē ca. ipſis corinthijs di. Si quis autē videtur cōtentio
ſus eſſe. nos talē cōſuetudinē nō habemus neqꝫ eccleſia dei. Hoc autem
p̄cipio nō laudans ꝙ non in melius. ſed in deterius conuenitis Tūc poſt
modum ſequitur pręſens epiſtola (Conuēiētib⁹ vobis ī vnū) Sꝫ ex q̄ ho

die peragitur feſtū corporis chriſti ſicut hoc ſacramētū poſt cœnā a chri/
ſto inſtitutū eſt Euangeliū ⁊ epl'a cōcordant. quia in euangelio habetur
de fructu digne cōmunicantiū. vbi dr Qui mādúcat hunc panē viuet in
eternū. ſic per oppoſitū in epl'a hodierna hētur de periculis indigne cōmu
nicantiū. ſicut pz in textu epl'e pn̄tis (Frēs Cōuenientib⁹ vobis in vnuz)
Ly. ad percipiendū euchariſtie ſacramentū (iam nō eſt). i. nō licet vobis
(dnicam cœnaz manducare Vnuſquiſqꝫ em̄ ſuā cœnaz pſumit ad man/
ducandū) Ly. ante ſumptionē ſacramenti pparabant ſibi cibaria ⁊ por/
tabant ad eccl'iam comedētes ⁊ bibentes an̄qꝫ ſumerent ſacramentum ⁊
ſic laute comedebant ⁊ bibebāt Paupes aūt eſuriebant Ergo dr (⁊ ali⁹
quidē eſurit. alius aūt ebrius eſt. Nunqd do mos nō habetꝫ ad mā ducandū ⁊ bibenduz) ſcꝫ domos nō cōſecra/ tas (aut eccīam dei cō temnitis) Ly. q. d. cer titudinaliter in hoc eſt cōtemptus eccie q̄ con ſecrata eſt (⁊ cōfundit eos) id eſt paupes (qui nō habēt) ſcꝫ laute co medere coraz tāta mlt titudīe (qd dicā vob?) Ly. ſupple hoc facto. (Laudo vos) ſupple ī alijs (in hoc nō laudo) ſed vitupo. (Ego eniꝫ accepi a domino) Ly. mihi reuelante. (qd et tradidi vobis qm̄ dn̄s ieſus) q̄ ē inſtitutor ſa cramentoꝝ ⁊ nō alius (in qua nocte tradeba

cleſiam dei cōtemnitis ⁊ cōfundit eos qui nō habent Quid dicā vobis? Lau do vos. in hoc nō laudo. Ego em̄ acce pi a domino quod ⁊ tradidi vobis. q̄ niam domin⁹ ieſus in qua nocte trade batur accepit panē ⁊ gratias agens fre git ⁊ dixit Accipite ⁊ mādúcate Hoc ē corpus meū quod pro vobis tradetur Hoc facite in meā ꝯmemorationē Si militer ⁊ calicem poſtqꝫ cenauit dicens Hic calix nouū teſtamentum eſt ī meo ſanguine. Hoc facite quotienſcunque bibetis in meam commemorationem. Quotienſcunque eniꝫ manducabitis panem hunc ⁊ calicem bibetis. mortē domini annunciabitis donec veniat Itaqꝫ quicunque manducauerit pa/

tur) Gor. i. imminente paſſione cui⁹ noctꝫ traditio fcā eſt in veſpera noctꝫ
(accepit panē ⁊ benedixit) vt habetur Mat. xxvi. (⁊ grās agens). Ly. vt
doceret nos in omnibus grās agere (fregit ⁊ dixit Accipite ⁊ manduca/
te. hoc eſt corpus meuz) ſcꝫ contentū ſub ſpecie panis. quia panis trāſſub
ſtātialiter in veꝝ corpus chriſti diuina virtute per cōuerſionē ſolis acci/
dentibus remanentibus (quod pro vobis tradetur Hoc facite in meā cō
memorationē) Gor. i. in memoriā mee mortis ⁊ paſſionis (Similiter et
calicem) ſcꝫ accepit (poſtqꝫ cœnauit) ⁊ vinū in calice contentū conſecrauit
in ſanguinem ſuū (dicens Hic calix) Gor. id eſt cōtentum in hoc calice.
nouū teſtamentū eſt in meo ſanguine) Ly. quia nouū teſtamentū confir
matum eſt ſanguine chriſti effuſo (Hoc facite quotienſcunqꝫ bibetis).
Gorra ſcꝫ ſanguinem meū in ſpecie vini (in meā cōmeōrationē). id eſt in

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

memoriã paſſionis mee(quotienſcũq3 eñi manducabitis panẽ hunc ꝛ calicem bibetis) Ly.id eſt hoc ſacramentum in quo ſub ſpecie panis continetur verũ corpus chriſti Et ſub ſpecie vini verus ſanguis chriſti(mortẽ dñi annũciabitis)ipſam repñſentando per hoc ſacramentũ(donec veniat) ſcz ad iudiciũ.p quod intelligitur ꝙ celebratio huius ſacramenti nõ deficiet in eccl'ia vſq3 in finem mundi Mat.vlti.Ecce ego vobiſcũ ſum vſq3 ad cõſummationẽ ſeculi(Jtaq3 quicũq3 manducauerit panẽ ꝛ biberit calicẽ dñi indigne) Ly.ſcz cuz voluntate peccandi mortaliter de futuro vel impenitens de pterito(reus erit corpis ꝛ ſanguinis dñi) Gloſa id ẽ pœnas mortꝭ xpi exoluet id eſt punietur acſi chriſtũ occideret.(Probet aũt ſeipz hõ) Ly.ſcz ppriam cõſciẽtiam diligenter examinando ꝛ emendando.(ꝛ ſic de pãe illo edat) ſcz fructuoſe (ꝛ de calice bibat) Ly.fit autez hic mentio de duplici ſpecie.ſ.panis ꝛ vini.. Nã in primitiua eccleſia ſic dabat' fidelib9.ſed pter periculũ effuſionis ſanguinis .modo datur tñ laicis ſub ſpecie panis Sacerdos tamẽ celebrans accipit ſb vtraq3.nõ tantuz celebrans pro ſe.ſed etiam p alijs (qui eñi manducat ꝛ bibit indigne) Gor.id eſt irreuerenter vel exñs in crimine (iudiciũ ſibi mãducat ꝛ bibit)id eſt ad ſuam damnationem ſumit(non diiudicans corp9 dñi) Ly.id eſt diſcernens ab alijs cibis ſumens eodem modo ſicut alios cibos corporales

nem et biberit calicez domini indigne reus erit corporis ꝛ ſanguinis domini Probet autem ſeipſum homo. ꝛ ſic de pane illo edat ꝛ de calice bibat. Qui ei manducat et bibit indigne. iudiciuz ſibi manducat ꝛ bibit. non diiudicans corpus domini

¶ Dominica prima poſt feſtum trinitatis.i.Joan.iiij..

Deus charitas eſt. Jn hoc apparuit charitas dei in nobis q̃niam filium ſuum vnigeitum miſit de

¶ Poſtilla.

Deus charitas eſt Jn hoc appa.ꝛc.Ante iniciũ illius epiſtolę ſcribit ſctũs Joannes dicens Jpſi de mũdo ſunt.et ideo de mũdo loquunt' et mundus eos audit Nos ex deo ſumus chariſſimi diligamus inuicem q2 charitas ex deo eſt Tunc ſequitur epl'a hodierna(De9 charitas eſt). Ubi ſcũs ioannes apl's et euangeliſta quẽ chriſtus p̃ cęteris dilexit.maxime ↄmendat nobis charitatẽ dei et proximi. Sic ſil'iter in euangelio hodierno ſanctus lucas dicit nobis de quodã diuite q̃ nec circa deũ. nec circa proximũ ſcz pauperẽ lazaꝝ aliqua dilectione mouebatur.ſed induebatur purpura et byſſo et epulabatur quotidie ſplendide .ideo ſepultus eſt in inferno Et ſi volumus hoc malũ euadere.tũc debemus deum et pximũ diligere(quia charitas eſt) Ly.increata .ſicut eſt bonitas et ſapientia(in hoc)velut in certiſſimo ſigno(apparuit charitas dei in nobis)id eſt

oſtenſa eſt erga nos (qm̄ filium ſuū vnigenitū)non ſeruum(miſit)ſcꝫ deꝰ pater(in mundū)ſcꝫ humanitate aſſumpta(vt viuamus ꝑ eum) Vincentius.⁊ nō iudicemur ꝑ eum(in hoc)id eſt in hac miſſione (eſt charitas manifeſta.non quaſi nos dilexerimus deū.ſꝫ quoniā ipſe prior dilexit nos) ſcꝫ p̄deſtinando.vocando.iuſtificando.(⁊ miſit filium ſuum propiciationem) Vincentius.vt deus nobis propiciatur per ipſum(pro peccatis noſtris)ſcilicet tollendis(chariſſimi ſi deus dilexit nos ⁊ nos debemus alterutrum).ſcilicet exēplo chriſti inuicem (diligere). Vincentius.ſi deꝰ diligit nos.tunc debemus diligere id quod deus diligit..ſed deus diligit omnem hominem.ergo ⁊ nos quēlibet hominem debemꝰ diligere (Deum nemo vidit vnꝙꝫ) Vincentiꝰ In p̄ſenti deus nō poteſt videri ſicut eſt ſed ſolū in futura vita. Unde Auguſtinus dicit quod conceſſuꝫ fuit paulo ⁊ moyſi videre diuinam eſſentiam. ſed hoc fuit in raptu tranſitorie. ⁊ nō manſiue.quia tunc fuerūt rapti extra ſenſus corporis (Si diliganus inuicem)ſcilicet ex ſincera charitate(deus in nobis manet)per gratiam inhabitantem (charitas eius in nobis perfcā eſt)Tunc enim charitas dei perfecta eſt in nobis.quando eum diligimꝰ. non ſolum in ſe.ſed etiam in ſua imagine.id eſt in homine(in hoc intelligimus)id eſt cognoſcimus.(quoniam in eo manemus).per charitatem qua deum diligimus.(et ipſe in nobis).per charitatem qua nos diligit. (quoniam de ſpiritu ſancto)ſcilicet ab ipſo procedēte(dedit nobis ⁊ nos) Lyra.id eſt ego ioannes ⁊ alij apoſtoli mecum(vidimus)ſcꝫ eius humanitatem oculis corporalibus.⁊ eius diuinitatem oculis mentalibus.nō in ſe.ſed in effectibꝫ ſuis.qꝛ viderūt eū facientē miracula virtutē totiꝰ creaturę tranſcēdentia(et teſtificamur)de viſis quę vidimꝰ(qm̄ pr̄ miſit filiuꝫ ſuū) eiuſdeꝫ naturę ⁊ ptātis cum eo(ſaluatorem mūdi)ꝑ paſſionē humanitate aſſumpta(quiſquis ꝯfeſſus fuerit)Gor.ſ.ꝯfeſſione perfecta.cordis.oris.et operis Non diminuta neqꝫ ſolius vocis. Unde apoſtolus dicit.. Confitentur ſe noſſe deum. factis autem negant eū(quoniam

us in mundum vt viuamus per eum. In hoc eſt charitas.non quaſi nos dilexerimus deum.ſed quoniam ipē prior dilexit nos.⁊ miſit filium ſuum propiciationem pro peccatis noſtris Chariſſimi ſi deus dilexit nos. ⁊ nos debemus alterutrum diligere Deum nemo vidit vnquā.Si diligimus inuiceꝫ deus in nobis manet.⁊ charitas eius in nobis perfecta eſt In hoc intelligimus quoniam in eo manemus ⁊ ipſe in nobis.quoniam de ſpiritu ſācto dedit nobis.Et nos vidimꝰ ⁊ teſtificamur.qm̄ pater miſit filiū ſuum ſaluatorem mūdi.Quiſquis cōfeſſus fuerit quoniam ieſus eſt filius dei.deus in eo manet et ipſe in deo Et nos cognouimus ⁊ cre-

ieſus eſt filius dei)ita ꝙ idez eſt fili⁹ dei ⁊ filius hōis(deus in eo manet). ſcz ꝑ grām(⁊ ipſe in deo)vt in refugio.vñ Ps.lxxxix. Dñe refugiū tu fa/ctus es nobis(⁊ nos).ſcilicet apl'i(ꝯgnouimus).ſ.ꝙ ieſus eſt filius dei (⁊ credidimus charitati quā hȝ deus in nobis) Ly.i.credimus ipm ſpecia/liter habitare nobiſcū per charitatē(deus charitas eſt) Vñ Aug⁹ ſup il/lo verbo Si in ſingulis locis ſacrę ſcripturę nihil aliud diceret de chari/tate.niſi ꝙ deus charitas eſt.nō aliud q̄ꝫ charitatē quęrere deberem⁹ Nō eī charitas poterat alti⁹ cōmēdari q̄ꝫ ꝙ ds diceret charitas(⁊ q̄ manet in charitate in deo manet) Vin.tāq̄ꝫ palmites in vite.tāq̄ꝫ mēbrū in corpore

dimus charitati quam habȝ deus i nobis Deus charitas eſt. ⁊ qui manet in charitate in deo manet ⁊ deus in eo In hoc perfecta eſt charitas dei nobiſcum vt fiduciam habeamus in die iudicij. q͛ ſicut ille eſt ⁊ nos ſumus in hoc mū/do. timor nō eſt in charitate. ſed perfcā charitas foris mittit timorem. quoniam timor pęnam habet Qui autem timet non eſt perfect⁹ in charitate. Nos ergo diligamus deuȝ. quoniā ds prior dilexit nos. Si quis dixerit quoniam diligo deum ⁊ frēm ſuum oderit men/

(⁊ de⁹ in eo)manet tā/quam habitator i do/mo.tanq̄ꝫ ſponſus in thalamo.tanq̄ꝫ ſacer/dos in templo. Unde Bern.q͛ deus chari/tas eſt.⁊ ideo charita/te nihil melius eſt.⁊ q̄ manet in charitate in deo manet. ideo chari tate nihil eſt ſecurius. ⁊ deus in eo.⁊ iō chari tate nihil iucūdius(in hoc ꝑfecta eſt charitaſ dei nobiſcū)id eſt ꝑfcā eſſe oſtendit (vt fiduciam habeamus in die iudicij Vin.ſi talē fi/duciā habemus ad de/um ꝙ audemus ſecure apparere in cōſpectu eius ⁊ reddere ei votū tunc in dubitanter habem⁹ perfectam charitatē(quia ſicut ille eſt) Ly.benefaciens de cęlo iuſtis ⁊ iniuſtis(⁊ nos ſumus in hoc mūdo)ſcz pro amore ei⁹ amicos ⁊ inimicos diligendo(timor nō eſt in charitate)qđ intelligit de filiali.q͛ ille timor ſtat cum charitate ꝑfecta.ſed ꝑfecta charitas foris mittit timorez)q͛ charitas etiam quęcūq̄ꝫ excludit timorē ſeruilē(qm̄ timor pœnam hȝ)id eſt timore ſeruili pœna debetur.q͛ facit cauere peccatū ſo/lūmodo ne puniat.nō ꝓpter deteſtationē vitij.nec ꝓpter vitandaȝ offenſā dei .ſicut fur qñ dimittit furari ꝓpter ſuſpendiū (qui auteȝ timet) Ly.hoc modo (non eſt perfectus in charitate)id eſt non habet charitatem ipm ꝑficientem(nos ergo diligamus deū) Gor.dilectione perfecta (qm̄ deus p͛/or dilexit nos)q̄ꝫ ipſi noſipſos.immo cū adhuc inimici eſſem⁹ dilexit ini/micos vt faceret amicos.dilexit iniuſtos vt faceret iuſtos. dilexit ęgros vt faceret ſanos(Si quis dixerit quoniā diligo deū.⁊ fratrem ſuum oderit)qui eſt imago dei(mendax eſt) Ly.q͛ dilectio proximi includitur i di/lectione dei(qui nō diligit frēm ſuum quem videt). Gor. quia eum pleni⁹ ꝯgſcit(deū quē nō videt).i.quē min⁹ ꝯgſcit(quō p̄t diligere.) Vñ Aug⁹ Inuiſa quippe diligere poſſumus incognita nequaq̄ꝫ(et hoc mandatuȝ

habemus a deo)ſcilicet de dilectione dei et proximi(vt qui diligit deum) Glo. ꝓpter ſe(diligat et fratrem ſuum)ꝓpter deum. Duo enim ſunt mā data charitatis.ſcilicet dei et proximi nec poteſt vnus diligi ſine alio

¶ Poſtilla.

Olite mirari ſi odit vos mūdus ꝛc̄. Añ inicium illius epiſtolę ſcri bit ſanctus ioannes ī eodē ca.di. Chariſſimi hęc eſt ānunciatio q̄ꝫ audiſtis ab inicio vt diligatis alterutrum.non ſicut cayn qui ex malig/ no erat et occidit fratrem ſuum.et propter quid occidit eum quoniam o/

dax ē Qui em̄ nō diligit fratrez ſuū quē videt.deum quē non videt quomodo poteſt diligere? Et hoc mandatuz hē// mus a deo vt qui diligit deum diligat et fratrem ſuum.

¶ Dñica ſecunda poſt feſtum trinitatꝫ .i.Joannis.iij.

Olite mirari ſi odit vos mūd⁹ Nos ſcimus quoniam tranſla ti ſumus de morte ad vitā quo niam diligimus fratres: Qui nō dili//

pera ei⁹ maligna erāt fratris autem eius iu/ ſta. Tunc ſtatim ſeq̄t preſens epiſtola q̄ con cordat cum euangelio hodierno ī quo euāge agitur de cena vitę ę/ ternę ad quam cenam peruenitur per charita tem dei et proximi de qua habetur plenius ī epiſtola preſenti. Vñ dicit. Joannes(Cha/ riſſimi nolite mirari) quaſi inſolituz(ſi odit vos mundus)id ē mū di amatores qꝛ non ē nouum illud iurgium.ſed fuit a principio mundi inter bonos et malos. Sicut pꝫ inter cayn et abel.inter iſaac ꝛ iſmael.inter iacob et eſau(Non ſcimus)Ly.certitudine fidei(qm̄ tranſlati ſumus de morte ſcꝫ culpę(ad vitam)gratię(qm̄ diligimus frēs)quia opera bona in charitate facta ſtꝫ meritoria(qui non diligit manet ī morte)quia caret charitate quę eſt vi ta animę(omnis qui odit fratrem ſuū homicida eſt)quia primo occidit animam propriam.ſecūdo animam proximi in quantum in ſe eſt.quia ꝓ uocat ipſum ad odiuz mutuum(ꝛ ſcitis qm̄ omnis homicida non habet vitā ęternā)Glo.i.nō hꝫ chriſtū q̄ ē vita ęterna(in ſe manētez)h̄ dicit ad drām vitę naturę.q̄ ē vita trāſiēs(in hoc)tanq̄ꝫ ī ſigno certiſſimo(cogno uimus charitatē dei).i.chriſti erga nos(qm̄ ille ꝓ nobis)īdignis (animā ſuam)id eſt vitam corporalez(poſuit)id eſt morti crucis expoſuit(ꝛ nos) exemplo eius(debem⁹ aīas) Ly.id eſt vitaz corporalem(pro fratribꝫ po/ nere)id eſt pro ſalute eoꝝ ſpūali ponere. Et hoc debitū ptꝫ ex ordine cha ritatꝫ.ſm quē deus eſt ſuper omnia diligendus.et poſt ipm animaꝓpria ꝛ tercio loco aīa ꝓximi.q̄rto ꝛ vltimo ꝓprium corpus(qui habuerit ſub/ ſtātiā huius mundi)Vin.id eſt bona tp̄alia(ꝛ viderit fratrē ſuum)id eſt. ꝓximū ſuū(necē habere) Ly.ſ.neceſſitatez extremam(et clauſerit viſcera ſua ab eo)id eſt affectum interiorem non compatiendo ei ꝛ ſubuentionez denegando(quomodo charitas dei).Glo.a quę a deo infunditur.et qua deus diligitur(manet in eo)quaſi diceret.nullo modo quia nō p̄t diligi

deus ſine proximo. nec ecōuerſo. etiaꝫ quia charitas benigna eſt. id ē larga egenis. ⁊ in caſu extreme neceſſitatis tenetur etiaꝫ quilibet de neceſſario dare Unde Ambroſius Paſce fame morientē. ſi nō pauiſti occidiſti (Filioli mei) ſcꝫ quos per euangeliū genui (nō diligamus verbo neque lingua) verbo tm̄ diligit qui hoc quod promittit nō ſoluit (ſed ope) id ē exhibitione beneficij (et veritate) ſcꝫ pure intentionis Glo. vt ſimplici intētione beneficia preſtemus, nō ꝓpter temporale lucrū.

¶ Poſtilla

Humiliamini ſub potenti manu dei. ⁊c. Ante inicium illius epiſtole ſcribit ſctūs Petrus ī eodem capitulo Deus ſuperbis reſiſtit. humilibus aūt dat gratiam. Tunc ſequitur epiſtola pn̄s in qua beat⁹ petrus docet nos ꝗmodo habere dēam⁹ nos ad deuꝫ dicens (Humiliamini) Goꝛ. humilitate voluntaria nō coacta (ſub potenti manu dei) vel nos humiliabimus nos ei. vel ipē opprimet nos. quia manum ei⁹ effugere īpoſſibile eſt (vt vos exaltet) qꝛ ōnis qui ſe huīliat exaltabitur. vt pꝫ Lu. xviij. (in tempore viſitatiōis) id eſt ī die iudicij quando de⁹ iudicabit munduꝫ ⁊ reddet tunc vnicuiqꝫ ſm opera ſua (omnem ſollicitudinem veſtram) ſcꝫ corporis ⁊ anime (proijcientes in eum) Unde Aug⁹ Proijce te in deū non eſt tam crudelis vt ſe ſubtrahat ⁊ te cadere permittat (quoniam ipſi cura eſt de vobis) ſcꝫ ſpecialis (ſobrij eſtote) in victu ⁊ veſtitu (⁊ vigilate). id eſt diligenter a peccatis cauete (quia aduerſarius veſter diabolus) q̄ ſē per bonis ⁊ fidelibus aduerſatur (tanqꝫ leo rugiens) per ſeuitiam (circuit) per maliciam (querens quē deuoret) incorporando ſibi per mortalē culpā (cui reſiſtite) Goꝛ. eius ſuggeſtionibus non acquieſcendo Unde Jacobi iiij. Reſiſtite diabolo ⁊ fugiet a vobis (fortes in fide) tanqꝫ in ſcuto (ſcientes eandem paſſionem) id eſt conſimilem tributionem ⁊ temtationē quā vos ſuſtinetis (ei) fidei ſcilicet diabolo (que in mundo eſt veſtre fraterni/

git manet in morte Omīs qui odit frēm ſuum homicida eſt. Et ſcitis quoniaꝫ omnis homicida nō habet vitam eternam in ſe manenteꝫ. ī hoc cognouim⁹ charitatem dei. quoniā ille pro nobis animā ſuam poſuit. ⁊ nos debemus aīmas pro fratribus ponere Qui habuerit ſubſtantiam huius mūdi. ⁊ viderit fratrem ſuū neceſſe habere. ⁊ clauſerit viſcera ſua ab eo. quomodo charitas dei manet in eo? Filioli mei nō diliga⁹ verbo neqꝫ lingua: ſed ope ⁊ ꝟitate

¶ Dominica tercia poſt feſtum trinitatis. .i. Petri. v.

Humiliamini ſub potenti manu dei. vt vos exaltet ī tempore viſitationis omnem ſollicitudinē veſtram proijcientes in eum. quoniaꝫ ipſi cura eſt de vobis Sobrij eſtote et

tati)id eſt veſtris fratribus per mundum diſperſis.quaſi diceret.nõ putetis temptatione carere.eo quod fideles eſtis.immo magis temptabimini.ergo cauete vos diligenter ne ſuperbimini. Unde Ecci.ij.Fili accedens ad ſeruitutez dei.ſta in iuſticia ⁊ timore..⁊ prepara animam tuam ad temptationez(deus autem)ſcilicet qui eſt dator(omnis gratię)Gorra quia bonorum temporalium .naturalium.ſpiritualiũ et ęternorum(qui vocauit nos)vocatione interiori per inſpirationem.⁊ exteriori per predicationem(in ęternam ſuam gl'iam)ſcilicet finaliter conſequendaz(in chriſto ieſu)id eſt per chriſtum ieſuz.(ipſi gloria ⁊ imperium)ſcilicz ad alios(in ſecula ſeculorum)id eſt in ęternum

vigilate.quia aduerſarius veſter diabolus tanq̃ꝫ leo rugiens circuit querẽſ quem deuoret. Cui reſiſtite fortiter in fide ſcientes eandem paſſionem ei quę in mundo eſt veſtrę fraternitati fieri Deus autem omnis gratię qui vocauit nos in ęternam ſuaz gloriam ĩ chriſto ieſu ipſi gloria ⁊ imperium in ſecula ſeculorum Amen

Dominica quarta poſt feſtum Trinitatis. Rhomanoꝝ.viij.

Xiſtimo enim q̃ non ſunt condignę paſſiones huius temporis ad futuram gloriam quę releuabitur ĩ nobis. Nam expectatio creaturę reuelationem filiorum dei expectat Uanitati enim creatura ſubiecta eſt non volens, ſed propter eum qui ſubie

Poſtilla.

xiſtimo enim q̃ ñ ſunt condigne ⁊c. Ante iniciũ illius epiſtolę ſcribit ſanct⁹ paulus in eodem capitulo dicens. Si filij ⁊ heredes.heredes quidem dei.coheredes autem chriſti.ſi tamẽ cõpatimur vt ſimul glorificemur Tunc ſtatim ſequitur epiſtola preſens.in qua apoſtolus paulus hortatur nos.vt patienter toleremus paſſiones ⁊ perſecutiones hui⁹ mundi.quia ad futurã gloriam non peruenitur.niſi per tolerantiaz patienter paſſionum.⁊ qualeſcunq̃ꝫ ſint tales paſſiones temporales.nõ tamen ſunt condignę ad futuram gloriam.Hoc oſtendit apoſtolus paul⁹ qui fuit raptus vſq̃ꝫ ad tercium cęlum.⁊ vidit magnitudinem glorię cęleſtis.Et viſis illis gaudijs poſt hoc dixit.(Fratres exiſtimo).Uincentius.id eſt vere ſcio(quod non ſunt condignę).id eſt ęquales(paſſiones huius temporis).Gorra.id eſt temporales ⁊ momentaneę.(ad futuram gloriam)ſcilicet promerendam(quę reuelabitur in nobis).Uincentius Tã malis quam bonis.ſed diuerſimode.quia quanuis gloria futura ab omnibus cognoſcetur ⁊ videbitur.tamen hoc erit bonis ad gaudium et ad ſalutem.Malis ad omnem triſticiam ⁊ pœnam(nam expectatio creaturę)Lyra.id eſt hominis qui eſt omnis creatura.vt patet Mat.vlti.p̃

f 2

dicate euangeliū omni creature).id eſt homini(reuelationē filioꝝ dei)lr. in beatitudine celeſti.vbi deus clare videbitur(expectat)ſcȝ per patienti/ am(Vanitati eīm)id eſt paſſibilitati.morti et incinerationi(creatura)id eſt humana natura(ſubiecta eſt nō volens)id eſt ꝓpria voluntate..⁊ hoc ꝓpter peccatum ade quod non eſt voluntarium in nobis (ſed propter eū). id eſt propter deum(qui ſubiecit eam in ſpe)ſcȝ reſurrectiōis future (quia ⁊ ipſa creatura)id ē humana natura.(libera/ bitur a ſeruitute cor/ ruptionis)ſcȝ quādo ī reſurrectione ex gloria anime erit corpus im/ mortale(Scimus eīm ꝙ omnis creatura) ſcȝ irrationalis(ingemiſ/ cit ⁊ parturit vſqȝ ad/ huc)hic apoſtolus in/ ducit nos ad toleran/ tiam paſſionis dupli ci exemplo.Primū eſt creaturarum irratiōa liū que ſuſtinent mul ta.⁊ tamen nō habent ſpem remunerationis ſicut nos habemus. Secundum exemplū eſt ipſorum apoſtolo/ rum qui primitꝰ ⁊ ple nius ceteris credentibꝫ ſpiritumſanctum ſuſ/ ceperunt ⁊ patiēter to lerabant multa aduerſa ⁊ dilationem glīe in ſpe reſurrectionis future.ergo vt(nō ſolū illa)ſcȝ irrationalis creatura(ſed ⁊ noſipſi)ſcȝ aplī(primitias ſpūs hñtes)Lr.i.in maiori plenitudine ſpūmſcīm habentes(⁊ ipſi intra nos gemimus)exiſtētibus in tribulationibus(adoptionem filioꝝ dei expectantes)id eſt pmi/ um quod reſeruatur filijs adoptionis(redemptionem corpis noſtri).qa tunc erit corpus immortale.⁊ ſic redimetur a corruptione (in chriſto ieſu domino noſtro)

cit eam in ſpe Quia et ipſa creatura li/ berabitur a ſeruitute corruptiōis in li bertatem glorie filiorū dei. ſcimus eīm ꝙ omnis creatura ingemiſcit et partu rit vſqȝ adhuc Nō ſolum autē illa.ſȝ ⁊ noſipſi primitias ſpiritus babentes Et ipſi intra nos gemimus adoptio/ nem filiorū dei.expectantes redempti onem corporis noſtri in chriſto ieſu do mino noſtro

¶Dominica quinta poſt feſtum trini tatis pri.Petri.iij.

Omnes vnanimes in orōne eſto te compatientes.fraternitatis a matores.miſericordes.modeſti.humi les.non reddentes malum pro malo: vł maledictum pro maledicto.ſȝ ecō/

¶Poſtilla

Omnes vnanimes in orōe eſtote ⁊c̄.Ante iniciū illius epiſtole ſcribit ſanctus petrꝰ in eodē ca.dicens Mulieres ſubdite ſint viris ſuis Sicut ſara obediebat abrahe dñm eum vocans cuius eſtis filie bene/ facientes Tūc ſequitur epła hodierna in qua apłs petrus inſtruit nos q̊ modo vnuſquiſque ſe ad alterum habere debeat dicens.(Omnes vnanimes in oratione eſtote)Sorra.id eſt cor vnum ⁊ animam vnā habentes non diſſentiētes(ꝯpatiētes)ad inuicē ſicꝫ mēbra vniꝰ corpis myſtici ipiꝰ

chriſti.ꝑ hoc alleuiaꝛ ille ꝙ patitur cũ percipit alios ſibi ꝯpatientes. Vt dicit phus.ij.rhetoricoꝝ(fraternitatis amatores).i. fraternę vnitatis et cõcordię ꝯſeruatores(modeſti).ſ.in oĩbus debitũ modũ ſeruando(miſeri cordes).ſ.elemoſynas indigentibus tribuendo(hũiles)ſcꝫ omĩa bona deo attribuendo ⁊ nihil vobis)nõ reddentes malũ pro malo) in factis iniuri oſis(nec maledictum ꝑ maledicto)verbis cõtentioſis.(ſed ecõtrario bene dicentes)verbis benignis ⁊ pacificis(qꝛ ĩ hoc vocati eſtis)ſcꝫ ad fidẽ chri ſti(vt benedictionẽ) dei ſcꝫ de q̃ dicit. Mat.xxv. Venite benedicti patris

trario benedicentes Quia in hoc voca ti eſtis vt benedictionẽ hereditate poſ ſideatis. Qui eñ vult vitaꝫ diligere et videre dies bonos. coerceat linguã ſu am a malo. ⁊ labia eius ne loquant do lum Declinet aũt a malo ⁊ faciet bonũ inquirat pacem ⁊ ſequatur eam: quia oculi domini ſuper iuſtos. vt aures eꝰ in preces eorũ. Vultus aũt domini ſu per facientes mala Et quis eſt qui vob noceat ſi boni ęmulatores fueritis. ſed etſi quid patimini ꝑpter iuſticiam bea ti Timorem aũt eorum ne timueritis: vt nõ cõturbemini Dñm aũt chriſtum ſanctificate in cordibus veſtris

Dominica. vi. poſt feſtũ trinita.

Rhomanoꝝ. vi.

Vicunq baptizati ſumꝰ ĩ chri ſto ieſu in morte ipſiꝰ baptizati

mei ⁊c.(hereditate poſ ſideatis).ſcꝫ cęleſte reg num qđ nõ datur ma ledicis Vnde apl's Ne q maledici.neq rapa ces regnuꝫ dei poſſide bunt.(qui eñ vult vi tam diligere) ſcꝫ vitaꝫ beatã ĩ qua nullꝰ mo ritur (⁊ videre dies bo nos)ſcꝫ in beatitudĩe cęleſti vbi dies nocti bus nõ interrũpuntur faciat.ſ. qđ ſeqtur.(co erceat linguaꝫ ſuam a malo).i. a malo collo quio in aperto. Vnde pri.Coꝝ.xv Corrum pũt bonos mores col loquia praua (⁊ labia eiꝰ ne loquant dolũ). id eſt malũ in occulto primuꝫ decipiẽdo(de clinet aũt a malo)ĩ o pere(et faciat bonum) hę eñ ſunt duę partes iuſticię(inquirat pacẽ)cũ ꝑximo etiã iniurioſo(⁊ ſequat eã)ſcꝫ ꝑfecte(quia oculi dñi ſuꝑ iuſtos)ad remunerandũ(⁊ aures eius).i.volũtates (in ꝓces eoꝝ)exaudiendi(vultꝰ aũt dñi)ſcꝫ irę ⁊ indignatiõis (ſuꝑ faciẽtes mala) ad puniendũ eos(et q̇s eſt)hõ vel etiã diabolus (qui vobis noceat).i.no cere poſſit ſcꝫ a bono violenter retrahendo.q.d.nullus(ſi boni) nota bo ni eſt hic gti caſus(ęmulatores).i.amatores(fueritis Sed etſi quid)id ẽ modicũ(patimini)in pñti tꝑe(ꝓpter iuſticiã bti)eſtis iam in ſpe tandẽ in re.vt dr Mat.v. Bti qui perſecutionẽ patiũtur ꝓpter iuſticiã. qm̃ ipoꝝ eſt regnũ celorum(Timorem aũt eoꝝ ne timueritis)Ly.id eſt timorẽ eij ciẽtẽ a bono virtutis (vt nõ ꝯturbemĩ)impatiẽter aduerſa ſuſtinẽdo(dñꝫ auteꝫ chriſtũ ſcĩficate).i.firmate(in cordibꝫ veſtris).i.ſibi firmiter adhęrẽ

Vicũq baptizati ſumꝰ in chriſto ieſu ⁊c Añ iniciũ illiꝰ epl'ę (do

ſumus Conſepulti enim ſumus cuꝫ il
lo per baptiſmum in mortem vt quo//
modo ſurrexit chriſt⁹ a mortuis ꝑ glo
riam patris ita et nos in nouitate vitę
ambulemus. Si eniꝫ complantati fa
cti ſumus ſimilitudini mortis eius. ſi
mul ⁊ reſurrectionis erimus. Hoc ſcieͤ
tes quia vetus homo noſter ſimul cru
cifixus eſt vt deſtruatur corpus pecca
ti vt vltra non ſeruiam⁹ peccato. Qui
enim mortuus eſt iuſtificatus eſt a pec
cato. Si autem mortui ſum⁹ cuꝫ chri

ſcri. ſcūs pau. dī. Ubi abūdauit delictū ſuꝑabūdauit ⁊ grā Et ſicut reg/
uit pctm̄ in morte ſic ⁊ grā regt̄ ꝑ iuſticiā in vitā ęternā ꝑ ieſū xp̄m dn̄m
nrm̄ Tūc ſeq̄r epl'a hodierna in qua ap'ls hortar̄ nos ad vitę ꝑfeciones
quę ꝯſiſtit in hoc ꝙ pctis mortui ſoli deo viuamus Unō dicit. Fratres
Quicūqꝫ baptiſati ſumus) id eſt nos cuiuſcūqꝫ cōditionis ⁊ ſexus fue/
rimus (in chriſto ieſu) id eſt in forma tradita a chriſto in euāgelio Mat.
vltimo Euntes in mundum vniuerſum p̄dicate euangelium omni crea
turę baptizantes eos ī
nomine patris ⁊ filij ⁊
ſpiritusſancti. Illa for
ma verborum non de/
bet mutari et nihil de
bet addi vel minui (in
morte ipſius baptiza
ti ſumus) id eſt in vir/
tute mortꝫ ipſi⁹ Bap
tiſmus enim habet v̄/
tutem ex paſſione chri
ſti. In cuius ſignū de
latere ipſius chriſti exi
uit ſanguis et aqua vt
patet Joannis. xix. vt
ſignificaretur ꝙ aqua
baptiſmi habet virtu
tem a ſanguine paſſio
nis chriſti (Conſepul
ti enim ſumus cum illo per baptiſmum in mortem) quaſi diceret in bap
tiſmo ſimiles ſum⁹ morti chriſti. Ubi notandum ꝙ baptiſmus tenet ſi
militudinem mortis chriſti in tribus. Primo quia baptiſmus totū bap
tizatum in ſe concludit et regit. ſicut ſepultura totum chriſtum incluſit.
Secundo quia ſicut triduo fuit ibi incluſus ſic fit trina immerſio in bap
tiſmo niſi vſus aliter habeat. Tercio quia ſicut ſepultus plene quieſcit
ab omni moleſtia. ſic baptizatus ab omni culpa et pœna. qnia totuꝫ re
laxatur in baptiſmo (vt quomodo ſurrexit chriſtus a mortuis) id eſt a lo/
co mortuorum ſcilicet de ſepulchro (per gloriam dei patris) id eſt ad lau/
dē⁊ gloriā dei patris (ita et nos in nouitate vitę ambulem⁹) de bono in/
meli⁹ ꝓficiendo (ſi enim cōplātati) Uincēti⁹. id iſt firmiter adherēdo xp̄o
ſicut radix plantę adheret (facti ſumus ſimilitudini mortꝫ eius) id eſt ſi/
cut chriſtus poſt mortem reſurrexit corporaliter ſic et nos poſtq̄ꝫ ſemel
mortui fuerimus peccato debemus fieri noui homines ſpiritualiter (ſi/
mul et reſurrectionis erimus) id eſt ſicut' ipſe ſurrexit a morte pœnę ad vi
tam glorię. ſic et nos a morte culpę ad vitam gratię (hoc ſcientes quia ve
tus homo noſter) id eſt. fomes peccati quem ab adam qui eſt vetus ho/
mo traximus (ſimul crucifixus) id eſt delibutus eſt in baptiſmo vt iam
nos cogere non poſſit ad peccandum (vt deſtruatur corpus peccati) id eſt
congeries prauorum operum (vt vltra noo ſeruiamus peccato) ſed deo.

quia nemo potest duobus dominis seruire Mat. vi. (qui enī mortuꝰ est peccato) Ly. id est cōfiguratus morti christi ꝑ baptismū (iustificatus est a peccato) quia baptismus delet culpā ⁊ pœnam (si autem mortui sumꝰ cum christo credimus quia simul etiaȝ viuemꝰ cum eo). Gorra. scȝ in gloria cęlesti (scientes ꝙ christus resurgēs ex mortuis iaȝ nō moritur. mors illi vltra nō dominabitur) Ly. quia surrexit ad vitam immortalē (ꝙ enī mortuus est peccato) scȝ christus pro peccato tollendo (mortuꝰ est semel)

sto credimus quia simul etiaȝ viuemꝰ cum christo. Scientes ꝙ christus resurgens ex mortuis iam non moritur. mors illi vltra nō dominabitur. ꝙ enī mortuus est peccato mortuꝰ est semel. Q; autē viuit. viuit deo. ita ⁊ vos existimate vos. mortuos quidem esse peccato. viuentes autē deo. in christo iesu domino nostro.

quia vnica mors christi sufficit ad tollēduȝ omnia peccata ꝑterita. pręsentia. ⁊ futura. ꝙ āt viuit) scȝ ip̄e christus (viuit deo) id ē ad similitudinem dei pris. vt sicut pater non pōt mori. sic christus filiꝰ dei ⁊ homīs (ita ⁊ vos ęstimate vos mortuos quidē esse peccato (per totalem dimissionem culpę. Et notanter dicit ęstimate nō pro certo reputate.. qꝛ nescit homo si finaliter mortuus est peccato. Iuxta illud Ecclesiastes. ix Nescit homo an odio vel amore dignus sit (viuit autem deo). id est ad honorem dei (in christo iesu domino nostro) id est in fide iesu christi

Dominica septima Ad Rho. vi

Humanū dico propter infirmitatem carnis vestrę. sicut eī exhi

Humanū dico ꝑpter infirmitatē ⁊c. Ante iniciū illius epistolę scribit sanctus paulus in eodeȝ capi. dicens Frēs kui fuistis pctī. liberati aūt nunc a peccato serui facti estis iusticię. Tunc statim sequitur pn̄s epistola in qua apl's paulus hortaꝛ nos ad faciēdū bona oꝑa et ad viuendū scd̄m iusticiā. dicens (Humanū dico) Gor. id ē qđdam leue vobis p̄cipio Onus enī iusticię quod vult eis imponere leue ē vt patet Matthei. xi. Iugum enī meū suaue est. ⁊ onus meū leue (ꝑpter infirmitatē carnis vestrę) caro enī in principio creationis fuit fortis ⁊ sana ⁊ sb obedientia aīę. sed propter peccatum facta est debilis ⁊ infirma. aggrauans ⁊ deprimens aīmam. Unde Sapientię nono. Corpus qđ corrumpitur aggrauat animaȝ. (sicut enim exhibuistis membra vestra seruire immundicię) Gorra. id est ad seruiendum peccatis mortalibus (⁊ inquinati) id est peccatis spiritualibus (ad iniquitatem) id est ad mali cōsummationem (ita nunc exhibete membra vestra) Lyra. per bonam consuetudinem habilitātes ea (seruire iusticię) quasi diceret. illud est leue. s. ꝙ non plus laboris requiritur in seruitio dei qui ducit ad gl'am q̄ȝ in seruitio diaboli qui ducit ad gehennam. (in sanctificationem). id est sanctitatis consummationem. (Cum enim serui essetis peccati). id est liberi

¶ Postilla.

fuiſtis iuſtis iuſticie) Ly. id eſt ſpoliati a bono iuſticię (quez ergo fructũ) id eſt vtilitatem (habuiſtis tunc in illis) ſupple peccatis. (in quibus nũc) id eſt poſt penitentiaz (erubeſcitis) quaſi diceret nullã vtilitatẽ habuiſtis ſed maximũ damnum (nam finis illoꝝ) ſcꝫ peccatis ſeruientiũ (mors eſt) ſcꝫ ęterna (nunc vero liberati a peccato) Ly. per eius dimiſſionem. (ſerui autem facti deo) per iuſticię operationem (habetis fructũ veſtrum) Vin. id eſt vtilitatez veſtrã (in ſanctificationem). Lyra. id eſt in gratiã in p̄ſenti (finem vero). ſcꝫ vltimum (vitam ęternam). id eſt in futuro gloriam ęternam (ſtipendia enim peccati). Vincentius. id eſt premiationes quę debent militib⁹ diaboli (mors eſt) ſcꝫ culpę ꝛ cõſequẽter ęternę pœnę (gratia autem dei) id eſt premium pro bono opere in gratia dei factuꝫ (vita eterna. in chriſto ieſu domino noſtro) id ẽ per chriſtum ieſum dominum noſtrum tanq̄ mediatorem

buiſtis mẽbra veſtra ſeruire immũdicię ꝛ iniquitati ad iniquitatez. ita nũc exhibete membra veſtra ſuire iuſticię in ſanctificationem. Cum enim ſerui eẽtis peccati. liberi fuiſtis iuſticię. quẽ ergo fructũ habuiſtis tunc in illis in q̄bus nunc erubeſcitis: Nam finis illoꝝ mors eſt Nunc vero liberati a peccato ſerui autem facti deo habetis fructum veſtrum in ſanctificationem. finem vero vitam ęternam Stipendia em̃ pcti mors. gratia autem dei vita ęterna. in chriſto ieſu domino noſtro

¶ Dominica octaua Rhomanoꝝ. viij

Ebitores ſum⁹ non carni vt ſecundum carnem viuamus. Si em̃ ſcd̃m carnem vixeritis moriemini. Si autem ſpiritu facta carnis mortificaueritis viuetis Quicunq̄ ei ſpũ dei agũt. hi ſũt filij dei. Non enim

¶ Poſtilla.

Ebitores ſum⁹. nõ carni vt ſcd̃m carnem vi. ꝛc. Ante iſciũ illius epiſtolę ſcribit ſctũs paulus dicẽſ Qui em̃ ſm carnẽ ſũt quę carnis ſunt ſapiunt. qui vero ſecundum ſpiritum ſunt quę ſunt ſpiritus ſentiunt Nam prudentia carnis mors eſt. prudentia autẽ ſpiritus vita et pax Quoniam ſapientia carnis inimica eſt deo Tunc ſequit̃ p̄ſs epiſtola. in qua apoſtolus hortatur nos ad mortificationez carnis ꝛ ad imitationem ſpũs vel rationis. vt ſecundum ſpũm viuamus. Et ad hoc adducit rationes ſcilicet propter debitum. ꝛ propter futurę mercedis magnitudinem. Unde dicit (Fratres debitores ſumus) ſcilicet ſpirituiſancto. vel rationi proprię (non carni vt ſecundum carnem viuamus) ſcilicet in voluptatibus carnis (ſi enim ſecundum carnem) Gorra. id eſt ſecundũ carnis deſideria ꝛ voluptates (vixeritis) vita corporali (moriemini) morte ſpirituali. ꝛ etiam ęterna (ſi autem ſpiritu) id eſt ratione (facta) id eſt opera (carnis mortificaueritis) pœnitus ea abijciendo ꝛ fugiendo (viuetis)

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vita ſpūali hic in iuſticia ⁊ in futuro in gloꝛia (quicunq̄ꝫ eñ ſpū dei aguntur) Goꝛ. i. regunť (hi filij dei ſunt). ſeruientes ei nō tioꝛe ſuili. ſꝫ filiali. (nō eñ accepiſtis ſpiritū ſeruitutis iterū in timoꝛe) ſicut in veteri lege. q̄ fuit lex timoꝛis) ſed accepiſtis ſpūm adoptionis filioꝛū dei) id eſt ſpirituꝫ ſanctuꝫ datoꝛem bonoꝛum. per quem fit adoptio filioꝛū dei quod ex bonitate eſt ⁊ miſericoꝛdia dei (in quo clamamus abba pater) Lyra. abba

accepiſtis ſpiritum ſeruitutꝭ iterum ī timoꝛe. ſed accepiſtis ſpirituꝫ adoptionis filioꝛuꝫ dei. in quo clamamus abba pater Ipſe eñ ſpiritus teſtimoniuꝫ reddit ſpiritui noſtro ꝙ ſumus filij dei Si autem filij ⁊ heredes Heredes q̄dem dei. coheredes autem chꝛiſti.

❡ Dominica nona.

pri. Coꝛinthioꝛum decimo.

NOn ſimus concupiſcentes maloꝛum ſicut ⁊ illi concupierunt. neque idolatrę efficiamini. ſicut q̄daꝫ ex ipſis. quemadmodum ſcriptum eſt Sedit populus manducare ⁊ bibere. ⁊ ſurrexerunt ludere. Neque foꝛnicemur. ſicut quidam ex ipſis foꝛnicati ſt̄ Et ceciderunt vna die vigintitria millia. Neque temtemus chꝛiſtum. ſicut quidam eoꝛum tētauerunt. et a ſerpentibus perierunt. neque murmuraueritis ſicut quidam murmurauerunt. et

pater duo ſunt nomia idem ſignificantia vnū hebꝛaicū. alterū latinū. ad ſignificanduꝫ duplicem dei paternitatem Una eſt cōmunis bonis ⁊ malis. q̄ eſt pater creationis ō/nium hominum Alia ſpecialis gratię adoptione. de qua hic dicit (ipſe eñ ſpiritus teſtimonium reddit ſpiritui noſtro) cum eñ ſpiritus noſter per ſpiritūſanctum bonū agit eſt ſignum filiationis Hoc autem ſigno q̄ſi quodā teſtimōio nos certificat (ꝙ ſumus filij dei.) Uincenti⁹. nō per naturam ſicut chꝛiſtus. ſed per adoptionem per ſpiritūſanctū (ſi autem filij dei) Goꝛ ra. ſum⁹. (et heredes). erimus (heredes quidē dei) cuius beatitudine fruimur (coheredes autē chꝛiſti) in quo ⁊ cuꝫ q̊ beati erimus

❡ Poſtilla

NOn ſimus concupiſcentes maloꝛum ⁊c̄ Pro intellectu illius epiſtolę attendere opoꝛtet beneficia populo iudaico in deſerto exhibita a deo. ſcilicet tranſitum per mare rubꝛum defenſionem columnę. cibationem mannę. ⁊ ſic de alijs. quę omnia deus miraculoſe eis exhibuit. ipſi autem de tantis beneficijs ingrati exiſtētes concupierunt carnes comedere. paruipendentes manna Item idolatriā cōmiſerunt. adoꝛando vitulum. Item foꝛnicati ſunt cum madianitis cōtra p̄ceptum domini Item contra moyſen ⁊ aaron murmurauerūt. et ſic de alijs Et ideo plagas in hodierna epiſtola exp̄ſſas incurrerunt Do

4.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

net ergo nos ſanctus paulus in hodierna epiſtola ne talia faciamus. qꝛ ſimiles eis fuerimus in culpa. erimus ⁊ ſimiles in pœna Ergo dicit (Fratres nõ ſimus cõcupiſcentes maloꝝ). quo ad affectũ. (ſicut ⁊ illi concupierunt) de quibus dꝛ Pſ̃. lxxvij. Cõcupierunt cõcupiſcentiaꝫ ꝛc̃. Et Numeri. xi. dicitur vulgus promiſcuũ flagellauit ꝛc̃. q. diceret. nõ peccemus ſicut et illi. ne ſimiliter puniamur ſicut et illi (neqꝫ idolatrę efficiamini). Vincen. honorẽ ſoli deo debitũ idolis ⁊ creaturis nullo modo exhibeatis (ſicut quidaꝫ ex ipſis) ſcꝫ ex filijs iſrahel fuerunt qui ſibi vitulũ cõflatilem fecerunt ⁊ ipm̃ pro deo adorauerunt. vt habetur. Numeri. xxv. (quẽadmodũ ſcriptum eſt) Exodi. xxxiij Sedit populus manducare) corã idolo. ſcꝫ vitulo (et ſurrexerunt ludere) id eſt ludos facere. ſicut choreas in venerationẽ vituli Notandum ꝙ ſicut oli fuerunt diuerſa idola int infideles. ita ⁊ nũc inter chriſtianos. quia aliqui colunt diuitias Aliqui honores. aliq corporis delitias. aliqui pueros ⁊ vxores Unde Aug⁹.. hoc ab homine colitur. quod p̄ ceteris diligitur (neqꝫ fornicemur) Vincẽtius id eſt actum luxurioſum extra ꝓpriam coniugem nullo modo perpetremus (ſicut quidã ex ipſis fornicati ſunt) Ly. ſcꝫ cum mulieribus madianitis. vt habetur Numeri. xxv. (Et ceciderũt vna die vigintitria millia. Lyra. nec eſt hoc cõtra illud quod dꝛ. Numeri. xv. ꝙ ceciderũt viginti quatuor millia. quia minor numerus cõcluditur in maiore. ⁊ ideo concluditur quod veꝝ eſt de maiori. eſt etiaꝫ veꝝ de mĩori. (neqꝫ tẽtem⁹ chriſtum) Gor. id eſt diffidendo de eius potentia (ſicut quidã eoꝝ temptauerunt) ſcꝫ ipſum deum dicentes. illud Pſ̃. lxxvij. Nunquid poterit ꝛc̃ (⁊ a ſerpentibus perierũt) quia dominus iratus miſit ɔtra eos ſerpentes ignitos. ⁊ quoſcunqꝫ momorderunt ſtatim moriebãtur. donec moyſes ex iuſſu domini ſerpentem ęneũ erexit. ad cuius aſpectũ ſanabantur. vt habet Numeri. xxi. (neqꝫ murmuraueritis) ſcꝫ contra deũ vel pręlatos eius. (ſicut quidaꝫ eoꝝ murmurauerunt) contra moyſen. Numeri. xvi. ⁊ Exodi. xvi. murmurauit omnis congregatio. ꝛc̃. (⁊ perierunt ab exterminatore) ſcꝫ ab angelo eos percutiente (hęc autem omia in figura contingebant illis) ſcꝫ ad deſignandũ ꝙ ſic vel grauius fiet nobis ſi fuerimus ſimiles eis (ſcripta ſunt autem ad correptionem noſtram) Vincentius. punitiones ⁊ pœnę inflictę iudęis in veteri teſtamento ſunt ſcriptę ad noſtram correctionem. vt viſis vel auditis illis pœnis caueamus peccata conſimilia. ne in illas vel maiores pœnas incidamus. (in quos fines ſęculorum deuenerunt) Lyra. id eſt in nos qui ſumus iam in ſexta ętate ſęculi. ⁊ durat vſque in finem mundi. (ita qui ſe exiſtimat ſtare). Vincentius.

perierunt ab exterminatore. Hęc autem omnia in figura contingebant illis. Scripta ſunt autem ad correptionem noſtram in quos fines ſęculoꝝ deuenerunt. Itaque qui ſe exiſtimat ſtare videat ne cadat. Temtatio vos non apprehendat niſi humana. fidelis autem deus qui non patietur vos temta-

id eſt opinatur ſe eſſe in gratia ſiue in charitate dei (videat) id ē caueat (ne cadat) ſcilicet ab illa gratia per peccatum mortale (temptatio vos nō apprehendat niſi humana) Vincentius quaſi diceret ſi temtatio conſurgit in vobis videatis ꝙ vos non apprehendat per conſenſum quia ſi conſenſum adhibueritis non eſt temtatio humana ſed diabolica Unde Gregorius. in paſtorali. Humanum eſt in corde temtationem perpeti demoniacum vero in temtationis certamine ſuperari (fidelis autem deus eſt) Ly in promiſſis implēdis (qui non patitur vos temtari ſupra id quod po teſtis) quia promiſit adiutorium in temtationibus poſitis. ſi fideliter recurrāt ad ipſum (ſed faciet cum tētatione etiam prouentuȝ) vos adiuuādo vt ipſa temtatio vob̄ ꝑueniat ad augmentuȝ meriti per eius ſuperationem (vt poſſitis ſuſtinere). Vincenti⁹. ne cadatis in peccatum ⁊ in conſenſum. Unde. Auguſtinus. diabolus plerumque vult nocere et non poteſt quia poteſtas eius eſt ſub poteſtate dei Nā ſi tantum poſſꝫ nocere diabolus quantum vellet aliquis iuſtorum non remaneret.

ti ſupra id quod poteſtis.. Sed faciet cum temtatione etiaȝ prouētuȝ vt poſſitis ſuſtinere

Dñica decima.
Prima Corinthioꝝ. xij.

Citis quoniam cum gentes eſſetis ad ſimulachra muta pro// ut ducebamini eūtes. Ideo notū vob

Poſtilla.

Citis quoniam cum gentes eſſetis. ⁊c̄. Ante inicium illius epiſtole ſcribit Sanctus paulus dicens ꝙ ſi noſmetipſos diiudicaremus non vtique diiudicaremur. Dū aūt iudicamur a dño corripimur vt non cum hoc mundo damnemur Tunc ſequitur epiſtola hodierna in qua apoſtolus loquitur de donis ſpiritusſancti oſtendens ꝙ omnium bonorum auctor eſt ſpiritusſanctus et nullus poteſt facere aliquod bonum meritorium ſaltem vite eterne niſi in ſpiritu ſancto. Et hoc apoſtolus oſtendit exꝑimēto vite preterite dicēs (Scitis quoniā cū gētes eſſetiſ) Ly ſcȝ gentiliter viuētes abſqꝫ dei gratia āte conuerſionē ad fidem (ad ſimulachra muta euntes) ea adorāda. Colebāt enim gētes ydola martis. mercurij. et ſic de alijs. ⁊ dicebantur muta: quia per ſe vel ex ſe non habebant aptitudinē loquendi q̄uis diabolus per ea quandoqꝫ dedit reſponſa (ꝑut ducebamini) ſcilicet a maligno ſpiritu ſicut equus et mulus quibus n̄ eſt intellectus (ideo notuȝ vobis facio quod nemo in ſpiritu dei loquens) Lyra gratia dei vtens (dicit anathema ieſu) id eſt. blaſphemiam aliquā de ieſu domino noſtro (⁊ nemo poteſt dicere dominus ieſus) cōfitendo ipſum dominum ⁊ ſaluatorem ſcȝ ꝙ ipſe ſit veraciter dñs ⁊ ipſe ſeruus ei⁹

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

(niſi in ſpūſancto)id eſt ꝑ ſpūm ſctm̄ a quo eſt omne veꝝ. Vn̄ Ambroſiꝰ omne veꝝ a quocunqꝫ dicatur a ſpūſancto eſt(diuiſiones vero gratiaruꝫ ſunt) Nota ꝙ grās hic appellat diuerſos gradus ⁊ ordines qui ſunt in eccleſia(idē aūt ſpūs)ſcꝫ ſanctus eſt diſtributor graduū ⁊ ordinū ⁊ officioꝝ(⁊ diuiſiones miniſtrationū ſunt)id eſt diuerſi effectus gratię q̇bus alij ſeruiunt alijs.⁊ ſic ordinantur in ꝓximuꝫ hoc exemplū dedit nobis chriſtus.vn̄ Mat.xx.Filiꝰ hoīs nō veit mi.⁊c̄.Itē.i.Pe.iiij Vnuſquiſqꝫ ſicut accepit ⁊c̄.(idē aūt dn̄s)id eſt chriſtus filius dei dans ſingulis ꝓ voluntate ſua(⁊ diuiſiōes oꝑationū ſtꝫ). id eſt diuerſi actus ḡtię quātū ad ſe.ꝑ quā grām facit oꝑa meritoria(idez vero deꝰ).i. pater..Et notandū ꝙ apoſtolꝰ ponit hic tria nomina vt intelligat ꝙ totius trinitatis ſtꝫ dona grāꝝ quo ad ꝑſonā ſpiritusſancti dicit idez aūt ſpūs. q̊ ad ꝑſonam filij. idē āt dominus quo ad ꝑſonaꝫ pr̄is dicit.idē aūt deus Sed ne videret diſtinctio ſubſtantię ⁊ oꝑationis ſubiungit idētitatez ſubſtātię.⁊ operationis trium perſonaꝝ(qui)ſcꝫ deus pater.deus filius.⁊ deꝰ ſpūſſcūs. vnus exiſtens deus(operatur omnia)ſcꝫ nccāria ſaluti(in omnibus)non omnia in ſingulis.quia vni nō tribuit omnia. ſed in omnibus om̄ia. vt quod quis in ſe nō habeat in alio ſit .ſicut in hūano corpore oculus ſolꝰ videt.ſed nō ſibi ſoli.ſed toti corpori.vt ſic maneat charitas ⁊ hūilitas. Vnde Eſaię.xxvi.Omnia opera noſtra operatus es in nobis.(vnicuiqꝫ autem)ſcilicet fidelium(datur manifeſtatio ſpiritus)id eſt gratia quę manifeſtat ſpiritum ineſſe(ad vtilitatē)ſcilicet eccleſię(Alij quidem ꝑ ſpiritum)ſcilicet ſanctum(datur ſermo ſapientię)ſcilicet de cōtemplatiōe cęleſtiū(Alij autem ſermo ſcientię)ſcilicet loquendi de actione tēporalium(ſcd̄m eundem ſpirituꝫ.alteri fides)id eſt cōſtantia ſanitatuꝫ)ſcilicet curandi infirmos(in vno ſpiritu.Alij operatio virtutū)id eſt miraculoꝝ quę ſunt ſupra naturam (Alij prophetia)ſcilicet p̄dicere futura(Alij diſcretio ſpirituum)Gorra.id eſt gratia diſcernendi quo ſpiritu ducuntur id eſt bono vel malo.quia etiam diabolus bona ſeductorie dicit.(Alij genera linguarū)id eſt loqui diuerſis linguis (Alij interp̄tatio ſermonum)

facio ꝙ nemo in ſpiritu dei loquēs dicit anathema ieſu Et nemo poteſt dicere dominus ieſus niſi in ſpiritu ſancto Diuiſiones gratiarum ſunt.idem aūt ſpūs Et diuiſiones miniſtrationū ſūt idem autem dn̄s Et diuiſiones operationum ſunt: idem vero deus qui operatur omnia in om̄ibus Vnicuiqꝫ autem datur manifeſtatio ſpūs ad vtilitatem Alij quidem per ſpiritum datur ſermo ſapientię Alij autem ſermo ſciētię ſcd̄m eundem ſpirituꝫ. Alteri fides in eodem ſpiritu. Alij gratia ſanitatuꝫ in vno ſpiritu. Alij operatio virtutuꝫ Alij prophetia. Alij diſcretio ſpirituū Alij genera linguaꝝ Alij interp̄tatio ſ

id eſt interp̄tatio obſcuritatū ſcripturę quę ſunt in ꝓphetis ⁊ euangelijs ⁊ in epiſtolis(Hęc aūt om̄ia)licet diuerſa ſint(opatur vnus atq̄ idē ſpiritus diuidens ſingulis,ꝑut vult)id eſt gratis.⁊ ſicut cuiq̄ ſcit expedire.

Otum vobis facio euangeliū ⁊c.Ante iniciū illius Poſtilla
epiſtolę ſcribit ſanctus paulus dicens Si quis ignorat ignorabitur.omnia autem honeſte ⁊ ſecundum ordinē fiant in vobis Tūc ſtatim ſequitur pn̄s epiſtola.in qua apl's commendat nobis doctrinā euangelicam ꝑ quam peruenitur ad gloriam reſurrectionis dicēs (Fratres)id eſt o Corinthij qui eſtis frēs in chriſto ſicut omnes in chriſto per

monum Hęc autē omnia operatur vnus atq̄ idem ſpiritus diuidēs ſingul' prout vult

Dominica.xi. .i.Cor.v.

Otum vobis facio euangelium quod p̄dicaui vobis.quod ⁊ accepiſtis.in quo ⁊ ſtatis.per qd̄ et ſaluamini.qua ratione prędicauerim vobis ſi tenetis.niſi fruſtra credidiſtis.Tradidi enim vobis in primis.quod ⁊ accepi.quoniam chriſtus mortuus eſt pro peccatis noſtris ſecundū ſcripturas.⁊ quia ſepultus eſt.⁊ quia re

fidē geniti(notū vobis facio)Ly.id eſt ad memoriam reduco.(euangeliū)id eſt doctrinam euangelicā.(quod p̄dicaui)id eſt denūciaui.(vobis qd̄ ⁊ accepiſtis)Vñ.corde credendo ⁊ ore confitendo(in quo ⁊ ſtatis).id eſt ꝑmanere ⁊ ſtare debetis.(per quod ⁊ ſaluamini)iam in ſpe ⁊ tandem in re(q̄ rōne p̄dicauerim vobis)Gor.ſcꝫ per chriſti reſurrectionē aſtruendo nr̄am reſurrectionem (niſi fruſtra credidiſtis)id eſt ſine aliq̄ vtilitate.quia fides ſine opibus mortua eſt(tradidi em̄ vobis in primis)ly id eſt inter p̄cipalia credenda.q2 articuli fidei ſunt principia ex q̄bus alia credenda deducūtur(quod et accepi)per reuelationē a ſpirituſancto(q̄niam chriſtus mortuus eſt pro peccatis noſtris)Lyra.nō ſuis vt patet Eſa.liij.ꝓpter ſcelus ⁊c.Item in eodē capitulo Ipſe aūt vulneratus ⁊c (ſm̄ ſcripturas)ſcꝫ ipoꝝ prophetarum qui paſſionē chriſti p̄dixerūt Unde Hiere.xi.Ego quaſi agnus ⁊c.Item Eſaię.liij.Sicut ouis ad occiſionem ⁊c(et quia ſepultus eſt)Lyra.vt veritas mortis eius probaretur.(⁊ q2 reſurrexit tercia die ſm̄ ſcripturas)Vñ Oſeę.vi.viuificauit nos ⁊c̄ (⁊ quia viſus eſt)Ly.poſt reſurrectionē ſuam(cephę)id eſt petro(⁊ poſt hȯ vndecim)ſcꝫ aplis.quę apparitio fuit poſt dies octo ſuę reſurrectiōis pn̄te thoma Ioan.xx.(deinde viſus eſt plus q̄ꝫ quingentis fratribꝫ ſimul)⁊ illa apparitio facta fuit in galilea.in qua apparuit apoſtolis ⁊ multis alijs chriſtifidelibus(ex quibus multi manent vſq̄ adhuc viuentes in illo tempore.Gorra.qui teſtes ſunt huius ſi ab eis requiratur(quidā autem dormierunt)ſcilicet morte corporali.quę dicitur dormitio.quia erit ī ſpe reſurrectionis futurę(deinde viſus eſt iacobo)ſcilicet alphei qui dictꝰ eſt frater domini.et qui fuit epiſcopus hieroſolymitanus.qui etiam ſicut di

cit Haymo. vouerat ſe nõ manducaturꝝ quouſqꝫ dominũ poſt reſurrec/tionem vidiſſet. ideo chriſtus ei apparuit. tamen hoc nõ legitur in euan/gelio (deinde apoſtolis omnibus) ſcz viſus eſt. ⁊ hoc factũ eſt in die aſcen/ſionis. vt patet Matthei. vltimo. (nouiſſime autẽ omniũ) id eſt poſt aſcẽ/ſionem chriſti in cęlum (tanquã abortiuo viſus eſt mihi) ſcz in via quan/do iui damaſcum. vt patet Actuũ. ix. Lyra. vocat autem ſe abortiuum. quia abortiuus dicitur fœtus qui naſcitur extra tempus debitũ. vel qui cum violẽtia educitur de vtero Sic apoſto/lus. quia alij renati fu/erunt ante aduentum ſpiritusſancti. ipſe au/tem poſt Item alij cõ/uerſi fuerunt ſpõte. ip/ſe quaſi violenter in a/ctu perſequutionis fi/dei (Ego em̃ ſum mi/nimus apoſtolorum). quia vltimus tempo/re (qui non ſum dign⁹ vocari apoſtolus) ſcili/cet mea pręcedẽtia me/rita attendantur (quo/niam perſecutus ſum eccleſiam dei). Lyra. quod alij nõ fecerunt. et in hoc minor fuit a/poſtolis. liz ex gratia dei fact⁹ fuerit valde magnus. (gratia autẽ dei ſum id quod ſum). ſcz apoſtolus chriſti. quia ſine gratia homo nihil eſt (et gratia eius in me vacua non fuit) id ẽ carens bonis opibus. Sequitur in textu poſt epiſtolam illam (ſed in om/nibus illis abundantius laboraui) nullus em̃ apoſtolorum legitur ĩ tot terris et prouincijs prędicaſſe. nec tot tribulationes in terra ⁊ in mari ſu/ſtinuiſſe

ſurrexit tercia die ſecunduz ſcripturas et quia viſus eſt cephę: ⁊ poſt hęc vnde/cim. Deinde viſus eſt plus quam quĩ/gentis fratribus ſimul ex quibus mul/ti manent vſqꝫ adhuc. quidam autem dormierunt Deinde viſus eſt iacobo. Deinde apoſtolis omnibus Nouiſſi/me autem omnium tanquam aborti/uo viſus eſt et mihi Ego enim ſum mi/nimus apoſtolorum. qui non ſum dig/nus vocari apoſtolus. quoniam perſe/cutus ſum eccleſiam dei. Gratia autez dei ſum id quod ſum Et gratia eius in me vacua nõ fuit

¶ Dominica duodecima.

. ij. Corinthiorum. iij..

Fiduciam talem habemus ꝑ chri/ſtum ad deum. non quod ſuffici/

¶ Poſtilla.

Fiduciam talem habemus per chriſtum ad deum ⁊c. Ante inici/um illius epiſtolę ſcribit ſanctus Paulus dicens. Chriſti bonus odor ſumus deo in his qui ſalui fiunt ⁊ in his qui pereunt. ⁊ alijs quidem odor mortis in mortem. alijs autem odor vitę in vitam Tunc ſequitur pręſens epiſtola. in qua apoſtolus oſtendit cõfidentiam eẽ ĩ deo Et hoc propter noſtrum defectuz. ⁊ diuinuz eius adiutorium. quod ſpe/cialiter modo tempore gratię deus paratus eſt nobis impendere Unde dicit. (Fiduciam talem habemus ad deum) ſcilicet qui eſt vnus in ſubſtã/tia. ⁊ trinus in perſonis (per chriſtum) id eſt ex merito paſſionis chriſti et

per gratiam chriſti poſſumus ſaluari.(non quod ſufficientes ſimus cogitare aliquid)ſupple boni(a nobis quaſi ex nobis)quanuis em̄ om̄e bonum quod agimus ſit a nobis vt cauſa ſecundaria. non tamen ex nobis vt cauſa primaria. Deus enim eſt qui operatur in nobis velle ꝛ perficere(ſed ſufficientia noſtra)Sozra.rogitandi.volendi.faciendi bonum.(ex deo eſt)vt patet Joannis.xv Sine me nihil poteſtis facere (qui et idoneos nos fecit miniſtros)ſcilicet vita et ſcientia(noui teſtamenti) id eſt non

entes ſimus cogitare aliquid a nobis quaſi ex nobis. ſed ſufficientia noſtra ex deo eſt. Qui et idoneos nos fecit miniſtros noui teſtamenti. non littera. ſꝫ ſpiritu. Littera enim occidit. ſpiritus aūt viuificat. quod ſi miniſtratio mortis litteris deformata in lapidibus fuit in gloria. ita vt non poſſent intendere filij iſrahel in faciem moyſi propter gloriam vultus eius que euacuatur. q̄modo non magis miniſtratio ſpiritus erit in gloria Nam ſi miniſtratio dānationis in gloria eſt multo magis abūdat miniſterium iuſticie in gloria

exiſtentes in littera tātum. ſicut lex moyſi qꝫ euāgelij parabolas n̄ ſemper ad litteram intelligimꝰ(ſed ſpiritu). id eſt ad ſenſum ſpiritualem(Littera enim occidit).quia teſtamē tum vetus cognitiōeꝫ peccati dabat.non tamen gratiam (ſpiritus autem)id eſt ſpiritus ſanctus qui datur ī ſacramentis noui teſtamenti. (viuificat) id ē viuere facit(ꝙ ſi miniſtratio mortꝭ). id eſt legis moſayce mortē tēporalem inferētis trāſgreſſoribus(litterꝭ deformata in lapidibꝰ). id eſt ſcripta in tabulis lapideis.(fuit in gloria).id eſt reuerentia.(ita vt non poſſent intendere filij iſrahel in faciem moyſi) Nota ꝙ Exodi.xxiij dicitur.quod ex colloquio dei in monte ſynai facies moyſi fuit facta quaſi cornuta.non quod fuiſſent realia cornua.ſed quaſi quidam radij procedentes ſurſum angulariter in figura cornuum.. Et dicitur ibidem quod filij iſrahel non potuerunt intendere in faciem eius. Et cum deberet eis loqui oportebat quod velamen apponebat ante faciem eius(et hoc propter gloriam)id eſt claritatem(vultus eius que euacuatur)quia illa gloria in moyſe non diu permanſit. ſed tranſiuit.(quomodo non magis miniſtratio ſpiritus)id eſt noui teſtamenti(erit in gloria)ſupple eterna(Nam ſi miniſtratio damnationis)id eſt veteris legis.que ideo dicitur miniſtratio damnationis.eo quod non poterat ab ea ſaluari(in gloria eſt).multo magis miniſterium iuſticie)id eſt legis euangelice (abundat in gloria)id eſt perducit ad gloriam

¶Sequitur dominica decimatercia.

Braę dictę ſunt promiſſiões rc̄. Ante inicium illius epiſtolę ſcri
bit ſanctus paulus dicens Scriptum eſt Geñ.xv. Credidit abra
am deo et reputatum eſt ei ad iuſticiam Tunc ſequitur pñs epl'a (Abraę
dictę ſunt promiſſiones rc̄). Ubi notandum φ galathę gentiles fuerunt
gręci. et per apoſtolum paulum ad fidem chriſti conuerſi ſunt. Et recedē
te ab eis apoſtolo per pſeudo apoſtolos fuerũt ſeducti ⁊ decepti. ita φ ad
optione legalium veteris teſtamenti veterentur quaſi per fidem chriſti

¶Dñica.xiiij. Gala.iij

Braę dectę ſunt promiſſiones
et ſemini eius. Non dicit et ſe
minibus quaſi in multis ſʒ q̄ſi
in vno et ſemini tuo qui eſt xp̄s. Hoc
autem dico teſtamentum cõfirmatum
a deo quę poſt quadringētos ⁊ trigita
annos facta eſt lex. nõ irrituʒ facit ⁊ ad
euacuandam promiſſionem. Nã ſi ex
lege hereditas. iam nõ ex promiſſione
abraę autem p repromiſſionem doãuit
deus. Quid igiẗ lex propter tranſgreſ/

abſq̧ legalium obſer
uatione ſaluari nõ poſ
ſent quod falſum eſt.
Quos apoſtol⁹ ad ve
ram fidem reuocat in
epiſtola hodierna di/
cẽs (Fratres abraę di
ctę ſunt) ſupple a d̄o (p
miſſiones) ęternę (et ſe
mini eius). ſ. chriſto q2
per eum pmittebatur
dãda benedictio vt ptʒ
Geneſi.xxij. In ſemiē
tuo benedicentur õnes
gentes (non dicit et ſei
bus quaſi in multꝭ ſʒ
quaſi in vno et ſemini
tuo qui ē chriſt⁹) Vin
Illa promiſſio abraę impleta fuit quando chriſtus ex maria virgine na
tus fuit ⁊ poſt xp̄i aduentũ ceſſauit lex in cerimonijs ⁊ figurꝭ. (Hoc aũt
dico teſtamentum confirmatum a deo) id eſt promiſſiones illę per modũ
teſtamenti ſunt confirmatę a deo cum iuramento diuino vt patet Gene.
xxij. Per memetipſum iuraui. dicit dominus rc̄. Vince. Teſtamentum
d̄r ſcriptura autētica volũtate teſtatoris ⁊ teſtiũ roborata ⁊ q2 pmiſſio
illa fuit iuramento dei firmata. ideo bene d̄r teſtamētũ (q̄ poſt q̄drīngen
tos ⁊ triginta annos facta eſt lex) ideo ſic lex cõſtruēda eſt. Lex quę poſt
quadringentos ⁊ triginta annos facta eſt. id eſt data eſt in monte ſynai.
a pmiſſiõe abraę ipſi moyſi. ⁊ p tm̃ tēpus fuerũt filij iſrl' in ęgypto vt ha
betur Exo.xij. Illis annis expletis eadem die egreſſ⁹ ē oĩs exercit⁹ Cõ
putãẗ aũt hi anni a pmiſſione prima facta Abraę vſq̧ ad dationē legis
(nõ irritũ facit ąd euacuandam pmiſſionē) Lyra. i. non euacuat pmiſſio
nē abraę factam quaſi irritam qd̄ tamē faceret ſi dareẗ hereditas ⁊ bñid
ctio ex lege (nã ſi ex lege hereditas). i. btitudo ęterna (iam non eēt ex pro/
miſſione) ⁊ ita euacuareẗ ⁊ fruſtrareẗ pmiſſio fc̄ã abraę. φ autē hoc non
ē hoc pbat dicens (Abraę autē p repromiſſionē donauit deus) ſup. bea/
titudinē ⁊ gloriã ⁊ benediccionē. nõ propter legē ſʒ ꝓpter pmiſſionez h̄ ē
propter fidem xp̄i ſępe pmiſſi. quia abraam hoc credidit quod deus ſibi
promiſit. ⁊ ſic patet φ omnes antiqui qui iuſtificati ſunt ex ipſa fide chri
ſti iuſtificati ſunt et non propter opera legis. Nam ipſi crediderunt hoc

futuꝝ quod nũc credimus ꝑteritum. et ideo iuſtificati ſunt ⁊ nõ ꝓpter legem. qꝛ abrahã iuſtificatus eſt. et tamen legẽ nõ habuit. quia multo tẽpore añ legem vixit. Vñ Ber. di. Multi añ ſaluatoris aduentũ deum omnipotentem timentes et diligentes ſuę ſalutis gratiſſimũ ꝓmiſſorem credentes. in ꝓmiſſionẽ fidelium ſperantes certiſſimũ redemptorẽ in hac fide et expectatione ſaluati ſunt Vñ Aug⁹. Nemo liberat a damnatiõe quę facta eſt ꝑ adam. niſi ꝑ fidem dñi nrĩ ieſu chriſti (quid igitur lex?) Ly id eſt ad quid fuit ill'. .q.d. quia ergo lex nõ iuſtificauit. ſed ſola fides. q̃re ergo poſita ẽ et data? Ad hoc reſpõdetur ꝙ tñ nõ inutiliter data eſt. (ꝓpter trãſgreſſores poſita ẽ). i. ꝓpter punitiones pccõrum. qꝛ in lege determinantur graues pœnę ꝑ determinatis vitijs. q̃ꝝ terrore cohibẽtur homĩes a peccatis (donec veniret ſemẽ). id eſt chriſtus (cui) id ẽ de quo (ꝓmiſerat). vtꝫ Geñ. xxx. In ſemine tuo benedicentur omnes gẽtes. (ordinata ꝑ angelos) id eſt miniſterio angeloꝝ. Ly. Lex ei nõ fuit data immediate a deo. ſed per angelum qui loquebat moyſi in mõte ſynai (in manu mediatoris) i. in ptãte chriſti. vt ſcꝫ duraret quantũ vellꝫ qꝛ veit in mũdum qñ ſibi placuit nõ ſtatiꝫ poſt hominis caſũ (mediator aũt vnius nõ eſt) ſꝫ duoꝝ extremoꝝ q̃ ↄiungit (deus ãt vn⁹ eſt) ſcꝫ chriſt⁹ q̃ eſt vn⁹ cũ prẽ ⁊ ſpũſcõ. ⁊ hoc ẽ ꝭm diuinam naturã Et ẽ etiã mediator dei ⁊ hoĩm. recõciliãs hõies deo pri. ⁊ hoc ꝭm humanã naturã. (lex ergo aduerſus ꝓmiſſa dei abſit) Vl in. q.d. nullo mõ lex fuit cõtra ꝓmiſſa dei. quanuis ꝓmiſſio facta fuit ꝑfectior q̃ꝫ lex (Si ei data eẽt lex q̃ poſſit viuificare) id eſt vitã ęternam cõferre (vere ex lege eſſet iuſticia) non ex promiſſione abrahę (ſed concluſit ſcriptura) id ex lege moyſi. quę eſt lex ſcripta (oĩa ſub pctõ) Ly. inquantum oſtendebat pctm̃. nec tñ mũdabat. (vt ꝓmiſſio) ęternę beatitudinis (ex fide ieſu chriſti daretur credẽtibus). Ly. fide formata quę facit tendere in deũ

ſores poſita eſt donec veniret ſemẽ cui promiſerat ordinata per angelos ĩ manu mediatoris Mediator aũt vnĩ⁹ nõ eſt. Lex ergo aduerſ⁹ promiſſa dei? abſit Si eñ data eſſet lex quę poſſet viuificare vere ex lege eſſet iuſticia Sed cõcluſit ſcriptura õnia ſub peccato. vt ꝓmiſſio ex fide ieſu chriſti daretur credẽtibus

¶ Dominica. xiiij. Ad Gal'. v.

Piritu ambulate et deſideria carnis non perficietis Caro ei

¶ Poſtilla.

Piritu ambulate et deſi. ⁊c̃ Ante iniciũ illius eplę ſcribit ſan. pau. dicens Omnis lex in vno ſermone impletur Diliges ꝓximũ tuuꝫ ſicut teipm̃ Tũc ſtatim ſequit pñs epl'a Vbi notandũ ꝙ epiſtola hodierna ⁊ euã. hodier. in hoc cõcordant. quia ſicut euãgeliũ dt de decẽ leproſis q̃ ſũt a chriſto mũdati Sic epl'a enumerat opa carnis q̃ leprã ſpũalẽ quę horribilior eſt lepra corporali. inducunt. Hortatur autem nos

apłs in hac epiſtola vt caute ambulemus di. (Spiritu ambulate) Uin.
id eſt ſᵐ ſpūm diuinum opa veſtra facite (ꝛ deſideria carnis) id eſt delcā/
tiones et concupiſcentias que caro ſuggerit (nō perficietis). id eſt ope nō
implebitis (caro em̄ cōcupiſcit aduerſus ſpūm) Lyra. id eſt ſenſualitas ꝯ
tra rationem (ſpūs autem) ſupple ecōuerſo (aduerſus carnem.. Hec em̄ ſi
bijnuicem aduerſantur) ſcꝫ caro et ſpūs Caro em̄ natione terreſtris Spi
ritus autem celeſtis. ꝛ dum vnūquodqꝫ ad patriam ſuam tendit fit pu/
gna vehemens intan/
tum. (vt non quecūqꝫ
vultis) ſcd̄m rationeꝫ
(illa faciatis) impediti
motu ſenſualitatis (ꝙ
ſi ſpū ducemini) Lyra
ſequētes inſtinctū ſpi
ritusſancti (non eſtꝭ ſb
lege) Gor. q̄ ꝓ mala a
gentibus poſita eſt vt
puniantur ꝑ exceſſibꝰ
ſuis. manifeſta ſūt au
teꝫ opera carnis) quia
ſunt ſenſibilia. (q̄ ſunt
fornicatio) Ly. quan
tum ad cōcubitum ſo/
luti cū ſoluta (immun
dicia) Gorra. id eſt pec
catū contra naturam.
quod eſt innominabi/
le (impudicicia) hoc ē ī
geſtibus vel actibus.
vel oſculis vel aliJs cir
cumſtantijs illicitꝫ (lu
xuria) eſt nomen generale ad vitium illud (idolorum ſeruitus). Lyra. vt
patet de ſalomone rege. iij. Regum. xi. qui ex ardore libidinis cum muli
eribus alienigenis motus fuit ad ſequendū deos earum (venefica) Ly.
id eſt ſortilegia que ratione libidinis ſolent fieri (inimicicie) Lyra. laten/
tes animo (contentiones) in verbis clamoroſis (emulatiōes) in factis (ri/
xe) in affectu nocendi. vt quando ſe inuicem percutiunt vel ledunt (diſſen
ſiones) id eſt quando partes fieri incipiunt ꝛ ſciſmata (ſecte) id eſt hereſes
(inuidie) in aīmo (homicidia) in facto (ebrietates) Gorra. id eſt aſſidue po
tationes) ſuperflue quo ad ſuperfluitatem in potu (comeſationes) ſuper/
flue quo ad cibum (et his ſimilia) ad q̄ caro eſt prona. ſicut veſtimentoruꝫ
et lectoꝝ ꝛ mollicies balneoꝝ. ꝛ ſic de aliJs (q̄ predixi vobis). ſcꝫ antequā
veniet dies iudicij. qꝛ tūc pœnitere nō poteritis (ſicut p̄dixi) vobis añ hāc
epłam (qm̄ q̄ talia agunt). i. aliq̄d hoꝝ (regnū dei nō conſequētur). Uin.
ex hoc ſeq̄r ꝙ illa pctā iam enumerata in littera ſunt peccata mortalia qꝛ
nihil ſeparat a deo niſi mortale peccatum Poſt hoc deſcribit viā ſpūalē

concupiſcit aduerſus ſpiritum. ſpiri/
tus autem aduerſus carnem Hec eniꝫ
ſibijnuicem aduerſantur. vt non que/
cunqꝫ vultis illa faciatis. ꝙ ſi ſpū du/
cemini non eſtis ſub lege. Manifeſta
autem ſunt opera carnis. que ſunt for/
nicatio. īmundicia. impudicicia. lux
uria: idolorum ſeruitus. venefica. iīmi
cicie. cōtentiones. emulationes. ire: ri
xe. diſſenſiones. ſecte. inuidie. homici/
dia. ebrietates. comeſſationes. ꝛ his ſi
milia. Que predico vobis ſicut predixi
. qm̄ q̄ talia agunt regnū dei non cōſe/
quūtur. Fructus autem ſpiritus ē cha
ritas. gaudiū. pax. patientia. longani
mitas. bonitas. benignitas. māſue/
tudo. fides. modeſtia. ꝯtinētia caſtitaſ

dicens (fructus autem ſpiritus) id eſt opera ſpũſſancti (eſt charitas) ſine qua ea que ſequuntur nõ valent ideo preponitur (gaudium) id eſt puritas conſcientie et exultatio mentis ⁊ hec eſt digna leticia (pax id eſt concordia ad proximũ quando ſe non inquietãt ⁊ turbant (patientia) ſcilicet in tolerantia aduerſitatum (longanimitas) ſcꝫ in expectatione premiorũ (bonitas) id eſt dulcedo animi interius (hec benignitas) id ẽ largitas rerũ oñdens boitatem animi Job extra ꝑ opera (manſuetudo) quod ẽ tractabilis ⁊ conuerſatiuus cum alijs (fides) id eſt certitudo de inuiſibilibus vt credat õnia credenda ⁊ nõ alia (modeſta) vt homo ſeruet modum in dictis ⁊ in factis ⁊ in oĩbꝰ agẽdis (continentia) vt hõ etiam aliquando a licito ſe abſtineat ꝓpter deum (caſtitas) vt rcẽ vtatur licitis. vt vxore et huiuſmodi (aduerſꝰ huiuſmodi) ſcꝫ opa nõ eſt lex (quia iuſto non eſt lex poſita ſed malis impoſita eſt lex. vt iniquitas eorum per penas legis puniatur ſed bonis impoſita eſt crux chriſti ergo dicit (qui autem ſũt chriſti). i. boĩ chriſti imitatores (carnẽ ſuã crucifixerũt) id eſt chriſto crucifixo ſe conformauerunt affligendo carnem ſuam (cum vicijs ⁊ concupiſcẽtijs) Lyra. ita ꝙ concupiſcentie et vicia mortua ſint in eis.

aduerſus huiuſmodi non eſt lex. Qui autem ſunt chriſti carnem ſuam crucifixerunt cum vicijs et ꝯcupiſcẽtijs.

Dñica. xv. Galathas. vi.

Si ſpiritu viuimus ſpũ et ambulemus. Nõ efficiamur inanis glorie cupidi inuicem prouocantes. inuicem inuidẽtes. Fratres et ſi ꝑoccupatus fuerit homo in aliquo delicto vos qui ſpiritales eſtis huiuſmodi inſtruite in ſpiritu leuitatis conſiderans teipſum ne et tu tempterꝭ

Poſtilla.

Si ſpũ viuimus ſpũ ⁊c. Ante inicium illiꝰ epl'e ſcribit ſcũs paulꝰ dicẽs Qui ſunt chriſti carnem ſuã crucifixerũt cũ vicijs ⁊ concupiſcẽtijs. Tũc ſtatim ſeq̃tur epl'a preſens que cũ euangelio hodierno cõcordari poteſt hoc modo. In euangelio dicitur. Nemo poteſt duobus dñis ſeruire Duo dñi ſunt caro ⁊ ſpũs In epiſtola vero dicit qualiter ſpũ ſit ambulandum ⁊ non ſecundum carnem Item in euangelio ꝓhibetur ſollicitudo vite preſentis. In epiſtola hortamur ad opera ſpũs viuificantꝭ Unde apoſtolꝰ dicit (Fratres ſi ſpũ viuimus) id ẽ per ſpũm ſanctum (ſpũ ⁊ ambulemus) ſequendo inſtictum ſpũſſãcti in operibus noſtrꝭ vel dictamen recte rationis. Et quia bonum opꝰ ꝓut frequẽter eſt occaſio vane glorie. ideo ſubdit (non efficiamur inanis glorie cupidi inuicem prouocantes) Lyra. verbis iniurioſis (inuicem inuidentes) de bonis proximorum dolentes poſt hoc apoſtolus inducit nos ad mutuam ſupportationem dicens (Fratres et ſi preoccupatus fuerit homo). Lyra. per alquam paſſionẽ inſurgentẽ vel per aliquam ignorãtiã (ĩ aliq̃ delicto) Ubi ſciẽs

ꝙ peccatū eſt perpetratio mali et deſertio boni(vos qui ſpūales eſtis).id
eſt perfectiores in vita ⁊ ſcientia(huiuſmodi inſtruite)id eſt ad bonū re/
ducite(in ſpū leuitatis)id eſt rationabiliter ⁊ leuiter nō in impetu furoꝛ
(conſiderans teipm̄)id eſt fragilitatē ꝓpriam(ne ⁊ tu tempteris) id eſt i ſi
mile peccatū cadere ꝑmittaris.ſicut petrus cadere ꝑmiſſus eſt vt ſciret ꝯ
pati caſibus ſubditoꝝ(Alter alterius onera portate)id eſt infirmitates
mutuas ⁊ labores ſb
ueniendo mutuo(⁊ ſic
adimplebitꝫ legē chri
ſti)que eſt lex charita/
tis Gorra. Lex enim
moyſi fuit lex terroris
lex chriſti.lex amoris
Unde Aug Breuis
differentia legis ⁊ euā
gelij.timor ⁊ amor.
(Nam etſi quis exiſti
mat ſe aliquid eē) id ē
magnū quid ſe ſenti/
ens in ſuꝑbia(cū nihil
ſit)de ſe niſi vanitas ⁊
peccatū vt ptꝫ.i.Coꝝ
iiij.quid habes qđ nō
accepiſti?(ipē ſe ſedu/
cit)id eſt ſeorſum a ve
ritate ſe ducit.qꝛ per h
in cōtemptū frīs.⁊ in
alia peccata cadit.ido
ſubditur(opus aūt ſu
uꝫ probet vnuſquiſqꝫ)
id eſt diligenter examinet(⁊ ſic in ſemetipſo tantū)id eſt in teſtimonio ꝓ/
prię cōſcientię(gloriam habebit ⁊ nō in altero)id eſt in falſa laude alteriꝰ
cui non eſt credendum(vnuſquiſqꝫ em̄ onus ſuum portabit)id eſt merce
dem boni vel mali operis(communicet autem). Lyra. ſcilicet pręlato et
doctori(is)id eſt ille(qui cathezíſatur)id eſt inſtruitur(verbo)ſcilicet do/
ctrinę(ei qui ſe)id eſt qui eum(cathezíſat)id eſt inſtruit.(in omnibus bo/
nis)quę dicit et docet non in malis quę facit. vt patet Matthei.xxiij.q̄
dicunt facite.ſcḋm opera vero illorum nolite facere(nolite errare)ſcilicꝫ cre
dendo quod poſſitis eis conformari in malis ⁊ illicitis.ſicut dicunt qui/
dam.quare nō faciam hoc ex quo ſacerdos meus facit(deus non irridetꝛ)
Gorra.id eſt non poteſt falli(quę enim ſeminauerit homo)in pręſentꝫ vi
tę labore(hec et metet)in futura retributione(quoniam qui ſeminat i car
ne ſua)ſcilicet fouendo vitia carnalia(de carne et metet corruptionem).ſci
licet pœnę ęternę(qui aūt ſeminat in ſpiritu)id eſt ſpūalibus operibꝰ.(de
ſpū)id eſt virtute ſpūſſci(metet vitā ęternā)ꝓ p̄mio(bonum autem faciē
tes nō deficiamus)ſcꝫ a bono inchoato(tp̄e eniꝫ ſuo metemus non defici

**Alter alterius onera portate.⁊ ſic adim/
plebitis legem chriſti Nam ſi quis exi
ſtimat ſe aliquid eſſe cum nihil ſit.ipſe
ſe ſeducit Opus aūt ſuū ꝓbet vnuſquiſ/
qꝫ Et ſic in ſemetipſo tantū gloriaꝫ ha
bebit.⁊ non in altero Unuſquiſqꝫ em̄
onus ſuum portabit. Communicet
autem is qui cathezíſatur verbo ei qui
ſe cathezíſat in omnibus bonis. Noli
te errare.deus nō irridetur. Quę enim
ſeminauerit homo.hęc ⁊ metet. quoni
am qui ſeminat in carne ſua.de carne ⁊
metet corruptionem Qui autem ſe/
minat in ſpiritu.de ſpiritu metet vitaꝫ
ęternam. Bonum autem facientes
non deficiamus.tempore enim ſuo me
temus non deficientes. Ergo dum**

entes) qr merces erit ęterna (ergo dū tempus habem⁹) ſcʒ merendi qđ bre/
ue eſt (opemur bonū ad omnes) ſcʒ generaliter (maxime autē ad domeſti/
cos fidei) Gor. i. ad chriſtianos fideles qui domeſtici dicūtur. qr nobiſcū
ſunt de familia eiuſdē domus .ſ. ecclę. que eſt domus dei ¶ Poſtil.

Bſecro vos ne deficiatis in tribu. ⁊c̄ Ante iniciū illius epiſtolę ſcri
bit ſanctus paulus dicens ipſis epheſijs Vos qui aliquando erat
longe facti eſtis ꝓpe in ſanguine chriſti Tunc ſequitur pn̄s epiſtola. in q̄ apoſtolus paulus docet nos qualiter nō ſolum in pſperitatibus. ſed etiaʒ in tribulatōibus a bono deficere n̄ debemus dicens.

tempus habemus operemur bonum
ad omnes. maxime aūt ad domeſticoſ
fidei

¶ Dominica. xv. Epheſ. iij.

Ratres obſecro vos ne deficia/
tis in tribulationibus meis pro
vobis. que eſt gloria veſtra Hu
ius rei gratia flecto genua mea ad prēʒ
domini noſtri ieſu chriſti. ex quo om̄is
paternitas in cęlis ⁊ in terra nomina/
tur vt det vobis ſecundū diuitias glo
rię ſuę virtutem corrobari per ſpirituʒ
eius in interiori homine habitare chri
ſtū per fidē in cordibus veſtris in cha/
ritate radicati ⁊ fundati vt poſſitis cō
p̄hendere cū omnibus ſctīs quę ſit lati
tudo. longitudo. ſublimitas. ⁊ profun

(Fratres obſecro vos ne deficiatis). Vin. ſcʒ in fide ⁊ bonis opibus ſcʒ me exiſtente (in tribulationibus meis). id ē in vinculis ⁊ in carceribus (pro vobis). id ē p doctrina ⁊ fide quā vobis p̄dicaui (q̄) ſcʒ fides (eſt gl'a veſtra) id ē meritū gl'ię ęternę (huius rei grā). id ē ꝓpter hanc cām. ſ. vt nō deficiatis in fide ⁊ ſctitate vitę) flecto genua mea). ſcʒ cordis ⁊ corporis. (ad patrem domini noſtri ieſu chriſti)..

Lyra. id eſt ipſum deuote dep̄cando (ex quo omnis paternitas) ſcʒ tanq̄ ab auctore (in cęlis) id eſt in cęleſtibus angelis (⁊ in terra) id eſt ī terreſtribus hōībus (nominatur vt det vobis ſcđm diuitias glorię ſuę) id eſt ſecūdum abundantiam bonitatis ſuę (virtutem) Lyra. patientię in aduerſis (corroborari per ſpiritum eius) id eſt per ſpiritū ſcm̄ (in interiori homīe). ſcʒ in voluntate ⁊ intellectu (habitare chriſtū in cordibus veſtris p fidē) qui purificat habitaculuʒ cordis veſtri (in charitate radicati) ſed quēadmodum arbor quę quanto profundius figit radices in terra. tanto min⁹ euelli poteſt (et fundati) ad ſimilitudinem ſtabilis ędificij. quia quāto pl⁹ ⁊ melius domus fundatur. tanto diutius ſtat (vt poſſitis cōprehendere) id eſt perfecte intelligere (cum omnibus ſanctis) ſcilicet apoſtolis. martyribus confeſſoribus. ⁊ virginibus. et cum perfectis fidelib⁹ (quę ſit) Gor. id eſt quanta debet eſſe (latitudo) charitatis. quia in extenſione vſq; ad inimicos. vt patet Mat. v. Diligite inimicos veſtros (longitudo) ſcʒ charitatis. quia in perſeuerantia meritoꝝ. vt patet Mat. x. Qui autē perſeue

rauerit vſqꝫ in finē hic ſaluus erit(ſublimitas)ſcilicet charitas qꝛ in intītiōe cœleſtiū premioꝝ Unde.Col.iij.Que ſurſū ſūt q̄rite(ꝛ profundū) ſcilicet charitatis quia in humilitate ex conſideratione iudiciorum dei. Unde pſ.xxxv. Judicia dei abyſſus multa.Jtem oro vt poſſitis(ſcire) id eſt intelligere(etiam ſupereminentem charitatem chriſti)quia animā ſuam pro nobis poſuit.vt pꝫ Joan.xiiij. Maiorem charitatem nemo hꝫ ꝙ vt animam ſuaꝫ ponat q̇s ꝓ aīcis ſuis (vt impleamī in omnē plenitudinē dei)Uin. id ē omni fructu iuſticię in pręſenti et tandē omni fructu gl'ię in futuro(ei aūt).i.deo patri(q̇ potēs ē omnia facere)id ē omnipotens ē (ſupabundanter)Gor id ē ſupra meritum vt pꝫ Ro.viij.Nō ſūt cō dignę paſſiones huius tēporis ad futurā gloriam(ꝙ petimus) id ē pl⁹ ꝙ petere ſciam⁹ vl' pręſumamus (aut ītelligimus)id eſt plus ꝙ intelligere poſſumus Ratio quia noſtra intellectio ſēp eſt finita ſꝫ ſuū poſſe ē īfinituꝫ igit(ſm ꝟtutē).ſ.diuinā(quę operatur in nobis)Gorra vltra ꝙ petere pręſumemus .ſ.vt deus homo fieret et ꝙ pro nobis moreretur(Jpſi)ſcilicet deo patri ſit(gloria in eccleſia)Uincentius quam in ſāguine filij ſui lauit(et in chriſto ieſu)id eſt in e⁹ filio (in oēs generationes ſcl'i ſcl'oꝝ)id eſt in tota cōgregatione mūdi vbi vna generatio pręterit et altera aduenit et ſic quodammodo ſuccedunt ſecula ſeculis.

dum Scire etiā ſupeminentē charitatem xp̄i vt impleamī in oēm plenitudinem dei. Ei aūt qui potens eſt oīa facere ſup abūdāter quāpetimus aut ītelligim⁹ ſcd̄m virtutē quę opatᷓ nobis ipſi gloria in eccleſia et in xp̄o ieſu in oēs generationes ſeculi ſeculoruꝫ. Amen.

❡ Dñica.xvij. Ephe.iiij.

Bſecro vos itaqꝫ ego vinctus in dn̄o vt digne ambuletis vocatione qua vocati eſtis.cū oī humilitate ꝛ manſuetudīe cū patiētia

❡ Poſtilla.

Bſecro vos itaqꝫ ego vinct⁹ ꝛc̄.Añ iniciuꝫ illius epiſtolę ſcribit ſanctus paulus dicens Deus q̇ potens eſt qui omnia facere ſuperabundanter ꝙ petimus aut intelligim⁹ ſm virtutem q̄ opatur in nobis.Tūc ſequitur pręſens epiſtola. Notandum ꝙ pręſens epiſtola et euangelium hodiernū cōcordant in hoc q̇a euāgeliū dicit de hydropico quem domin⁹ ieſ⁹ xp̄s curauit ꝛ p⁹ hoc ſupbiam phariſeoruꝫ īcrepādo ꝯcludit di.Qui ſe exaltat huīliabit ꝛ q̇ ſe huīliat ꝛc̄.Sic apl's paul⁹ ī epl'a hodierna docꝫ nos huīlitatē patiaꝫ ꝛ māſuetudinem ſicut in epl'a patebit.Ergo dt Frēs obſecro vos itaqꝫ.i.peto dās ꝑ h̄ ſupb̄ nō ſꝑ imperandi ptātez et exercēdi ſꝫ pię āmonēdi qꝛ ſicut Señ dt.Generoſ⁹ aīm⁹ hoīs poti⁹ vult ꝟboꝝ dulcedīe duci ꝙ īportuītate trahi.i.facili⁹ ducitur pia āmoītiōe ꝙ violēt trahat ipīo ꝛ ptāte(ego).ſ.paul⁹ (vīct⁹.)i.ligat⁹ ī carcere Scripſit ei hāc epl'aꝫ romę detēt⁹ ī carcere ꝑ thimotheū diſcipulū ſuū(ī dn̄o).i.ꝑpter dn̄m(vt digne āmbulet)pcedēdo de virtute in virtutem vocatione qua

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vocati eſtis) ſcꝫ ad fidem catholicam ꝑ p̄dicatiões meas (cū omni humili tate) Lyra. ſcꝫ interiori quantū ad cōuerſationem (⁊ manſuetudīe) vt tractabiles ſitis (cū patientia (aduerſoꝝ) ſupportantes vos inuicē) in defectibus ⁊ infirmitatibꝰ (in charitate ſcꝫ dei ⁊ ꝓximi (ſolliciti) ſupple ſitis. (ſeruare vnitatē ſpūs) id eſt vnitatem eccl'ie quā fecit ſpūſſcūs. ⁊ ꝑ oppoſitū eius ſciſma facit diabolus (in vinculo pacis) ſicut eīn vinculum corporale vnit ligata inter ipm Sic pax ⁊ tranquillitas ſeruant vnitatē credentium (vnū corpus) ſpe ſitis qđ eſt corpꝰ chriſti myſticum. ergo debemus eſſe in charitate ſicut mēbra corporꝫ (⁊ vnus ſpiritus) Vi. id ē idem velle ⁊ nolle. (ſicut vocati eſtꝫ ī vna ſpe) ſcꝫ btitudinis eterne (vocationis veſtre). ad fidē catholicam. ꝑ quā hēbitis vitā eternam (vnus dn̄s). ſ. cui ſeruitis (vna fides). qꝛ licet articuli ſint multi in fide catholica. tamen vna eſt fides. (vnū baptiſma). Vin. q̄ regeneramur (vnus deus ⁊ pater oīm) ſcꝫ per creationē. ⁊ ideo nemo pōt ſe alteri p̄ferre (qui ē ſuper omnes) ſcꝫ creaturas per excellentiā (et per omnia) per generalē rerū gubernationem (⁊ in omnibus nobis) ſcꝫ fidelibus ſpēaliter eſt ꝑ gratiā (qui eſt benedictus in ſecula ſcloꝝ Amen)

ſupportantes inuicem charitate Solliciti ſeruare vnitatem ſpūs in vinculo pacis Unum corpus. ⁊ vnus ſpūs ſicut vocati eſtis in vna ſpe vocatiōis veſtre Unus dominꝰ. vna fides. vnū baptiſma. vnus deus et pater omniū qui ſuꝑ oēs ⁊ ꝑ oīa ⁊ in oībus nobis. Qui eſt benedictus in ſecula ſeculorū. Amen

Dominica. xviij. pri. Cor. i.

Ratias ago dō meo ſemper pro vobis in grā dei q̄ data eſt vobꝫ in chriſto ieſu qꝛ in oībꝰ diuites fci eſtꝫ

Poſtilla

Ratias ago deo meo ⁊c̄. Ante iniciū illius ep'le ſcribit ſanctꝰ paulus ap'ls ſalutans amicabiliter corinthios dicens Gratia vobis et pax a deo patre noſtro ⁊ domino ieſu chriſto Tunc ſtatim ſequitur pn̄s epiſtola q̄ ꝯcordat cū euangelio hodierno in hoc. quia in euangelio legit de magno mādato dilectionis qđ abſqꝫ dono grē ꝑfici nō pt. Ut ergo h̄ mandatū magnū implere poſſimus. tunc ap'ls paulus in ep'la hodierna nos inducit ad grām obtinendā. ⁊ principaliter ꝑ grāꝝ actiones. qꝛ grārum actio eſt ad plꝰ dandū inuitatio Ergo ap'ls đt in ep'la (Grās ago). Gloſa. corde. ore. opere Hic mos eſt apoſtoli. quia fere omnes epiſtolas ſuas incipit a grāꝝ actione (deo meo ſemper) Ly. id eſt in oībus horis mihi ad orandū cōgruis ⁊ deputatis (pro vobis) ſicut pro filijs meis chariſſimis (in gratia dei) id eſt ꝓpter grām dei (que data eſt vobis in chriſto ieſu) Vincen. id eſt ex meritis ⁊ virtute ieſu chriſti (quia in omnibus) ſcilicet ꝑtinentibus ad ſalutē (diuites facti eſtis in illo) ſcꝫ chriſto. (in omni verbo) doctrine. (⁊ in omni ſcientia). id eſt intelligentia ſcripturarum (ſicut teſtimonium chriſti). vt dicit Gorra. id teſtimonium noſtrum

de christo (cõfirmatum eſt in vobis) id eſt a vobis firmiter retentũ (ita vt nihil vobis deſit in vlla grã) ad ſalutẽ neccãriũ (expectantibus reuelatõꝫ) Gor. id eſt claraꝫ viſionem ꝛ ꝯgnitionem (dñi noſtri ieſu chriſti). que erit in patria celeſti (qui ꝛ cõfirmabit vos) in donis collatis (vſqꝫ in finẽ) id eſt vſqꝫ ad mortem vt ſitis (ſine crimine) Ly. id eſt ſine peccato mortali. qa peccatũ veniale nõ poteſt etiã a perfectis oĩno vitari. Vñ Prouer. xxv. Septies ĩ die cadit iuſtus ꝛ reſurget. (in die aduẽtus dñi ieſu chriſti) id eſt in die iudicij. quia qui ſine crimine mortali in die mortꝫ inuenieẜ. in die iudicij ſine crimine pñtabiẜ

in illo in omni verbo ꝛ in omni ſciẽtia ſicut teſtimoniũ chriſti confirmatũ eſt in vobis ita vt nihil vobis deſit in vlla gratia expectantibus reuelationem domini noſtri ieſu chriſti Qui ꝛ cõfirmabit vos vſqꝫ in finem ſine crimine. i die aduentus domini noſtri ieſu xpi

¶ Dñica. xix. Epheſ. iiij.

Enouamini ſpũ mentis veſtre. induite nouũ hominem qui ſecundum deum creatus eſt. in iuſticia ꝛ ſanctitate veritatis. ꝑpter qđ deponentes mendaciuꝫ loquimini veritatem vnuſquiſqꝫ cũ proximo ſuo. quoniam ſumus inuicem membra. Iraſcimini ꝛ nolite peccare. Sol nõ occidat ſuꝑ iracundiam veſtraꝫ Nolite locuꝫ dare diabolo. Qui furabatur iam non

¶ Poſtilla.

Enouamini ſpiritu ꝛc̃. Ante iniciũ illius epiſtole ſcribit ſanctus paulus dicens. Vnus dñs. vna fides. vnuꝫ baptiſma. vnus deus ꝛ pr̃ omnium Tunc ſequitur epl'a hodierna q̃ in h cõcordat cũ euãgelio hodierno. quia in euãgelio hodierno legiẜ đ paralitico quẽ dñs curauit Sic ĩ epiſtola apoſtolus monet paraliticos in aĩa vt erigãtur ſpũaliter a paraliſi ad bona oꝑa di. (renouamini). Ly. per grãm dei (ſpũ mentis veſtre) id eſt in ſpũ qui eſt mens veſtra (ꝛ induite nouũ hõieꝫ) Tho. Vetus hõ eſt adam per quem pctm̃ in omnes homines introiuit. Sed nouus homo eſt chriſtus qui eſt primũ principiũ innouatiõis ꝛ renouationis. qm̃ ſicut in adaꝫ omnes moriũtur. ita ꝛ in chriſto oẽs viuificabuntur (qui) ſcꝫ nouus hõ chriſtus (ẜm deũ creatus eſt) id eſt a ſpũ conceptus eſt in vtero virginis ꝛ de ea natus eſt (in iuſticia) oꝑis (ꝛ ſanctitate) cordis (veritatis) oris. Ly. quia nõ fuit in chriſto duplicitas vel falſitas aliqua vel hypocriſis. vt pꝫ. i. Pe. ij. qui pctm̃ nõ fecit nec inuent⁹ eſt dolus in ore eius (ꝑpter qđ deponentes mendaciũ) Lyra. per quod proximus defraudatur (loquimini veritatem vnuſquiſqꝫ cum proximo ſuo). ꝑ quam cũ eo recte viuiẜ (qm̃ ſumus inuicẽ mẽbra) Vin. nã vnũ mẽbrum nõ decipit alteꝝ in eodẽ corꝑe. ſꝫ plus cõdolet ꝛ adiuuat alteꝝ Sic ꝙ os ſeruit capiti. oculi pedib⁹. ꝛ ſic de alijs mẽbris (Iraſcimini). ꝯtra pctõres (ꝛ nolite peccare) nimis aſpere arguendo. Vñ Eccs. vij. Noli eſſe iuſtus

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

multum(Sol non occidat ſuꝑ iracundiam vrã m)id eſt non duret vſque ad occaſum ſolis(nolite locum dare diabolo)Uincen.ſ.in ira ꝑſeuerãdo (qui furabatur).Lyra.ante ↄuerſionem de errore gentili(iam non furet) ſcilicet chriſtianitatis tempore(magis autẽ laboret operando manibus ſuis)Gor vnuſq̃ſque manibus ſuis diligenter ⁊ ſtrennue.quia qui non laborat non manducet(qꝺ bonũ eſt)id eſt vtile ⁊ honeſtũ(vt habeat)non tantũ vnde viuat ſed et(vnde tribuat neceſſitatem patiẽti)id eſt indigẽti

furet Magis aũt laboret oꝑando maĩbus ſuis quod bonũ eſt vt habeat vn//de tribuat neceſſitatem patienti

¶Dñica.xx. Ephe.v.

Videte itaq₃ quomodo caute ãbuletis: Non quaſi inſipiẽtes ſed vt ſapientes redimentes tẽpus quoniam dies mali ſunt Propte//rea nolite fieri imprudẽtes ſ₃ intelligẽtesque ſit voluntas dei et nolite inebriari vino in quo eſt luxuria.ſed implea//

¶Poſtilla

Videte itaq₃ quomodo cau.⁊c. An inicium illiꝰ epiſtolę. ſcribit ſanctus pau.di. Surge qui dormis et exurge a mortuis ⁊ illuminabit te chriſtus Tunc ſequitur epiſtola hodierna q̃ ↄcordat cum euãgelio hodierno Nam in euangelio legitur de nuptijs ⁊ q̊modo quidam qui nõ fuit indutus veſte nuptiali traditus fuit ad tẽbras exteriores ſic ĩ epiſtola pręſẽti apoſtolus paulꝰ monet nos vt caute ambulemꝰ ad illas nuptias de q̇bꝫ dt euãgelium ne veſtẽ nuptialẽ ſine qua ad tenebras exteriores ꝓijciamur ꝑdamꝰ dicẽs(Frẽs)Gor.filij eiuſdẽ ſc₃ pr̃is dei ⁊ eiuſdẽ matris.ſ.eccl̃ię(Videte)Gor.oculo interiori.nõ tm̃.exteriori(quõ caute ãbuletis)ꝓpter vię pericula q̃ ſũt multa ⁊ varia(Nõ quaſi inſipientes.ſed vt ſapientes)ĩ oibꝰ ꝓuidẽtes (redimentes tempus) Ly.ſ.bonis oꝑibꝰ inſiſtẽtes(qm̃ dies mali ſũt)Uin.dies ẜm ſe boni ſunt ⁊ a deo ꝑ oĩa bñ ordiata.ſ₃ dicũt mali occaſionalit̃ vel ꝑ accñs ꝓpter miſeriã ⁊ pœnalitatem q̃s patiũt hoĩes diebꝰ iſtis vł ꝓpter pctã vel malitias hoĩn q̃ ſuꝑabundant diebus iſtis. Quia iã totus mũdꝰ in maligno poĩtꝰ ẽ(ꝓpterea) qꝛ dies mali ſunt(nolite fieri prudentes ſ₃ intelligẽtes quę ſit voluntas dei)Uincen.vt ẜm illa₃ operemini vt ſic voluntas veſtra diuinę voluntati conformet(⁊ nolite inebriari vino) Ultro neceſſitatẽ ⁊ mẽſurã vti vino(in quo eſt luxuria)ſc₃ non formalter ſed effectiue et cauſaliter .vt patuit in Loth.q̇ poſt vinũ cõmiſit inceſtũ.vt patet Geñ.xix(ſed impleamĩ in ſpũ ſancto)Ly.q̇ datur ſobrijs ⁊ caſtis(loquẽtes vobiſmetipis)Uin.i.inſtruẽtes nõ ſolum alios ſ₃ etiã voſmetipſos(in pſalmis).i.ĩ ꝟbis ſacrę ſcripturę de laude dei (et canticis ſpiritualibꝰ)id eſt in ꝟbis ſacrę ſcripturę de gaudijs ęternis tractãtibꝰ(cãtãtes ⁊ pſallẽtes in cordibus vr̃is dño) Uin.i.ad hõre₃ domini(grãs agẽtes ſemꝑ ꝓ oibꝰ)ſc₃ donis quia gratitudo beneficij acceptĩ diſponit ad receptionem alterius (in nomine domini noſtri ieſu chriſti)

Gor. id eſt ad exaltationem domini noſtri ieſu chriſti. qui dicitur domi/
nus propter poteſtatem. ieſus ꝓpter ſalutē. chriſtus ꝓpter benignitatem.
(deo patri) ſcȝ deo per creationem. patri per gubernationē ⁊ conſeruatōeȝ
(Subiecti inuicem) non ſolū ſubditi p̄latis hūiliter ⁊ cū timore obediē/
do. ſed etiam p̄lati humiliter cum timore curam eoꝝ ſollicite gerendo. (in
timore chriſti) qui eſt cuſtodia omnium prędictoruȝ.

¶ Poſtilla

Onfortamini in dño. ⁊c̄ Ante iniciū illius epiſtolę ſcribit ſcūs pau
lus in eodem ca. dicens Serui obedite dominis vr̄is carnalib; cum
omni timore in ſimpli
citate cordis veſtri ſi/
cut chriſto. Non ad o/
culum ſeruientes. qua
ſi hominibus placen/
tes. ſed vt ſerui chriſti
facientes voluntatem
dei ex animo cū bona
voluntate ſeruiētes ſi
cut domino ⁊ non hōi
bus Tunc ſequitur p̄
ſens ep̄la in qua apo/
ſtolus nos inſtruit de
bello ⁊ armis cōtra di
abolum qui nos mul/
tipliciter impugn̄t di.
(Confortamini in do/
mino) Gorra ꝯtra bel
luȝ diaboli (⁊ in potē/
tia virtutis eius) Ipe
eīn dat virtutem ⁊ for
titudineȝ plębi ſuę (in
duite vos armaturaȝ
dei) Lyra. id eſt virtu
tibus quę ſunt arma
militūȝ chriſti (vt poſ
ſitis ſtare) abſqȝ caſu peccati mortalis (aduerſus inſidias diaboli) qui eſt
mille artifex (quoniā non eſt nobis colluctatio aduerſus carnē et ſangui
nem) id eſt aduerſus hoīes qui ſunt caro et ſanguis. et per ↄſequens viſi/
biles (ſed aduerſus principes et poteſtates) Vlin. per principes intelligū
tur mediocres dęmones. qui pręſunt minoribus. ⁊ poteſtates intelligun
tur maiores dęmones. Nam de ſingulis ordinib; ceciderunt aliqui i qui
bus naturalia remanſerunt integra. vt dicit Dionyſius in de cęleſti hie/
rarchia Et inferiores dęmones obediunt ſupioribus vt magis et magis
poſſent nocere homībus (aduerſus mundi rectores) id eſt aduerſus dęmo/
nes q̄ regunt mundū. id ē mūdialiter viuētes (tenebraꝝ haꝝ) ſcȝ q̄ hoīes
mundiales habent tenebroſas animas. et ſunt in tenebris vitioꝝ. ⁊ per/

mini ſpirituſancto loquentes vobiſ/
metipſis in pſalmis ⁊ hymnis et can/
ticis ſpiritalibus cātantes ⁊ pſallētes
in cordibus veſtris domino Grās agē
tes ſemꝑ pro ōnibus in nomine domi/
ni noſtri ieſu chriſti deo et patri. Sub
iecti inuicem in timore chriſti

¶ Dominica. xxi. Epheſios. vi.

Onfortamini in domino ⁊ i po
tentia virtutis eius. Induite
vos armaturam dei vt poſſitis
ſtare aduerſus inſidias diaboli Quo/
niam nō eſt nobis colluctatio aduerſ9
carnem et ſanguinem. ſȝ aduerſus pri/
cipes et ptātes. aduerſus mundi recto
res tenebraꝝ haꝝ cōtra ſpūalia neq̄cię
in cęleſtib;. ꝓpterea accipite armaturā

ducentur post hoc ad tenebras exteriores (contra spūalia nequicie). id est cōtra malignos spūs (in celestibus). i. existentes in hoc aere caliginoso. d quibus dr Mat. xiij. Aues celi comederunt illud. scʒ semen semiatum id est verbum dei (ꝓpterea accipite armaturā dei) id est virtutes qbus de⁹ suos milites armat Nō armaturā mundi. quia cū hostes sint spūales ni hil valet cōtra eos armatura corpalis (vt possitis resistere) Ly. insultib⁹ demonum (in die malo) id est in pn̄ti vita. vbi imminet pugna temptatio nū (et in omnibus) tā prosperis q̄ȝ aduersis (pfecti stare) ita ꝙ nō franga/ mini in aduersis. nec eleuamini in prosperis. (state ergo succincti lūbos vestros) id est carnales cōcupiscentias cingulo castitatis frenantes. (in ve ritate) Gor. nō simulatorie vt hypocrite qui sūt quasi virgines fatue ha bentes vasa sine oleo (induite loricā iusticie) Ly. sicut em̄ lorica cooperit totū corpus. sic iusticia reddit vnicuiqȝ debitū (et calciati pedes). id est af fectiōes sint munite ꝟ tutibus. ne a vitijs de turpent (in ꝑparatio/ ne euangelij pacis). vt sitis ꝑparati ad p̄dicā dum euangeliū christi qui annunciat pacem eternam. (in omnib⁹). Gor. scʒ p̄lijs siue illa tis a carne siue a mū/ do siue a diabolo. (su/ mentes scutum fidei). Vin. id est fidem pro scuto. de quo dr Ps. xc. Scuto circūdabit te veritas eius Sicut em̄ scutum primo reci pit ictus. sic prime im pugnationes sunt ex pte fidei. Iteʒ scuto ꝓtegit sinistra ps corpis. sic fi/ des habet solū protegere in hac vita. quia nō erit fides post hanc vitā (in quo possitis tela nequissimi) Gor. id est acutas tēptationes diaboli (ig/ nea) id est de vitio ad vitiū inflammantia (extinguere) id est superare (7 ga leam salutis assumere) id est charitatem. sicut galea supponitur alijs ar/ mis. sic charitas alijs virtutibus ꝑponitur (et gladiū spūs) id est gladiuʒ spūalem (quod est verbū dei) qr pcussus verbo dei diuidit a mūdo. de hoc gladio dicitur Matthei. x. Nō veni mittere pacē sed gladiū 7c

vt possitis resistere in die malo 7 in om nibus perfecti stare State ergo succin cti lumbos vestros in veritate. 7 indui te loricam iusticie et calciati pedes ī p̄/ paratione euangelij pacis In omnib⁹ sumentes scutū fidei. in quo possitis ō nia tela nequissimi ignea extinguere. 7 galeam salutis assumere 7 gladiū spi/ ritus quod est verbum dei

¶ Dñica. xxij. Philippen. ij.

Confidimus in domino iesu qui cepit in vobis opus bonū pficiet

¶ Postilla.

Confidimus in dño 7c. Ante iniciū illius epistole scribit san. pau. sa lutādo Philippē. di. Grā vobis 7 pax a deo prē nrō 7 dño iesu christo.. Tunc sequitur ep̄l'a pn̄s Ubi notandū ꝙ ep̄l'a 7 euangeliū hodiernum cōcordant Quia in euangelio monemur ad habendam charitatem. Nō vt tm̄ bn̄faciamus proximo. sed etiam dimittamus iniurias nobis ab eo illatas. vtʒ in euāge.. Et ad illā pfectam charitatem inducit apl's nos in

pn̄ti ep̄la. vt patebit in textu dicens (Fratres cõfidimus) Vincen. id ē fiduciam habemus (in domino ieſu) nõ in aliqua alia creatura (quia qui cepit in vobis opus bonū perficiet) Lyra. ſicut em̄ inchoatio op̄is bona ē a deo. ita ⁊ cõſummatio (vſq; in diem ieſu chriſti) Vin. id eſt ad mortem cuiuſlibet hominis tunc deus manifeſtabit ſe cuilibet homini. ⁊ tūc reddet vnicuiq; iuxta op̄a ſua (Sicut eſt mihi iuſtum hoc ſentire) id ē bonā opinionem habere (pro omnibus vobis) q2 dilectio facit bonum opinari de dilecto. ergo ſubdit (eo q habeam vos in corde) Gor. id eſt in intimo affectu charitatꝫ (⁊ in vinculis meis). Gor. id eſt in vincul' p euangelio patiendo (⁊ in defenſiõe euãgelij). id eſt dum euangeliū cõtra infideles defēdo (et cõfirmatione) id eſt dū infirmos in doctrina euangelij. ſcꝫ confirmo cuꝫ in omnib9 his iam enumeratis meõr veſtri ſum deſiderans. (vos om̄es eſſe ſocios gaudij mei) future remuneratiõis. quia q̄to plures ſocij. tanto maius gaudium (teſtꝫ em̄ mihi eſt deus) Vi. id eſt prebet teſtimonium (quō cupiam vos eſſe in viſceribus ieſu chriſti) id eſt intimo amore ieſu chriſti (⁊ hoc oro vt charitas veſtra magis ac magis abundet) Ly. quia charitas semp̄ creſcere poteſt (in omni ſcientia) ſcꝫ diſcretionis vt ametis proximos. ⁊ vitia eoꝝ nõ ametis (⁊ in omni ſenſu) ſcꝫ diligenter. quia omnibus bonis q̄ videt in eo quem amet cõgaudet. ⁊ malis eius ꝯpatitur (vt probetis potiora) Vin. id eſt probare poſſitis nõ ſolum bona. ſed etiam potiora. i. meliora ea ſequendo (⁊ ſitis ſinceres) id eſt puri ⁊ mūdi in vobis (⁊ ſine offenſa) ſcꝫ proximis veſtris (in diem chriſti) id eſt vſq; in finē vitę (repleti fructu iuſticię). id eſt bonis operibus quę ſunt fructus iuſticię (p̄ ieſum chriſtum. a cuius gratia venit omne meritū (in laudem ⁊ gloriam dei) Vin. vt digne poſſitis deum laudare ⁊ glorificare

vſq; in diem chriſti ieſu. Sic eſt mihi iuſtum hoc ſentire pro omnibus vobꝫ eo q habeam vos in corde. ⁊ in vinculis meis. ⁊ in defenſione. ⁊ in confirmatione euangelij ſocios gaudij mei omnes vos eſſe Teſtis em̄ mihi eſt deus q̄modo cupiā vos om̄es in viſcerib9 ieſu chriſti. et hoc oro vt charitas veſtra magis ac magis abundet in omni ſciē tia ⁊ in omni ſenſu. vt probetis potiora. vt ſitis ſinceres ⁊ ſine offenſa in diē chriſti. Repleti fructu iuſticię per ieſuꝫ chriſtum in laudem ⁊ gloriam dei

¶ Dominica. xxiij. Philippen. iij

Imitatores mei eſtote et obſeruate eos q̄ ita ambulant ſicꝫ habetis formam noſtram. multi eī

¶ Poſtilla.

Imitatores mei eſtote ⁊c Ante iniciū illius epiſtolę ſcribit ſanct9 paulus in eodem capi. dicens Fratres. ego nõ arbitror meip̄m cõprehendiſſe. adhuc vnū autem Ly. ſupple eſt quod de me aſſero. q̄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

q̄dem retro ſunt obliuiſcēs. ad ea vero q̄ ſunt priora extendēs meip̄m.
Tunc ſequitur ep̄la p̄n̄s Ubi notandum ꝙ ep̄la ⁊ euangeliū cōcordant
Nam in euangelio legitur qualiter imaginem dei. id eſt aiam ſimilitudīe
ſua inſignitā deo reddere debem⁹ Cū dicitur Reddite q̄ ſunt ceſaris ce/
ſari. ⁊ que ſunt dei deo. Sic in epiſtola hodierna ap̄ls hortat̄ nos vt red
damus deo imaginē ſuam. ⁊ hoc fit imitando doctrinam ipſius ap̄li. ergo
dicit (Frēs imitatores mei eſtote) ſcȝ in fide ⁊ charitate (⁊ obſeruate eos).
id eſt attendite diligenter vt vos eis cōformetis (qui ita ambulant) de vir
tute in virtutem (ſicut habetis formā nrām) ſcȝ viuendi vobis traditam
verbo. exemplo. ⁊ ſcripto. multi eīn ambulant) ſcȝ via peruerſa (quos ſe/

ambulant quos ſepe dicebam vobis
Nunc autem et flens dico inimicos crucis chriſti. quoꝝ finis interitus. q̄/rum deus venter eſt. et gloria in cōfuſi one ipſorum qui terrena ſapiūt. noſtra autem conuerſatio in celis eſt. vnde eti am ſaluatorem expectamus dominum noſtrum ieſum chriſtum. qui reforma/

pe dicebam vobis). cū
eſſem p̄n̄s vobiſcum.
(Nunc autem ⁊ flēs di
co) hic notatur cōpaſ/
ſio ap̄li q̄ fleuit alioꝝ
miſeriam ⁊ ꝑditionem
⁊ per hoc inducere nos
volens ad cōpaſſionem
proximoꝝ (inimicos cru
cis chriſti) quia eorum
vita erat cruci chriſti
cōtraria. q2 in delitijs
viuebant quales fue/
runt guloſi ⁊ luxurioſi (quoꝝ finis interitus). ſcȝ eternus. q2 in fine cōſe/
quunt̄ pœnā eternā (q̄ꝝ de⁹ vēter eſt) q2 ſtudēt ei ſatiſfacere in oībꝫ Et q̄c
q̄d faciunt ꝑ vētre faciūt. ⁊ ip̄m tanq̄ȝ deū colūt (⁊ gl̄a eoꝝ). ſ. t̄palis (i ꝯ
fuſione ip̄oꝝ). i. ꝑducet eos ad ꝯfuſionē eternam (qui terrena ſapiūt) Ly
tm̄modo ⁊ nō cœleſtia (noſtra āt cōuerſatio in celis eſt) Gor. i. ſil̄is cōuer
ſationi celeſtium. quāuis ſumus in terra (vn̄ ſaluatorē). Gor. tā aiaꝝ q̄ȝ
corpoꝝ (expectam⁹ vētuꝝ ad iudiciū (dn̄m nrm̄ ieſū chriſtū q̄ reformabit)
ſcȝ in gn̄ali reſurrectione (corp⁹ hūilitatis noſtre) Ly. nō in nobꝫ mō eſt
hūiliationis occaſio. eo ꝙ ē corruptibile ⁊ putrefactibile. ⁊ corrodet̄ a ver
mibus. ⁊ in cineres reſoluetur (cōfiguratum). i. aſſil̄atū. (corꝑi claritatis
ſue) q2 ſcti reſurgēt in corꝑe glorioſo. ſicut ⁊ chriſtus reſurrexit (ſ̄m oꝑa/
tionē). i. potentiā oꝑandi (q̄ poſſit etiā ſubijcere ſibi oīa) ꝓpter creationem
eīn oīa ſunt ſibi ſubiecta q̄ de nullo fc̄a ſunt Et niſi ꝯſeruarent̄ a deo in
eſſe in nihil redigerentur (itaq̄ȝ frēs mei chariſſimi) Ly. i. mihi iūcti dile/
ctione ſp̄ūali (⁊ deſideratiſſimi). q2 deſiderabat eos videre t̄paliter hic ī vi
ta. ⁊ eternaliter in p̄ria (gaudiū meū) de vrō ꝓfectu (⁊ corona mea) docto/
ribus eīn debet̄ corona ſp̄ealis q̄ d2 aureola (ſic ſtate) ſcȝ firmi cōtra tri/
bulationes huius mundi (in dn̄o chariſſimi) ita ꝙ ab eo nullo mō euella
mini (Euchodiam rogo ⁊ ſynthicē dep̄cor idip̄m ſaꝑe in dn̄o) Ly. i. firmi
ter ſtare Iſte erāt due matrone quas cōfortat ſp̄ealiter ap̄ls. Tū ꝓpt̄ fra
gilitatē ſexus. Tum quia miniſtrauerant ſibi neceſſaria. ⁊ alijs p̄dicato
ribus. vt oſtenderet ſe gratum (etiā rogo ⁊ te germane) eſt nomē ꝓprium
compar) id eſt ſocius ⁊ adiutor meus in p̄dicatione (adiuua illas) ſcilicȝ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

mulieres.que mecum laborauerunt in euangelio).ſcilicet mihi neceſſaria miniſtrando.⁊ non ſolũ mecum ſed(cum clemente ⁊ ceteris adiutoribus) in p̃dicatione verbi dei ipſis ſcꝫ et mihi neceſſaria miniſtrando. Poſtil

Non ceſſamus pro vobis orantes ⁊c Ante iniciũ illius epiſtole ſcribit ſanctus paulus in eodem capitulo dicens ſalutando amicabiliter Coloſſenſes. Gratia vobis et pax a deo patre nr̃o.⁊ dño nr̃o ieſu chriſto.gratias agimus deo ⁊ patri domini noſtri ieſu chriſti.ſemper pro vobꝭ orantes.ſcilicꝫ ego paulus.et thimotheus diſcipulus meus audiẽtes fidẽ veſtraꝫ in chriſto ⁊ dilectionẽ quam habetis in omnes ſanctos propter ſpeꝫ que repoſita eſt vobis ĩ celis. Tunc ſequitur preſens epiſtola Notandum ꝙ euangeliuꝫ et epiſtola p̃ſens concordant.quia in euangelio legit̃ de filia archiſynagogi iairi mortua quam domin⁹ ad deuotam petitionẽ patris reſuſcitauit. Sic etiam in epiſtola preſenti apoſtolus hortatur nos ad deuotã orationem per quam mẽs in deum eleuatur di.

bit corpus humilitatis noſtre cõfiguratum corpori claritatis ſue ſcd̃m operationem qua poſſit etiam ſubijcere ſibi oĩa Itaqꝫ fr̃es mei chariſſi. gaudiũ meuꝫ ⁊ corõa mea ſic ſtate in dño chariſſimi Euchodiã rogo ⁊ ſynthicẽ dep̃cor. idip̃m ſape in dño Etiã rogo et te germãe ꝯpar adiuua illas q̃ mecũ laborarũt ĩ euãgelio cũ clemẽte ⁊ ceterꝭ adiutoribꝫ meis ¶ Dominica.xxiiij Coleſſ.i.

Non ceſſamus pro vobis orantes et poſtulantes vt impleamini agnitione voluntatis eius. in omni ſapientia et intellectu ſpiritali. vt abundetis digne. deo per omnia placentes in omni opere bono fructificãtes ⁊ creſcentes in ſcientia dei In omni virtute confortati ſcd̃m potentiam claritatꝭ ei⁹ In oĩ patiẽtia ⁊ longanimitate. cũ gaudio gratias agentes deo ⁊ patri. q̃ dignos nos fecit in partem ſortis ſanctorum in lumine. Qui eripuit nos de

(Fr̃es Non ceſſamus) Gor.horis oportunis(pro vobis orãtes) Ly.mẽte(⁊ poſtulantes)ſcꝫ ore(vt ĩpleamĩ agnitiõe voluntatis eius)vt plenius voluntateꝫ diuinã ꝯgnoſcatis q̃d velit ⁊ q̃d non(in oĩ ſapientia)quantũ ad cognitionẽ reꝝ ad vitã actiuã pertinentiũ(⁊ intellectu ſpiritali) quantum ad cognitionẽ ſpũaliũ ad contemplatiuã vitam pertinentiũ(vt ambuletis digne)ſcꝫ per viam huius vite ad patriam(deo per omnia placẽtes)per rectam intentionem ⁊ bonam voluntatem(in omni opere bono fructificantes)id eſt per bonam operationem ad deum.ad proximum.et ad ſeipſum(et creſcentes in ſcientia dei)id eſt in cognitione diuinitatis (In omni virtute confortati ſecundum potentiam claritatis eius).id eſt ſecundum filium qui eſt claritas patris per quam cõfortamur in bono.

(in omni cõpatientia) Lyra. per aduerſorum tolerantiam (⁊ lõganimita te) per certam premiorum expectationem (cum gaudio) Glosa nõ ex triſticia aut neceſſitate (in chriſto ieſu domino noſtro). ¶ Poſtilla

Ecce dies veniunt dicit dominus ⁊c̃. Ante inicium illius ꝓphetie. Locutus eſt dominus deus per ꝓphetam hieremiam dicentem. Ve paſtoribus qui diſpergunt et dilacerant gregem paſcue mee dicit dominus. Ideo hec dicit dominus deus iſrahel ad paſtores qui paſcunt populum meuʒ Vos diſperſiſtis gregem ⁊ eiciſtis eos. et nõ viſitaſtis eos Ego viſitabo ſuper vos maliciã ſtudiorum veſtroruʒ ait dominus. Ecce cõgregabo reliquias gregꝭ mei de omnib⁹ t̃ris ad q̃s eieceraʒ eos. Poſt hoc ſequitur epiſtola hodierna que eſt vltia dominica anni Pro q̃ notanduʒ ꝙ in prima et vltima domĩca eccleſia agit de aduentu chriſti In ſignũ ꝙ ipſe eſt alpha et o prim⁹ ⁊ nouiſſimus. primus in dignitate nouiſſimns in ſeruitute Unde Ber. Nemo illi ſublimior nemo illi humilior. Item in ſignũ ꝙ cuncta noſtra ꝑatio ab ipſo ſemper incipiat et per ipſum cepta finitur (Ecce dies veniunt dicit dominus) Ly ſcʒ chriſti veri dei et hominis (et ſuſcitabo dauid germen iuſtum) id eſt. chriſtum qui factus eſt ex ſemine dauid ſecundum carnem (et regnabit rex) Matthei. xxviij. Data ẽ mihi oĩs ptãs ĩ cœlo ⁊ in terra (⁊ ſapiẽs erit) ſapia increata ⁊ creata (⁊ faciet iudicium) diſcretiõis ĩ pñti deſcernẽdo fideles ab infidelib⁹ vocãdo aliq̃s ſuo iuſto iudicio licʒ nob̃ occulto (⁊ iuſticiã ĩ t̃ra). ſ. dãdo legẽ euãgelicã q̃ ꝯtinet ꝑfectã iuſticiã (In diebus ill̃ ſaluabitur iuda) id eſt quicumq; veraciter ꝯfitetur corde ⁊ ore nomẽ dñi (et iſrahel habitabit confidenter) Iſtud refertur ad ſtatũ eccleſie triũphãtis vbi ẽ ſumma ſecuritas (⁊ hoc eſt nomen ꝙ vocabũt eum domin⁹ iuſt⁹ noſter) ſcʒ iuſtificãs nos (ꝓpter hoc ecce dies veniũt dicit domin⁹ ⁊ nõ dicẽt vltra viuit dñs qui eduxit filios iſrl̃ de terra egypti) ſcʒ per moyſen. quia ſicut ad preſentiam maioris luminis minus offuſcatur ſic aduenientẽ beneficio incarnationis ieſu chriſti ⁊ redemptionis noſtre per euʒ perfecte obfuſcata ſunt omnia beneficia que fuerunt in veteri lege tanquaʒ modica aut nulla reſpectiue (ſed viuit domin⁹ qui eduxit nos ⁊ adduxit) Gloſa ordinaria per. chriſtum (ſemen domus iſrael de terra aquilonis. et de cunctis terris ad quas eieceram eos illuc). Lyra. iſta aduocatio

poteſtate tenebraꝝ ⁊ trãſtulit in regnũ filij dilectionis ſue in quo habemus redemptionem ⁊ remiſſionẽ peccatoꝝ ꝑ ieſum xp̃m dñm noſtrum.

¶ Dñica. xxv. Hiere. xxiij.

Ecce dies veniunt dicit dñs et ſuſcitabo dauid germen iuſtũ et regnabit rex ⁊ ſapiẽs erit. et faciet iudicium ⁊ iuſticiaʒ in terra In diebus illis ſaluabit̃ iuda ⁊ iſrael habitabit confidenter. Et hoc eſt nomen quod vocabunt eum dominus iuſtus

intelligitur de vocatione ad fidē chriſti. quia de omnibus partibus terrę
ſunt aliqui vocati. et iſta vocatio maior eſt ⁊ excellentior incōparabiliter ō
nibus beneficijs veteris teſtamenti (⁊ habitabunt in terra ſua) in eccleſia
militante. ⁊ poſtea triūphante. quę eſt terra viuentiū promiſſa fidelibus
in premium (dicit dominus omnipotens). ¶ Poſtilla

Vidi ciuitatem ſanctam hieruſalem ⁊c. Ante inicium illius epi/
ſtolę ſcribit ſanctus Joannes in eodem capitulo dicens. Vidi cę/
lum nouum ⁊ terram nouā. primuz eñ cęlum ⁊ prima terra abijt.
Ly. hęc omnia in fine
mundi innouabūtur ī
claritate. vt patet Lu
cę. xxi. Cęlum ⁊ terra
tranſibunt. non quan
tum ad ſubſtantiam.
ſed quantū ad formaz
⁊ hoc totum cedet ad
gloriam electorum. q̇
ex creaturis laudāt de/
um. Tunc ſequitur p̄
ſens epiſtola (In die/
bus illis). Hic ſanct⁹
Joannes deſcribit in/
nouationem humanę
naturę quantuz ad e/
lectos di. (Vidi cīta/
tem ſanctam hieruſa/
lez) Lyra. id eſt electo
rū ſocietatem perfecta
charitate vnitam (no/
uam). Lyra. quantuz
ad corporis gloriam.
Corpora eñ ſanctorū
quę tunc ſunt corrup/
tibilia. groſſa. ponde/
roſa. ⁊ obſcura. Reſur
gent immortalia. ſub
limia. agilia. clara. et hoc fit ex gloria animarū ad corpa redundantia (de
ſcendentem de cęlo) Lyra. Nam animę beatę deſcendunt de cęlo vt corpa
reſumant et in iudicio compareant (a deo paratam) Lyra. dotibus ani/
mę ⁊ corporis (ſicut ſponſam ornatam) virtutibus (viro ſuo) id eſt ad ho/
norem viri ſui ſcz chriſti (Et audiui vocem magnam de throno) ſcz diui/
nę maieſtatis (dicentem Ecce tabernaculum dei cum hominibus ⁊ habi
tabit cum eis) Lyra. habitatio eñ dei cum hominibus erit inſeparabilis.
Quia beati ſemper habebunt apertam viſionem ⁊ perfectam fruitionez
(Et ipſi populus eius erunt) ſcz beati erunt ſicut ⁊ ipſe beatus eſt Unde
in p̄s. cxliij. Beatus populus cui⁹ dñs deus eius Unde et Leuiti. xxvi.

noſter. propter hoc ecce dies veniēt di
cit dominus. ⁊ non dicent vltra viuit
domin⁹ qui eduxit filios iſrahel de ter
ra egypti. ſed viuit dominus qui edu/
xit et adduxit ſemen domus iſrahel de
terra aquilonis ⁊ de cunctis terris ad
quas eieceram eos illuc ⁊ habitabunt
in terra ſua dicit domin⁹ omnipotens

¶ In feſto Dedicationis templi.
Apocalipſ. xxi.

Vidi ciuitatem ſanctam hieruſa
lem nouam deſcendentez de cę/
lo a deo paratam. ſicut ſponſaz
ornatam viro ſuo. Et audiui vocē ma
gnam de throno dicentem Ecce taber
naculum dei cū hominibus ⁊ habita/
bit cum eis Et ipſi populus eius erūt
et ipſe deus cum eis erit eorum deus
Et abſterget deus omnem lachrymaz

Ego ero veſter deus voſq́ eritis mihi populus(ꝛ ipſe deus cum eis erit eorum deus)Glo. ordinaria. Quia nūq́ ab eis expelletur qꝛ nūq́ peccabunt contra deū (Et abſterget deus omnē lachrymā. ab oculis eorum) diuerſe ſunt lachryme quibus in hac vita affliguntur electi. Et ideo in futurum fugatis doloribus omnis lachryma ab oculis eorum dicit abſtergi(et mors vltra non erit)id eſt ſepatio anime et corporis(neq́ luctus)p alienis miſerijs (neque clamor).ſ.pro pugna ſpiritus ad carnem (neque dolor)de peccatis proprijs(erit vltra)Vnd Eſai.li. Leticia ſempiterna ſup capita eorum.gaudium et leticiam tenebunt et fugiet dolor et gemit⁹ (quia prima abierūt)Haymo i preſenti vita boni hec iaz enumerata ſuſtinent.ſed in futura vita .nihil mali ſuſtinebunt(et dixit qui ſedebat in throno)ſcilicz deus omnipotens q̄ pſidet eccleſie ſue.(Ecce noua facio omnia) Lyra.ſcilicet cœlos ꝛ elementa et electorum corpora vt patet Eſa. lxv. Ecce ego creo cœlos nouos ꝛ trā nouā

ab oculis eorum et mors vltra non erit neq́ luctus neq́ clamor neq́ dolor erit vltra quia pma abierunt Et dixit qui ſedebat in throno Ecce noua facio omnia.

¶Incipit vlteri⁹ poſtilla ſup eplas de ſāctis p anni circulum ſcdm ſēſum lrāle. Primo ſcti. Andree apli. Roma.x.

Orde creditur ad iuſticiam ore aūt pfeſſio fit ad ſalutez .Dicit em̄ ſcriptura. Ois q̄ credit in illuz non confūdet Nō em̄ eſt diſtinctio iudei ꝛ greci. Nā idē dn̄s oīm diues i oēs qui inuocant illum Ois em̄ q̄cūq́ īuocauerit nomē dn̄i ſalu⁹ erit. Quō ergo inuocabūt in quem nō crediderūt aut quō credēt ei:

¶Poſtilla

Orde creditur ad iuſticiam.ꝛc. Ante inicium illius epiſtole. Scribit ſanctus paulus in eodem capitulo dicens. Si confitearis in ore tuo dominum ieſum .et in corde tuo credideris.ꝙ deus illum excitauit a mortuis ſaluus eris. Tunc ſtatim ſequitur preſens epla(Fratres.Corde creditur ad iuſticiam)Gorra id eſt ad iuſtificationem habendam (ore autem confeſſio fit ad ſalutem)id eſt ad perfectionē ſalutis neceſſe eſt eniz fidem confiteri pro loco ꝛ tempore. In ſignū hui⁹ recipit homo ſacramētū pfirmatiōis in frōte Vnd dicit i decretis Cōfirmatio iō in frōte poit vt a recipiēte fides ſine erubeſcētia publicet de pſe.diſ.v. Nouiſſie Vnd Lu.xij. Qui me pfeſſus fuerit corā homībus pfitebor ꝛ ego eum coraz patre meo.(Dicit enim ſcriptura)ſacra veraciter(Ois q̄ credit in illum nō pfundet)ſupple eternaliter(non em̄ diſtinctio eſt iudei et greci)Lyra. quātum ad iuſticiam que eſt per fidem chriſti(nam idem dn̄s omnium) ſcilicet iudeoꝝ ꝛ gētiliuz(diues in omnes)Gor.id eſt ditans omnes)q̄ inuocant illuz)ſcilicet fide et corpore (omnis q̄cūq́ īuocauerit)nō pboten⁹

ſed corde intimo(nomē domini)id eſt filium patris.in quo ſicut ꝑnomine
eſt notificatio patris(ſaluus erit)ab ęterno ſupplicio.(Quomodo ergo ī
uocabunt in quem nō crediderūt)Lyra.qua ſi dice.nullo modo.quia ora
tio p̄ſupponit fidem orantis(aut quomodo credent ei quē nō audierūt?)
quia fides p̄ſupponit auditum.vel a deo intus ꝑ inſpirationē.vel ab ho
mine exterius ꝑ p̄dicationem(Quomodo aūt audient ſine p̄dicāte?)Ac
tus autē prędicandi p̄/
ſupponit autoritatez
officij.ideo dicitur.(q̊/
modo ꝟo predicabūt
niſi mittanṫ?)ſcilicet a
deo.ſicut olim prophe
tę vel apoſtoli eius lo
cū tenentes ſicut p̄di/
catores alij.Gor.aliṫ
autem non eſt prędicā
dum.ſic; nec ipſe chri/
ſtus filius dei p̄dicare
voluit.niſi miſſ⁹ a pa
tre.vt patet Luc.iiij.
Oportet me etiā alijs
ciuitatibus euangeli/
ſare regnū dei.qꝛ ad h̊
miſſus ſum(Scriptuz
eſt)Eſaię.lij.(Quam
ſpecioſi)id eſt bene for
mati(ſunt pedes euā/
gelizantiū pacem)id ē
reconciliationem hoī/
nis ad deū(euangelizā
tium bona).ſ.futura.
(ſed nō omnes obediunt euangelio).Gor.quaſi di.Oēs quidē audiunt.
ſed nō oēs obediunt euangelio.p̄dicationem eius recipiēdo Quia genti/
les et iudęi ꝛ hęretici nō obediūt.ſed ſolum boni chriſtiani(Eſaias eniz
dicit)vt habetur Eſaię.liij(Domine quis credidit auditui noſtro?)Goꝛ
quod a nobis audiuit.quod a te audiuimus.q.di.aliquis credit.ſ; nō ō/
nes(Ergo fides ex auditu)Goꝛ.ꝛ ſi deus intus doceat.nō tñ p̄dicatoꝛ ex
terius nūciat(auditus aūt ꝑ verbū chriſti)loquētis in apl'is..vtz Mat.
x.Non eñ eſtis vos qui loquimini.ſed ſpūs pr̄is veſtri qui loquiṫ in vo
bis Jtem Lu.x.Qui vos audit me audit ꝛc̄.(Sed dico.Nūquid non
audierunt?)Ly.id eſt hñt ne excuſationem ſuę infidelitatis ꝓpter defe/
ctū publicatiōis.quaſi diceret.nō ad qd̄ inducit autoritatē ꝓphetę dauid.
quę hētur in p̄s.xviij(Et quidē)Goꝛ.id eſt certe(in omnē terrā)quantuz
ad terras medias(exiuit ſonus)id eſt fama(eorum.ꝛ in fines orbis terrę)
id eſt in terras extremas(verba eorum)id eſt prędicatio vel auditus.prędi
cationis eorum.

quem non audierunt Quomodo autē
audient ſine prędicante?quomodo ve/
ro prędicabunt niſi mittantur? Sicut
ſcriptum eſt.Quam ſpecioſi pedes eu
angeliſantium pacem.euangeliſantiū
bona Sed nō omnes obediunt euan/
gelio Eſaias eñ dicit Domie quis cre
didit auditui noſtro.ergo fides ex au/
ditu.auditur autem per verbū chriſti.
Sed dico Nunquid non audierunt?
Et quidem in omnem terram exiuit ſo
nus eorum:et in fines orbis terrę ver/
ba eorum.

In feſto ſancti Nicolai epiſcopi ꝛ ꝯ
feſſoris

Ece ſacerdos magnus qui in ꝛc̄.
Quere infra in cōmuni ſanctorū
de confeſſoribus

Ominus poſſedit me ab .ꝛc. In feſto ꝯceptionis beatę marię vir/ginis pro epiſtola pn̄s lectio ſm̄ ſeculares legitur. quę lectio principaliter exponitur de ęterna ſapientia. quę chriſtus eſt filius marię virginis. honor aūt filij eſt honor matris ꝛ ecōuerſo. honor matris eſt honor filij Unde Bern̄. omel. iiij. ſuper. miſſus eſt. dicit Nō eſt dubiū quicq̇d in laudibus matris proferimus ad filium pertinere. Et rurſum cū filiū honoramus a laudibus matris nō recedimus. Unde dicit ęterna ſapientia

In feſto conceptionis glorioſiſſimę virginis Marię. Prouer. viij.

Ominus poſſedit me ab inicio viarum ſuarū anteq̄ quicq̄ faceret a principio ab ęterno ordinata ſum. ꝛ ex antiquis anteq̄ terra fieret. Necdum erant abyſſi. et ego iam cōcepta eram. Necdum fontes aquaꝝ eruperāt. necdum montes graui mole conſtiterant. Añ omnes colles ego parturiebar. adhuc terrā nō fecerat ꝛ flumina ꝛ cardines orbis terrę Quando pparabat cęlos aderam. Quando certa lege ꝛ giro vallabat abyſſos. Quando ęthera firmabat ſurſum ꝛ librabat fontes aq̄ꝝ Quando circūdabat mari terminum ſuum et legem ponebat aquis ne tranſirent fines ſuos Quando appēdebat fundamenta terrę cum eo eram cuncta componens. Et delectabat per

(Domin⁹ poſſedit me ab inicio viaꝝ ſuarū) Ly. id eſt opeꝝ ſuoꝝ (anteq̄ quicq̄ faceret a principio) id eſt ante oēm creationē. (ab ęterno ordinata ſum Necdum erant abyſſi et ego iam ꝯcepta erā Necdum fontes aquarum eruperant). ſcʒ de locꝭ ſubterraneis. (necdum montes ḡui mole cōſtiterant) id eſt ſuper terram planā eleuati. (Ante omnes colles ego parturiebar). id eſt procedebam a fecunditate paterna. (adhuc terram nō fecerat ꝛ flumina) id eſt creaturam viſibilē (ꝛ cardines orbis terrę). i. ꝑtes mundi pīcipales quę ſunt. oriens. occidens. auſtrum ꝛ aquilo (Quando pręparabat cęlos aderam) indiuiſa em̄ ſunt oꝑa trinitatis Et iō filius q̇ eſt ſapīa genita. ſemper operaꝛ cū prē. vtʒ Joan. v. Pater meus vſq̄ mō oꝑaꝛ et ego operor. (qn̄ certa lege ꝛ gyro vallabat abyſſos). i. ꝯcauitates vbi cōgregatę ſunt aq̄ vt apparerē arida habitatiōi hoīʒ ꝛ aīaliū terreſtriū apta (qn̄ ęthera firmabat ſurſum). i. ſphęrā ignis q̄ naturaliter ſurſū ferꝛ. Illa eī ꝑs elementorū q̄ cōtigua eſt ſphęrę lunę ęther vocaꝛ (ꝛ librabat fontes aquaꝝ) ꝯſtituens eos in pondere. in numero ꝛ menſura (qn̄ circūdabat mari terminū ſuū) ne afflueret ꝛ oꝑiret aridā (qn̄ appēdebat fundamēta t̃rę). i. ꝑtes īferiores terrę circa centꝝ. q̄ ſunt q̄daʒ fundamēta ſuꝑioꝝ ꝑtiū (cum eo erā cuncta cōponens) qꝛ indiuiſa ſunt oꝑa trinitatis (ꝛ delectabar per ſingulos dies) id eſt ęternaliter gaudebam cum patre et ſpirituſancto. (ludens

coram eo oĩni tempore.et ludens in orbe terraꝝ)id eſt ludũ faciens de or/
be terraꝝ qui ſimilis eſt ludo pilę q̃ de vno transfertur ad aliũ ſm̃ quan
dam reuolutionẽ.quia regna terrę trãſfert atq̃ ꝯſtituit de gente in gentẽ
(⁊ delitię meę ẽ eẽ cuz filijs hoĩm)ſcʒ per grãm(nunc ergo filij)ſcʒ ꝑ adop
tionẽ(audite me)ſcʒ per debitã attentionẽ(beati qui cuſtodiũt vias me/
as)id eſt viã mandatoꝝ ⁊ viam ꝯſilioꝝ(audite diſciplinam(de moribus
humanis(et eſtote ſa/
pientes)in diuinis.(et
nolite abijcere eã. Be
at⁹ hõ qui audit me).
ſcʒ mihi obediendo(et
q̇ vigilat ad fores me/
as quotidie).ſ. in loco
diuini cultus deuote o
rando(⁊ obſuet ad po
ſtes hoſtij mei .Qui
me inuenerit) ꝑ grãm
(inueniet vitam)ſcili/
cet eternam (⁊ hauriet
ſalutem a dño) qui eſt
fons ſalutis

ſingulos dies ludens corã omni tpe et
ludẽs in orbe terraꝝ. ⁊ delitię meę eẽ
cũ filijs hominũ Nũc ergo filij audite
me beati qui cuſtodiũt vias meas Au
dite diſciplinam ⁊ eſtote ſapiẽtes ⁊ no
lite abijcere eaʒ. Beat⁹ homo q̇ audit
me ⁊ q̇ vigilat ad fores meas quotidie
et obſeruat ad poſtes hoſtij mei. Qui
me inuenerit inueniet vitam ⁊ hauriet
ſalutem a domino.

¶ In feſto ſancti Thomę apoſtoli.

Am nõ eſtis hoſpites ⁊c̃ : Quere
ĩfra in cõmuni ſanctoꝝ.

¶ In feſto ſancti. Stephani ꝓthomar
tyris Actu.vi.et.vij.

N diebꝰ illis Stephanꝰ plenus
gratia ⁊ fortitudine faciebat pro
digia et ſigna magna in populo. Sur
rexerunt autem quidam de ſynagoga:
quę appellabatur libertinorum ⁊ cyre

¶ Poſtilla
N diebus illis
Stephan⁹ ple
nus grã ⁊c̃. An
te iniciũ illus epiſtolę
ſcribit ſanct⁹, Lucas.
ꝙ poſt aſcenſionẽ chri
ſti verbum domini cre
ſcebat ⁊ multiplicaba
tur numerus diſcipu/
loꝝ in hierusalem val
de.ml'ta etiã turba ſa
cerdotũ obediebant fi
dei. Tunc ſtatim ſeq̇̃ epiſtola pręſens (Stehanus plen⁹ gratia) Lyra.
ad bene operandum(et fortitudine)aduerſa tolerando(faciebat ꝓdigia et
ſigna magna in populo)ad veritatem fidei catholicę confirmandaʒ(ſur/
rexerunt quidam de ſynagoga quę appellabatur libertinoꝝ) a regiõe ſic
nominatoꝝ Ut dicit Gloſa interli.(⁊ cyrenenſium)a cyrene ciuitate(⁊ a
lexandrinoꝝ)id eſt ab alexandria metropoli ęgypti(et eoꝝ qui erant a cili
cia ⁊ aſia)nomina ſunt regionũ iudeę ꝓpinquarum.(diſputantes cum ſte
phano)fidem catholicam verbis quantum poterant impugnando(et nõ
poterant reſiſtere ſapientię et ſpiritui qui loquebatur)ſcʒ ſcd̃m quod pro
miſerat ſaluator dicens. Lu.xxi. Ego dabo vobis os et ſapientiam.cui
nõ poterunt reſiſtere et contradicere omnes aduerſarij veſtri Tunc pꝰ
hoc redarguebat eos acriter dicens(Dura ceruice)id eſt obſtinata mente

(⁊ incircūciſi cordibus ⁊ auribus)id eſt a vitijs ⁊ ſordibus.(vos ſp ſpūiſā
cto reſiſtititis)qui locutus ē per pphetas de chriſto(cuiꝰ nūc ꝑditores et
homicide fuiſtis) Ly.eius crucifixionē procurando (audientes autē hec
diſſecabantur cordibus ſuis(Ly.quia nō habebant rōnem interficiendi
eum Et tñ omnibus modis interficere volebant Et ſic diſſecabant inte
rius.quia paſſio ꝑualens diſcrepabat a rōne(Et ſtridebant dentibus in

nenſium ⁊ alexandrinoꝝ ⁊ eoꝝ q̄ erant
a cilitia ⁊ aſia diſputantes cuz ſtepha/
no Et non poterant reſiſtere ſapientię
⁊ ſpiritui qui loquebatur Dura ceruī/
ce ⁊ incircūciſi cordibus ⁊ auribꝫ vos
ſp ſpirituiſcō reſiſtitis ſicut prēs vri ⁊
vos Quē pphetaꝝ nō pſecuti ſunt prēs
veſtri: Et occiderunt eos qui prenun/
ciabant de aduentu iuſti. cuius nunc
proditores ⁊ homicidę fuiſtis Audien
tes aūt hęc diſſecabantur cordibꝫ ſuis
⁊ ſtridebant dentibus in eū Cū autem
eſſet ſtephanus plenus ſpiritu ſancto.
intendens in cęlum vidit gloriam dei.
⁊ ieſum ſtantem a dextris virtutis dei
Et ait Ecce video cęlos aptos ⁊ filiuz
hominis ſtantem a dextris virtutꝫ dei.
Exclamantes autē voce magna cōti/
nuerunt aures ſuas et impetum fece
runt vnanimiter in eum Et eijcientes
eum extra ciuitatem lapidabant Et te

eum)ſicut canes rabi/
di(Cum autē eſſz ſte/
phanus plenus ſpūſā
cto intendēs in cęluz)
vbi fiduciaz ſuaz col/
locauerat(vidit glori/
am dei)ad ꝯfortatōez
ſuaz ex ſpeciali grā (et
ieſum ſtantē a dextris
virtutꝫ dei) Ly.ad de
ſignandū ꝙ erat para
tus ad eius roborati/
onem.quia ſtare ꝓpri/
um eſt adiuuantis ī ꝓ
lio.Sedere aūt ꝓpriū
eſt iudicantis vel reg/
nantis.(Et ait .Ecce
video cęlos apertos.
et filiū hominis ſtātez
a dextris virtutis dei)
Ly..Nō eſt hic intel/
ligendū ꝙ cęli fuerīt di
uiſi.cum ſint incorru/
ptibiles. ſz qꝛ clare vi
dit ac ſi nullū eſſet ob
ſtaculum intermedi/
um(exclamantes autē
voce magna)ne audi/
rent ſtephani verba.

(Continuerunt aures ſuas ⁊ impetū fecerunt vnamiter in euz)non rati/
ne ſed furia moti(⁊ eijcientes eum extra ciuitatem lapidabant)tanq̄ȝ bla
ſphemuz Modus em̄ erat blaſphemos extra ciuitatem lapidari Unde
dicit dominus ad moyſen Leuitici.xxiiij.Educ blaſphemuz ⁊ obruet e/
um omnis populus lapidibus(Et depoſuerunt veſtimenta ſua ſecꝰ pe/
des adoleſcentis qui vocabatur ſaulus) Lyra.vt expeditius ⁊ celerius eū
interficerent(⁊ lapidabant ſtephanū inuocantem ⁊ dicentem (Domīe ie
ſu ſuſcipe ſpūm meum Poſitis aūt genubus) Ly.vt in orando modꝰ eſſz
deuotus(clamauit voce magna)qꝛ procedebat ex affectu magno ad ꝓxi/
morū ſalutem dicēs(dn̄e ne ſtatuas illis hoc peccatū) Ly.reſeruando eis
pœnam ęternam.ſed da eis pœnitentiā Unde Beda Stephanus ꝓ ſeip

ſo ſtando orauit. ſed pro inimicis flexis genubus ꝛc. (Et cū hoc dixiſſ) ex feruore charitatis ſcōm dictum ſaluatoris. Mat. v. Orate ꝑ calumniantibus et perſequentibꝫ vos (obdormiuit in dn̄o) Nam aīa eius ſanctiſſima abſorpta fuit in abyſſo ſuperne claritatis ꝛc Sequit̄ in textu (Saulus aūt erat cōſentiens neci eius.. Facta aūt eſt illa die ꝑſequutio magna in eccleſia q̄ erat a hieroſolymis. et oēs diſperſi ſunt per regiones iudeę ⁊ ſamarię. p̄ter apl'os Curauerunt aūt ſtephanū) Lyra. id eſt decenter ſepelierunt (viri timorati) id eſt timentes deū Inter q̊s gamaliel fuit principal'. (⁊ fecerūt planctū magnū ſuper eum)

Poſtilla..

In diebus illis vidi ſupra montem ꝛc. Ly. i. in eccleſia triumphante quę dicitur mons ſyon. vt habet̄. Hebreo. xij (agnū ſtātem) id eſt chriſtū qui eſt agnus dei. vt habetur Jo. i. ca. (et cū eo centū quadragintaq̄tuor millia). in tali numero venerant̄ pueri inocentes. quoꝝ feſtū peragitur ſcōm illā viſionē quę oſtenſa ē ioanni quādo a Domiciano cęſare in exilium miſſus fuit. vbi ſcripſit librum Apocalipſ. Sed tamen certus numerus puerorum innocentū. nō repitur certitudinaliter in ſcripturis. (habentes nomen eius ⁊ nomen p̄ris eius ſcriptū in frontibus ſuis Et audiui vocem de cęlo tanq̄ vocem aquaꝝ multaꝝ) id eſt multitudinis ſcōrum (⁊ tanquā vocē tonitrui magni) in quo deſignatur magnitudo laudis eius Nō ſolum ex laudantiū multitudine. ſed etiam ex modo laudiſ ⁊ qualitate (Et vocē quā audiui ſicut citharedoꝝ citharizantiū in citharis ſuis) Nam hęc laus eſt coram deo ⁊ angelis eius gratioſa (⁊ cātabāt quaſi canticū nouū qui dicti laudantes ſunt de numero ſanctoꝝ noui teſtamenti (an̄ ſedem) ſcꝫ dei (⁊ an̄ quatuor aīalia ⁊ ſeniores) id ē in p̄ntia ſanctorum patriarcharum ⁊ ꝓphetarum in cęlo exiſtentiū (et nemo poterat dicere canticum nouū. niſi illa centum quadragintaquatuor millia qui empti ſunt de terra) ſcilicet de ſanguīe chriſti. (Hi ſunt qui cū mulieribꝰ

ſtes depoſuerunt veſtimenta ſua ſecus pedes adoleſcentis qui vocabat̄ ſaulꝰ Et lapidabant ſtephanum inuocātē ⁊ dicētē Domine ieſu ſuſcipe ſpiritum meum. Poſitis autē genubꝰ clamauit voce magna dicēs. Dn̄e ne ſtatuas ill' hoc peccatum Et cum hoc dixiſſet obdormiuit in dn̄o

In feſto ſancti Joānis apl'i et euan.

Qui timet deum faciet bona ꝛc Quere etiā in cōmuni ſāctoꝝ de euangeliſtis cal'. xiiij.

In feſto puerorū innocentū ſcri. Apo

In diebꝰ illis vidi ſupra mōtē ſyō agnū ſtātem ⁊ cū eo centum quadragintaquatuor millia habentes nomē eius. ⁊ nomen p̄ris eius ſcriptum in frontibus ſuis. Et audiui vocē de cęlo tanquā vocē aquaꝝ multarum et tanq̄ vocem tonitrui magni.

nō ſunt coinquinati.virgines em̄ ſunt)integritatē carnis ſeruando(hi ſe/
quūtur agnū quocunqꝫ ierit Hi empti ſunt ex hoībus primitię deo) id ē
gratioſi ſunt primi fructꝰ ꝛ magis delectabiles(ꝛ in ore eoꝝ non eſt inuē/
tum mendaciū) Nam pueri iſti veritatem fidei nō loquendo. ſꝫ moriēdo
cōfeſſi ſunt(ſine macula ſunt anͣ thronū dei)nā macula peccati originalis
purgata fuit virtute ſui martyrij.

Et vocē quā audiui ſicut citharedorū
citharisantiū in citharis ſuis: ꝛ cāta//
bant quaſi cāticū nouū anͣ ſedē ꝛ anͣ q̄//
tuor aīalia ꝛ ſeniores Et nemo poterat
dicere canticū.niſi illa centū quadragī
ta q̄tuor millia ꝗ empti ſūt de t̄ra. Hi
ſunt q̄ cū mulieribꝫ nō ſunt coinq̄nati.
ꝟgines em̄ ſūt Hi ſequūt̄ agnū q̄cūqꝫ
ierit Hi empti ſūt ex hōibꝫ primicię deo
ꝛ agno Et in ore eoꝝ nō eſt inuētuꝫ mē
daciū Sine macula ſunt anͣ thronū dī

In cōuerſione ſcī pauli apl'i Ac.ix

Aulus adhuc ſpirans minarū.
ꝛ cędis in diſcipulos dn̄i. acceſ//
ſit ad principem ſacerdotū. ꝛ petijt ab
eo epl'as in damaſcum ad ſynagogas.
vt ſi quos inueniret huiꝰ vię viros ac
mulieres vinctos ꝑduceret ī hierl'z Et
cū iter faceret. ꝯtigit vt appropinq̄ret

Poſtilla

Aulus aūt adhuc ſpi. ⁊c̄ Anͣ inciū illiꝰ epiſtolę ſcri.ſan.lucas ꝙ di
ſcipuli q̄dā erāt diſꝑſi poſt lapidatiōem ſancti ſtephani ꝑtrāſibāt
euangelizantes ꝟbuꝫ
dei. Philippus auteꝫ
deſcendens in ciuita/
tē ſamarię ꝑdicabat il
lis chriſtū. Intēdebāt
autē turbę his q̄ a phi
lippo dicebant̄ vna/
nimiter audientes ꝛ vi
dentes ſigna quę faci/
ebat.multi em̄ eorū ꝗ
habebant ſpūs.immū
dos.diabolos.clamā/
tes voce magna exi/
bant.multi aūt para/
litici ꝛ claudi curati
ſūt Factū eſt ergo ma
gnū gaudiū in illa ci/
tatē Tunc poſtmodū
ſequitur epl'a hodier/
na(Saulꝰ adhuc ſpi/
rans) Ly.i.ex vehem
ti ſpū ignem ꝑſecutio/
nis in ſe accendens. et
in alijs contra ecclm̄
(minarum)in verbis ī
iurioſis(et cędis)id eſt
verberibus et flagell'
(in diſciſcipulos domi
ni).id eſt credentes in
chriſtum qui tunc dicebantur diſcipuli.quia nondum nominabant̄ chri
ſtiani(acceſſit ad principem ſacerdotum) Lyra.non vocatꝰ.ſed ſe ingerēs
voluntate nocendi inflammatus(et petijt ab eo epiſtolas)vt ex eius au/
toritate magis poſſet nocere fidelibus(in damaſcum ad ſynagogas) Ly
vt ibi ꝑſeq̄retur credētes.ſicut fecerat in hierl'm(vt ſi quos inueniret huiꝰ
vię viros ac mulieres vinctos ꝑduceret in hierl'm Et cū iter faceret ꝯti/
git vt appꝓpīquaret damaſco. ꝛ ſubito circūfulſit eū lux de cęlo) Ly. Sicꝫ
ſolet fieri in choruſcatione ꝛ fulgure(ꝛ cadens in terrā)prę ſtupore. ꝛ ad/

miratione(audiuit vocem).ſcꝫ auditu corporis ⁊ mentis .(dicentem ſibi.
Saule ſaule)hec duplicatio fit ad magis mouendam eius attentionem
(quid me perſequeris?)ſcilicet in membris meis.que perſequebatur ſau/
lus.non chriſtum in propria perſona.quia iam ſedebat ad patris dexte/
ram glorioſus(qui dixit.quis es domine Et ille.ego ſum ieſus quē tu ꝑ
ſequeris.durū eſt tibi cōtra ſtimulū calcitrare)id eſt potentiori te incom
parabiliter reſiſtere(et tremens ac ſtupens) Ly.de cogita chriſti poteſta
te.quem añ non crede/
bat in celo regnare.ſed
magis vt falſum pro/
phetam cū damnatis
eſſe(dixit.domīe quid
me vis facere?)qua.d.
ex nūc facere paratus
ſum tibi in oībus obe
dire(⁊ dñs ad euꝫ.ſur/
ge ⁊ ingredere ciuitatē
⁊ dicetur tibi quid te
oporteat facere).Jn h
oſtēdit chriſt' ꝙ vult
ꝙ vn' homo informet
ab alio(viri auteꝫ illi
qui comitabant cū eo
ſtabant ſtupefacti.au
dientes q̇dem vocē).ſ.
pauli.non autem chri
ſti.qui audiebāt pau
lum diceteꝫ.quis es
domine.quid me vis
facere?(neminē autem
videntes)quia non vi
debant aliquā perſo/
nam ad quam dirige/
ret ſermonem.ideo ſta
bant ſtupefacti(ſurrex
it autē ſaulus de terra
apertiſque oculis nihil videbat.⁊c̄)Lyra ſcilicet viſu corporali.videbat
autem viſu mentali.quia ſcd̄m doctores cōmuniter in illo triduo fuit ra
ptus vſque ad celum tercium(et non manducauit neqꝫ bibit) Lyra.ſu/
ſtentatus illa viſione.ſicut et moyſes quadraginta diebus in monte ſy/
nai(erat autem quidem diſcipulus damaſci nomine ananias) Lyra.qui
de iudaiſmo ad fidem chriſti conuerſus fuit ſcientia ⁊ vita famoſus(⁊ di
xit ad illum in viſu dominus anania.At ille ait Ecce ego domine. Et
dominus ad eum Surge et vade in vicum qui vocatur rectus ⁊c̄) Lyra
hoſpes enim pauli iudas vocabatur.(ſaulum nomine tharſenſem).id eſt
de tharſo oriundum(ecce enī orat)eſt enim oratio eleuatio mentis ī deuꝫ

damaſco.et ſubito circūfulſit eū lux de
celo.⁊ cadens in terrā audiuit voceꝫ di
centem ſibi.ſaule ſaule q̇d me ꝑſeque/
ris?Qui dixit Quis es domine? Et il/
le.Ego ſum ieſus quē tu perſequeris.
Duruꝫ eſt tibi contra ſtimulum calci/
trare.Et tremens ac ſtupens dixit Do
mīe quid me vis facere?.Et domin' ad
eum Surge et ingredere ciuitatem.et
ibi dicetur tibi quid te oporteat facere.
Viri autē illi qui comitabantur cū eo
ſtabant ſtupefacti.audientes quidem
vocem neminem videntes Surrexit
autem ſaulus de terra.apertiſqꝫ ocu/
lis nihil videbat. Ad manus autem
illum trahentes introduxerūt damaſ/
cum. Et erat ibi tribus diebus non
videns et non manducauit neque bi/
bit.. Erat autem quidam diſcipu/
lus damaſci.noīe Ananias..et dixit
ad illum in viſu dominus.Anania.

vt inquit hugo in de orõne. Fuerat aũt vſq; ad tercium cęlũ raptus. ꝛ ex
illo raptu egreſſus deo gratias agebat (ꝛ vidit) in reuelatione dñi (viruȝ
ananiam nomine) ita ꝙ reuelatio ſibi facta fuit nõ ſolum de perſona. ſed
etiam ꝓprio nomine (introeuntẽ ꝛ imponentẽ ſibi man⁹ vt viſum recipi/
at) Ly. Hęc aũt impoſitio erat ad curationẽ corꝑalem. ſicut de btõ lau/
rentio legitur ꝙ ponebat manus ſuꝑ cęcorum oculos ꝛ illuminabantur
(rñdit aũt ananias) Ly. ſcȝ excuſando. eo ꝙ ſaulus erat famoſus in per/

At ille ait Ecce ego dñe. Et dñs ad eũ
Surge ꝛ vade in vicũ qui vocatur re
ctus ꝛ quere in domo Judę Saulũ no
mine tharſenſem Ecce em̃ orat Et vi//
dit virum ananiam noĩe. introeuntem
et imponentẽ ſibi man⁹ vt viſum reci//
piat Rñdit aũt ananias Domine au//
diui a multis de viro hoc. quanta ma//
la fecerit ſanctis tuis in hieruſalez. Et
hic habet poteſtatez a principib⁹ ſacer
dotum alligandi oẽs qui inuocant no
men tuum Dixit autẽ ad eum domin⁹
vade qm̃ vas electiõis eſt mihi vt por
tet nomen meũ coram gentibus ꝛ regi
bus ꝛ filijs iſrahel. Ego em̃ oſtendam
illi quanta oporteat eum ꝓ nomĩe meo
pati. ꝛ abijt ananias ꝛ introiuit in do//
mũ ꝛ imponens ei manus dixit Sau
le frater. dñs miſit me ieſus qui appa//
ruit tibi in via qua veniebas vt vide//
as ꝛ implearis ſpũſancto Et confeſtiȝ
ceciderunt ab oculis eius tanq̃ȝ ſqua//

ſecutione credentium ĩ
chriſtũ. (dñe audiui a
multis de viro hoc q̃ȝ
ta mala ſãctis tuis in
hieruſalem ꝛc̃) id ẽ ſpe
cialiter vas electũ gra
tię ꝛ ſcientię ↄtentiuũ
(vt portet nomẽ meũ)
ſcȝ oꝑe ꝛ p̃dicatione.
(corã gentibus ꝛ regi/
bus ꝛ filijs iſrl̃. ego eĩ
oſtendam illi) ſcȝ ꝑ ef/
fectum (quanta opor/
teat eum pati ꝓ nomi
ne meo) qꝛ per ml̃tas
tribulationes oporte
at nos intrare ĩ r̃gnũ
cęloꝝ (ꝛ abijt anaias)
ad exequendũ dñi mã
datum (ꝛ introiuit in
domũ. ꝛ imponens ei
manus et dixit Sau/
le frater dñs miſit me
ieſus. qui apparuit ti/
bi in via q̃ veiebas. vt
videas ꝛ iplearis ſpũ/
ſancto. ꝛ cõfeſtim ceci
derunt ab oculis eius
tanq̃ȝ ſquamę). Ly. i.
maculę albę ꝛ durę. ſi/
cut ſunt ſquamę piſciũ. q̃ cauſatę fuerant in eo a lumine exceſſiuo ip̃m ex
cęcantẽ (et viſum recepit. ꝛ ſurgens baptizatus eſt) ſcȝ in noĩe ieſu chriſti
(et cũ accepiſſet cibum ↄfortat⁹ eſt) duplici ↄfortatione. ſ. ſpũ et corpore
(Fuit aũt cum diſcipulis q̇ erant damaſci ꝑ dies aliquot. et continuo in/
greſſus ſynagogam p̃dicabat ieſum qm̃ hic eſt filius dei). ſtatĩ poſt bap/
tiſmum Ex illo pȝ ꝙ doctrinã euangelicã nõ habuit ab hoĩe. ſȝ a dõ (ſtu
pebant aũt oẽs qui eum audiebant) de tanta ſubita mutatione. ꝑ quam
atrociſſimus fidei perſecutor factus fuerat conſtantiſſimus eius predica/
tor (ꝛ dicebant Nonne hic eſt qui expugnabat in hieruſalem eos qui in

uocabant nomen iſtud.ꝛ huc ad hoc veīt vt vinctos illos duceret ad ꝑn
cipes ſacerdotū. Saulus autē multomagis cōualeſcebat)ſcꝫ ꝓcedens ſe
per de bono in melius(et cōfundebat iudeos qui habitabant damaſci af
firmans quoniam hic eſt chriſtus) Ly.id eſt ꝙ ieſus nazarenus eſt vere
chriſtus in lege ꝛ in ꝓ
phetis promiſſus Qđ
declarabat per ſcriptu
ras veteris teſtamenti
q̄s didicerat a gamali
ele.ꝛ poſtea multo ꝑfe
ctius a deo illuſtrante

me et viſum recepit Et ſurgēs baptiſa
tus eſt. Et cum accepiſſet cibum cōfor
tatus eſt Fuit autē cum diſcipulis qui
erant damaſci per dies aliquot Et con
tinuo ingreſſus in ſynagogas p̄dica/
bat ieſum quoniā hic eſt filiꝰ dei. Stu
pebant autem omnes qui eū audiebāt
ꝛ dicebant Nonne hic eſt q̇ expugna/
bat in hieruſalem eos qui inuocabant
nomen iſtud. et huc ad hoc venit vt vi
ctos illos duceret ad pꝛīcipes ſacerdo
tum. Saulus aūt multo magis cōua/
leſcebat et cōfundebat iudeos qui ha/
bitabant damaſci affirmans quoniaꝫ
hic eſt chriſtus

¶ In feſto Purificationis ſancte Ma
rie virginis Malachie.iij.

Ec dicit dominus deus Ecce
ego mitto angelum meum ꝛ pre/
parabit viam ante faciem meam.ꝛ ſta
tim veniet ad templum ſanctum ſuum

¶ Poſtilla.

Ec dicit dominꝰ
deus ꝛc. In pn̄ti
ep̄la.nūciatur vterqꝫ
aduentus chriſti.ſcꝫ ī
carnem ꝛ in iudiciū.et
primo denūciatur pri/
mus aduentus in car
nē cum dr(Hec dt do
minus deꝰ).ſ.pater(ec
ce ego mitto angelum
meū) Ly.i.ioannē ba
ptiſtam qui magꝭ du/
xit in terris vitaꝫ an/
gelicam q̄ꝫ humanam
Qꝫ em̄ hec ſcriptura ī
telligitur de ioāne ba
ptiſta.h pꝫ Matthe.
xi..vbi chriſtꝰ dixit de
Joanne. Hic eſt de q̊
ſcriptum eſt(Ecce ego
mitto angelū meum ꝛ
p̄parabit viaꝫ an̄ facieꝫ meaꝫ)id eſt an̄ filium meū.qꝛ p̄dicatio ꝛ baptiſ/
mus ioannis fuerunt q̄dam p̄parationes ad baptiſmū ꝛ p̄dicationē chri
ſti(et ſtatim veniet ad templū ſanctū ſuū)id eſt in hierl'm.qꝛ ibi chriſtus
hodie fuit oblatus a matre ꝛ receptus a ſymone Et poſtmodū ibi pluri/
es p̄dicauit.ꝛ ibidē multa miracula fecit(dn̄ator quē vos q̄ritis).i.quem
vos deſideratis(ꝛ angelus teſtamenti)id ē chriſtus q̇ fuit nūcius noui te
ſtamenti(quē vos vultis)videlicet ieſus chriſtus deſideratus a ſctis pri/
bus ꝛ ꝓphetis Secūdo denūciatur hic aduentus chriſti ad iudiciū.cū di
citur(Ecce venit dicit dn̄s exercituū) Ly.i.veniet certitudinaliter ad iu
dicium(Et quis poterit cogitare diē aduentus eiꝰ?)q d.nullꝰ.vn̄ Mat.
xxiiij.de die illa ꝛ hora nemo ſcit.neqꝫ angeli celoꝝ.niſi ſolus pater(ꝛ q̇s
ſtabit?)id eſt poterit ſtare(ad videndū eum(Ly.qꝛ ſicut primus aduentꝰ
fuit in humilitate et manſuetudine Ita et ſecundus erit in poteſtate ꝛ t/

roꝛe(Jpſe enim quaſi ignis cõflans.et quaſi herba fullonũ) Jſta referũ
tur ad primum ⁊ ſecũdum aduentũ.cũ em̃ dicitur. Jpſe em̃ quaſi ignis
ꝯflans ad ſecũdum aduentũ ꝑtinet.et quaſi herba fullonũ ad primum
Nam herba fullonũ qua vtuntur fullones ad purificandũ veſtes. ⁊ faci
endum eas nitidas.mitius et ſuauius lauat ſordes pannoꝝ Jgnis autẽ
cũ magna violentia purgat metalllũ Sic in primo aduentu chꝛiſtus cũ
magna manſuetudine
et quadã ſuauitate pe
nitentię purgauit pec
catoꝛes.Jn ſecũdo ad
uentu purgabit ꝑ ig/
nem(et ſedebit dñs).ſ.
in iudicio.(cõflans et
emundans argentuꝫ)
qꝛ ſicut argentum cõ
flatur in igne vt pur/
getur.emundatũ aũt
in theſauros reponiꝫ.
Sic fiet in die iudicij
Nam in igne purga/
buntur electi qui non
duꝫ plene ſunt purga
ti in purgatoꝛio.qua/
tenus purgati tranſe/
ant in theſauros dñi.
vt ſint ibi quaſi auꝝ ⁊
argentuꝫ(et purgabit
filios leui).ꝑ leui hic ĩ
telligitur ſacerdotaliſ
dignitas.purgandi ꝗ
ſunt miniſtri ſacerdo/
talis officij.(⁊ colabit
eos quaſi auꝝ ⁊ argen
tuꝫ) ad ꝑfectaꝫ mũdi/
ciam deducẽdo(⁊ erũt offerentes dño ſacrificiũ in iuſticia)ſcꝫ opꝫm(⁊ pla
cebit deo ſacrificiũ)ſcꝫ oblatum(ꝓ iuda et hieruſalem)id ẽ ꝓ om̃ibus ac/
tiuis ꝗ intelligũtur ꝑ iudam Et ꝯtẽplatiuis ꝗ intelligũtur ꝑ hierl̃m.(ſi
cut dies ſeculi ⁊ ſicut anni antiqui).i.ſicut placuit ſacrificiũ abel melchi/
ſedech ⁊ abrahã ⁊ alioꝝ ſcõꝝ patꝝ in ſeculis ꝓteritis ⁊ annis antiquis.
(dicit dñs omnipotẽs)

dominatoꝛ quẽ vos queritis ⁊ angel⁹ teſtamenti quem vos vultis Ecce veñt dicit dominus exercituũ Et quis po//terit cogitare diem aduentus eius: Et quis ſtabit ad videndum eum: Jpſe eñ quaſi ignis ꝯflans.et quaſi herba ful lonũ Et ſedebit cõflans ⁊ emundãs ar gentũ et purgabit filios leui. Et cola//bit eos quaſi auꝝ. ⁊ quaſi argentum ⁊ erunt domino offerẽtes ſacrificia in iu ſticia Et placebit dño ſacrificiũ iuda ⁊ hierl̃m ſicut dies ſeculi. ⁊ ſicut dies an tiqui dicit dñs omnipotens.

¶ Jn cathedꝛa ſancti Petri apoſtoli pꝛi. Petri. i.

Etrus apoſtol⁹ ieſu chꝛiſti elect⁹ aduenis diſperſionis ponti gala thię.capodocię.aſię: ⁊ bithinię ſcd̃m ꝓ ſciam dei pꝛis in ſcificationeꝫ ſpũs. in

¶ Poſtilla

Etr⁹ apl̃s ieſu. ⁊c. Notãdũ ꝙ ſymõ petr⁹ fili⁹ ioãna ꝓuincię galilęę
vico de bethſaida fr̃ andreę apl̃i.diſcipul⁹ ſaluatoꝛꝫ.ſcri.hanc epl̃am
ꝓſelitꝫ.i.his ꝗ ꝓ⁹ de gẽtilitate ad iudaiſmũ.⁊ poſtmodũ de iudaiſmo ad
xp̃m ꝯuerſi erant Qui ꝓ fide xp̃i patiebãꝫ ⁊ diſꝑſi erãt poſt lapidationẽ
ſcĩ ſtephãi Jll̃ ſcri.a rhoma tꝑe claudij cęſarꝫ.vñ hic dr̃(Petr⁹) L y.ꝑmo
em̃ vocat⁹ fuit ſymon.ſꝫ poſtea a chꝛiſto noiatus eſt petrus a petra.quę

eſt chriſtus ꝓpter fidei firmitatem(apoſtolus ieſu chriſti)id eſt miſſus a
ieſu chriſto. Gor.ecce nomen officij.nobile officium eſt eſſe nunciū ſiue le
gatū chriſti(electis)ſcʒ a deo ad fidem catholicā (aduenis)ſcʒ qui de gen/
tilitate venerant ad iudaiſmū.ꝛ de iudaiſmo ad fideʒ chriſti (diſperſiōis)
id eſt q̄ ſunt de diſperſione ꝛ extra terra iudeę.ꝛ illis videtur btūs petrus
ſpecialiter ſcribere Quod pʒ ex hoc qđ ſub ditur(ponti)Gor.ꝓuincię grę
cię q̄ ē iuxta mare(ga/
lathię)alia ꝓuincia eſt
a q̄ galathę dictę ſunt
(aſię)minoris.ſ.in q̄ p̄
dicabat ioannes euan
geliſta.aſia vero ma/
ioꝛ media ꝑs oꝛbis(bi
thinię)alia ꝓuincia.et
omnes iſtę prouincię
ſunt grecoꝝ.In his ꝓ
uicijs diſperſi erāt(ſm
p̄ſcientiam dei patris)
Ly.ꝛ accipitur hic p̄/
ſcientia ꝓ p̄deſtinatio/
ne(in ſctificatiōem ſpi
ritus)Ly talis eīm ſci
ficatio appꝓpriatur ſpi
ritu ſcō(in obediētiaʒ)
id eſt per obedientiaʒ(ꝛ aſperſionem ſanguinis ieſu chriſti)qui fuit obe/
diens vſqꝫ ad moꝛtē.moꝛtē autem crucis. Phil.ij.. Ab hac aūt paſſione
habent efficatiā oīa ſacramenta noue legis q̄ ſunt inſtrumēta noſtrę ſci
ficationis(gratia vobis)in vita pn̄ti(ꝛ pax)in futura(multiplicetur)quia
tunc quietabit totus hominis appetitus(Bn̄dictus deus)Ly.quantū
ad totam trinitatē(ꝛ pater dn̄i nr̄i ieſu chriſti qui ſm magnā miſericoꝛ/
diam ſuā)Ly ꝛ nō ſm merita nrā(regenerauit nos)ſcʒ in ſacramēto bap
tiſmi ꝑ qđ efficimur filij dei adoptiui(in ſpem viuā).id eſt certā(ꝑ reſur/
rectionē ieſu chriſti ex moꝛtuis)ꝑ quam hēmus certitudinē futurę gloꝛi
ficationis.qꝛ cum eſſet homo paſſibilis ſicut ꝛ nos ad vitam īmoꝛtaleʒ
reſurrexit. Et quia filij adoptiui hn̄t ius in hereditatis ꝑticipatione.iō
ſubditur(in hereditatem)Gor.in futuro hn̄dam(incoꝛruptibilem)Ly nā
hereditas cęleſtis nunqꝫ deficit(ꝛ incōtaminatā)quia nihil īmunduʒ re/
cipit(ꝛ īmarceſſibilem)nā ſuū decorē nunqꝫ minuit(cōſeruatam in cęlis)
Bern.nō in pn̄ti dandam.ſed tꝑe p̄finito reddēdam.(in vobis).i.ꝑ illud
qđ in vobis eſt ꝑ grām ꝛ libeꝝ arbitriū ꝛ per bona merita veſtra(q̇ cu/
ſtodimini in virtute dei)nō veſtra Unde ps.cxxvi. Niſi dn̄s cuſtodierit
ciuitatē(per fidem)quę facit homines foꝛtes ad perſeuerandū (in ſaluteʒ)
Ly.conſequendam(paratam reuelari)ꝛ oſtendi et dari q̄ mō latet(in tē
poꝛe nouiſſimo)Ly.in finali iudicio Nam electi apparebunt gloꝛioſi in
anima ꝛ in coꝛpoꝛe(in quo)ſcʒ tꝑe nouiſſimo (exultabitis).ſ.ęternaliter.
(modicū nūc ſic opoꝛtet ꝯtriſtari)Ly.tꝑaliter(in varijs tēptatiōibꝫ)goꝛ.

obedientiam et aſperſioneʒ ſanguinis
ieſu chriſti.gratia vobis ꝛ pax multi/
plicetur Benedictus deus ꝛ pater do
mini noſtri ieſu chriſti qui ſcđm ſuam
mīam magnam regenerauit nos ī ſpeʒ
viuam per reſurrectionem ieſu chriſti
ex moꝛtuis in hereditatem incoꝛrupti
bilem ꝛ incōtaminatam ꝛ īmarceſſibi
lem conſeruatā in cęl.in vob q̇ in ꝟtu/
te dei cuſtodimini ꝑ fidē in ſalutē para
tā reuelari in tꝑe nouiſſimo ī q̄ exulta/
bitiſ.modicū nc̄ ſic oꝫ ꝯtriſtari ī varijs

tam interioribus q̄ꝫ exterioribus quo ad ipſarū multiplicitatem Unde Ps. xxxiij. multę tribulationes iuſtorū. et Actuū. xiiij. p̱ multas tribulationes oportet nos intrare in regnum cęlorum (vt probatio fidei veſtrę multo p̄cioſior ſit auro quod per ignē probatur) Ly. ſicut aurū in fornace piectum inde nō deterioratur. ſed purius ⁊ melius efficit̄. ſic. ⁊c̄ (inueniatur) Gor. id eſt cedat (in laudem) hoīm (et gloriam) angelorū (et honorē) dei (in reuelatione ieſu chriſti domini nrī). id eſt tp̱e iudicij. ī quo chriſtus manifeſtabit gloriam electorū.

temptationibus vt probatio fidei veſtrę multo precioſior ſit auro quod per ignem probatur. Inueniatur in laudē et gloriam et honorē in reuelatione ieſu chriſti

In feſto ſancti Mathię apl'i. Act. i.

Xurgens petrus in medio fratrū ſuorū dixit Erat aūt turba hominū ſimul fere centum viginti. Uiri fratres oportet implere ſcripturā quā p̄dixit ſpiritusſanctus per os dauid. de iuda qui fuit dux eorum qui comprehē derunt ieſum qui cōnumeratus erat in nobis. ⁊ ſortitutus eſt ſortem miniſterij huius. ⁊ hic quidē poſſedit agrum de mercede iniquitatis ⁊ ſuſpenſus crepuit medius. Et diffuſa ſunt oīa viſcera eius. et notum factū eſt omnibꝫ habitantibus hieruſalem. vt appellaret̄ ager ille lingua eorū acheldemach. hoc ē ager ſāguis Scriptū eſt eī libro pſal

Poſtilla

Xurgens petrus ī medio. ⁊c̄. Ante ī ī cium illius epiſtolę ſcribit ſanctus Lucas in eodē capi. dicēs q̄ poſtq̄ꝫ chriſtus ī die aſcenſionis videntibꝰ diſcipulis eleuatus ē ī cęlum Tunc oēs ſimł̄ reuerſi ſunt hieroſolymā a monte qui vocatur oliueti qui eſt iuxta hieroſolymā ſabbatiſ habens iter. Lyra. id eſt mille paſſus. q̄a nō licet iudęis in ſabbato vltra tale ſpaciū ambulare Et cū introiſſēt in cœnaculū aſcēdebant vbi manebāt petrus ⁊ ioannes ⁊ iacobus andreas philippus ⁊ thomas bartholomeus ⁊ matthęꝰ iacobus alphei. ſcꝫ filiꝰ. hoc dr̄ ad drām alterius iacobi qui fuit filius zebedei ⁊ ſymon zelotes ⁊ iudas iacobi. hoc dr̄ ad drām iudę proditoris Hi oēs erant perſeuerantes vnanimiter in orōe cū mulieribus. ly. deuotis q̄ erant ſecutę ieſū a galilea Et maria matre ieſu ⁊ fr̄ibꝰ eiꝰ. i. alijs de ꝯgnatiōe ieſu. q̄rū plures erāt ibi ⁊c̄. Tūc ſtatim ſeq̄t̄ p̄ſens ep̄l'a (In diebꝫ ill') Ly. i. tp̱e medio inter aſcenſionē dn̄i ⁊ pentheco/ſtes (Exurgens petrꝰ) tanq̄ꝫ p̄ncipalis (erat aūt turba hoīm ſimł̄ fere centū viginti (Uiri fr̄es oportet ipleri ſcripturā quā p̄dixit ſpūſſcūs p̱ os dauid) Cuiꝰ verbū nō p̄t eſſe falſum (de iuda q̄ fuit dux eorū qui ꝯp̄hēderūt ieſum q̄ ꝯnumeratus erat in nobis) Ly. i. vnꝰ de duodecim ap̄lis (⁊ ſortitus ē ſortē miniſterij huiꝰ) Ly. id eſt dignitatē apoſtolicam quam habu

it ꝑ christi electionē. ſicut dr̄ Joh. vi. Nōne duodecim vos elegi ⁊ vnꝰ ex vob̄ diabolꝰ ē. ſors enī aliqñ accipit̄ ꝑ pte ⁊ ſic accipit̄ hic. qꝛ ī ꝑtē aplorū vocatꝰ eſt (⁊ h̄ ꝗdē poſſedit agꝝ de mercede īiq̄tatis) Ly. i. poſſideri fecit ab alijs. qꝛ. xxx. denarios q̄bꝫ iniq̄ chriſtū vēdiderat ī tēplū ꝓiecit. ex q̄bꝫ pncipes ſacerdotū emerūt agꝝ ꝓ ſepultura peregrinoꝝ. vt habet̄ Mat xxvij. ⁊ etiā aliq̄ volūt ꝙ iudas fuit ibi ſepultꝰ. et ſic poſſedit agrū illū (⁊ ſuſpēſꝰ crepuit medius Et diffuſa ſūt omnia viſcera eius Ly. vt pena re ſponderet culpe. Juſtū enim erat vt viſcera q̄ tantā ꝓditionem conceperāt enormiter de ventre caderent (et notum factum eſt). ſcꝫ enorme factū iude (oībus habitātibus hieruſalem ita vt appellaretur ager ille) ſcꝫ ēptus de precio ſanguinis chriſti (līgua eorū id ē pncipū ſacerdotū qui emerunt agrum illū (acheldemach) h̄ eſt ager ſanguis. Scriptū eſt enī in libro pſalmoꝝ. fiat cōmoratio) id ē habitatio (eoꝝ deſerta ⁊ nō ſit q̄ īhabitet ī ea) Hoc ſcribit̄ ī pſ̄. lxviij. In q̄ ꝓdixit dauid penā ſacerdotū chriſti mortem ꝓcurātiū. In penā enī mortis xpi tēplū ⁊ ciuitas hierl̄m fuerūt cōbuſta ꝑ romanos ⁊ ſacerdotes ꝑtim īterfcti ⁊ ꝑtim captiui (⁊ epiſcopatū eiꝰ accipiat alter) Hoc habet̄ pſ̄ cviij. In q̄ dauid ꝓdixit penā iude ꝓditoris q̄ chriſtum vendidit pncipibꝫ ſacerdotū. Iſto enī iuda ꝑ ſuſpēſiōem mortuo mathias ſucceſſit ei ī aplatu. Aplatꝰ l' ēpatꝰ dicit̄. vñ iam ēpi ſucceſſores ſūt aploꝝ vt dicitur in decretis: Et hoc eſt quod dicitur hic. ⁊ ēpatum eius accipiat alter ſcꝫ ſanctus Matthias (oportet ḡ) ad reinte grandū numeꝝ apoſtolorū (ex his viris qui nobiſcū ſunt congregati in omni tempore. q̄ intrauit et exiuit inter nos dominus ieſus) Ly. ſcꝫ qui ꝑ experiētiam nouerūt conuerſationem eius ieſu chriſti (incipiens a baptiſmate ioannis vſque in diem qua aſſumptus eſt a nobis) Lyra. non enim legitur ieſum docuiſſe publice. et miracula feciſſe. niſi poſt quam baptiſatus fuit a ioanne (teſtem reſurectionis eius nobiſcum fieri vnum ex iſtis. et ſtatuerūt duos) Ly. tanq̄ magis notabiles (ioſeph q̄ vocatꝰ ē barſabas q̄ cognominatꝰ eſt iuſtus. ⁊ matthiā) Ly licet enī iſtos duos elegiſſent vt notabiliores alijs. tñ ignorabant quis eoꝝ eſſet dignior ad apoſtolatū. ꝓpterea ſuꝑ hoc implorauerūt diuinū iudicium (⁊ orātes dixerūt. Tu domine qui noſti corda omniū oſtēde quem elegeris ex his duobꝰ. vnum accipere locum miniſterij huius ⁊ apoſtolatus de q̄ preuaricatus eſt iudas vt abiret in locum ſuum ⁊ dederunt ſortes eis) Beda ſuꝑ actus apoſtolorum

morꝝ. fiat cōmoratio eoꝝ deſerta. ⁊ nō ſit q̄ inhabitet in ea. ⁊ epiſcopatū eius accipiat alter. oportꝫ ergo ex his viris qui nobiſcum ſūt cōgregati ī ōni tēpore quo ītrauit ⁊ exiuit inter nos dñs ieſꝰ incipiēs a baptiſmate ioānis vſq̄ ī diē qua aſſumptus eſt a nobis teſtem reſurrectionis eius nobiſcum fieri vnum ex iſtis ⁊ ſtatuerūt duos ioſeph q̄ vocatur barſabas q̄ cognominatꝰ eſt iuſtus: ⁊ matthiā ⁊ orantes dixerūt. tu domine qui corda noſti omnium. oſtende quem

Mathias ante pentecoſtes ordinādus ſorte querit͛. quia nōdum pleni/tudo ſpūſſancti in eccleſia effuſa eſt. Septē autem diaconi poſtea nō ſorte. ſed electiōe apoſtoloꝝ ſūt ordinati ꝓpter hoc ꝓhibet͛ rationabiliter talis electio. extra de ſorti. ca. vlti. nō tamen peccauerunt apoſtoli eligēdo matthiā per ſortē qꝛ nōdū erat prohibituꝫ. Et qꝛ hoc fecerūt familiari cōſilio ſpūſſācti ꝙ nō ē retrahēdū ad ꝯſequētiā (⁊ cecidit ſors ſuꝑ mathiam) Ly. iſte ioſeph fuit cognatus chriſti. et tamē ſibi prepoſuit mathiam per hoc oſtendens ꝙ ad officia eccleſiaſtica non ſunt homīes ex conſanguinitate promouendi (⁊ annumeratus eſt cum vndecim apoſtolis.

elegeris ex his duobus vnuꝫ accipere locum miniſterij huiꝰ et apoſtolatus di quo preuaricatus eſt iudas vt abiret in locum ſuum et dederunt ſortes eis. ⁊ cecidit ſors ſuper mathiam. et annumeratus eſt cum vndecim apoſtolis.

¶ In feſto annuntiationis Marię virginis. Eſa. xi.

Gredietur virga de radice ieſſe et flos de radice eiꝰ aſcendet et reqeſcet ſuꝑ eum ſpūs domini

¶ Poſtilla

Gredietur virga de radi. ⁊c. Sciendum ꝙ iſta prophetia exponitur ad litterā de chriſto a doctoribꝰ catholicis. iu dei tamē adhuc expectant futurū quod nos chriſtiani dicimꝰ eſſe impletū in chriſto ieſu. Et ſcd̄m hoc dicit͛ hic (hec dt̄ dominus. Egrediet͛ virga de radice ieſſe) Ly. id ē ꝟgo maria quę dicitur virga gracilis paupertate ⁊ humilitate. flexibilis pietate (⁊ flos de radice eiꝰ aſcendet) id eſt chriſtus q̇ dicit͛ flos ratione pueritatis. q̇niam nullum peccatum actule ſeu originale habuit ī eo locum. i Petri. ij. qui peccatum nō fecit nec inuentꝰ eſt dolus ī ore eiꝰ. Et quia protulit fructum noſtrę ſalutis. Et dicit͛ aſcendit de radice ieſſe. quia patr̄ dauid vocatus fuit iſai. ⁊ ieſſe. Chriſtus autem deſcendit de dauid (⁊ requieſcet ſuper eum ſpiritus domini) Ly. quia in baptiſmo eiꝰ apparuit ſpiritusſanctꝰ ī ſpecie columbę ſuper eum. Matth. iij. Ad deſignādum plenitudinē omnis gratię in eo (ſpiritꝰ ſapiētię) Lyra id eſt doctor ſapientię. vel ſpiritus qui eſt ſapiētia (et intellectus ſpiritus cōſilij. ⁊ fortitudinis. ſpiritus ſciētię ⁊ pietatis. ⁊ replebit eum ſpiritus timoris domini) Lyra iſta omnia dona perfectiſſime fuerūt in anima chriſti quę fuit perfectiſſima in omnibus donis ⁊ chariſmatibꝰ ſpiritusſancti (non ſcd̄m viſionem oculorū) corporaliū (iudicabit) quia chriſtus per ſcientiam ſuam cognoſcit omnia quę ſunt fuerūt vl͛ erūt quātūcūqꝫ ſunt occulta. quia homo videt ea quę patent. deus aūt intuet͛ cor (neqꝫ ſcd̄m auditum aurium arguet) Lyra. id ē non indigebit edoceri de veritate ab aliquo. quia ꝑ ſeipm̄ cognoſcit. Vn̄ Joh. ij. Opꝰ ei nō erat vt q̇s teſtimoniū ꝑhiberet de hoīe. Ipſe enī ſciebat quid eſſet in homine (ſed iudicabit in iuſticia pauperes) ſcilicet

euangelicos iudicans eos diuitijs celestibus dignos. Unde Matth. v
Beati pauperes spū quoniam ipsoꝝ est regnū celoꝝ (ꝛ arguet in equita/
te pro mansuetis terre) Ly. qđ fuit impletū qñ phariseos arguit ꝓ apl'is
quos notabant false de trāsgressione sabbati. s. qñ reuellebāt spicas ma
nibus in die sabbati (et percutiet terram) id est homies terrenos (virga o
ris sui) id est doctrina sua arguendo eoꝝ pctā (et spū labioꝝ suoꝝ interfi/
ciet impiū) Ly. id est antichristū. ẜm qđ dicitur. ij. Ad Thessal'. ij. Et
tūc reuelabitur ille ini
quus quē dñs iesus i
terficiet spū oris sui. ꝛ
dstruet illustratōez ad
uentus sui (ꝛ erit iusti
cia cingulū lumboruz
eius. ꝛ fides cinctoriū
renū eius) Ly id est iu
sti ꝛ fideles adherebūt
sibi. sicut cingulū ꝛ lū
bare adherēt hōi. ꝛ h
ptz impletū in apl'is.
alijs qꝫ discipulis ꝛ fi/
delibus sibi ꝑ fidem ꝛ
charitatem adherenti
bus ¶ Postilla.
In diebus illis.
Locutus est ꝛc.
Ista scriptura Esaie.
ꝓphete loquitur de do
mino nrō iesu christo.
vnde dicitur (In dieb
illis) scz qñ Esaias ꝓ/
phetauit. (Locutus ē
dominus). ꝑ Esaiam
prophetam (ad achas)
qui fuit idolatra pessi
mus. ꝛ regnauit xvi. ā
nis in hierl'm Cui Esaias ꝓpheta ꝓdixit liberationē ppl'i ꝛ potentiā du
orum regum. scz regis syrie et regis samarie. ꝑ quam liberationē figura/
batur vera liberatio generis humani de ptāte hostis antiqui Uerumta
men qꝛ achas credere noluit. tunc dixit Esaias (pete tibi signū) Ly. libe/
ratōis tue et ppl'i tui ab hostibus (a dño deo tuo) Ly. ꝛ nō ab idolis. q̄ tu
colis (in ꝓfundū inferni). s. vt aliqs reducat ab inferis ꝛ ānunciet tibi si/
cut factū fuit in trāsfiguratione dñi qñ venit moyses ab inferis. ꝛ appa/
ruit cū helya qui adhuc est in paradyso (siue in excelsum supra) ac si dicat.
si vis hrē signū de celo sicut habuit ezechias rex qñ sol decē lineis regres/
sus ē. ꝛ tpe iosue. qñ sol ꝛ luna steterunt in bello gabaon (et dixit achas.
nō petā) Siqdē achas signū petere rēnuit. ne in signo glificaret dñs. ꝛ vi

spiritus sapientie et intellectus. spiri/
tus ꝯsilij ꝛ fortitudinis. spiritus scie/
tie ꝛ pietatis. ꝛ replebit eum spirit⁹ ti/
moris domini nō scđm visionē oculo
rum iudicabit. neqꝫ scđm auditum au
rium arguet. sꝫ iudicabit ī iusticia pau
peres. et arguet in equitate pro māsue
tis terre. et percutiet terram virga oris
sui. et spiritu labiorum suorum interfi
ciet impium Et erit iusticia cingulum
lumborum eius. ꝛ fides cinctorium re
num eius

¶ Item de eodem festo scđm seculares
Esaie. septimo.

In diebus illis Locutus est do/
minus ad achas dicens. pete ti/
bi signū a domino deo tuo in profūduz
inferni. siue in excelsum supra Et dixit
achas Non petam ꝛ non tēptabo do/
minum Et dixit. audite ergo dom⁹ da

lipenderētur idola quę colebat. ꝛ ideo dixit Nō petam. vt excuſationē hē
ret nō petendi ſubiūxit(ꝛ nō tēptabo dn̄m) acſi diceret. ſi peterē ſignū tē/
tarem deū. ꝛ facerē ꝯtra legeꝫ q̄ dicit Nō tēptabis dn̄m deū tuū. Sꝫ ex q̊
iuſſus fuit petere debuiſſet Tamē alia trāſlatio hꝫ Nō petā ꝛ nō exalta
bo dn̄m. q. diceret Nolo dato ſigno exalteꝛ deus. ꝓpter qđ Eſaias ꝓphe/
ta intulit dicens(Audite ergo dom⁹ dauid)quaſi diceret Rex nō vult au

uid. Nunquid par eſt vobis moleſtos
eſſe hōib⁹: quia moleſti eſtis ꝛ đo meo
Propter hoc dabit dominus iṗe vobꝫ
ſignū. Ecce virgo cōcipiet ꝛ pariet fili
um. ꝛ vocabitur nomē eius emanuel.
Butirum ꝛ mel comedet. vt ſciat rep//
bare malum et eligere bonum.

In feſto apoſtolorum Philippi ꝛ Jacobi — Sapien. v.

Tabunt iuſti in magna cōſtan//
tia aduerſus eos qui ſe anguſti//
auerunt. et qui abſtulerūt labo
res eorū videntes turbabūtur timore
horribili. ꝛ mirabuntur in ſubitatiōe
inſperatę ſalutis. dicentes intra ſe. pe//
nitentiam agentes. ꝛ prę anguſtia ſpi//

dire. audiatis vos do
mus dauid(Nūqd pa
rū vobis eſt moleſtos
eſſe hōibus:)id eſt pro
phetis. quos ſępe mo/
leſtabant deridēdo. af
fligendo. ꝛ occidendo.
vt patꝫ. iiij Regꝫ. ꝛ. ij.
li. Paralipome. in plu
ribus locis.(qꝛ mole/
ſti eſtis ꝛ deo meo) ſcꝫ
ſignū ab eo oblatum.
rēnuendo ne nomē ei⁹
glorificeꝛ.(ꝓpter hoc).
ſcꝫ ad declarationē no
minis ſui principaliꝛ.
(dabit dn̄s ipſe vobis
ſignū)ſcꝫ liberationis
veſtrę. q̄uis ſitis ing̃/
ti. qꝛ deus multa bona
facit inuitis ꝛ ingratꝫ
vt dꝛ Mat. v. Pater
veſter cęleſtis ſolē ſuū
oriri facit ſuper bonoſ
ꝛ malos ꝛc̄.(Ecce vir
go cōcipiet ꝛ pariet filium) Ly. beata virgo Maria a prophetis denun
ciata. quę concepit ꝛ peperit manens virgo(ꝛ vocabitur nomē ei⁹ ema/
nuel)quod eſt interp̄tatuꝫ nobiſcuꝫ deus(Butirum ꝛ mel comedet) Ly
ra. hoc dicitur ad denotandum veram eius humanitatē. quia talibus nu
tritur homo maxime in puericia(vt ſciat reprobare malum ꝛ eligere bo/
nū. nam ipſius chriſti infantia nō minuit eius ſapientiam Nec plus ſci
uit adultus quam paruulus

Poſtilla

Tabunt iuſti) Lyra. tempore iudicij(in magna cōſtantia)quia ꝑ
fecte iudicabunt(aduerſus eos qui ſe anguſtiauerunt) Lyra inferē
do nocumentum eis in perſonis(et qui abſtulerunt labores eoruꝫ)eis no
cendo in rebus temporalibus.(Videntes autem turbabuntur tīore hor
ribili. et mirabuntur in ſubitatione inſperatę ſalutis dicentes) Lyra.
Quia videbunt iuſtos glorioſos in corpore et anima. quod non credide
rant futurum.(et prę anguſtia ſpiritus gementes

intra ſe penitentiam agentes)ſed ſine fructu Tum quia ſunt extra ſtatuꝫ meriti et demeriti Tum quia non dolent propter offenſam dei ſed propter pœnas inferni(Hi ſũt quos aliquando habuimus in deriſum)ſcilicet in preſenti vita(et in ſimilitudinem improperij)Lyra(quia improperantes aliquibus ponebant chriſtianos in exemplum dicentes.ita miſer fias ſicut talis chriſtianus vel iuſtus(Nos inſenſati)Lyra. per ignorãtiam futurorum bonorum(vitam illorum eſtimabamus inſaniam)eo ꝙ contemnebant temporalem fœlicitatem et proſperitatem (et finẽ illoruꝫ ſine honore)q̇a moriebantur in cõtẽp tu preſentis vitę(quomodo computati ſunt inter filios dei)id ẽ int̃ angelos(et inter ſctõs ſors illorum eſt)ad q̊rum conſortium tunc erunt aſſumendi cum corpore et anima.

ritus gementes. Hi ſunt quos aliquã do habuimus in deriſum ⁊ in ſimilitu dinẽ ĩproperij. Nos inſenſati vitã illo rũ eſtiabamus ĩſaniã. ⁊ finẽ illoꝝ ſine honore. Ecce quõ ꝯputati ſunt int̃ fili os dei ⁊ ĩter ſãctos ſors illorum eſt.

¶ In feſto inuentionis ſanctę crucis. Ad Galathas. v.

Confido de vobis in dño ꝙ nihil aliud ſapiatis Qui aũt conturbat vos portabit iudicium quicũqꝫ ẽ ille Ego ãt frẽs. ſi circũciſionẽ adhuc p̃dico q̇d adhuc pſecutioneꝫ patior Ergo euacuatũ eſt ſcãdalũ crucis vtinã ⁊ abſcindant̃ qui vos cõturbãt. Quicũqꝫ eñ volũt placere ĩ carne hi cogunt vos circumcidi. tantuꝫ vt

¶ Poſtilla

Confido de vobis ⁊c̃. Galathę. ſunt greci ⁊ iſti ſeducti erãt a via veritatis per falſos apoſtolos qui prędicabant ſimul circũciſionem cum euangelio eſſe neceſſariam ad ſalutem. Et illos apoſtolus paulus in pręſẽti epiſtola r̃uocat ad viam veritatis dicens (Fratres. Confido de vobis)Lyra ꝙ ad monitionem meam vos corrigatis (in domino)id eſt per adiutorium dei(ꝙ nihil aliud ſapiatis)niſi veritatem euangelij quam predicaui vobis (qui autẽ conturbat vos)Lyra. aſſerendo ꝙ ſine circumciſione ſaluari non poterit; (portabit iudicium)Gor. i. ſuſtinebit cõdemnationem(quicũqꝫ eſt ille). i. quãtuſcũqꝫ ſit (ego autem frẽs ſi circumciſionẽ adhuc predico)Ly. dicendo ꝙ neceſſaria ſit ad ſalutem(q̇d adhuc pſecutionẽ patior)ſcꝫ a iudęis q̃ſi diceret. nõ paterer ſi ita eſſꝫ. quia pro nulla re pſequũt̃ me iudęi niſi hac de cauſa (ergo euacuatum eſt ſcandalum crucis). i. ſcãdalũ quo iudęi in mea predicatiõe ſcãdaliſabantur quia iudęi nõ ſcandaliſabãt̃ de paulo p̃dicante ieſum nazarenũ crucifixum fuiſſe. ſed quia predicabat eum verꝫ chriſtũ eſſe ⁊ circũciſionem euacuaſſe (vtinam abſcindant̃)Ly. id eſt totaliter a vobis ſeperarentur(qui vos cõturbant)dicentes ꝙ circũciſio ſit vobis neceſſaria ad ſalutem(Quicumqꝫ eñ volunt placere)ſcꝫ iudęis(ĩ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

carne)id eſt legalibus obſeruantijs(hi cogunt vos circumcidi)Lyra.id eſt ad hoc vos inducit(tantum)ſu ꝑple hoc faciunt(vt crucis chriſti perſe/cutionem)Gorra id eſt perſecutionē que pro predicatione crucis chriſti infertur(non patiantur).ſ.a iudeis qui perſequebantur predicatores crucis (neqꝫ eñ q̇ circūcidūť)Ly.ſcilicet falſi apoſtoli(legem cuſtodiunt)quia ī multis tranſgrediebantur(ſed volunt vos circumcidi vt in carne veſtra gliēť).ſ.apud iudeos de vrā circūciſiōe iactando ſe ꝙ multos ꝓſelitos legẽ fecerūt

crucis xp̄i ꝑſecutionē nō patiātur neqꝫ eñ qui circumcidunť legem cuſtodiūt Sed volūt vos circumcidi vt in car/ne vrā gloriēť. Mihi autem abſit glīari niſi ī cruce dn̄i nrī ieſu chriſti ꝑ quē mihi mūdꝰ crucifixus ē ⁊ ego mūdo

In feſto ſancti Joannis baptiſte. Eſaie.xlix.

Udite inſule et attendite po/puli delonge dominꝰ ab vtero vocauit me. de ventre matris mee. recordatus nominis mei. Et po/ſuit os meum quaſi gladium acutum. ī vmbra manus ſue ꝓtexit me et poſuit me ſicut ſagittam electam in pharetra ſua abſcondit me et dixit mihi. ſeruus meus es tu iſrael. q̇a in te glorificabor

(Mihi āt abſit gloriari niſi in cru/ce domī noſtri ieſu xp̄i Lyra id eſt in fide ⁊ p̄dicatione chriſti cruci/fixi(per quem)ſcꝫ chri/ſtum crucifixum (mi/hi mundus crucifixus eſt) Lyra. id eſt concu/piſcentia mūdi ē mor/tua nullā virtutem ha/bens in me (et ego mū/do)quia amplꝰ nihil mundanum quero.

Poſtilla.

Udite inſule et at/ten.⁊c. Ante inici/um illius ꝓphecie ha/betur. ꝙ cum educeret dominus filios iſrael de egypto. Aquam de petra produxit eis ī de/ſerto et ſcidit petraꝫ ⁊ fluxeruut aque. Non ē pax impijs dicit domi/nus. Tunc ſtatim ſequitur preſens lectio que p̄icipaliter exponitur de chriſto(hec dicit dominus. Audite inſule)Gloſa ordinaria.ſub inſulaꝝ noīe alloq̇tur dn̄s deꝰ in ꝑſona filij eccleſias de gētibꝰ collectas(⁊ atten/dite populi delōge).i.ab extremis terre(dn̄s ab vtero vocauit me ⁊ de vē/tre mrīs mee recordatꝰ eſt noīs mei)Ly hec dicūť in ꝑſona xp̄i hoīs de q̊ ad hnc exiſtente in vtero mrīs dixit dn̄s ꝑ angelū ſuū ad Joſeh. Mat. .i.Uocabis nomē eiꝰ ieſuꝫ Ipſe eñ ſaluū faciet ꝑplm ſuū a pctīs eoꝝ(⁊ poſuit os meū quaſi gladiū acutum)Lyra.in quo notatur efficatia v̇bi xp̄i ad extirpādū vicia(ī vmbra manus ſue).i.ptātis ſue(ꝓtexit me)nō eī fuit captꝰ a iudeis niſi qn̄ voluit ⁊ ſe ſpōte obtulit vt pꝫ Joā.xviij.Dixi vobis q̇r ego ſum.ſi ergo me queritis.ſinite hos abire(⁊ poſuit me ſicut ſagittā electā)ī hebreo hētur clarā.i.limatā ꝑ hoc ītelligiť puritas ⁊ cla/ritas doctrine xp̄i in pharetra ſua).i.ī ſua ꝓuidentia(abſcōdit me).i.vſqꝫ ad tēpꝰ reuelatiōis mee(⁊ dixit mihi ſeruꝰ meus es tu)rōe humanitatis

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

ī qua accepit formã ſerui. vt patet Phil'.ij. Semetipm exinaniuit formam ſerui accipiens (iſrl')ſic nomiatur chriſtus. qđ de pplo iſrl' natus. (quia in te gloriabor)ꝑ miracula diuinę poteſtatis ⁊ excellentię dmõſtratiua(⁊ nunc dicit dñs formans me ex vtero ſeruũ ſibi) Ly. quia ab inſtanti in incarnatione fuit diuinit' corpus chriſti formatũ ⁊ aiatum. ⁊ ſic ex tunc perfectus fuit chriſtus oĩbus ſcientijs ⁊ chariſmatibus(dedi te ĩ lucem gentiũ) Ly. ⁊ hoc ꝑ ſuſceptionẽ luminis fidei(vt ſis ſal' mea). i. a me miſſa ⁊ data. (vſqꝫ ad extremũ terrę) Ly. ⁊ h' mõ dixit chriſt' apl'is Act. i. Eritis mihi teſtes in hierl'm. ⁊ in oĩ iudea ⁊ ſamaria. ⁊ vſqꝫ ad vltimuz terrę (reges videbunt) Ly. mirabilia in virtute noĩs chriſti fienda ꝑ apl'os et eoꝝ ſucceſſores(⁊ cõſurgẽt pricipes) ad ſtatuz fidei chriſtianę. qđ maxime patuit tpe cõſtantini. (et adorabũt dominũ deũ tuũ ⁊ ſãctũ iſrl')ſcꝫ deuz prẽm (q̃ elegit te) Ly. ſ. chriſtum hoĩem ad op' redemptionis humanę.

Et ego dixi. inuacuũ laboraui ſine cauſa ⁊ vane fortitudinẽ meam cõſumpſi. ergo iudiciũ meũ cũ dño. ⁊ opus meũ cũ deo meo: ⁊ nũc dt dñs formans me ex vtero ſeruũ ſibi Ecce dedi te in lucez gentiũ vt ſis ſalus mea. vſqꝫ ad extremũ terrę Reges videbũt. et cõſurgent principes ⁊ adorabunt dñm deũ tuuz ⁊ ſcm̃ iſrl' qui elegit te

¶ In feſto beatoꝝ Petri et Pauli apoſtolorum Actuũ. xij.

Miſit herodes rex manus vt affligeret quoſdã de eccleſia. Occidit autem iacobum fratrem ioãnis gladio. videns autem quia placeret iudęis appoſuit appręhendere ⁊ petꝝ. Erãt aũt dies azimoꝝ. Quẽ cũ apphendiſſet miſit in carcerẽ: tradenſqꝫ eũ quatuor quaternionibus militum ad ſtodiendum volens poſt paſcha producere eum populo. Et petrus qui-

¶ Poſtilla

Miſit herodes ⁊c̃

Ante inicium illius lcõnis ſcri. ſcũs lu. q' ſcũs paulus et ſcũs barnabas p̃dicauerũt in antiochia ꝑ integrũ annũ ⁊ docuerunt mlt'az turbam. ita vt cognominarentur primũ antiochię diſcipuli chriſtiani) Lyra ante eĩn credẽtes in chriſtũ vocabant' tm̃ diſcipuli. ſꝫ tũc cepeꝛt noĩari xp̃iani a xp̃o. In his autem dieb' ſupueneꝛt ab hieroſolymis ꝓphę ãtiochiã et ſurgẽs vn' ex eis noĩe agab' ſ'cabat ꝑ ſpm̃ ſcm̃ famẽ magnã futurã in vniuerſo orbe t'raꝝ. Quę fcã eſt ſub claudio cęſare Diſcipl'i ãt, put q̃ſqꝫ hẽbat ꝓpoſuerunt ſinguli in miniſteriũ eoꝝ mittere habitantibus in iudęa fribus Ly. Fuerãt eĩ bõis tpalib' ſpoliati in ꝑſecutiõe quę mota fuit in morte ſtephani. ꝓpt' qđ indigebãt ab alijs credẽtib' auxiliari. maxĩe tpe famis. Qđ et feceꝛt mittẽtes ad ſeniores. ſ. curã multitudĩs hñtes ꝑ man' barnabę et Pauli. Tunc ſtatim ſequitur pręſens lectio(In diebus illis mĩ

ſit herodes rex(Pro intellectu lr̄e ſciendum φ tres fuerūt herodes in iu/
dea. de quibus ſcriptura facit mentionem. Primus fuit herodes aſcolo/
nita. ⁊ iſte fuit rex iudeę inſtitutus a rhomanis. cuius pater fuit idume
us Et tp̄e iſtius herodis natus eſt chriſtus. ⁊ iſte herodes occidit pueros
innocentes. vt habetur Mat. ij. Secundus vocatus fuit herodes anti/
pas Et iſte decollauit ioannē baptiſtā. Tercius vocatus fuit agrippa.
et licet iſte ī principio
fuit paup̱. tm̄ poſtea
fauentibus ſibi duobꝫ
imperatoribꝫ rhoma/
nis ſcȝ gayo ⁊ claudio
fuit eleuatus ad reg/
nū Et iſte de rhoma
veniens in iudęaȝ ho/
norifice valde fuit re/
ceptus a iudęis. ꝓpter
qđ in fauorē eoꝝ occi/
dit iacobū frēm ioan/
nis. ⁊ incarcerauit pe/
trū Vn̄ꝰ Aſcolonita
necat pueros. antipa
ioannem. Agrippa ia
cobum. claudens ī car
cere petꝝ Et hoc ē qđ
dicitur in principio le
ctionis(In diebus illꝪ
Miſit Herodes rex
manus). i. ptātē ſuaȝ
(vt affligeret quoſdaȝ
de eccl̄a) ſupple creden
tium. (occidit aūt iaco
bū frēm ioannis gladio) Nō ſolū chriſtianos afflixit. ſȝ etiā occidit(vidēſ
aūt q̄ placeret iudęis) ſcȝ occiſio iacobi(appoſuit app̄hendere et petruȝ)
Glo. or. q̄ plus placeret iudęis ſi principes occiderenꝫ. (erant aūt dies a/
zimorum) Ly. quando app̄hendit petrum. et hoc additur ad ſignificādū
cām quare nō ſtatim occidit petrū. ſicut fecerat de iacobo. volebat eīm ex
pectare tranſitū ſolēnitatis paſchalis. in qua iudęi ſeptem diebus veſcū
tur panibꝫ azimis. ⁊ etiā q̄ nō licebat in paſcha quenꝙ̄ occidere (quē cuȝ
app̄hendiſſet miſit in carcerē) ly. ne poſſit effugere(tradēſeū quatuor qua
ternioībꝰ militū ad cuſtodiēdū) dr̄ āt q̄ternio q̇ hȝ q̄tuor milites ſub ſe ſi
cut cēturio q̇ hēt centū(volēs pꝰ paſcha ꝓducere eū pplo). i. exponere mor
ti ꝓ volūtate ppl'i(⁊ petrꝰ quidē ſeruabaꝫ in carcere. Orō aūt fiebat ſine
intermiſſione ab eccl̄a ad deū ꝓ eo) Ly. vt chriſtꝰ adhuc in vita ſeruaret
ſuū vicariū(cū aūt ꝓducturus eū eſſet herodes) ſcȝ de carcere vt occidereꝫ.
in ipſa nocte) īmediate p̄cedēte(erat petrꝰ dormiēs inter duos milites. vin
ctus cathęnis duabus ⁊ cuſtodes aū oſtiū cuſtodiebāt carcerem) Ly. pe

dē ſeruabatur in carcere. orō āt fiebat
ſine intermiſſione ab eccl̄a ad deū ꝓ eo
Cū aūt ꝓducturus euȝ eſſet herodes.
in ipſa nocte erat petrus dormiēs in/
ter duos milites vinctus cathęnis du
abus. et cuſtodes aū hoſtium cuſtodie
bant carcerem Et ecce angelus domi/
ni aſtitit ⁊ lumē refulſit in habitaculo:
p̱cuſſoqꝫ latere petri excitauit eum di/
cens Surge velociter. et ceciderūt ca
thęnę de manibꝫ eiꝰ Dixit āt angelꝰ ad
eum. p̄cingere ⁊ calcia te caligas tuas
et fecit ſic. ⁊ dixit ei Circūda tibi veſti/
mentum tuū ⁊ ſeq̄re me: et exiēs ſeq̄ba
tur eū. ⁊ neſciebat quia verꝝ eſt qđ fie/
bat p̱ angelū Exiſtimabat aūt ſe viſuȝ
videre. Trāſeūtes aūt primā ⁊ ſecun/
dam cuſtodiā venerunt ad portam fer/

erus ita cuſtoditus fuit ꝙ nō patebat ei euaſio via humana. Sed qꝛ deficiente hūano ſubſidio ſolet adeſſe diuinū. iō ſubditur (et ecce angel⁹ domini aſtitit) ad petri liberatōem (ꝛ lumen refulſit in habitaculo carceris) ſcȝ ad eius ꝯſolationē (percuſſoqꝫ latere petri excitauit euȝ dicēs Surge velociter. ꝛ ceciderūt cathenę de manib⁹ eius. dixit aūt angel⁹ ad eū p̄cingere) Ly. vt ſis aptus ad ambulandū Reſoluerat eñ petrus cingulū ſuū vt veſtis poſſet pedes coop̲ire ꝯtra frigidita tem carceris. (ꝛ calcia te caligas tuas) Lyra eſt aūt caliga gen⁹ calciamenti nō hñs corium ſup̲ pedes. (ꝛ fecit ſic. ꝛ dixit illi. Circunda tibi veſtimentū tuum ꝛ ſeq̄re me. et exiens ſequebaẗ eū. et neſciebat qꝛ verū eſt qđ fiebat p̲ angeluȝ ęſtiabat aūt ſe viſū videre) Ly. fortitudo eñ carceris et diligens cuſtodia fecerāt ſibi imaginationē de euadēdi impotentia. ꝓpter qđ reȝ geſtā ſomniuȝ ęſtimabat (trāſeuntes aūt p̄maȝ) Glo. or. Primū q̄ternionē cum ſuis (ꝛ ſecundā cuſtodiam). id

ream quę ducit ad ciuitatē quę vltro aperta eſt eis. ꝛ exeuntes ꝓceſſerunt vicum vnū Et cōtinuo diſceſſit ab eo āgelus. ꝛ petrus ad ſe reuerſus dixit. nc̄ ſcio vere. qꝛ miſit dñs angelū ſuū. ꝛ eripuit me de manu herodis. ꝛ de om̄i expectatione plębis iudęoꝝ

In feſto viſitationis virginis Marię. Canticoꝝ. ij.

Ecce iſte venit ſaliens in montibus. tranſiliens colles. Similꝭ eſt dilectus me⁹ capreę. hinnuloqꝫ ceruoꝝ. En ipſe ſtat poſt parietem noſtꝝ. reſpiciens per feneſtras. proſpiciens p̲ cancellos En dilectus meus loquitur mihi. Surge propera amica mea. columba mea. formoſa mea. ꝛ veni Jam

eſt ſecundum quaternionē cum ſuis Qui omnes erāt opp̄ſſi ſomno. (venerunt ad portam ferream) Lyra. erat exterior porta carceris. (quę ducit ad ciuitatem quę vltro aperta eſt eis) virtute diuina vel angelica. (ꝛ exeūtes proceſſerunt vicū vnum) ad maiorem petri aſſecurationem (ꝛ cōtinuo diſceſſit ab eo angelus) ſubito diſparendo (petrus ad ſe reuerſus dixit. nūc ſcio vere quia miſit dominus angelū ſuum ꝛ eripuit me de manu herodis ꝛ de omni expectatione plębis iudęorum). Lyra. tūc eñ p̲cepit quod nō erat ſomnium. ſed res geſta

Poſtilla

Ecce iſte veniens ſaliens ꝛc̄. Ante inicium illius lectionis habeẗ i eodem capitulo. Leua eius ſub capite mea. ꝛ dextera illius amplexabitur Tunc ſequitur pręſens epiſtol⁹ (Ecce iſte venit ſaliens in montibus trāſiliens colles) Glo. de ſinu patris in vteꝝ virginis. de vtero virginis in p̄ſepium. de p̄ſepio in mūdum. de mundo in patibulum. de patibulo in ſepulcrū. de ſepulcro ecōuerſo in mundum. ꝛ de mundo ad patris dexterā (ſimilis eſt dilectus meus caprę) propter viſum acutum. quia tantum acumē hȝ in vidēdo. ꝙ a remotis vidit venatorē veniē

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tem. ꝛ loca alta aſcendit. ꝛ a venatore nō videtur. ſed venatorē videt Sic ſpūaliter deus cūcta videt. vt Hebre. iiij. Omnia nuda ſunt ꝛ apta ocul eius (hinnulo ceruoꝝ) id eſt fœtui cerui. vel capreę ꝓpter velocitatem. Hinnulus em̄ ſe cornubus nō poteſt defendere. ꝛ ideo fugit inſequentes q̄diu poteſt (En ipſe ſtat poſt parietem noſtrū) id eſt carnē aſſumēdo. diuinitas em̄ latet in humanitate (reſpiciēs per feneſtraꝫ) id eſt per apoſtolos illuminātes eccīam. ſicut per feneſtrā radius ſolis illuminat domuꝫ. ſic chriſtus per apoſtolos eccleſiā illuminauit (proſpiciens) id eſt de lōge aſpiciens (per cancellos) id eſt per p̄iarchas eccleſiam illuminando Sicut per foramen magnū tranſit magnuꝫ lumen. et per paruū foramen paruum lumē tranſit Sic ꝑ apl'os ſicut per feneſtras magnas magnū lumen ī eccīa luxit. per priarchas patrum de lumine tranſit. ſicut per ꝑua foramina quę cancelli dicūtur Sunt em̄ cancelli parua foramina in feneſtra virgulata ꝑ virgas cācellatas ꝑ q̄s modicū de lumīe

Iam enim hyems tranſijt. imber abijt ꝛ receſſit Flores apparuerūt in terra nrā. tēpus putationis aduenit Vox turturis audita eſt in terra nrā Ficus ꝓtulit groſſos ſuos. vineę florētes dederūt odoreꝫ ſuū. Surge ꝓpera amica mea. ſpecioſa mea ꝛ veni. colūba mea in foraminibus petrę in cauerna macerię Oſtende mihi faciē tuā Sonet vox tua in auribus meis Vox eī tua dulcis. ꝛ facies tua decora

tranſit (En dilect⁹ meus) id eſt chriſtus. (loq̄tur mihi Surge) ſcꝫ ab ocio (ꝓpera). q2 in via in qua es ꝑiculoſa eſt (amica mea) ꝑ charitatis latitudinē (colūba mea) ꝑ intentionis rectitudinē (formoſa mea). ꝑ moꝝ honeſtatē (et veni) ſcꝫ in tuā recreationem (iā em̄ hyems tranſijt) id eſt cōgelatio paganorum. nolentiū fidē recip̄e (imber abijt ꝛ receſſit). i. tyrannoruꝫ ꝑſecutio (flores apparuerūt) id eſt odores bonoꝝ operum (in terra nrā). i. ī eccīa (tempus putationis aduenit) id ē tp̄s ad reſecandū vitia. (vox turturis) id eſt ſpūſſancti (audita eſt in terra nrā) id ē in cordibus electoꝝ. q2 ſicut turtur in occulto cantat. et in cātu gemit. ſic ſpūſſanctus occulta reuelat. et aīam in qua habitat gemere facit per pœnitentētiā (ficus protulit groſſos ſuos) Ficus em̄ primo fert fructus inutiles. Secundo vero vtiles ꝛ maturos. Sic ſimiliter ſynagoga p̄mo protulit fructus īmaturos ꝛ inutiles. Deinde chriſtum ꝛ apoſtolos. tanquā fructus maturos ꝛ vtiles nobis miniſtrauit (vineę florentes). i. eccīę particulares virtutib⁹ ſuis (dederunt odorē ſuum Surge ꝓpera amica mea. ſpecioſa mea et veī columba mea in foraminib⁹ petrę). i. chriſti vulneribus (ī cauerna macerię) id eſt lateris chriſti vulnere (oñde mihi faciem tuā). i. cōuerſationē tuam nō alienā. ſicut hypocritę (ſonet vox tua) id ē p̄dicatio tua (in auribus meis) ſcꝫ honorem meum (vox em̄ tua dulcis) id eſt predicatio tua. (et facies tua decora) ſcilicet quando predicationi correſpondet vita

¶ In feſto marię magdalenę epl'a

Mlierem fortē quis inueniet ꝛc̄. Ante inicium illius lcōnis locutus eſt ſpūs ſanctus per ſalomonē dicens Aperi os tuū decerne qđ iuſtū eſt. ꝛ iudica pauperē Ly. exquire iuſticiam ꝓ paupibus qn̄ hn̄t iuſtā cauſam Tunc ſequitur epl̄a pn̄s (Mulierem fortē q̄s inueniet) In iſta epiſtola ponitur cōmendatio fortis mulieris. et doctores catholici ꝯmuniter dicunt ꝙ ꝑ mulierem fortē intelligit̄ ſacra ſcriptura. et hanc expoſitionē proſequitur Nyco. de lyra. ſuꝑ pn̄tem epl̄am dicēs (Mulierē fortem) id eſt ſacrā ſcripturaȝ.

In feſto beatę Marię magdalenę Prouerbioꝝ. xxxi..

Mlierē fortē quis inueniet ꝓcul ꝛ de vltimis finibus p̄cium eꝰ. Cōfidit in ea cor viri ſui ꝛ ſpolijs nō indigebit. Reddet ei bonū ꝛ nō malū oībꝰ diebus vitę ſuę Quęſiuit lanā ꝛ linum ꝛ et opata eſt cōſilio manuū ſuaꝝ. facta eſt quaſi nauis inſtitoris de longe portans panem ſuū De nocte ſurrexit. deditq̄ꝫ prędam domeſticis ſuis: et cibaria ancillis ſuis Cōſiderauit agruȝ et emit eum de fructu manuū ſuaruȝ plātauit vineam Accinxit fortitudine lūbos ſuos. ꝛ roborauit brachium ſuū. guſtauit et vidit. quia bona eſt negociatio eius: nō extinguetur in nocte lucerna eius Manum ſuam miſit ad fortia. ꝛ digiti eius apprehenderunt fuſū. Et palmas ſuas extēdit ad paupeȝ. nō

q̄ cōtinet veram ſn̄īaȝ ꝛ inuiolabilē veritatē (quis inueniet) qꝛ pauci attingunt ad eiꝰ plenam noticiaȝ. (ꝓcul et de vltimis finibꝫ p̄ciū eius. Cōfidit ī ea cor viri ſui) ſcȝ de bono p̄mio recipiēdo.. ꝛ dr̄ h̄ vir eiꝰ doctor bonus ī cuiꝰ ꝑſona dicit̄ Sap̄ viij Hanc amaui ꝛ exq̄ſiui a iuuētute mea. ꝛ q̄ſiui ſponſā aſſumere (et ſpolijs nō indigebit). quia in p̄mio duplicem ſtolaȝ hēbit. ſ. ſtolam corꝑis ꝛ ſtolā animę (reddet ei). ſ. ſpōſo tali (bonū ꝛ nō malum oībus diebus vitę ſuę) ſcȝ bonū grē ī p̄ſenti. ꝛ glīę in futuro. q̄ſiuit lanā ꝛ linum. ꝛ opata eſt conſilio manuū ſuaꝝ) ꝑ lanā ꝛ linū. intelligūtur hic dicta ſanctorum doctorum ad dclarationem veritatis ſacrę ſcripturę (facta eſt quaſi nauis inſtitoris de longe portans panē ſuum) Ly. ſicut enim in naui inſtitoris portantur diuerſa vitę humanę neceſſaria. ſic in ſacra ſcriptura continentur omnia neceſſaria ad ſalutem. (de nocte ſurrexit). id eſt ſurgere fecit. Amor eīn ſacrę ſcripturę inducit doctores bonos ꝛ diſcipulos ad ſurgendum de nocte pro ſtudio et orōne (deditque prędam domeſticis ſuis. et cibaria ancillis ſuis) In Hebreo habetur annonam. quia ſacra ſcriptura reficit omnes ſtudentes in ea fideliter et diligenter. (conſiderauit agrum) Ager iſte eſt diſciplina ſtudij cęleſtis. vt dicit Gregorius in omelia. xxxvij. (et emit eum) id eſt emi fecit a ſtudentibus per domationeȝ carnis redigendo eam in obſequium ſpiritus (fructu manuum ſuarū plā

timebit domui ſuę a frigoribus niuis.
omnes enim domeſtici eius veſtiti ſũt
duplicibus. Stragulatam veſtem fe
cit ſibi. byſſus et purpura indumentũ
eius. Nobilis in portis vir eius quan
do ſederit cum ſenioribus terrę Sin/
donem fecit ⁊ vendidit ⁊ cingulum tra
didit chananeo Fortitudo ⁊ decor in/
dumentum eius. ⁊ ridebit in die nouiſ
ſimo. Os ſuum aperuit ſapientię ⁊ lex
clementię in lingua eius Conſiderauit
ſemitas domus ſuę ⁊ panez ocioſa nõ
comedit. Surrexerunt filij eius ⁊ bea

tauit vineam) id eſt exemplo vitę et verbo doctrinę fecit fideliuz multipli
cationem qui ſunt palmites vineę domini. vt dicit Greg⁹ omel. vij. (acci
xit fortitudie lumbos ſuos) id eſt accingi fecit lumbos ſtudioſoꝝ cingu
lo caſtitatis (et roborauit brachiũ ſuum) per multiplicationem boni ope
ris (guſtauit ⁊ vidit. quia bona eſt negociatio eius) Ly. per experientiaz
dulcedinis. ex ſtudio ſacrę ſcripturę reſultantis (nõ extinguetur in nocte)
id eſt in morte (lucerna eius) id eſt claritas ſuę noticię. ſed magis augebit
(manũ ſuam miſit ad fortia) in hebreo habetur ad vertebꝝ. quod eſt qui
dam circulus aliquantuluz ponderoſus in inferiori pte fuſę poſitus. vt
recte ⁊ ordinate et expedite vertatur. et huic dicto cõſonat quod ſubditur.
(et digiti eius apphenderunt fuſum) per vertebrum hic intelligitur recta ĩ
tentio opus dirigens (manũ ſuam aperuit inopi. ⁊ palmas ſuas extendit
ad paupez). Lyra. ſcp
tura enim ſacra quaſi
vbiqz inducit ad ope/
ra miſericordię (non ti
mebit domui ſuę a fri
goribus niuis) id eſt a
pœna gehennę.. ſcđm
quod dicit rabi ſalo.
allegans illud Job.
xxiiij. Ab aquis niui
um trãſibit ad calorẽ
nimiũ. et loquitur ibi
de homine damnato.
(omnes enim domeſti
ci eius). id eſt boni do
ctores et diſcipuli. (ve
ſtiti ſunt duplicibus)
id eſt virtutibus intel
lectualibus et morali
bus. quę ſunt veſtes animę (ſtragulatam veſtem) id eſt diuerſis colorib⁹
intextã (fecit ſibi) qz ſacra ſcriptura de omni genere virtutũ et donorũ tra
ctat. et ad ea inducit (byſſus) ſcz caſtitatis (et purpura) charitatis (indumẽ
tum eius) id eſt vere ſtudentiũ in ea. ſcientia pariter et vita (in nobilis in
portis vir ei⁹). i. doctor bon⁹ q̃ dr nobilis in portis. i. inter ſapientes an/
tiquitus ſedentes ad reddẽdum veritatis iudiciũ. iõ ſubditur (qñ ſederit
cũ ſenatoribus terrę). i. cũ ſapiẽtibus q̃ hñt regere terrã et iudicare. (ſyn/
donez fecit et vẽdidit et cingulũ tradidit chananeo) in hebreo hẽtur mer/
catori. per ſyndonẽ quę eſt veſtis linea et mũda intelligitur puritas men
tis. per cingulũ vero caſtitas corpis. vñ dt Grego. omel. xxij. lumbos eñ
pcingimus cũ carnis luxuriã per cõtinentiã coartamus. dr aũt ſacra ſcri
ptura iſta facere eo q ad ea inducit (fortitudo) id ẽ conſtantia mentis. (et
decor) exterioris honeſtatis (indumentũ eius. et ridebit) id eſt ridere faci/
et ſtudentes in ea fideliter (in die nouiſſimo) quãdo audient vocẽ dñi dicẽ
tis Venite benedicti pris mei ⁊c (os ſuũ aperuit ſapientię.) qz ſacra ſcri/

ꝑtura docet ſapīam deſurſo deſcendentē(ꝛ lex clementie in lingua eius). qꝛ tā in nouo ꝗ̄ in veteri teſtamēto ſacra ſcriptura ad clementiā inducit. (cōſiderauit)id eſt ꝯſiderare fecit(ſemitas domꝰ ſuę).i.ꝯſcię ſecreta ſtudētium in ea. ꝛ qꝛ hic laboꝛ ē optimus ideo ſequiꝶ(et panē ocioſa nō comedit Surrexerūt filij eius).i.diſcipuli ſtudioſi.(ꝛ beatiſſimā ꝑdicauerunt) qꝛ ſacram ſcripturaꝫ ſuꝑ oēm aliā extollunt(vir eiꝰ ꝛ laudauit eaꝫ) Ly. doctoꝛ bonus ꝙ doctrinā ſuā incipit a cōmendatiōe ſacrę ſcripturę(multę filię)ly.i.philoſophoꝝ ꝛ ſapientū ſcripturę(ꝯgregauerūt diuitias). id ē mltas ꝯgnitiōes veritatis(tu ſuꝑgreſſa es vniuerſas). qꝛ ſacra ſcriptura multoplures veritates tradidit ꝗ̄ alię ſcripturę Et etiam puriores..qꝛ in ea nulla falſitas admiſcetur cū immediate emanat a prima veritate Scripturę vero hūanitus adinnuentę.ꝛ ſi cōtineant multas veritates.tn̄ habent admixtas multas falſitates.ſicut pꝫ in ſcripturis Ariſtotelis ꝛ alioꝝ phōꝝ. qui negāt creationē mūdi ꝛc̄(fallax grā ꝛ vana eſt pulchritudo)ſcꝫ verboruꝫ rhetoricoꝝ in hūanis ſcripturis. ꝛ maxie poeticis in ꝗbus ſub ornatꝭ verbis latēt multę falſitates(mulier timēs deū).i.ſacra ſcriptura.ꝗ̄ quaſi vbiꝗ̄ inducit ad reuerentiā dei ꝛ timorē(ipa laudabitur)ſcꝫ ꝑ ceteris ſcripturis(date ei de fructu manuū ſuaꝝ).i.ſtudentibꝫ in ea dabiꝶ fructꝰ glorioſoꝝ(ꝛ laudent eā in poꝛtis oꝑa eiꝰ).i.ſapiētes in poꝛtis ſedentes cum iudicibus. ꝛ iſti ſapientes dicūtur oꝑa ſacrę ſcripturę.in quātuꝫ ꝑ eiꝰ ſtudium ſapiētiam cōſequūtur

tiſſimā pꝛedicauerunt. vir eius ꝛ laudauit eaꝫ Multę filię ꝯgregauerūt diuitias. tu ſupergreſſa es vniuerſas Fallax gratia ꝛ vana eſt pulchꝛitudo. mulier timens dominū. ipſa laudabiꝶ Date ei de fructu manuū ſuaꝝ ꝛ laudēt eā in poꝛtis opera eius

¶ Item de eodem feſto ſcdm ſeculares Rhomanoꝝ.v.

Sicut per vniꝰ delictum in omnes homines in cōdemnationē Sic per vnius iuſticiam in omnes homines in iuſtificationem vitę. Sicut em̄ per inobedientiam vnius homīs peccatoꝛes conſtituti ſunt multi ita et per vnius obedientiam iuſti conſtituētur multi Lex autem ſubintrauit vt

¶ Poſtilla.

Sicut per vniꝰ delictū ꝛc̄ Añ iniciū illius epl'ę ſcribit ſctūs paulꝰ in eodem ca.di. Si em̄ vnius delicto moꝛs regnauit ꝑ vnū. multo magis abundantiā grē ꝛ donationis ꝛ iuſticię accipientes in vita.ſ.btā regnabunt ꝑ vnū.ſ.ieſum chꝛiſtū Tunc ſequiꝶ pn̄s epl'a(Frēs ſicut ꝑ vniꝰ delictū)Ly.ſ adę(oēs hoīes in cōdemnationē)Goꝛ.i.ſil' aīę ꝛ coꝛꝑis dānationē(ſic ꝑ vnius hoīs iuſticiā)ſcꝫ chꝛiſti(oēs hoīes in iuſtificationē vitę) Ly ſicut ꝑ delictū adę ꝑ pꝛopagationē ꝛ oꝛiginale peccatū oēs hoīes incurrunt damnationē ſimul aīę ꝛ coꝛpoꝛis Sic per vniꝰ hoīs.ſ.chꝛiſti.paſ

ſonem omnes ſunt liberati.ſ.ab eterna damnatione(Sicut eī per inobedientiaȝ vnius hoīs)ſcȝ ade(pctōres ꝯſtituti ſunt multi.ita per vnius)ſcȝ chriſti(obedientientiā iuſti ꝯſtituenť multi) Ly.qꝛ ſicut per inobedientiam ade comedentis lignū vetitū.poſteri facti ſunt iniuſti.ſic per obediētiā chriſti in ligno crucis paſſiones ſunt iuſtificati.quātū ad ſufficientiā Sȝ quod per grāȝ chriſti nō oēs iuſtificanť.hoc non prouenit ex defectu hoīm eā repellentium (lex aūt ſubintrauit). poſt culpā vel legē naturalē(vt abūdarȝ delictū).i.abundātiꝰ cognoſcereť delictū.multa eīn erant pctā ante legeȝ q̄ non credebanť eē pctā.vel nō eſſe tanta.Rhoma.iij.ꝑ legē cognitio pctī.(vbi aūt abundauit delictuȝ) ꝑ legem(ſuꝑabundauit ⁊ gratia) per chriſtum pccātoribus veniaȝ ꝯferendo(vt ſicut regnauit pctīn in mortē) ly.id eſt potentiā habuit deijciendi ad mortem eternam.(ita ⁊ gratia regnat ꝑ iuſticiam in vitā eternam).potēter nos inducendo ad vitā eternam (ꝑ ieſū chriſtū dnm noſtrum) qui eſt mediator dei ⁊ hominū

abundauit delictum.ſuperabundauit ⁊ gratia:⁊ ſicut r̄gnauit peccatū ī mortem.ita ⁊ gratia regnat per iuſticiaȝ in vitam eternam per ieſum chriſtuȝ dominum noſtrum

¶In feſto ſancti Jacobi apoſtoli

Am non eſtis hoſpites ⁊ aduene. ⁊c̄ Hanc epl'am quere infra in cōmuni ſcōꝝ de apoſtolis

¶In vincula ſancti petri.

Miſit herodes rex manū vt affige. ⁊c̄ Hanc epl'am quere ante in feſto ſanctorum Petri et Pauli apoſtolorum

¶In feſto ſancti Laurentij. ſecunda. Corinthioꝝ nono

Ui parce ſeminat parce ⁊ metet et qui ſemiat in benedictiōibus

¶Poſtilla.

Ui parce ſeminat ⁊c̄ Ante iniciū illius eplē ſcri.ſctūs pau.di. Prouidemus eī bona non ſolū corā deo.ſȝ etiā corā hoibus Tūc ſequitur pn̄s epiſtola (Frēs.qui parce ſeminat)ſcȝ dando paruam elemoſynam (parce et metet). Lyra.id eſt minus in p̄mio recipiet(et qui ſeminat in benedictionibus)ſcȝ largiter dando(de benedictionibus et metet)ſcȝ largā retributionē in p̄mio hēbit(vnuſquiſq;)ſupple det(ꝓut deſtinauit in corde ſuo)id eſt ordinauit ꝓpria voluntate(nō ex triſticia)Gor.qui eīn dat vt careat tedio interpellantis.nō vt reficiat viſcera indigentis.et meritū et rem perdit(aut ex neceſſitate)id eſt coactꝰ.ſȝ ſponte et liberaliter(hilarem eīn datorem diligit deus)id eſt apꝓbat et remunerat.quia facit actū virtuoſum. (potens eſt autem omnem gratiam).Gorra..non ſolum hanc gratiam largitionis elemoſynarum..ſed etiam quancunque aliam. (Abundare facere in

vobis)Ly.vt ſic nõ doleatis de facto.ſed magis gaudeatis(vt in omni/bus)ſcꝫ tpalibus(ſemper omneꝫ ſufficientiã habentes).tam in volũtate ſupiori.q̃ꝫ in facultate exteriori(abundetis in omne opus bonũ)ſcꝫ ĩ da/tione elemoſynaꝝ ⁊ in alijs bonis opibus ꝟtutum.ſicut ſcriptũ eſt Ps̃ cxi.(diſperſit)Ly. Nam elemoſyna pluribus ẽ facienda (dedit paupibꝰ)ñ hyſtrionibus ⁊ alijs perſonis indignis(iuſticia eiꝰ)qui ſic dat elemoſynã (manet in ſeculũ ſeculi).i.eternaliter.qꝛ merces iuſticie eſt corona eterna.

(qui aũt amminiſtrat ſemen ſeminanti)Ly. id eſt deꝰ qui dat facultatẽ ⁊ voluntatẽ dandi elemoſynaꝫ.(⁊ panẽ ad manducandũ p̃ſtabit).i.nccãria victꝰ..h̃ eñ videt ꝯmuniter accidere ꝙ dantes elemoſynas magis abũdãt in tpalibus. q̃ꝫ elemoſynas paupibus indigentibus denegantes Et ſi aliqñ ꝯtingit eos depaupari.deꝰ hoc ordinat ad maiꝰ bonũ ipſoꝝ ſpũale.(et mltiplicabit ſemen veſtrũ) Ly.i.voluntatẽ ⁊ facultatẽ elemoſynas faciendi(⁊ augebit incrementa fruguin iuſticie veſtre).Ly.qꝛ mercedem que ex hoc in patria colligetur

de benedictionibus ⁊ metet Unuſq̇ſq̃ꝫ.put deſtinauit in corde ſuo.nõ ex triſticia.aut ex neceſſitate. Hilarẽ eñ datorem diligit deus.potens eſt autẽ deꝰ omnẽ gratiam abundare facere in vob vt in omnibus ſemper omnẽ ſufficientiam habentes.abundetis in omne opus bonum.ſicut ſcriptum eſt Diſperſit dedit pauperibus.iuſticia eius manet in ſeculum ſeculi Qui autem amminiſtrat ſemen ſeminanti ⁊ panẽ ad mãducandum preſtabit. ⁊ multiplicabit ſemen veſtrum. ⁊ augebit incrementa frugum iuſticie veſtre

In feſto aſſumptionis virginis marie Eccĩ.xxiiij.

N omnibus requiem queſiui ⁊ in hereditate domini morabor. Tunc p̃cepit et dixit mihi creator oĩꝫ.⁊ q̇ creauit me r̃q̇euit ĩ taberna

Poſtilla

N omnibus req̇em queſiui ⁊c̃.

Hodie beata virgo celos aſcendens requiẽ quam queſiuit inuenit. Hodie ſup omnes angeloꝝ choros fideliter exaltata pacem ⁊ requiẽ queſiuit.et quod queſiuit inuenit.ergo dicit(In omnibus requiẽ queſiui)acſi dicat Inter omnia ⁊ in oñi deſiderio ⁊ opere queſiui requiem et pacẽ.ſ. temporis p̃ñtis et eternitatis Et datum eſt mihi ꝙ (in hereditate domini morabor)vbi ſumma pax eſt et requies Et qꝛ mentis deſiderio hec q̃ſiui(Tunc)tpe a deo patre p̃finito.ipſe pater omnipotẽs (p̃cepit)ſcꝫ gabeli.et per gabrielẽ(et dixit mihi creator omniũ)ſalutationẽ angelicam Cuius effectus ſubditur(et q̇ creauit me req̇euit in tabernaculo meo)creator eñ huius virginis deus eſt.qui requieuit in vtero eius nouem mẽſibus et ſex diebꝰ.in q̊ vtero ſicut miles in tabernaculo armaturã nrẽ hu

manſtatis accepit cōtra diabolū pugnaturꝰ (⁊ dixit mihi). i. ꝟbo ſpūali i
pſſit mihi duplicē. actiuę ⁊ cōtemplatiuę vitę ꝯſeruationē. qđ apparz cuz
dr (in iacob ihabita. ⁊ in iſrl' hereditare ⁊ in electis meis mitte radices) ac
ſi diceret. vtriuſq; vitę exm electis ⁊ pđeſtinatis meis tribuo Exm ei ꝯpat
radici. nā ſicut ex radice ꝓcedit virga ⁊ de ꝟga fructꝰ Sic de exēplo ꝯci/
pitur affectio. ⁊ ex affectione ꝓcedit opꝰ (⁊ ſic in ſyon firmata ſū) id ē in vi
ta ſpeculatiua (et in cītate ſcīficata). i. in vita actiua (ſil'r reqeui). pace pe/
ctoris (⁊ in hierl'm ptās mea). i. in viſione pacis Notandū ꝙ hic ꝑ cītatez
intelligit vita actiua. q̄ in cōi hoīm habitatione gerit Per ſyon ⁊ hierl'z
cōtemplatiua demrātur (⁊ radicaui). i. radices miſi (in pplo honorificato.

culo meo Et dixit mihi. in Jacob iha//
bita ⁊ in iſrl' hereditare. ⁊ in elcis meis
mitte radices Ab inicio ⁊ añ ſcl'a crea//
ta ſū. ⁊ vſq; ad futuꝝ ſcl'm nō deſinā. ⁊
ihabitatiōe ſcā corā ipo miſtraui. ⁊ ſic
in ſyon firmata ſuz. ⁊ in cītate ſcīficata
ſil'iter reqeui. ⁊ in hierl'm ptās mea Et
radicaui i pplo hōrificato. ⁊ in ptes dei
mei hereditas illiꝰ: ⁊ in plenitudie ſcō
rū detētio mea q̄ſi cedꝛꝰ exaltata ſū i li//
bano. ⁊ q̄ſi cypꝛeſſus i mōte ſyon. qua
ſi palma exaltata ſū in cades. ⁊ q̄ſi plā
tatio roſę in hiericho Quaſi oliua ſpe//
cioſa in cāpis. ⁊ q̄ſi platanꝰ exaltata ſū

⁊ in ptes dei mei here
ditas illiꝰ). i. ꝑ fructū
de radicibus iſtis ꝓce
dentē. erit hereditas il/
lius ppl'i (⁊ in plenitu/
dine ſcōꝝ detētio mea)
. i. mora ⁊ perſeueran/
tia mea erit in plenitu
dine ſcōꝝ (q̄ſi cedꝛꝰ ex/
altata ſum in libano.
⁊ quaſi cypꝛeſſꝰ i mō/
te ſyon). In libano q̄ i
terp̄tatur candoꝛ. ſcat
candoꝛ virginitatis.
Lybanus etiā eſt ar/
boꝛ thuris. de q̄ pꝛoce
dit thus qđ crematur
in ſacrificijs in ſuaui/
tatē odoꝛis. ⁊ talis ar
boꝛ btā ꝟgo eſt. huius
filius q̄ſi thus in igne paſſionis crematus eſt Et in huiꝰ hoſtię fragran
tia delectatus eſt ds oipotens Itē cedꝛus odoꝛe ſerpentes fugat. bn̄ g cō
uenit matri chꝛiſti. qꝛ odoꝛe nois ſui dęmones expellit Cyp̄ſſus eſt arboꝛ
in medendis apta coꝛꝑibus Syon interp̄tatur ſpeculū. ſpeculū bonū rđ
dit imaginē ſuā. deformatꝰ em̄ erat hō per pctm̄. ſz per beatā virginē quę
fons eſt grē reddit imago hōi. quaz ipa ipetrat pctōꝛi a filio ſuo ieſu chꝛi
ſto (quaſi palma exaltata ſum in cades. ⁊ q̄ſi plantatio roſę in hiericho).
palma in floꝛibus anguſta dilatando aſcendit ad ſuꝑioꝛa Cades interp̄
tatur trāſlatio vnde beatę virgīs tranſlatio eſt eius aſſumptio. ſicut ho
dierna die exaltata eſt ſicut palma. ſicut ſalomon dt Quę eſt iſta q̄ ꝓcedit
ſicut auroꝛa ꝯſurgens pulchꝛa vt luna. electa vt ſol. Hęc em̄ in vtero ſcī
ficata. in natiuitate ſua claruit vt luna. hodie aſſumpta in cęlum clareſcit
vt ſol Hiericho interp̄tatur luna. ⁊ in roſa ſignatur martyꝛiū Roſa igit
in luna eſt martyꝛium mētis in carne lucida Unde ſymeon ſenex dixit ad
beatam virginez Tuam ipius aiam ꝑtranſibit gladius doloꝛis. Paſſa
eſt igitur beata virgo martyꝛium in anima (quaſi oliua ſpecioſa in cam/

pis) id est fons misericordię illis pctōribus qui ambulant in cāpo. i. lata via quę ducit ad vitā (et quasi platanus exaltata sum iuxta aquā in plateis) Platanus latis folijs vmbrā faciens refrigerat exterius ⁊ interius Homo aūt ęstuat dupliciter exteri⁹ in tribulationibus. interius in tēptationibus. Ut ḡ in ꝟgine plenū ostendatur refrigeriū dr platan⁹ iuxta aquam in plateis. quia ꝯtra ęstū interioris tēptationis ⁊ incendiū p̄stat remediū (sicut cynamomū ⁊ balsamū aromatisās odorē dedi). Cynamomū quāto gracili⁹ tā/to melius ⁊ adorati⁹. sic btā virgo gracilis ⁊ extenuata ꝑ abstinētiam. ⁊ acceptior deo. ⁊ mundo adoratior fuit. Similiter ⁊ in bal/samo designat̄ opinio scītatis (q̄si mirrha electa dedi suauitatem odoris) Illa mirrha ē electa q̄ manat ab ar/bore mīme vulnerata Illa aūt mīme est p̄ciosa q̄ de arboris vul/nere manat Per mir/rhā s̄cat̄ amara mortificatio. quę si ex aīma peccatoris vulnerata manat. minus est p̄ci/osa. si aūt absq̧ vulnere pccī deo oblata fue/rit. gratior erit deo ⁊ odore suauior

iuxta aquam in plateis. Sicut cyna/momū ⁊ balsamū aromatisans odorē dedi. quasi mirrha electa dedi suauitatem odoris

In festo Natiuitatis Marię ꝟginis Ecclesiastici. .xxiiij.

Ego quasi vitis fructificaui suauitatē odoris. ⁊ flores mei fruc/t⁹ honoris ⁊ honestat᷒. Ego mater pulchrę dilectionis ⁊ timoris. ⁊ agnitionis ⁊ sanctę spei In me gratia omnis vię ⁊ veritat᷒. in me omnis spes vitę ⁊ virtutis. Transite ad me omnes q̄ cōcupiscitis me: ⁊ a generationib⁹ meis adiplemini Spiritus eñ meus suꝑ mel dulcis. ⁊ hereditas mea suꝑ mel et fauum. memoria mea in generationes sęculorū Qui edunt me adhuc esuriēt. ⁊ qui bibent me adhuc sitient Qui au/

Postilla

Ego quasi vit᷒ ⁊c̄. In natiuitate beatę virginis marię legitur ꝓ epistola lectio illa sūpta de eccīastico .xxiiij. quę principaliter exponitur de christo filio beatę virginis Honor aūt filij est honor mrīs. ⁊ ecōuerso honor matris est honor filij. Unde dicit beata virgo (Ego quasi vitis) Hic cōꝑat btā virgo se viti. Prīo ꝓpter vmbram Nā. sicut vitis gratā vmbrā facit. sic beata virgo obūbrando nos ꝓtegit. Uñ p̄s. Sub vmbra alaꝝ tuaꝝ ꝓtege nos Secundo ꝓpter florē Flos siquidē vitis odore serpentes fugat Sic nomē beatę marię ꝟginis fugat dęmones (fructificaui suauitatē odoris) qꝛ sicut sine lesione vitis de vite procedit odoris suauitas. ⁊ idē odor longe lateq̧ diffundit̄. sic de beata virgine maria sine lesione pudoris ꝓcessit filius. cui⁹ ptās ⁊ boītas replet orbē terraruꝫ (⁊ flores mei fruct⁹ honoris ⁊ honestatis) id est abūdantię ⁊ opulentię (ego mater pulchrę dilectionis) hęc est charitas q̄ dile/

gṫ dāni. quā nō maculauit aliquod peccati ꝯtagium (⁊ timoris). In tio
re significatur hūilitas Nā ex humilitate extimuit ad excellentiā saluta
tionis angelicę Vñ angelꝰ ad eā Ne timeas (et agnitiōis) In agnitione
fides intelligitur Nā per fidē agnouit qđ credidit. vñ Elizabeth dixit ad
eam Beata quę credidisti. qm̄ perficiētur ea q̄ dicta sunt tibi a dño (⁊ sā
ctę spei in me grā oīs vię et veritatis) ac si dicat In me est ille ꝑ carnis as
sumptionem a quo est
vita ⁊ veritas. (in me
oīs spes vitę ⁊ ꝟtutꝫ
Transite ad me omēs
qui cōcupiscitis me) ac
si dicat. oēs qui deside
ratis me habere fau/
tricem ⁊ adiutricē (trā
site ad me) id ē ad simi/
tudinē et cōformitatē
meā vt sitis imitato/
res humilitatis meę.
castitatis. ⁊ pauperta
tis (et a generatiōibus
meis adiplemini) He stꝫ
illę generationes. de q̄
bus dicitur. Emissio/
nes tuę paradysꝰ ma/
loꝝ punicoꝝ ⁊c. Se/
quens clausula illiꝰ e/
pistolę exponitur đ filio virgīs marię (Spūs em̄ meus). s. spūssc̄us. qui
ꝯmuniter ꝑcedit a prē ⁊ filio. ⁊ q̄ hic daꝛ in via ꝑ inspirationē grāꝝ. (sup
mel dulcꝫ. ⁊ hereditas mea sup mel et fauū). s. incōꝑabiliter (meōria mea
in gñationes scłoꝝ) qꝛ sapiam dei hōies ⁊ āgeli sine fine laudabūt (Qui
edunt me adhuc esurient. ⁊ qui bibunt me adhuc sitient) edamus ei dei sa
piā ⁊ bibamꝰ qꝛ ipa plena est ⁊ ꝑfecta refectio. siqdez in corꝑalibꝫ appeti
tus placet. repletio displicet Sz spūalis delectatio tāto plꝰ a comedente
esuritur. quāto plꝰ ab esuriente comediꝛ. ęterna em̄ satietas augꝫ deside/
riū Ecōtrario mūdana refectio desideriū extinguit ⁊ tediū facit. vñ ⁊ de
angelis dictū est Fruūtur nec fastidiūt. sz magis frui sitiūt (q̄ audit me)
obediēdo mādatis meis (nō cōfundetur) sz ęterna mercede coronabitur (⁊
q̄ oꝑantur in me ⁊ ego in eis (nō peccabūt) Qui ei manet in deo nō peccat
mortaliter (q̄ elucidāt me) scꝫ p̄dicādo ꝟbo ⁊ exēplo (vitā ęternā hēbunt).
qꝛ sicut dꝛ Danie. xij. Qui aūt docti fuerint fulgebūt q̄si splendor firma
menti. ⁊ qui ad iusticiā erudiunt multos. quasi stellę in perpetuas ęterni/
tates

dit me nō confundetur. et qui operan/
tur in me non peccabunt. qui elucidāt
me vitam ęternam habebunt

¶ In exaltatione sanctę crucis epl'a
Hoc em̄ sentite in vobis quod in
christo iesu Illam epistolam q̄/
re ante in dominica palmarum.

¶ In festo bti Matthei apl'i Eph. iiij
Vnicuiqꝫ nostrum data est gra/
tia scđm mensuram donationis
christi. ꝓpter qđ dicit Ascēdens
in altum captiuā duxit captiuitatē. de
dit dona hōibus. ꝙ autē ascendit quid

¶¶ Postilla.

Vnicuiqꝫ nrm̄ data est ⁊c. Añ iniciū illiꝰ epl'ę scribit san. pau. dicens
Vnꝰ dñs. vna fides. vnū baptisma. vnus deꝰ ⁊ pater oīm qui est su
per oēs. ⁊ ꝑ oīa. ⁊ in oībus nobis Tunc seqtur stati pñs epl'a (Vnicuiqꝫ

noſtꝝ) Ly.ſ.chriſti fideliū (data eſt grā ſcḋm menſurā donatiōis chriſti) id
put voluit dare pl⁹ et min⁹ ſcḋm ordinationē diſpoſitionis ſuę (ꝓpter quod
dt) ſp̄c ſcriptura in ps.lxvij. Aſcendēs in altū captiuā duxit captiuitatem
(dedit dona hōibus) ſcꝫ chriſtus in aſcenſione ſua. captiuā duxit captiui
tatem.i.prēs q̇ prius tenebant in limbo. dedit dona .ſ.ſpūſſcī. hōib⁹ ī die
penthecoſtes viſibiliter.ſ.in igneis linguis (Qḋ aūt aſcēdit q̇d eſt?) id eſt
qualiter eſt intelligendū (niſi quia deſcēdit primū).ſ.in ſua morte (in infe/
riores ꝑtes terrę).ſ.ad
limbū patꝝ in infer/
no q̇ dr̄ eſſe ſub terra.
qui deſcendit ipſe eſt).
ſcꝫ idē in ꝑſona (⁊ qui
aſcendit ſuꝑ oēs cęlos
vt adimpleret oīa).ſcꝫ
ſcripta a ꝓphetis. q̇ nō
ſolū ꝓphetauerūt de e⁹
incarnatione. morte. ⁊
reſurrectione. ſꝫ etiā de
eius aſcenſione (⁊ ipſe
dedit quoſdā q̇dem a/
poſtolos). ly.ſ.xij. ad
ordinandū ⁊ regenduꝫ
ecclīam (q̇ſdā aūt ꝓphe
tas) ad futura p̄dicen/
duꝫ (alios vero euāge/
liſtas).ſ.q̄tuor ad ſcri/
bendū euāgelia (alios
aūt paſtores) ſcꝫ ad cu
rā aīaꝝ (⁊ doctoēs) ad
īformandū ſermonib⁹
populū (ad ꝯſummationē ſcōꝝ in opus miniſterij) id eſt perfectionē fide/
lium in moribus ⁊ fide (in ędificationem corporis chriſti) Ly. ſcꝫ myſtici
quod eſt eccleſia in qua apoſtolis ſuccedūt epī ꝓphetis aūt hn̄tes grām
ſcripturaꝝ ſcāꝝ obſcura interp̄tandi. et euāgeliſtis. archidyaconi. dyaco
ni. doctores. paſtoribꝫ. ꝑ q̇s intelligūt. lxx. diſcipuli. ſuccedūt ſacerdotes
curati. doctoribus oēs exercentes debitū actū docēdi ſeu p̄dicandi (donec)
Ly. id eſt dicta officia exercebuntur in eccleſia militante. (occurram⁹ oēs
in vnitatem fidei).i. q̇ ſumus vniti in fide ⁊ cognitiōe chriſti (in viꝝ ꝑfe/
ctum) id eſt occurramus chriſto venienti ad iudiciū. qui eſt vir omīno ꝑ/
perfectus (in menſuram ętatis plenitudinis chriſti) omnes em̄ reſurgēt in
etate. xxxiij. annoꝝ. quę eſt ętas plena perfecta. ⁊ in qua chriſtus paſſus
fuit Hęc omnia Ly. ponit

eſt. niſi quia deſcendit primū in inferio
res partes terrę Qui deſcendit ipſe eſt.
⁊ qui aſcendit ſuꝑ oēs cęlos vt adīple/
ret omīa Et ipſe dedit quoſdaꝫ quideꝫ
apl'os. quoſdā autē ꝓphetas. alios ꝟo
euangeliſtas. alios aūt paſtores ⁊ do/
ctores ad ꝯſummationē ſanctorum in
opus miniſterij. in ędificationē corpo/
ris chriſti. donec occurram⁹ omnes in
vnitatē fidei ⁊ agnitionis filij dei in vi
rū perfectū in menſuram ętatis pleītu
dinis chriſti

¶ In feſto ſancti Michaelis ⁊ oīm an gelorum. Apoca.i.

Significauit deus q̄ oportꝫ fieri
cito loquens ꝑ angeluꝫ ſuū ſcḋo

¶ ¶ Poſtilla.

Significauit de⁹ ⁊c̄ Ante iniciū illi⁹ lcōnis ſcri.ſā.ioānes in princi/
pio illi⁹ li.di. Apo. Jeſu chriſti. quam dedit illi de⁹ pater palam fa
cere ſeruis ſuis quę oportet fieri cito. Tunc ſequitur ſtatim pręſens

epl'a(In dieb' ill'.ſignificauit deꝰ q̄ oportȝ fieri cito (Ex q̄ hodie pagit' feſtū oīm angeloꝝ tūc in illa lcōne que hodie in miſſa ꝑ epl'a legit'. Oſtē dit' qualit' dn̄s miſterio angeloꝝ ſua reuelat myſteria ⁊ ſecreta. Et q̄liter ad beatū ioānem euāgeliſtā quē chriſtus ſpecialiter dilexit ꝑ āgelū reue latio ꝑuenit. Dicit itaqȝ beatꝰ Joānes(Significauit deꝰ q̄ oportȝ cito fieri).i.ea q̄ ſue eccl'ie futura erāt ſiue ꝓſpera ſiue aduerſa(loquēs per an/

ſuo ioāni ꝙ teſtimoniū ꝑhibuit v'bo dī et teſtimoniū ieſu xp̄i q̄cūqȝ vidit Bea tꝰ ꝙ legit ⁊ ꝙ audit v'ba ꝓphetię huiꝰ. ⁊ ſeruat ea q̄ ī ea ſcripta ſūt Tēpꝰ eī ꝓpe ē Joannes ſeptem eccleſijs que ſunt in aſia. Gratia vobis ⁊ pax ab eo ꝙ ē ⁊ ꝙ erat ⁊ ꝙ venturꝰ eſt ⁊ a ſeptem ſpiritib' qui in conſpectu throni eius ſunt et a ieſu xp̄o qui eſt teſtis fidelis p̄mogeni tus mortuorū ⁊ p̄nceps regum terrę ꝙ dilexit nos. et lauit nos a peccatis no ſtris in ſanguine ſuo.

gelū ſuū v'uo ſuo ioan ni)angelꝰ eīn appare bat in ſil'itudīe hoīs loquēs ioāni(ꝙ teſti/ moniū ꝑhibuit verbo dei(In p̄ncipio ſui eu angelij.cum dixit. In principio erat verbū. (⁊ teſtimoīuȝ ieſu chri ſti).i.de Jeſu chriſto. cū dixit. Et v'bum ca ro factū eſt et habita uit ī nob(q̄cūqȝ vidit oculis corꝑalib' in eꝰ cōuerſiōe. miraculo/ rū oꝑatiōe. morte et reſurrectōe ſicut ptȝ ī euāgelio qd̄ ip̄e ioā nes ſcripſit(Beatus qui legit)ſibi vel alij(et qui audit)aure mentis(v'ba ꝓphetię huius et ſeruat ea).ſ.in opere(que in ea ſcripta ſunt)non eīn audi tores ſed legis factores iuſtificabuntur apud deum(tempus eniȝ ꝓpe eſt) Lyra id ē cito tranſiens quia labor patientię breuis eſt et premium bea titudinis ęternum. ideo aduerſa non debent nos frangere nec proſpera le uare(Joānes ſeptē eccleſijs q̄ ſūt ī aſia)ſibi ſpecialiter cōmiſſis ⁊ ab ipſo ſpecialiter dilectis(grā vobis)ſcȝ in p̄nti vita(⁊ pax)ī futura Nā ibi quie tabit' totalit' appetitꝰ hnmanꝰ (ab eo)ſcȝ xp̄o(qui ē)eſſentialiter coęternꝰ deo patri(⁊ qui erat)ſcȝ cū deo patre ī creatiōe mūdi(⁊ qui venturus eſt) ſcȝ in gl'ia p̄ris ī die iudicij(⁊ a ſeptem ſpiritib')Ly id eſt vniuerſitate an gelorum qui ſūt miſtri nrē ſalutis(ꝙ in ꝯſpcū throni eiꝰ ſunt) parati exe qui eꝰ volūtatē(⁊ a ieſu chriſto ꝙ ē teſtis fidelis) paternę gl'ę ⁊ maieſta/ tis(Primogenitꝰ mortuoꝝ).i. p̄mꝰ inter reſurgētes a mortuis. Licet eīn an̄ ip̄m lazarꝰ ⁊ plures alij fuerūt a morte reſuſcitati h̄ tamē fuit ad vitā mortalem. quia poſt reſurrectionem ecōuerſo mortui ſunt Sed chriſtus ſurrexit ad vitā īmortalem. qnia mors illi vltra nō domlabit'. Rhomo vi.(et p̄nceps regū terrę)ꝓpter qd̄ dixit poſt ſuā reſurrectionem. Data eſt mihi modo oīs ptās ī cęlo ⁊ ī terra. vt ptȝ Mat. vlti(qui dilexit nos) id eſt ſola dilectiōe ſua ⁊ nō meritis noſtris(⁊ lauit nos a peccatis nrīs) Ly. originalibꝰ ⁊ actualibꝰ(in ſangūine ſuo)quia ſacramētū baptiſmi et eciam ſacramentum penitentię quibus deletur originale et etiā actua/ le peccatum efficaciam habet a paſſione chriſti

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Ecce ego ioannes ⁊c̃. Lectio iſta legitur in feſto oĩm ſanctoꝝ, ꝑ eo ꝙ in ipſa agiť de innumeroſitate ſcõꝝ. Et etiã de grãꝝ actione quã ſã cti reddũt dño qui eſt ſanctus ſcõꝝ Dicit ergo ſcũs ioãnes. (Ecce ego ioannes vidi alteꝝ angelũ) ſcꝫ ieſuꝫ chriſtũ quẽ dicit angelũ tanqꝫ a dõ patre miſſum (Aſcendentẽ ab ortu ſolis) id eſt de ſinu pr̄is) hñtem ſignũ dei viui / per qđ apparet ꝙ ipẽ ſit deꝰ verus. Hoc autẽ ſignũ eſt potẽtia pr̄is equalis ⁊ imuĩtas peccati (⁊ clamauit) ſcꝫ ãgelꝰ iſte (voce magna) id eſt cũ magno imperio (quatuor angelos) id eſt vniuerſis malignis ſpiritibus. qui per quatuor mũdi ꝑtes ĩpedire nitũtur ſaluteꝫ hominũ (quibus datũ eſt) nocere terrę ⁊ mari dicens). Nolite nocere terrę) id eſt illis q̇ t'renis ſunt deditі. ſicut auari (et mari). id eſt illis q̇ voluptatibꝫ carnis viuũt. ſcꝫ luxurioſi ⁊ crapuloſi. (neqꝫ arboribus). id eſt illis q̇ ſe extollũt ſuper alios ſicut ſuperbi. Hęc eñ ꝓhibitio eſt r̃frenatio q̃ dominus malignos ſpiritꝰ refrenat. ne noceant quantũ cupiunt iuſtis. vel peccatoribꝫ p̃deſtinatis ad vitã ęternã. (quoaduſqꝫ ſignemus) ſcꝫ ego interiꝰ ⁊ miſtri mei exteriꝰ (ſeruos dei nr̄i). ſcꝫ ſigno crucis (ĩ frontibꝫ eoꝝ) .i. ita eos ſignemꝰ ſigno fidei. ꝙ ipa fides in ꝯfeſſione appareat Et poniť ibi q̊aduſqꝫ ꝑ nunq̃ꝫ. qꝛ nũqꝫ nocebũt maligni ſpũs electis dei quibꝫ oĩa cooꝑanť in bonũ Rhoma. viij.. Qui ſi cadũt fortiores reſurgũt. vñ Ambroſiꝰ Certꝰ ſũ ꝙ deꝰ nullũ electoꝝ ſuoꝝ cadere ꝑmitteret. ſi eũ meliorẽ a caſu ſuo reſurrectuꝝ nõ ſenſiſſet (⁊ ego ioannes audiui) .i. intellexi (numeꝝ ſignatoꝝ centũ q̃dragitaq̃tuor millia ſignati. ex oĩ tribu filioꝝ iſrl') .i. ex oĩbꝫ gẽtibꝰ fidẽ iacob imitãtibꝫ Hũc

In feſto ſcõꝝ aplõ. Symonis et Judę

Cimus qm̃ diligentibꝫ deũ ⁊c̃

Iſtã eplãꝫ q̃re infra in cõi ſcõꝝ aplõꝝ.

¶ In feſto oĩm ſanctoꝝ. Apo. vij.

Ecce ego ioannes vidi alteꝝ angeluꝫ aſcendentẽ ab ortu ſol' habentẽ ſignum dei viui. ⁊ clamauit voce magna quatuor angelis quibus datum eſt nocere terrę ⁊ mari dicẽs Nolite nocere terrę ⁊ mari neqꝫ arboribus: quoaduſqꝫ ſignemus ſeruos dei noſtri in frontibus eorũ Et ego ioannes audiui numerũ ſignatoruꝫ centũ quadragintaquatuor millia ſignati. ex oĩ tribu filiorũ iſrl' Ex tribu iuda. xij. millia ſignati Ex tribu ruben. xij. millia ſigti Ex tribu gad. xij: millia ſignati Ex tribu aſſer. xij. millia ſignati. Ex tribu neptalim. xij. millia ſignati. Ex tribu manaſſe. xij. millia ſignati. Ex tribu ſymeon. xij. millia ſignati Ex tribu leui. xij. millia ſigti. Ex tribu yſachar. xij. millia ſignati Ex tribu zabulon. xij. millia ſignati. Ex tribu Joſeph. xij. millia ſignati Ex tribu beniamin. xij. mil. ſigti

autē numeꝝ ꝑ duodecim sequēs ſcriptura diuidit ⁊ vnicuiq̄ꝫ tribui aſſi/
gnat duodecim millia. Itē attēdendū ꝙ hic iudas ꝑponit̄ ruben primo/
genito ꝓpter dignitatē. quia de tribu iuda natus eſt chriſtus Et hic p̄ter
mittit dan. de q̄ naſcetur antichriſtꝰ. Et loco iſtiꝰ ponit̄ hic manaſſes. q̄
fuit filius Joſeph. quē frēs ſui vēdiderūt ductꝰ fuit in egyptū. ⁊ ibi genu
it duos filios Effraim ⁊ manaſſes. ⁊ Effraim hic nō ponit̄. qđ ideo fit.
quia de effraim natꝰ eſt roboam q̄ fecit ſciſma ⁊ diuiſionē iſrl̄. ꝑ qđ oſten
ditur ꝙ ſciſmatici ⁊ heretici a nūero ſcōꝝ ſunt penitus alieni (poſt hec vi
di turbaꝫ magnā quā nemo dinumerare po/
terat ex omnibus gen
tibꝫ) ſcꝫ barbaris nati
onibus (et tribubꝰ) ſcꝫ
vnius gētis ſcꝫ filioꝝ
iſrl̄ (et ppl̄is) ſingulaꝝ
vrbiū (et linguis) q̄ in
vna gēte q̄nq̄ꝫ diuerſe
ſunt (⁊ erant ſtātes an
te thronū) quaſi para
ti obedire deo (in cōſpe
ctu agni) ſcꝫ vt ꝯſpice/
rentur ab agno. i. ieſu
chriſto (amicti ſtol̄ al/
bis) id eſt dealbati per
baptiſmū ⁊ penitētiaꝫ
in hac vita p̄titi (⁊ pal
me) id eſt gloria trium
phalis (in manibꝫ eo/
rum) id eſt operibꝫ eo/
rū qđ ad ſtatū futurū
pertinet (⁊ clamabant
voce magna) reddētes
ꝓ ſalute ſua dn̄o grāꝝ
actiones (dicētes ſaluſ
deo nrō) ſcꝫ deo patri.
(qui ſedet ſuꝑ thronū)
id eſt ſuꝑ ſanctos ſu/
os in quibus iudicat ⁊ aſſcribitur (agno). ſcꝫ filio dei. (Et oēs angeli ſta
bant) tanq̄ꝫ deo obedire parati (in circuitu throni ⁊ ſenioꝝ ⁊ quatuor aīa
lium) id ē epōꝝ ⁊ patriarchaꝝ iā in celo regnātiū (⁊ ceciderūt in ꝯſpectu
throni in facies ſuas ⁊ adorauerūt deū) ſcꝫ humiliātes ſe corā deo (dicen
tes amen) Iſtud amen eſt ꝯfirmatio huiꝰ laudis (bn̄dictio). i. laus (⁊ cla/
ritas). i. īpaſſibilitas (⁊ ſapīa) q̄ nouit oīa (et honor) id eſt reuerētia (⁊ gr̄/
tiaꝝ actio) ꝓ colatis beneficijs (⁊ virtus) id eſt potētia oꝑandi (et fortitu/
do) id eſt effectus virtutis ſuperne potentie (deo nrō in ſecula ſeculorum

Poſt hoc vidi turbā magnā quā dinu
merare nemo poterat ex omnibus gen
tibus ⁊ tribubus ⁊ populis et linguis
ſtantes ante thronū ⁊ in cōſpectu agni
amicti ſtolis albis ⁊ palme in manibꝰ
eoꝝ Et clamabant voce magna dicen/
tes ſalus deo noſtro qui ſedet ſuꝑ thro
num ⁊ agno Et omnes angeli ſtabāt ī
circuitu throni ⁊ ſenioꝝ ⁊ quatuor aīa
liuꝫ. ⁊ ceciderūt in cōſpcū throni ī faci
es ſuas ⁊ adorauerūt deū dicētes Amē
Benedictio ⁊ claritas ⁊ ſapiētia ⁊ grāti/
arūactio ⁊ honor et virtus ⁊ fortitudo
deo nrō

In feſto ſā. martini epl̄a.

Ecce ſacerdos magnus qui in die
bus ſuis placuit deo ⁊c̄ Quā epi
ſtolā q̄re īfra ī cōmuni ſanctorum

Item de ſancta Elizabeth

Mulierē fortē quis inueniet ⁊c̄

Hanc epiſtolam quere ante in fe/
ſto marie Magdalene

In feſto ſancte katherine v̄ginis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Cimus qm̄ diligenti.rc̄ Ante iniciū illius ep̄l'ę ſcribit ſcūs paul' i eodem ca.di. Non ſunt cōdignę paſſiones hui' tp̄is ad futurā gloriam q̄ reuelabitur in nobis. Tūc ſeq̄tur pn̄s ep̄l'a (Frēs.ſcimus qm̄ diligentibus deū) Gor.i.charitatē dei ꝛ primi habentibꝫ.(oīa coopantur in bonū) ſcꝫ ſpūm ſanctū tam proſpera q̄ȝ aduerſa Econtrario malis oīa coopantur in malum (his qui ſm ꝓpoſitum) Lyra.i. p̄deſtinationem (vocati ſunt ſancti). ſcꝫ in pręſenti p grām. Iſtis etiam pctā ꝓpria i bonū prouenīunt.q2 fortiores ꝛ cautiores reſurgunt Et etiaꝫ i gloria ad bonū eoꝝ facit peccatorum memoria ſicut cicatrices vulnerum ad gloriam militis qui in bello finaliter triumphauit (Nā quos p̄ſciuit) id eſt antequā eſſent ꝯgnouit. (ꝛ p̄deſtinauit) illis grātiam in pn̄ti ꝛ gl'am i futuro p̄parauit. (conformes fieri imaginis filij ſui) Ly. quia filiatio dei adoptiua ē quędam ſimilitudo filiationis naturalis diuinę (vt ſit ip̄e primogenitus in multis fratribus) id eſt inter m'ltos fratres ſcilicet omnes fideles. Hebreorū.ij. Non confunditur frēs eos vocare dicēs Narrabo nomē tuum fratribus meis (quos aūt p̄deſtinauit) Gor. id eſt ab ęterno ad gloriam elegit (hos ꝛ vocauit) ad fidē adducēdo. ꝛ hoc vel exterius per prędicationem. vel interius p inſpirationem (ꝛ quos vocauit. hos et iuſtificauit) Peccatorum remiſſione ꝛ bona operatione (quos aūt iuſtificauit) peccata remittendo (illos ꝛ magnificauit) in virtutibus amplificādo vel in gloria exaltando. (Quid ergo dicemus ad hęc ſi de' pro nob'? ſcꝫ nos adiuuans. Si hic accipitur pro quia. quia deus ē pro electis (q̄s cōtra nos?) quaſi di. nullus. quia nullus pōt reſiſtere poteſtati diuinę. (q̄ etiam ꝓprio filio ſuo) ſcꝫ naturali (non pepercit. ſed pro nobis) ſcꝫ pctōribꝫ (omnibus tradidit illū) ex maxima dilectione ad electos (Quō nō etiam cū illo) ſcꝫ nobis donato (omnia nobis donauit). ſcꝫ ad ſalutem nccāria.

¶ In feſto ſanctę katherinę virginis ꝛ martyris

Qui gloriatur in domino glorief. rc̄ Hanc epiſtolam quęre infra i in cōmuni ſanctorum.

¶ Incipit poſtilla de cōmuni ſanctoꝝ. Et primo de apoſtolis Ro.viij.

Cimus quoniam diligentib' deum omnia cooperantur i bonū his qui ſecundum ꝓpoſitū vocati ſunt ſancti. Nam quos p̄ſciuit ꝛ prędeſtinauit conformes fieri imaginis filij ſui. vt ip̄e ſit primogenitus in multis fratribus Quos autem prędeſtinauit hos ꝛ vocauit. ꝛ quos vocauit hos et iuſtificauit Quos autem iuſtificauit illos ꝛ magnificauit Quid ergo dicemus ad hęc. ſi deus pro nobis. quis contra nos? qui etiam proprio filio ſuo n̄ pepcit. ſꝫ p nob oībꝫ tradidit

gratiam in p̄n̄ti. et gloriam in futuro (quis accuſabit aduerſus elcos dei) ſcilicet in iudicio finali. q. d. nullus. et cauſa ſubditur (deus qui iuſtifi/cat) ſententiaȝ pro electis. ideo. ps aduerſa demonū nō audebit mutire (quis eſt qui condemnetur). q. d. nullus (ieſus qui mortuus eſt) Glo. p̄ nobis reconciliādis (imo qui et reſurrexit) pro nobis reſuſcitandis (qui ē ad dexteram dei) pro nobis in cęlum eleuatus (qui etiā interpellat pro nobis) Lyra. apud patrem oſtendo latus et vulnera. ⁊ ſic tollitur omnis cō/demnatiōis cauſa Vn̄ Bern̄ dē Mater oñdit filio pectus et vbera. Fili⁹ oſtendit patri latus et vulnera nulla poteſt eſſe repulſa vbi ſunt tot amoris inſignia (quis ergo nos ſeperabit a charitate chriſti). q. d. nullus. Ni/hil enī poteſt hoīem a deo ſeperare niſi mor/tale pctm̄ (Tribula/tio. an anguſtia. an p̄/ſecutio. an fames. an nuditas. an periculuȝ an gladius) Nunquid ergo ſep̄abūt nos iſta a charitate chriſti. non quia charitas oīa ſuf/fert. omnia ſuſtinet. i. Corinthe. xiij Sicut ſcriptum eſt) ī ps̄. xliij (quia propter te morti ficamur tota die) id eſt varijs tormentis du/cimur ad mortem q̄ſi cōtinue ſicut patuit in apoſtolis et martyri/bus (eſtimati ſumus ſicut oues occiſionis) Lyra quarū occiſio reputat̄ vtilis. ſic tyrāni bona martyruȝ capiebant et cum hoc obſe/quium ſe preſtare deo reputabant. vt patet. Joannis. xv. Venit hora vt omnis qui interficit vos arbitretur obſe/quium ſe preſtare deo (ſed ī his omnibus) ſcilicet poſitis (ſuperamus) id ē vincimus (propter eum) id eſt eius virtutem (qui dilexit nos. Certus ſuȝ enim quia neque mors (Lyra. id eſt timor mortis (neque vita). id eſt amor vite. (neque angeli). ſcilicet infimi (neque principatus) id eſt medij neque virtutes) id eſt ſupremi. ſcilicet primę hierarchię quorum ē facere miracula Et per hos etiam intelliguntur alij ſuperiores illis (neque in/ſtantia) id ē potentia mala vel bona (neque futura) mala vel bona (neque fortitudo) id ē alicuius violētia (neqȝ altitudo) id eſt proſperitas fortunę

illum Quomodo nō etiam cū illo oīa nobis donauit. q̇s accuſabit aduerſ⁹ electos dei. de⁹ qui iuſtificat. quis ē q̇ cōdemnet. xp̄s ieſus qui mortu⁹ ē immo qui et reſurrexit qui ē ad dexteram dei. qui etiā interpellat p̄ nobis: quis ergo nos ſep̄abit a charitate xp̄i. Tri/bulatio. an anguſtia an fames. an nuditas. an periculum. an perſecutio. an gladius ſicut ſcriptuȝ eſt. quia p̄pter te mortificamnr tota die. eſtimati ſum⁹ ſicut oues occiſionis: Sed in his ōnibus ſuperamus propter eū, quia neqȝ mors neqȝ vita neqȝ angeli neqȝ principat⁹ neqȝ virtutes neqȝ inſtantia neqȝ futura neqȝ fortitudo neqȝ altitudo: neque profunduȝ neqȝ creatura alia poterit nos ſeperare a charitate dei que eſt in chriſto ieſu domino noſtro.

neqꝫ ꝓfundũ) id est aduersitas (neqꝫ creatura alia) a p̄dictis (poterit nos separare a charitate dei) qua deũ diligimus (quę est in christo iesu domino nostro) scꝫ nobis ostensa Quia maiorem charitatē nemo hꝫ ꝛc̄ Joan. xv

Am nõ estis hospites ꝛc̄ Ante iniciũ illiꝰ eplę scri. scũs pau. in eodē ca. di. Deus q̇ diues est in mĩa ꝓpter nimiã charitatē suam q̄ dilexit nos. cũ eēmꝰ mortui peccatis ꝯuiuificauit nos in christo. cuiꝰ grã estis sanati Postmodũ sequitur pñs epl̕a post pauca (Frēs iã nõ estis hospites ꝛ aduenę) Lyra. a deo ꝛ a sanctis eiꝰ (sed estis ciues scõꝝ). i. de numero eorum (ꝛ domestici dei). id est in eccl̕ia dei recepti (sup ędificati) id est instructi (sup fũdamentũ apl̕oꝝ ꝛ ꝓphetarum) id est sup doctrinam noui ꝛ veteris testamenti (ipso summo angulari lapide christo iesu) Ly. in ędificatione templi salomonis. vt dr̄. fuit q̇dã lapis pluries reiectꝰ ab ędificãtibus. eo ꝙ nõ cõueiebat loco cui applicabatur finaliter optime sedet in summitate ędificij in angulo duos parietes ꝯiũgendo. ꝛ fuit figura christi iudęos ꝛ gentiles tanquã duos parietes in vnã ecclīam ꝯiungētis Unde dr̄ in p̄s. cxvij Lapidē quē reprobauerũt ędificantes. hic factus est caput anguli. ꝛ a dño fcm̄ est istud Et istã figurã ponit hic apostolus vt dcm̄ est (in quo omnis ędificatio ꝯstructa) tam a iudęis q̄ꝫ a gentibus (crescit) scꝫ per augmentũ virtutum (in tēplum scm̄ in dño) id est quousqꝫ fit templũ domini scm̄ (in quo ꝛ vos coędificamini) cũ alijs fidelibus (in habitaculũ dei in spiritu scõ) id est ipsos cooperante. sine q̇ nullum opus est acceptũ deo

¶ Item alia epistola de apostolis Ephesios. ij

Am nõ estis hospites ꝛ aduenę. sꝫ estis ciues scõruꝫ et domestici dei superędificati super fundamentũ apostolorum et prophetaruꝫ. ipso summo angulari lapide christo iesu in quo oĩs ędificatio constructa crescit in tēplum sanctum in domino. in quo ꝛ vos conficiamini in habitaculum dei in spiritu sancto

¶ Sequitur nunc epistola de euangelistis Ecci. xv.

Ui tim et deum faciet bonum. ꝛ qui continens est iusticię appręhēdet illam. ꝛ obuiabit illi quasi mater honorificata: et quasi mulier a virginitate suscipiet illum. Cibabit illũ pane vitę ꝛ intellectus ꝛ aqua sapientię salutaris potabit illum. ꝛ firmabitur in illo. ꝛ non flectetur. ꝛ continebit illum.

¶ Postilla.

Ui timet deũ ꝛc̄ Ante iniciũ illiꝰ lcõis habetur in p̄cedenti ca. Beatus vir q̇ in sapientia morabitur. ꝛ qui in iusticia meditabit̕. ꝛ in sēsu cogitabit circũspectionē dei Tunc postmodũ sequitur pñs lectio (qui

timet deum) Lyra .ſ. timore filiali (faciet bonum) ſpᵉ opus (ꝛ qui ↄtinens eſt iuſticię) Lyra. i. tenēs eā in corde ſiľ et ope (appꝥhendet illā) ſcȝ ſapiam diuinaȝ (et obuiabit illi) Nam ꝑoccupat eos q̇ ſe cōcupiſcunt. vel illis pri or ſe oſtendit Sapien. vi. (quaſi mater honorificata). Ly. omni honore digna (cibabit illū pane vitę) id eſt verbo ſacrę ſcripturę Vn̄ Mat. liij. Non in ſolo pane viuit homo. ſed in oī verbo qđ procedit de ore dei (ꝛ a/ qua ſapientię ſalutaris potabit illū) id eſt ſpū ſſancti de qua dicitur Joā.

et nō confundetur ꝛ exaltabit illū apđ proximos ſuos Et in medio eccleſię a// peruit os eius. ꝛ adimplebit illū ſpiri// tu ſapientię ꝛ intellectus. ꝛ ſtola glorię veſtiet eum Jucūditatē ꝛ exultatiōem theſaurizabit ſuꝑ illū et noīe eterno he reditabit illū dominus deus noſter.

¶ Jtem epiſtola de vno martyre Ec cleſiaſtici. xxxi.

Eatus vir qui inuentus eſt ſine macula. qui poſt auꝝ non abijt nec ſperauit in pecunia ꝛ theſau ris. Quis eſt hic ꝛ laudabimus eum? fecit em̄ mirabilia in vita ſua Qui pro batus eſt in illo ꝛ perfectus inuentꝰ eſt et erit illi in gloria ęterna. Qui potuit trāſgredi ꝛ non eſt tranſgreſſus. facere mala ꝛ non fecit Jdeo ſtabilita ſūt bo// na illius in domino. ꝛ elemoſynas illi us enarrabit omnis eccleſia ſanctoruȝ

iiij. Qui biberit ex a/ qua quā dabo ei fiet ī eo fons aquę ſalientis in vitam eternaȝ (et fir mabitur in illo) Lyra deo firmiter adherēdo (ꝛ nō flecteť) a rectitu/ dine iuſticię (ꝛ contine bit illum) id eſt deꝰ cō tinebit eum ſecū ꝑ per ſeuerantiam in bono. (ꝛ nō ↄfundeť) cū repro/ bis. ſed honorabiť cū electis Jdeo ſequitur. ꝛ in medio eccľię aperu it os eius) ſcȝ ad docē dum ꝑpľm (ꝛ impleuit eū dn̄s ſpū ſapientię). ad deguſtandū diuina (ꝛ intellectus). ad ꝑpo nendū ea lucide in ec/ cleſia. (et ſtola glorię). ſcilicet corporis ꝛ ani/ mę (induit eū) quod ſꝑ fit perſeuerantibus in exemplari vita ꝛ ſalu/ tari doctrina (iucūdi/ tatem ꝛ exultationem thezaurizauit ſuper eum) id eſt multiplicauit. ꝛ quoniam hęc gloria non eſt tranſitoria. ideo ſubditur (et nomine ęterno hereditauit illum domi/ nus deus noſter

¶ Poſtilla

Eatus vir qui inuentus eſt eſt ſine macula. ꝛ qui poſt aurū non ꝛc̄ Ante inicium illius lectionis habetur Qui aurum diligit non iu ſtificabitur Tunc poſt hoc ſequitur pręſens lectio (Beatus vir) ſcili/ cet diues in acquiſitione ſcilicet iuſta (qui inuentus eſt ſine macula) ſcili/ cet cupiditatis et auaricię. (ꝛ qui poſt aurum non abijt). Lyra. per con cupiſcentiam et voluntatem malam. ſed magis aurum ſecutum eſt eum.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cui⁹ obſequio vſus eſt in opibus pijs ⁊ honeſtis (nec ſperauit in pecuniſ ⁊ theſauris) ibi ꝯſtituendo finem ſuum (Quis eſt hic ⁊ laudabimus eū?) quaſi diceret rarus eſt ⁊ laude dignus (fecit em̄ mirabilia in vita ſua) Illa em̄ quę rara ſunt homines mirantur (q̇ probatus eſt in illo) ſcꝫ auro (et perfectus inuentus eſt) in opibus liberalitatis ⁊ miſericordię (⁊ erit illi ī gloria ęterna). vn̄ Mat. xxv. Venite benidicti prēs mei ⁊c. (qui potuit tranſgredi) nā diuitię dant oportunitatē faciendi mala (⁊ nō eſt trāſgreſſ⁹ ⁊ facere mala ⁊ nō fecit) per ſtabilitatē voluntatis eius in bono (ideo ſtabilita ſunt bona illius in domino). Nā pro tpalibus recipit ęterna (⁊ elemoſynas illius enarrabit ōnis eccl̄ia ſctōꝝ) ſcꝫ ad īformationē alioꝝ

Item alia epiſtola de vno martyre. Prouerbioꝝ. iij.

Eatus homo qui inuenit ſapientiam ⁊ qui affluit prudētia. Melior eſt acquiſitio eius negociatiōe auri ⁊ argenti primi ⁊ puriſſimi fructus eius. precioſior eſt cunctis opibus ſapientia. ⁊ omīa quę deſiderantur huic non valent comparari. Longitudo dierum in dextera eius. ⁊ in ſiniſtra illi⁹ diuitię et gloria. vię eius vię pulchrę ⁊ omnes ſemitę eius pacificę Lignū vitę eſt his qui apprehenderūt eā. ⁊ qui tenuerunt eum beati. domin⁹ ſapientia fundauit terrā. ſtabiliuit cęlos prudentia. Sapientia illius eruperūt abyſſi. ⁊ nubes rore concreſcunt.

Eatus hō q̇ inuenit ſapientiā ⁊c Ante iniciū illius lectionis hētur Quē em̄ diligit deus. corripit ⁊ quaſi pr̄ ī filio ꝯplacet ſibi Tunc ſtatim ſeq̇tur pn̄s lectio (Beatus hō q̇ inuenit ſapientiā) Ly. i. noticiam de diuinis (⁊ qui affluit prudentia) in agilibus humanis (melior ē acquiſitio e⁹ negociatiōe auri ⁊ argenti) tanto meliora ſunt ſpūalia bona corporalibus (primi ⁊ puriſſimi fructus ei⁹) ⁊ notanter dicit primi. q̄ nullū opus bonū eſt niſi virtute prudentię dirigatur. ⁊ puriſſimi quia bona ſpiritualia non habent aliquod malū admixtū. ſicut frequenter habent corporalia. ſicut aurum ⁊ argentū. ⁊ ſimilia habent annexam ſollicitudinem. eleuationem mentis ad deum īpedientem. ideo ſubditur (p̄cioſior eſt cunctis opibus ſapientia. et om̄ia quę deſiderantur huic nō valent compari Lōgitudo dierum in dextera eius) quia talis primo ⁊ principaliter habꝫ aſpectū ad cęleſtia ⁊ ęterna (⁊ in ſiniſtra illius diuitię et gloria). quia ſecundario et ex conſequenti aſpectum ad temporalia bene adminiſtranda (vię eius vię pulchrę. ⁊ omnes ſemitę eius pacificę) quia nullam turpitudinē admittit. et ad decorem virtutū inducit. ⁊ ſic hominē pacificatū reddit redigendo vires inferiores in obſequium rōnis (lignum vitę eſt his qui apprehenderint eam) Lyra. ſicut enim per lignum vitę continuabatur. vita. vt ſic homo manens in ſtatu innocentię de vita naturę tranſiſſꝫ ad vi

tam glorię.ſine morte media Sic ⁊ ſapientia de vita gratię ducit hōīem ad vitā glorię ſine morte mortalis culpę intermedia.dum tamē hic in ea pſeueret (⁊ qui tenuerit eā beatus) quia certitudinaliter ad beatitudinē deducetur domin⁹ fundauit terrā) per ſapientiam ſuam (ſtabiliuit cęlos prudentia) quia ſunt incorruptibiles (ſapientia illius eruperunt abyſſi magnę.et nubes rore cōcreſcunt) quia calore ſolis eleuātur exalatiōes huide et condenſantur in nubes

Item alia epiſtola de vno martyre. Eccleſiaſtici.viceſimoquarto

Beatus vir qui in ſapientia morabitur.⁊ qui in iuſticia ſua meditabitur.⁊ in ſenſu cogitabit circumſpectionem dei. Cibabit illum pane vitę ⁊ intellectus.⁊ aqua ſapientię ſalutaris potabit illū. Et firmabitur in illo ⁊ nō flectetur.⁊ continebit illum.⁊ non confundetur.⁊ exaltabit illum apud proximos ſuos.⁊ nomine ęterno hereditabit illum dominus deus noſter.

Item alia epiſtola de vno martyre Eccleſiaſtici.xxxix.

Iuſtus cor ſuum tradet ad vigilandum diluculo ad dominum qui fecit illum.⁊ in cōſpectu altiſſimi depcabitur Aperiet os ſuū ī oratione.ꝓ pctis ⁊ delictꝫ ſuis depcabit Si eīm dn̄s magn⁹ voluerit.ſpū intelli

Beatus vir qui in ſapientia ⁊c̄ Ante iniciū h⁹ lectionis habetur in eodem capitulo Beatus vir q̄ non eſt lapſus verbo ex ore ſuo Tūc poſt hoc ſequitur pn̄s lectio non poſt pauca. (Beatus vir qui in ſapīa morabitur) Lyra. meditando diuina .quoꝝ ꝯgnitio ꝓprie dicit ſapientia quaſi ſapida ſcientia (⁊ qui ī iuſticia ſua meditabitur).reddēdo deo debitū cultū ⁊ ꝓximo ſuo amorē fraťnū (et in ſenſu cogitabit circūſpectionē dei) id ē ꝙ deus circūſpicit oīa ⁊ vbiqꝫ. Unde Heb. iiij Omnia nuda ⁊ aperta ſunt oculis ei⁹. (Cibauit illū pane vitę). id eſt verbo ſacrę ſcripturę (⁊ intellect⁹ ⁊ aq̄ ſapientię ſalutaris potabit illū). id ē gratia ſpiritusſancti (et firmabitur in illo) Lyra.deo firmiter adhęrendo.(⁊ non flectetur) ſcilicet a rectitudine iuſticię.et ꝯtinebit illū ⁊ non confundetur) ſcꝫ cum reprobis.ſed honorificabitur cum electis (et exaltabitur apd̄ ꝓximos ſuos) id eſt apud ſanctos ſuos qui ſunt deo propinqui (et nomīe ęterno hereditabit illū dominus deus noſter).

Poſtilla

Iuſtus cor ſuum tradet ad vigilandum ⁊c̄. Ante inicium illius lectionis habetur in eodem capitulo Sapientiam omnium antiquorū exquiret ſapiens Et narrationem virorum nominatorum conſeruabit. Tunc ſtatim ſequitur pręſens lectio ſiue epiſtola.

poſt pauca (Juſtus coꝛ ſuũ tradet) Ly. voluntarie (ad vigilandũ dilucu lo). id eſt a iuuentute (ad dñm qui fecit illũ) ſcʒ ad ipſum intentionē diri gens deuote ⁊ attente (in cõſpectu altiſſimi depcabitur) pro impetratione ſapię (aperiet os ſuũ in orõne ꝓ peccatis ⁊ delictis ſuis) ſcʒ emendandis. (depcabitur) vt ſic ad receptionē diuinę ſapientię diſponatur. (ſi em̃ domi nus magnus voluerit ſpũ intelligentię replebit illũ. ⁊ ipſe) ſpũ intelligen tię repletus (tanq̃ꝫ imbꝛes) id ē abundanter (mittet eloquia ſapię ſuę) ad docendũ ignoꝛantes (⁊ in orõe confitebitur dño) totum effectũ attribuēs honori diuino (et ipſe) ſcʒ deus (diriget cõſilium eiꝰ) in agendis (⁊ in abſcõ ditis ſuis ꝯſiliabit̃) ſcʒ obſcura clariꝰ ſibi reuelando (⁊ ipſe) ſcʒ a do illuĩ natus (palã faciet diſciplinã doctrinę ſuę) ſibi reuelata alijs ꝓpalando (⁊ in lege teſtamenti do mini gl'abitur) hęc enĩ eſt gl'a ſapientis in le ge dñi meditari. (col laudarũt ml'ti ſapiãʒ eius) nõ dt oēs. qꝛ ho mines mũdani ipm̃ re putãt imprudētem eo q̄ nõ quęrit ſciam lu cratiuã (⁊ vſq̃ꝫ in ſcl'm nõ delebitur) ſcʒ doctri na ſapię eius. vt patʒ Mat. xxiiij Celum ⁊ terra tranſibunt. vba aũt mea nõ tranſibũt (non recedet memoꝛia eius) ſcʒ ſapiētis (⁊ no men eiꝰ requiret̃ a gñã tione in gñationē). q̄a ꝑ doctrinã ab eo ſcri ptam remanebit noim̃ eius inter hoies q̄ vtũ tur illis ſcriptis ad ꝑ fectum ſuum. et ad ſa lutē aiarum ſuarum

gentię replebit illuʒ. ⁊ ipſe tãq̃ꝫ imbꝛes mittet eloquia ſapientię ſuę. ⁊ in orati one ꝯfitebitur domino. ⁊ ipe diriget ꝯ ſilium eius ad diſciplinã. ⁊ in abſcõdi tis ſuis ꝯſiliabitur. Jpſe palam faciet diſciplinam doctrinę ſuę: ⁊ in lege teſta menti domini gloꝛiabit̃ Collaudabũt multi ſapiam eius. ⁊ vſq̃ꝫ in ſeculũ nõ delebitur Nõ recedet memoꝛia eius. ⁊ nomen eius requiret̃ a generatiõe i ge neratione

¶ Epiſtola de pluribus martyꝛibus. Sapientię. iij.

Juſtoꝝ animę in manu dei ſunt. ⁊ nõ tanget illos toꝛmentum moꝛ tis Viſi ſunt ocul' inſipientiuʒ moꝛi. ⁊ ęſtimata eſt afflictio exitus illoꝛũ Et ab itinere iuſto abierũt in exterminiuʒ Et quod a nobis eſt iter exterminij. il li autem ſunt in pace Et ſi coꝛam homi

¶ Poſtilla.

Juſtoꝝ aię i manu ⁊c. An iniciũ illiꝰ lectiõis habet̃ ſic Jnuidia diaboli moꝛs introiuit in oꝛbē terrarum. Jmitant̃ aũt illũ qui ſunt ex ꝑte eius Tũc ſequit̃ pñs lectio ſiue epl'a (Juſtoꝝ aię in manu dei ſunt) Lyra. ſunt aię iuſtoꝝ imoꝛtales ⁊ ſepara tę a coꝛpoꝛibus per moꝛtē Et ſunt in manu diuinę mię per ſecuritatē glo rię cõſequendę Nam a tꝑe paſſionis chꝛiſti poſtq̃ꝫ aperta eſt ianua glo rię. ſi nõ hñt aliq̄d ad purgandũ ſtatim euolant ad gl'am Si autē habēt aliquid ad purgandum detinētur in manu diuinę iuſticię i pœna purga

toꝛꝝ ad tempus Sunt tñ ſecure de ſua btitudine ꝯſequenda. ergo dr hic. (Juſtoꝝ anime in manu dei ſunt. ⁊ nõ tanget illos tormentũ mortis). ſ. tormentũ gehenne (Viſi ſunt oculis inſipientiũ mori) totaliter in aĩa ⁊ corpore (et eſtimata eſt afflictio exitus illoꝝ Et ab itinere iuſti abierunt in exterminiũ) de hoc mũdo reputata eſt mera afflictio ab illis q aliã vitam hoĩs nõ credũt poſt hanc vitã (⁊ qd a nobis eſt iter exterminij) ſm errorẽ illoꝝ qui dicũt hoĩes recedentes a nobis per mortem totaliter exterminari (illi aũt) ſcꝫ iuſti (ſunt in pace Et ſi corã hominibꝰ tormenta paſſi ſunt. ſpes illoꝝ ĩmortalitate plena eſt) qꝛ nõ pt amitti. Immortalitas vero a deo nõ fuit plena. quia amitti poterat et fuit amiſſa (in paucis vexati) id eſt tribulati (in multis bñ diſponẽtur) per gl'iam aĩe ⁊ corporis (qm̃ deus tẽptauit eos) ſcꝫ vt virtus patientie eoꝝ nota fieret alijs ad exemplũ imitationis (et inueĩt eos dignos ſe. tanꝗ aurũ in fornace ꝓbauit illos). ſcꝫ qd nõ deterioraꝛ ſꝫ melioratur. (et in tẽpore tribulationis erit ꝛ̄ſpectus illoꝝ. nõ ſolũ quantũ ad aĩam. ſꝫ etiam quãtũ ad corpuſ qd reſurget glorioſuꝫ (fulgebunt iuſti) ꝑ dotem claritatis (⁊ tanquã ſcintille in arũdĩeto diſcurrent) ꝑ dotem agilitatis (iudicabunt nationes) nam ꝑfcĩ iudicabunt cũ chriſto in iudicio finali (et dabũtur populis. et regnabit dominus in ꝑpetuum

nibus tormenta paſſi ſunt ſpes illorũ immortalitate plena eſt. In paucis vexati. in multis bene diſponẽtur. quoniam deus tẽptauit eos. ⁊ inuenit eos dignos ſe Tanquã auꝝ in fornace ꝓbauit illos ⁊ quaſi holocauſti hoſtiã accepit illos. ⁊ in tpe erit reſpectus illoꝛuꝫ Fulgebunt iuſti ⁊ tanꝗ ſcintille in arũdineto diſcurrent. Judicabunt nationes et dominabũtur ppl's Et regnabit dñs illorum in ꝑpetuũ

Item alia epiſtola de martyribus Sapientie. v.

Uſti aũt in ꝑpetuũ viuent ⁊ apd dominũ eſt merces eorum. ⁊ cogitatio illoꝝ apud altiſſimũ Jdeo accipient regnũ decoris. et dyadema ſpeciei de manu domini. qm̃ dextera ſua teget eos. et brachio ſancto ſuo defendet illos Et accipiet armatutã zelus illiꝰ. ⁊

Poſtilla.

Uſti aũt in perpetuũ viuent ⁊c̄ Añ iniciũ illius lectionis hẽtur ĩ eodem ca. ꝙ damnati in inferno quotidie clamãt Quid nobis ꝓfuit ſuperbia aut diuitiaꝝ iactantia? quid ꝯtulit nobis? tranſierũt oĩa illa tanquã vmbra Tunc ſequitur pñs lectio q̃ hodie ꝓ epl'a in miſſa legiꝛ. in q̃ demõſtratur que ſit merces martyꝝ. qualiter a dño ꝓtecti armati ad pugnã contra inimicos fidei ꝓceſſerunt. et ſic ad eternã beatitudinem peruenerunt. ergo hic dicit (Juſti autem in ꝑpetuum viuent) ſcilicet vita glorie (et apud dominum eſt merces eoꝝ) ſcilicet a quo ſperant premiari. non a

mundo(⁊ cogitatio illorum apud altiſſimũ)ad cuius honorem ordina/uerunt facta ſua(Ideo accipient regnũ decoris ⁊ dyadema ſpeciei de manu domini)ſcilicet celeſtem gloriã.vbi nihil eſt turpe.(quoniam dextera ſua teget eos)reponẽdo eos in beatitudine.que per dexteram intelligitur (et brachio ſancto ſuo defendet illos)In hoc deſignatur ſecuritas beati/tudinis que a nullo põt auferri Poſt hoc deſcribit miſeriam iniquorum dicens(et accipiet armaturam zelus illius).Nam ex zelo iuſticie procedit ad turbationem malorum(et armabit crea/turam ad vltionẽ ini/micorum)Lyra.Naz omĩbus creaturis vtetur ad afflictionem re/proborũ Sicut econ/uerſo omnes creature cedent ad gloriam electorum (Induet,p thorace iuſticiam).a qua non poterit deflecti cũ ipe ſit rẽgula iuſticie(⁊ accipiet pro galea iu/dicium certum).Nam iudicando nõ poteſt deficere(Sumet ſcutum inexpugnabile equitatez)que ita erit euidẽs ꝙ nullus eam poterit impugnare(et ibũt di/recte emiſſiones fulguruz)ad afflictionẽ malorum(et ad certuz locum deducet illos do/minus deus noſter). Nam ſecundum ꝙ dominus ꝑordinauit de ipſis.ita et ipſi ꝑdica/tionis et paſſionis certa loca adierunt

armabit creaturam ad vltionem inimicorum.Induet pro thorace iuſticiam. ⁊ accipiet pro galea iudicium certum. Sumet ſcutum inexpugnabile equitatem ibunt directe emiſſiones fulguruz ⁊ ad certum locum deducet illos do//minus deus noſter

¶Item alia epiſtola de pluribꝰ martyribus Sapientie decimo.

Eddet deus omnem mercedem laborum ſanctorum ſuorum. et deduxit illos in via mirabili Et fuit illis in velamento diei ⁊ luce ſtellarum nocte Tranſtulit illos per ma//re rubrum.et tranſuexit illos per aquã nimiam.inimicos autem illorum di//merſit in mare.et ab altitudine infero//rum eduxit illos Ideo iuſti tulerũt ſpolia impiorum.⁊ decãtauerũt dñe ſctũz

¶Poſtilla

Eddet deus omnem mercedem laborũ ſanctoꝝ ſuorũ ⁊c Ante inicium illius lectionis habetur in eodem capitulo.. Sapientia eterna venditum iuſtũ.ſcilicet ioſeph.quem fratres ſui vendiderunt. non dereliquit.ſed a peccatoribus liberauit eum.deſcenditqꝫ cum illo in foueam.et in vinculis nõ dereliquit illũ. Et mendaces oſtendit qui maculauerunt eum.et dedit claritatem eternam.Tunc ſequitur pñs lectio ſiue epl'a(Reddz ds)ſ.iuſtis(oẽz mercedẽ laboꝝ ſuoꝝ)ly Nã de mãdato dñi filij iſrl' recedẽtes ſpoliauerũt egyptũ.ſ.mutuo a vicis vaſa aura ⁊ ar

gentea accōmodando. et hoc in recōpensationē laboꝝ quibus iniuste ag/
grauauerūt eos egyptij. vt habetur Exodi. xij. ca. (Et deduxit illos ī via
mirabili. Et fuit illis in velamento diei. et in luce stellaꝝ nocte) Nā colū
na nubis ꝑ diem. ignis per noctē (trāstulit illos ꝑ mare rubrū. ⁊ transue/
xit illos per aquā magnā Inimicos illoꝝ dimersit in mare. ⁊ ab altitu/
dine inferorum) id est de fundo maris (eduxit illos Ideo iusti tulerūt spo
lia impioꝝ) viderūt eī
egiptios mortuos su/
per littus maris Ex/
odi. xiiij. Et spoliaue
runt eos armis p̄cioꝭ
⁊ scd̄m Hebreos Ista
p̄da fuit maior q̄ȝ ista
q̄ prius spoliauerunt
egyptū vasis aureis ⁊
argenteis (⁊ decātaue/
runt dn̄e sctm̄ nomen
tuū) dicentes illud cā/
ticum Cantemus do/
mino. glo͛se em̄ magi/
ficatus ē equū et ascē
sorem deiecit in mare.
(et victricē manuȝ tu
am) id est potentiā tu
am egyptios submer/
gentē (laudauerūt pari
ter. dn̄e deus noster)

Ingua sapientuȝ
ornat ⁊c. Ante in
icium illius lectionis
habet in codē ca. Re/
sponsio mollis frangit irā. sermo durꝰ suscitat furorem Tunc statim seq̄
tur presens lectio (Lingua sapientū ornat scientiā) quia debito tempo/
re et loco et gratiose ꝓponit eam (os fatuoꝝ ebulit stulticiam) quia īpetu
ose profert eam (in omni loco oculi domini cōtemplātur bonos ⁊ malos
lingua placabilis) id est suauis eloquio erga proximū et orationi intēta
erga deum ad ipsum placandū (lignū vite) quia sicut per lignū vite con/
tinuabitur vita corporalis. ita per talem linguam vita spiritualis (Que
autem īmoderata est) scilicet ad loquendū (cōteret spūm) quia in multilo
quio non deerit peccatū (Domus iusti plurima fortitudo) quia dominus
ꝓtegit eam (et in fructibus) id est in opibus (impij cōturbatio) quia malꝰ
nō potest habere pacem ad proximū. nec etiam ad seipm̄ (Labia sapientū
disseminabunt scientiam) scilicet populū docendo (cor stultorum dissimi/
le erit) scilicet cordi sapientis. et etiam sibijpsi. quia diuersis ⁊ varijs co/
gitationibus agitatur (victime impiorum abominabiles domino). sicut
oblatio cayn. quia fuit de alieno vel mala voluntate (vota iustorum pla

¶ Item alia epistola de pluribus mar
tyribus. Prouerbiorum. xv.

Ingua sapientū ornat scientiaz.
os fatuoꝝ ebulit stulticiam. In ō
ni loco oculi domini cōtemplantur bo
nos ⁊ malos. lingua placabilis lignū
vite. que autem immoderata est cōterȝ
spiritum Domus iusti plurima forti//
tudo. ⁊ in fructibus conturbatio La//
bia sapientū disseminabunt scientiam
Cor stultoꝝ dissimile erit. victime im//
piorum abominabiles domino: vota
iustorum placabilia Qui sequitur iu//
sticiam diligetur a domino

¶ Item alia epistola de pluribꝰ marty
ribus. Prouerbiorum. x.

Xpectatio iustoꝝ leticia: spes au
tem impiorum peribit. fortitudo

rabilia) ſicut patet de abel. quia ad abel reſpexit dn̄s ꝛ ad munera eius (q̄ ſequitur iuſticiam) ſm̄ eam operando (diligetur a dn̄o) qui eſt regula iuſticię

¶ Poſtilla

Expectatio iuſtoꝝ leticia ꝛc. An̄ iniciū illius lectionis habetur in eodem capitulo ſic. Timoꝛ dn̄i apponet dies. ꝛ anni impioꝝ breuiabuntur Tunc ſtatim ſequitur pręſens epiſtola (Expectatio iuſtoꝝ leticia) id eſt beatitudo ęterna q̄ habet annexam lęticiam (ſpes aūt impioꝛuꝫ peribit) id eſt p̄ſumptio eoꝝ peribit. Quia pręſupponūt habere beatitudinē ſine meritis dicentes Deus nō fecit nos ad damnandū. ſꝫ ad ſaluādum (foꝛtitudo ſimplicis via domini) id eſt eius iuſticia ſimplices ꝛ rcōs p̄miando (ꝛ pauoꝛ his qui op̄antur malū) ſcꝫ impios puniendo (Juſtus in ęternū nō ꝯmouebitur) ſcꝫ a ſtabilitate virtutis (impij autē nō habitabūt ſup̄ terram) ſcꝫ viuentiuꝫ (os iuſti perturiet ſapiaꝫ) ſcꝫ alios docendo (lingua p2auoꝝ peribit). Unde diues epulo in inferno exn̄s magꝭ cruciabatur in lingua q̄ꝫ i alijs mēbꝛis. vt patet Lu. xvi. (labia iuſti ꝯſiderāt placita). ſcꝫ do ꝛ hōibus (ꝛ os impiorū peruerſa) id eſt blaſphemias cōtra deum ꝛ iniurias ꝯtra proximū (Simplicitas iuſtoꝝ) ſcilicet qua procedūt in factis ſuis ſine plica doloſitatis (diriget eos) ad beatitudinem (et ſupplātatio p̄uerſoꝝ) q̄ decipiuntur ſimplices (vaſtabit illos) in pœna inferni. ꝛ etiaꝫ aliquando ꝓpter hoc deſtruuntur in vita pręſenti) iuſticia rectoꝝ liberabit eos) ſcilicet a morte gehennę (et in inſidijs ſuis capientur iniqui). Sicut iniqui iudices inſidiantes ſuſannę fuerunt adiudicati moꝛti (Juſtus de anguſtia liberatus eſt vt traderet̃ impius ꝓ eo) quod patꝫ de dauid iuſto q̄ fuit in regno reſtitut⁹. et impius abſalon cum tribus lanceis tranſfoſſus. vt patet. ij. Regū. xviij. (Simulatoꝛ) id eſt hypocrita qui ſimulat ſāctitatem (oꝛe decipit amicum ſuum). id eſt illum a quo ſperat promoueri cui adulatur (iuſti autem liberabuntur) ſcilicet ab iſta deceptione (ſciētia)

ſimplicis via domini. ꝛ pauoꝛ his qui operātur malū Juſtus in ęternū nō cōmouebitur. impij aūt nō habitabūt ſuper terrā Os iuſti parturiet ſapiētiam lingua p2auoꝛū peribit. labia iuſti conſiderant placita. ꝛ os impioꝛū peruerſa Simplicitas iuſtoꝝ diriget eos. et ſupplantatio peruerſoꝛum vaſtabit illos Juſticia rectoꝛum liberabit eos. et in inſidijs ſuis capientur iniuſti Juſt⁹ de anguſtia liberatus eſt vt traderetur impius pꝛo eo ſimulatoꝛ oꝛe decipit aīcum ſuum. iuſti autem liberabūtur ſciencia. Jn bonis iuſtoꝛum exaltabitur ciuitas. ꝛ in perditione impioꝛum erit laudatio

¶ Jtem epiſtola de pluribus martyribus Hebꝛeo. xi..

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſcilicet quã diſcernitur inter ſanctitatem veram et fictam (in bonis iuſtorum exaltabitur ciuitas) ſcilicet a deo Sicut ezechias orõibus ⁊ lachrymis ſuis ſaluauit ciuitatem hieruſalem a ſennacharib. vt patet. iiij. Regum. xix. Similiter ſanctus baſilius in nouo teſtamento oratione ſua ciuitatem a Juliano apoſtota

¶ Poſtilla.

Ancti per fidem vicerunt regna ⁊c̃ In hac epiſtola cõmemorat apoſtolus patientiam et paſſiones ⁊ victorias. ⁊ fidem ſanctoruꝫ martyrum. cuius virtute patientes fuerũt. ⁊ victores extiterunt.

Ancti per fidem vicerunt regna. operati ſunt iuſticiam. adepti ſũt repromiſſiones Obturauerunt ora leonum. extinxerunt impetum ignis. effugauerunt aciem gladij. conualuerũt ꝺ infirmitate. fortes facti ſunt in bello Caſtra verterunt exterorũ. acceperunt mulieres de reſurrectione mortuos ſuos Alij autem diſtenti ſunt non ſuſcipientes redemptionem. vt meliorem ĩuenirent reſurrectionem: Alij vero ludibria et verbera experti: inſuper ⁊ vincula. et carceres. lapidati ſunt. ſecti ſunt. temptati ſunt. in occiſione gladij mortui ſunt Circuierunt in melotis in pellibus caprinis. Egentes anguſtiati. afflicti. quibus dignus

(Sancti per fidem vicerunt regna) Sic̃ pꝫ in martyribus qui vicerunt reges ⁊ p̃ſides. (operati ſunt iuſticiaꝫ ⁊ adepti ſũt repromiſſiones) Lyra. gratię ĩ via. ⁊ glorię in patria. (Obturauerũt ora leonũ) Sic̃ legit̃ de daniele miſſo in lacũ leonum. Et de pluribus martyribus ⁊ virginibus legit̃ in legẽdis ſãciorum. ꝙ fuerũt proiecti ante leones ⁊ vrſos ⁊ tamen mãſerũt illeſi (extinxerunt impetuꝫ ignis) Sicut tres pueri miſſi a nabuchodonoſor in fornacem ignis. quibus ignis nõ nocuit. nec eos in aliquo cõtriſtauit Simile etiam legitur de pluribus ſanctis martyribus et virginibus in nouo teſtamento (effugauerunt aciẽ gladij) id eſt exercitum accinctũ gladijs. vt Dauid et multi alij reges et principes diuino adiutorio vicerunt exercitus magnos et fortes in veteri. et etiam in nouo teſtamento (conualuerunt de infirmitate) per pręparationem ⁊ pœnitentiam. vt Ezechias. Job ⁊ Thobias ⁊c̃. Simile legitur de ſanctis noui teſtamenti quod multi infirmi ſunt curati per orationes ſanctoꝝ et per patientiam (Fortes facti ſunt in bello) Sicut ioſuę et Judas machabeus cum filijs ſuis. qui fortiter bellando obtinuerunt terras et ciuitates (caſtra verterunt exterorum). id eſt inimicorũ quos verterunt in fugam (acceperunt mulieres). id eſt matres (de reſurrectione mortuos ſuos). i. pueros ſuos reſuſcitans. ſicut ꝑ Helyam et heliſeum in veteri teſtamento Et etiam multi defuncti ĩ nouo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

teſtamentore ſuſcitati ſūt per xp̄m ⁊ apl̄os ⁊ per alios ſanctos ſicut pꝫ in legēdis ſanctoꝝ (alij autem diſtēti ſunt) ſcʒ in eculeo ⁊ alijs tormentis ꝓpter fidem vniꝰ veri dei (Nō ſuſcipiētes redēptionē) id eſt nō accipiētes liberationē ſicut ſāctus andreas qui de cruce deponi noluit. ⁊ ſic de alijs (vt meliorē inuenirēt reſurrectioneʒ vt c̄p̄to grauiora ſuſtinerēt ꝓ chriſto tāto glorioſius coronarent (Alij vero ludibria ⁊ v̄bera experti īſup ⁊ vincula et carceres lapidati ſūt) vt Hieremias ⁊ Zacharias filiꝰ ioiade (ſecti ſūt).ſ. ſicut Eſaias ſerra lignea exiuſſu regis manaſſes (tēptati ſūt) ꝑmiſſionibꝰ ꝑſecutoꝝ ⁊ blādimentꝫ munerū vt ad idolatriam inclinarentur (in occiſione gladij mortui ſunt) quia mlti in veteri teſtamento nolētes cōſentire ī idolatriam gladio ꝑcuſſi ſūt. Et omnia iā enumerata etiam in nouo teſtamēto ſanctis martyribus ⁊ etiam virginibus cōtigerūt ꝓpter fidem domini noſtri ieſu chriſti. Poſt hꝯ deſcēdit ad heremitas et ſanctos qui nō effuderūt ſanguinem ſuū propter fidem chatolicā dicēs (Circuierūt) per deſerta ⁊ per multa mūdi loca (ī melotis) Ubi notandū ꝙ melota eſt animal cuiꝰ pellis ē hiſpida ſicut pellis heritij (et in pellibꝰ caprinis) Nam illis pellibus tegebātur ſancti id eſt homīes ſilueſtres viuentes in deſertis locis ſicut Helias et ſanctꝰ Joannes baptiſta. et ſic de alijs ſanctis (egētes) ſcilicet neceſſarijs (anguſtitati) ſcilicet anxietatibus (afflicti) laboribus et preſſuris (quibus) id eſt quorum cōuerſatione et habitatione (dignus non erat mūdus) id eſt amatores mūdi nō erant digni tantorum virorū preſentia (in ſolitudinibus errantes ⁊ in montibus et in ſpelūcis et in cauernis terrę (ſpeluncę a natura factę ſunt. Cauernę arte vel caſu factę ſunt. Talia enim loca inhabitabant antiqui patres vt eſſent in loco apto diuinę cōtemplationi (⁊ hi omnes) ſcʒ predicti ſancti (teſtimonio fidei) id eſt fide eoꝝ atteſtante (probati) id eſt probabeils (inuenti) ſunt in chriſto ieſu domino noſtro

nō erat mūdus in ſolitudībꝰ errātes ⁊ ī mōtibꝰ ⁊ ſpeluncis ⁊ in cauernis terre. Et hi oēs teſtimunio fidei ꝓbati inuenti ſunt in xp̄o ieſu dn̄o nr̄o

¶ Seq̄t nunc ep̄la de vno confeſſore ⁊ et pōtifice Ecci. xliiij.

Ecce ſacerdos magnꝰ qui ī diebꝰ ſuis placuit deo ⁊ inuētꝰ eſt iuſtꝰ. ⁊ in tp̄e iracūdię factꝰ eſt recōciliatio: Nō ē inuētus ſimilis illi qui cō ſeruaret legē excelſi. Jdō iureiurādo fecit illuʒ dn̄s creſcere in plebem ſuā. Bn̄dictionē oīm gētium dedit illi ⁊ teſtamētum ſuuʒ cōfirmauit ſup caput eius. Cognouit eū ī bn̄dictionibꝰ ſuis cōſeruauit illi miſericordiā ſuā. ⁊ īuenit grām corā oculis dn̄i. Magnificauit euʒ in cōſpectu regū ⁊ dedit illi coronā glę. Statuit illi teſtamētū ęternuʒ ⁊ dedit illi ſacerdotiuʒ magnum. ⁊

Ecce ſacerdos magn⁹ ꝛc. Ante initiū illi⁹ lectiōis habet̄ ſic ¶ Poſtilla.
Enoch placuit deo et tranſlatus eſt in paradiſum viuus. Ubi ſciendum quod hic ſub noīe enoch deſignatur laus iſtius magni ſacerdotis et epiſcopi. cuius feſtū hodie in eccleſia pagitur cum dicitur. (Ecce ſacerdos magnus qui in diebus ſuis placuit deo ꝛ inuentus eſt iuſtus. ꝛ ī tēpore iracundie factus eſt recōciliatio) id eſt cauſa recōciliationis diuine (non eſt inuētus ſimilis illi in gloria) ſcȝ in ope virtuoſo (qui cōſeruaret legē excelſi) ſcȝ legem naturalem menti humane impreſſā (ideo iureiurādo fecit illū dominus creſcere in plebē ſuam) Lyra. hoc ꝑprie dcm̄ ē de abraā. vt habetur Gen̄. xxij. per memetipm iuraui dicit dominus quia feciſti hāc rem ꝛ nō pepciſti vnigenito tuo ꝑpter me bn̄dicaȝ tibi ꝛ multiplicabo ſemen tuū ſicut ſtellas celi. ꝛ ſicut harenam q̄ eſt in littore maris ꝛc. Sed hic attribuitur illi ſcō confeſſori cui⁹ feſtum hodie peragimus (bn̄dictionem oīm gētiuȝ dedit illi) id ē dn̄s gracioſum eum fecit in cōſpectu ōniuȝ gentium int̄ quas habitaui (et teſtamentum ſuuȝ) id ē pactum (cōfirmauit ſuper caput eius. cognouit eum ī bn̄dictionibus ſuis). i. approbauit tāq̄ȝ dignū ſuis bn̄dictionibus (cōſeruauit illi miſericordiā ſuam. ꝛ inuenit grām coram oculis domini magnificauit eum in coſpectu reguȝ ꝛ dedit

beatificauit illū in gloria Fungi ſacerdotio ꝛ habere laudē in noīe ipſius Et offerre illi incenſum dignū i odorē ſuauitatꝫ ¶ Itē alia epl'a de vno cōfeſſore Eccl. xlv.

Dilect⁹ deo ꝛ hoīb⁹ cui⁹ memoria in bn̄dictione ē. Similē illū fecit in gloria ſctōruȝ ꝛ magnificauit eū in timore inimicoꝝ. ꝛ in verbis ſuis mōſtra placauit. Glorificauit illū ī cōſpectu regū ꝛ iuſſit illi coram pp'lo ſuo et oñdit illi gloriā ſuā in fide ꝛ leuitate ipſi⁹ ſāctū fecit illū. ꝛ elegit eū ex omni carne: Audiuit em̄ eum ꝛ voceȝ ipſi⁹ et induxit illū in nube ꝛ dedit illi corā ꝑcepta ꝛ legē vite ꝛ diſcipline

¶ Itē alia epl'a de vno ꝯfeſ.. Sapien̄. x

Iuſtū deduxit dn̄s per vias rectas et oſtēdit illi regnuȝ dei. ꝛ dedit illi ſciētiā ſanctoruȝ. Honeſtauit illū

illi coronam glorię. Statuit illi teſtamentū ſempiternū ꝛ dedit illi ſacerdotium magnū) id ē principeȝ ſacerdotum (et beatificauit illum ī gloria. Fungi ſacerdotio ꝛ habere laudeȝ in nomine ipſius ꝛ offerre illi īcenſū dignū in odorem ſuauitatis. ¶ Poſtilla

Dilectus deo ꝛ hoīb⁹ ꝛc. In v̄bis huius lcōnis q̄ ad lrām ꝯmendat⁹ eſt moyſes. quia a puericia ſic fuit gratioſus. vt eſſȝ diligibilis oīb⁹. ꝑpter quod filia regis in puericia ipſius eum in filium adoptauit. vt habetur Exo. ij. Et hic ſub noīe ipſius moyſi deſignatur laus iſtius ſancti ꝯfeſſoris cui⁹ feſtū hodie in eccleſia peragitur. cum dr̄ Dilectus deo et

hoībus cuius memoria in bñdictiōe eſt) Ly.i.in ōni bono (Sikem illuꝫ fecit in gl'a ſcōꝝ) ſcꝫ videndo diuinā eſſentiā. ſicut dr Aug⁹. ad paulinū de vidēdo deū (⁊ magnificauit eū in timore inimicoꝝ).i. egyptiorū inter quos fuit magn⁹ valde (⁊ in ꝟb ſuis mōſtra placauit q plagę egipti mō/ſtruoſę ceſſauerūt ad e⁹ oratiōem (gl'ificauit illū ī ꝯſpcū regū).ſ. pharao//nis regis egipti ⁊ Seō ⁊ og. vt habeꝭ Numeri.xx. (⁊ iuſſit illi corā ppl'o ſuo).ſ.ī mōte ſynai. vbi ppl'us loquētē audiuit. vt habeꝭ Exo.xx. (⁊ oſtēdit illi gloriā ſuā).ſ.in viſiōe ꝑ eſſētiā (in fide).i.in fidelitate fuit em̄ valde fidel' (⁊ leuitate ipſi⁹) Vn̄ dicit Numeri.xij. Erat em̄ moyſes vir mitiſſim⁹ ſuꝑ oēs hoīes q̇ morabātur in terra (ſcm̄ fecit illū) id ē mūdū ⁊ firmū (⁊ ele/git eū ex oī carne).ſ. ad educēduꝫ filios iſrl' de egipto. vt eſſꝫ legiſlator veteris teſtamenti (Audiuit em̄ eū ⁊ vocē ipſi⁹) ſcꝫ depcātē ꝑ relaxatiōe pcti iſrl' in fabricatiōe vituli. vt pꝫ Exo. xxxij. (⁊ īduxit illuꝫ in nube. et dedit illi cor ad p̄ceptū).ſ dī opa adimplenda ⁊ alijs dicēda (⁊ legem vitę ⁊ diſciplinę

ī laboribus ⁊ ꝯpleuit labores illi⁹ In fraude circūuenietiuꝫ illi affuit ⁊ hōeſtū fecit illū Cuſtodiuit eū ab īimicis ⁊ a ſeductorib⁹ tutauit eū Et certamē forte dedit illi vt vincēt ⁊ ſcirꝫ qm̄ oīm potētior ē ſapiā Hęc vēditū iuſtū nō dēliq̇tſꝫ a pctōrib⁹ liberauit eū: Deſcēditq̧ cū illo ī foueā ⁊ ī vīcul' nō dēliq̇t eū. Donec afferre illi ſceptꝝ regni ⁊ potētiā aduerſ⁹ eos q̇ eū deprimebāt Et menda//ces oñdit q̇ maculauerūt illū: ⁊ dedit illi claritatem ęternam dn̄s deus nr̄

¶ Poſtilla.

Vſtū dedux. ⁊c̄ In ꝟbis h⁹ lcōnis ꝯmēdat⁹ ē iacob pr̄ filioꝝ iſrl'. q̇ iuſt⁹ fuit ⁊ ī meſopotamiā iuit fugiēs irā fr̄is ſui eſau. vt habeꝭ Geñ xxvij. Et hic ſub nomine Jacob deſignatur laus iſtius ſancti cōfeſſoris. cuius feſtum hodie celebratur cum dicitur (Juſtum deduxit domin⁹ ꝑ vias rectas. et oſtendit illi regnum dei) ſcilicet quando vidit ſcalam cui⁹ ſummitas tangebat cęlum et dominuꝫ innixum ſcalę. vt pꝫ Geñ. xxviij. Tunc enim habuit reuelationem de ſuperna hieruſalem Idcirco euigi/lans dixit Non ē hic aliquid niſi dom⁹ dei ⁊ porta cęli (⁊ dedit illi ſciam ſanctorum).i. noticiam de ſanctis angelis quos vidit aſcendentes ꝑ illā ſcalam (honeſtauit illum in laboribus) id eſt reddidit eum diuitem et in/clitū ꝑ laborib⁹ ſuis ī cuſtodiēdis ouib⁹ laban auūculi ſui. vt pꝫ Geñ xxx Ditat⁹ eſt homo ille vltra modum ⁊c̄. (et ꝯpleuit labores illius) quādo deo protegente receſſit de meſopotamia cum vxoribus ⁊ liberis ⁊ diuitijs ſuis in fraude circumuenientium id eſt laban et filiorum ſuorum q̇ nitebantur eum decipere mutando frequenter mercedem ſuam. vt patet Geñ. xxxi. (illi affuit) multiplicando greges q̄ ſecūdū pactum debebant cedere in mercedem iacob (⁊ honeſtuꝫ fecit eū) ditādo eum tp̄alib⁹ ⁊ ſpūalib⁹ diuitijs (⁊ cuſtodiuit eū ab inimicis. et a ſeductorib⁹ tutauit illū).i. a laban ⁊ e⁹ filijs inſequētib⁹ iacob recedētem ad ſpoliandū euꝫ. vt habeꝭ

Geñ.xxxi.(ꝛ certamen forte dedit illi)ſcꝫ cuꝫ angelo luctanti.vt habetur Geñ.xxxij.(vt vinceret ꝛ ſciret quoniam omnium potentioꝛ ē ſapientia) ſcꝫ Eſau fratrem ſuum propꝛium ſibi aduerſantem ad hoc enim fuit illa luctatio .vt iacob aſſecurareť de victoꝛia contra eſau quē nimis timebat Id circo dixit ſibi angelus.ſi cōtra deum fortis fuiſti .quantomagis cō tra homines pꝛeualebis . Poſt hoc ponitur aliud exemplum de Joſeph quem vendiderunt fratres ſui iſmaelitis dicens(hęc venditū iuſtū)ſcilicꝫ Joſeph(non dereliquit .ſꝫ a peccatoꝛibus liberauit eum)id eſt a fratribꝰ ſuis eum occidere vo/lentibus (deſcēditque cum illo in foueam)id eſt in carcerem regis egypti.vt patet Gene ſis.xxxix. Unde diciť ibidem fuit autem do minus cum ioſeph de/ditqꝫ ei gratiam in cō ſpectu pꝛincipis carce ris (et in vinculis nō dereliquit eum.donec afferret illi ſceptrum regni) id eſt dominati onem in regno egypti poſt regem immedia/te . vt patet Geneſis. quadꝛageſimo pꝛimo (et potentiam ad/uerſus eos qui eum de pꝛimebant) ſcilicet ſu/per putifar et vxorem eius quibꝰ ſuperioꝛ factus fuit) ꝛ mendaces oſten/dit qui maculauerunt illum)ſcilicet imponendo ſibi iniuſte adulterium. nā malicia mulieris fuit detecta(et dedit illi claritatē ęternā)ſcꝫ bonę fa/mę.quę manꝫ ad huc ꝛ manebit vſqꝫ in finē(dn̄s deus nr̄)

¶ Jtē alia epiſtola de vno confeſſoꝛe Sapieñ:vij.

Ptaui et datꝰ eſt mihi ſenſus ꝛ inuocaui ꝛ venit ī me ſpūs ſapiē. Et p̄poſui illā regnis ꝛ ſedibꝰ ꝛ diuitias nihil eē dixi ī ꝯpatio ne illiꝰ . Nec cōpaui illi lapidem p̄cio ſuꝫ.qnoniā omne aurū in cōpatione il liꝰ arena eſt exigua ꝛ tāq̄ȝ lutū eſtima/biť argentū in conſpectu illiꝰ Sup ſa lutē ꝛ ſpēm dilexi illam ꝛ pꝛepoſui pꝛo luce habere illā qm̄ inextinguibile ē lu men illiꝰ. Uenerūt aūt mihi oīa bona pariter cum illa. ꝛ īnumerabilis hone

¶ Seq̄ť epiſtola de vno cōfeſſoꝛe.

Ptaui ꝛ datꝰ ē mihi ꝛc̄. Añ iniciuꝫ illiꝰ lcōnis d̄t ꝛex ſalomō ſic. Ne/mo ex regibꝫ aliud habuit natiuitatis iniciū Uniꝰ ḡ ītroitꝰ ē oībꝫ ad vi/tā ꝛ ſiľis exitꝰ. Tūc ſeq̄ť pn̄s lectio. Salomō deſiderauit a d̄o ſibi dari ſapīaꝫ.dicēs(Optaui).ſ.ſapiētię donū(ꝛ datꝰ ē mihi ſēſꝰ) id ē donū ſapīę ꝛ ītellectꝰ(ꝛ īuocaui ꝛ venit ī me ſpūs ſapīę) .i.ſpūſſcūs q̄ dat ſapīaꝫ(ꝛ p̄ poſui illā regnis ꝛ ſedibꝫ ꝛ diuitias nihil eē dixi ī ꝯpatiōe illiꝰ Nec ꝯpaui illi lapidem p̄cioſum qm̄ ōne aurum ī comparatiōe illius arena ē exigua ꝛ tāq̄ȝ lutuꝫ eſtimabitur argentū in ꝯſpcū illius) ꝛ rō eſt. Quia diuitię tempoꝛales communes ſunt obonis et malis. ꝛ frequenter conceduntur malis plus quam bonis. vt patet ad ſenſum Sapientia autem vera de qua fit hic ſermo ſolis bonis conceditur. Jdeo bona exterioꝛa re ſpectu ipſius verę ſapientię nullius valoꝛis ſunt reputanda.(ſuper

ſalutem et ſpē̄m).i.ſuꝑ ſanitatē corꝑis et eiꝰ pulchritudinē(dilexi illā)qꝛ ſanitas et pulchritudo ſunt perfectiones corꝑis Sapientia vero ꝑfecti/o eſt mentis.et ideo quāta aīa eſt melior corꝑe.tanta ſapiētia eſt illis ꝓ̄fe renda(et ꝓpoſui pro luce habere illam)qꝛ ſicut lux corꝑalis dirigit ī cor poralibus.ſic ſapiētia in ſpūalibus(qm̄ inextinguibile eſt lumē illiꝰ.ve nerunt autē mihi oīa bona pariter cuꝫ illa)qđ ptꝫ.iij.Regꝫ.iij.vbi đr ꝙ ſalomon petendo ſapīam a dn̄o nō ſolum illā obtinuit.ſed etiā cū illa di uitias et honores ſuꝑ omnes reges(et innumerabilis honeſtas ꝑ manuſ illius)id eſt ꝑ oꝑa ipiꝰ q̇ per manus deſignā tur eo ꝙ manus eſt or ganū organoꝝ.vt ptꝫ iij.li.de aīa (et letatus ſum in oībus qm̄ añce debat me iſta ſapīa) o ſtendēdo mihi q̄liter a gere deberẽ (ꝛ ignora bā)ſcꝫ anteꝗ̄ ipam ha berē(qm̄ hoꝝ oīm ma ter eſt)ſꝫ ipa habita ꝯ gnoui(quā ſine fictiōe didici).ſ.a đo a q̊ ipaꝫ deuote poſtulaui.vtꝫ iij.Regꝫ.iij.Et a na than propheta cui fu it traditus ad erudien dū(et ſine inuidia com munico)verbo vel ſcꝑ to Scripſit ei mł̄tos libros ad noſtrā erudi tionem(ꝛ honeſtatē il lius nō abſcondo)Nā omnes reges circūquaqꝫ deſiderabāt audire ſapi entiā ſalomonis(infinitus em̄ theſaurus eſt hoībus)id ē inapp̄ciabilis. (quo qui vſi ſunt)oꝑa ſapientis exercendo(ꝑticipes facti ſūt amicicię đi) ſed tanquā ꝯformes ei in operibus ſuis quę cōformata eſt cauſa dilectio nis.vt ptꝫ Ecci.xiij.Omne animal diligit ſibi ſimile.

ſtas per manus illius. Et lętatus ſum in om̄ibus.quoniam antecedebat me iſta ſapientia ꝛ ignorabaꝫ. quoniā ho rū oīm mr̄ eſt. Quā ſine fictione didici ꝛ ſine inuidia cōmunico. ꝛ honeſtateꝫ illius nō abſcōdo. Infinitꝰ em̄ theſau rus eſt hōibus. quo q̇ vſi ſunt.ꝑticipeſ facti ſūt aīcicię dei

¶ Epiſtola de vno ꝯfeſſore ꝛ pontifice Ad Hebreos.v.

Omnis nāqꝫ pontifex ex hōibꝰ aſ/ ſumptus ꝓ hōibus cōſtituit̄ ī hiſ quę ſunt ad deū vt offerat dona ꝛ ſacri ficia pro pctīs Qui cōdolere poſſit his q̇ ignorant ꝛ errant:qm̄ ꝛ ipe circūda/ tus eſt infirmitate. ꝛ ꝓpterea debꝫ quē

¶ Poſtilla

Omnis nanqꝫ pontifex ꝛc̄ Añ iniciū illiꝰ epiſtolę ſcribit ſcūs paulus dicens Non em̄ habemus pontificem qui nō poſſit cōpati in infirmi tatibus noſtris.temptatū aūt per omnia. Audeamꝰ ergo cū fiducia ad thronū gratię eiꝰ vt miam conſequamur ꝛ grām inueniamꝰ Tūc ſequi tur pn̄s epiſtola(Oīs nanqꝫ pontifex)Glo.ꝯm legē(ex hōibus).i.de nūe ro hoīm(aſſūptus)nō introductus(ꝓ hōibus)ſcꝫ ſaluādis(cōſtituit̄)vt ꝑ eum a deo impetrēt miam.dꝫ em̄ eſſe mediator dei ꝛ hominū.in his quę ſunt ad deū)Lyra.in ſpūalibus(vt offerat dona)id eſt voluntarie oblata non violenter extorta(et ſacrificia pro peccatis).ſcꝫ populi(qui condolere

poſſit his qui ignorant ꝛ errant)id eſt qui peccant ex infirmitate Ly.de/
bet em̄ pontifex moueri ad ꝯpaſſionem ꝛ miſericordiaȝ ex cõſideratione
ꝓprie fragilitatis Vn̄ dn̄s ꝑmiſit btm̄ petrū in peccatū cadere.vt ſcirȝ a/
lijs cōpati ex cõſideratione ꝓprij delicti (et ꝓpterea)ſcȝ qꝛ infirm⁹ eſt miſe
rijs circūdatus(dȝ quēadmodū ꝓ populo)ſibi ſubdito(ita etiā ꝓ ſemetip
ſo offerre dona ꝑ pctis)ſcȝ ſuis dimittēdis.ſicut ꝛ pro pctis ꝓpl'i(nec q̇ſq̄
ſibi aſſumat honorē)ſcȝ pontificat⁹(ſed qui vocatur a deo tanq̄ȝ aaron).

quēadmodū pro ppl'o. ita etiaȝ pro ſe/
metipſo offerre dona pro peccatis. nec
quiſq̄ ſibi aſſumat honorē.ſed qui vo
catur a deo tanquā aarō Sic ꝛ chriſt⁹
nō ſemetipm̄ clarificauit vt pōtifex fie
ret.ſed qui locut⁹ eſt ad eū. Filius me⁹
es tu.ego hodie genui te Quēadmodū
et in alio loco dicit. Tu es ſacerdos in
ęternum ſcd̄m ordinē melchiſedech
¶ Sequūtur nūc vlterius epl'ę de vir
ginibus .ij. Cor.x.et.xi.

ille em̄ a deo vocatur.
q̄ debito mō inſtituit.
(Sicut ꝛ chriſt⁹ non
ſemetipm̄ clarificauit.
ita vt pontifex fieret).
ſcȝ aſſumēdo ſibi ho/
norē pontificat⁹ (ſed q̄
locutus eſt ad eū) .ſ.pr̄
q̄ clarificauit ipm̄ fili/
um dicens (Fili⁹ me⁹)
ſcȝ naturalis nō adop
tiuus(es tu).ſingulari
ter(ego hodie).i.in et/
nitate(genui te). ille q̄
ſic locutus eſt ad eum.
clarificauit eū (quēad/
modū ꝛ in alio loco dicit)ſcȝ in ps̄.cix.(Tu es ſacerdos in ęternū)non ad
tempus ſicut aaron(ſm̄ ordinē melchiſedech)id eſt ſm̄ dignitatē ꝛ ritum
ordinis ſacerdotalis melchiſedech

Vi gloriatur in dn̄o ꝛc̄ An̄ iniciū illi⁹ epl'ę ſcribit ſcūs paul⁹ in eod̄
ca.di. Nō audem⁹ nos inſerere aut ꝯpare q̇buſdaȝ q̄ ſeipos ꝯmen/
dant Tūc ſequitur p̄ſens epl'a(Frēs Qui gloriatur)Gor.ſiue ego ſiue a
lius(in domino glorief) Ly.quaſi di.de bono ope nō mihi gl'aȝ attribuo
ſed deo a quo oīe bonū eſt.ſicut a principali agente (nō em̄ q̄ ſeipm̄ com
mendat)ſcȝ ꝓpriam gl'aȝ quęrēs(ille ꝓbatus eſt)id ē approbat⁹ a deo(ſȝ
quē de⁹ ꝯmendat) Ly.id eſt cōmendabilē facit virtutibus. Hic incipit
xi.ca.(Vtinā ſuſtineretis modicū quid inſipientię meę) Gor.i.ꝙ modicū
gloriarer de regimine meo .qꝛ reuera plus poſſem gloriari. qđ tn̄ ſm̄ eſtia
tionē indiſcretoꝝ reputatur inſipientia.(ſed et ſupportate me) Gor.i.pati
enter audite ſicut ſubditi p̄latum ſuuȝ.(Emulor em̄ vos) Ly.i.feruēter
diligo(dei ęmulatione)id eſt charitatiua dilectione(deſpōdi em̄ vos)ſcȝ ā
nulo fidei(vni viro)ſcȝ chriſto(virginem) Ly.quantū ad fidei integritatē
(caſtā)quantū ad vitę puritatē(exhibere chriſto)qui ſolus eſt ſpōſ⁹ eccię.

¶ Poſtilla.

E virginibus p̄cep.ꝛc̄. Ante iniciū illi⁹ epiſtolę ſcribit ſcūs paul⁹ ī
eodem ca.di. Sanctificatus eſt vir infidelis ꝑ mulierem fidelē. Tunc
ſequitur pn̄s epl'a q̄ legitur in miſſa de virginibus.(Frēs.de virginibus
p̄ceptum nō habeo)Gor.ſ.vt cōtineant vel vt nubāt(ꝯſilium aūt do) ly.
tanquā de meliori bono.ſcȝ de continendo(tanquam miſericordiā conſe

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cutus a deo)Gor.i.apoſtolatū mihi miſericorditer ↄceſſum.(vt ſim fide/
lis)in diſpenſatiōe mihi credita.vñ credendū eſt mihi in cōſilijs.vnde ex h
habetur ꝙ acquieſcendum eſt ↄſilio p̄lati(exiſtimo em̄ hoc eſſe bonum)
Gor.ſcȝ manere in virginitate(ꝓpter inſtātem necitatem. quoniā homini
bonū eſt ſic eſſe)Ly.ſcȝ ad vitandū occupationē circa neceſſaria vitę pñ/
tis q̄ incumbit ↄiugatis circa prouiſionē vxoris ꝛ plis.per quam homo
retrahitur a bono ↄtē
plationis ꝛ diuinę di/
lectionis.(alligat⁹ es
vxori.noli quęrere ſo/
lutionem)Ly.qꝛ forſi
tan caderes ꝑ incōtinē
tiam.Expti em̄ delec/
tationem venereā in a
ctu cōiugali.reuertun
tur ad eā de facili(ſolu
t⁹ es ab vxore.noli q̄/
rere vxorē).ſi vis cōti/
nere qđ maius eſt bo/
num.(ſi autē acceperis
vxorem.non peccaſti)
Ly.quia hoc eſt licitū
viro.ꝛ etiā mulieri.(ꝛ
ſi nupſerit virgo ñ pec
cauit)et hoc manifeſte
eſt contra illos hęreti/
cos qui cōdemnāt ma
trimoniū(tribulatōeȝ
tñ carnis habebūt hu
iuſmodi)Gor.ſcȝ ↄiu
gati..quia habebunt
ſollicitudinem ꝛ afflic
tionē ꝑ rebus necārijs
ꝓcurandis.ꝛ ſibi ꝛ pu
eris ſuis Unde leuius
eſt eſſe ſine cōiugio(e/
go aūt vobis parco)ly
quaſi diceret non ſolū
oſtendam vobis viam perfectionis quę difficilis eſt in obſeruantia virgi
nitatis.ſed etiaȝ matrimoniū cōcedo.ad quod licite poteſtis accedere.cō
deſcendendo in hoc infirmitati veſtrę(hoc itaꝗ dico fratres.tempus eſt).
Lyra ſcilicet vitę humanę Ergo quilibet debet inquantuȝ poteſt ad per
fectionē conari quamdiu habet tempus merendi(Reliquuȝ eſt)id eſt hoc
ſolum reſtat ad agendum.(vt qui habent vxores.tanquam nō habentes
ſint)Lyra.quod fit dupliciter Uno modo vt reddant debitū.nō tamē ex
igant.Alio modo ꝑfectius vt vterꝗ cōiugum de cōmuni conſenſu inci/

Qui gloriatur in domino glorietur.
Nō em̄ qui ſeipſum cōmendat
ſed quē de⁹ ↄmēdat Utinā ſuſtineretis
modicuȝ quid inſipientię meę.ſȝ ꝛ ſup
portate me Emulor em̄ vos dei ęmula
tione Deſpondi em̄ vos vni viro ꝟgi/
nem caſtam exhibere chriſto

Alia epiſtola de virginibus .pri.
Corinthioꝝ.vij.

De virginibus pręceptum nō ha/
bemus.cōſilium autem do tanꝗ
miſericordiam conſecut⁹ a deo vt ſim
fidelis Exiſtimo em̄ hoc bonū eē pro/
pter inſtantem neceſſitatem.quoniam
homini bonum eſt ſic eſſe.Alligat⁹ es
vxori.noli quęrere ſolutionem Solu/
tus es ab vxore.noli quęrere vxorem.
Si autē acceperis vxorem non pecca/
ſti Et ſi nupſerit virgo nō peccauit.
Tribulationeȝ tamē carnis hēbūt hu
iuſmodi Ego aūt vobis parco.hoc ita

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

plant cõtinere propter maius bonuz adipiſcenduz (et qui flent). id eſt tri/ſticię materiam habent. quod frequentius contingit in matrimonio pro/pter varios caſus cõtingentes circa cõiugem. prolem. ⁊ familiã (tanquaz non flentes) ſcilicet patienter ſuſtinendo. et ex ſpe futurę retributionis ę/ternę conſolationem recipiendo (et qui gaudent) id eſt materiã gaudendi habent ex aliqua temporali ꝓſperitate circa ſe ⁊ prolem vel familiam cõtingentẽ (tanquam nõ gaudentes) cogitando ꝙ nõ eſt multũ gaudenduz. niſi de bonis ſpũalibus ⁊ ęternis. Proſperitas eñ tꝑalis frequẽter ver/git magis in nocumentũ (⁊ qui emunt tanꝗ̃ nõ poſſidentes) Lyra. cogi

quedico fratres Tempus breue eſt. reliquum eſt. ⁊ qui habent vxores tãquã non habentes ſint. ⁊ qui flent tanquaz non flentes. ⁊ qui gaudent tanquaz nõ gaudentes. ⁊ qui emunt tanquam nõ poſſidentes. ⁊ qui vtuntur hoc mun//do tanquam non vtantur Pręterit eñ figura huius mundi.. Volo autẽ vos ſine ſollicitudine eſſe. Qui ſine vxore ẽ ſollicitus eſt quę domini ſunt. quomodo placeat deo Qui autem cum vxore ẽ ſollicitus eſt quę ſunt mundi. q̃mo//do placeat vxori. ⁊ diuiſus eſt.. Et mulier innupta ⁊ virgo cogitat quę domini ſunt. vt ſit ſancta corpore ⁊ ſpiritu in chriſto ieſu domino noſtro

Item alia epiſtola de virginibus Eccleſiaſtici. li.

Onfitebor tibi domine rex ⁊ collaudabo te deum ſaluatorez meum Cõfitebor nomini tuo quoniam adiutor ⁊ ꝓtector factus es mi//

tando ꝙ nõ habemus hic manentẽ ciuitatez ſed futuram inquira/m⁹. (et qui vtũtur hoc mundo) Lyra id ẽ qui poſſunt vti bonis hu/ius mundi. eo ꝙ ſunt diuites et corpore ſaĩ. tanꝗ̃ nõ vtantur) ſcilicet accipiendo de bõis pręſentibus quãtominus poteſt fieri. ſalua tamen decentia ſtatus ⁊ perſonarum. (pręte/rit eñ figura hui⁹ mũdi) quaſi diceret mun/dana. quaſi nihil ęſti/manda ſunt. quia pręterit figura hui⁹ mun/di. Lyra. id ẽ exterior pulchritudo. quę eſt ĩ cõtinua variabilitate Idcirco parum curandum eſt de bonis pręſẽtis vitę. quia nihil eſt ſtabile (volo autẽ vos ſine ſollicitudine eſſe). Lyra. loquẽdo de ſol/licitudĩe ſuperflua ſpĩritualia impediente (q̃ autem ſine vxore ẽ. ſollicitus eſt quę domini ſunt quomodo placeat đo) id eſt habet aptitudinem vt ſit ſollicitus đ bonis ſpiritualibus et ęternis. (qui autem cum vxore eſt). ſcilicet in matri/monio (ſollicitus eſt quę ſunt mundi. quomodo placeat vxori) ⁊ in hoc caſu vir poteſt ſe ſollicite ornare. (⁊ diuiſus eſt) id eſt partim ſeruiens mũdo et partim deo q̃ntumcunq̃ bene viuat in matrimonio. (⁊ mulier innup/

ta)id eſt vidua(et virgo cogitat)id ē maiorē facultatē habet cogitādi(que domini ſunt ſcȝ ſpūalia ⁊ eterna(vt ſit ſancta).ſ.magis ꝙ̄ nupta.(corpore)id eſt corꝑalibus bonis actionibus ⁊ operibus bonis(et ſpū)id ē ſpūalibus actionibus ⁊ virtutibus(in chriſto ieſu dn̄o nr̄o

¶ Poſtilla.

Confitebor tibi dn̄e ⁊c̄ Ante iniciū illius lectionis habetur ſic Doctrinam ſapientie ⁊ diſcipline ſcripſit in codice iſto ieſus filius ſyrach hieroſolomyta. Beatus q̄ verſatur in iſtis bonis. qui ponit illa in corde ſuo ſapiens erit. Tūc ſequitur lectio p̄ſēs q̄ legitur ꝓ ep̄la in miſſa de virginibus (Cōfitebor tibi dn̄e)Rex. ōniū rex ꝑ creationem. (rex ꝑ eorꝫ gubernationē(⁊ collaudabo te deum ſaluatorē meuȝ)ꝑ ſpecialē mei protectionem (Cōfitebor nomini tuo).ſ.cōfeſſiōe laudis(qm̄ adiutor ⁊ ꝓtector factus es mihi).ſ. ꝓtector in tēptatione. diaboli. ⁊ adiutor ī ꝓmotione boni(et liberaſti corpus meū a ꝑditione)id ē a vitio gule et luxurie.(a laqueo lingue inique)id ē a vitio detractiōis (et a labijs operantium mendacium)ſcȝ perniciosū (et in cōſpectu aſtantiū)ſcȝ angeloꝝ qui ibi ſtant.(factus es mihi adiutor)contra hoſtes corporales ⁊ ſpirituales(et liberaſti me ſcd̄m multitudinem miſericordie nōis tui a rugientibus p̄paratis ad eſcam.de manibus querentium animam meam(q2 diabolus tanꝙ̄ leo rugiens circuit: querens quem deuoret.pri. Petri.v.(et de portis tribulationū que circūdederunt me a preſſura flamme)ſcilicet incenſiuarum libidinis(que circūdedit me)ſcilicet per fomitem exiſtentem in carne mea(et in medio ignis). ſcilicet libidinoſi ardoris(nō ſū eſtuata.de altitudine).id eſt ꝓfunditate. ventris inferi)ſcilicet in qua parte ſunt damnati.Sed ad limbum patrū deſcendebant tunc ſancti(et a lingua coinquinata)id eſt a verbis ſcurrilibus ⁊ immundis(et a verbo mendacij)ſcȝ ꝑniciosi(a rege iniquo).id eſt

bi. ⁊ liberaſti corpus meū a perditione a laqueo lingue inique. ⁊ a labijs operantium mendacium Et in conſpectu aſtātium factus es mihi adiutor. ⁊ liberaſti me ſcd̄m multitudineȝ miſericordie nominis tui a rugientibus preparatis ad eſcam. de manibus querentium animam meam. ⁊ de portis tribulationuȝ que circūdederunt me a preſſuris flāme. que circumdedit me.. ⁊ in medio ignis non ſum eſtuata. De altitudine ventris inferi. et a lingua coinq̄nata. ⁊ a verbo mendacij a rege iniquo. ⁊ lingua iniuſta liberaſti me

¶ Alia epiſtola de virginibus Sapiē tie. viij.

Sapientia vincit maliciam Attingit ergo a fine vſque ad finem

a diabolo q̇ ē rex ſuꝑ ōnes filios ſuꝑbię(et a ligua iniuſta) .i.calūniā te
alios ſine cauſa(liberaſti me ꝺm mltitudīez miſericordię noīs tui ¶ Poſ.
Apientia vincit maliciam. Attingit a ⁊c̄. Ante innicium illiꝰ eplē
ſine lectionis ſcribit ſalamon ſic. Neminem em̄ diligit deus niſi
euz qui cū ſapientia inhabitat ⁊c̄. Tūc ſequit̄ pn̄s lectio(Sapientia)ſcȝ
ęterna(vincit malitiaȝ. Attingit ergo a fine vſqȝ ad finē fortiter)ſcȝ oīa
creata penetrando ſua ꝟtute(⁊ diſponit oīa ſuauiter)qꝛ dat omnibꝰ crea/

fortiter. et diſponit ōnia ſuauiter. Hāc
amaui et exquiſiui eā a iuuētute mea.
queſiui mihi eam ſpōſam aſſumere. ⁊
amator factus ſuȝ formę illius. genero
ſitatez illius glorificat cōtuberniū ha
bens dei Sed ⁊ dominus omniuȝ di
lexit eaȝ. Doctrix eſt eni̅. diſciplinę dī.
⁊ electrix operum illius.

¶ Alia epiſtola quę legitur in miſſis
cōmunibꝰ ꝓ defūctis Apocalip .xiiij.

N diebus illis Audiui vocem de
cęlo dicentem mihi. Scribe beati
mortui qui in domino moriuntur
Ammodo iaȝ dicit ſpiritus vt requieſ
cant a laboribus ſuis opera enim illo/
rum ſequuntur illos

¶ Sequitur alia epiſtola quę legitur
in pręſentia defuncti. i. Ad Theſſalo/
niſenſes. iiij.

turis formas ⁊ incliā
tiōes ꝑ quas mouent
naturaliter actꝰ ſuos.
Sicut lapidi grauita
tē ꝑ quaȝ naturalit̄ tē
dū deorſū(Hāc ama
ui)ſcȝ ſingulariter (et
exquiſiui eā a iuuētu
te mea) ſcȝ petendo a/
deo mihi dari (⁊ q̄ſiui
mihi eam ſpōſaȝ aſſu
mere. i. eius meditatio
nibꝰ in ſeꝑabiliter ad
herē (et amator factꝰ
ſū formę illiꝰ) Eſt eniȝ
deco⁊ aīę aſſimilans
eā decori creatoris (ge
neroſitatē illiꝰ glorifi
cat). i. glōſā ꝯfitet̄ (cō
tuberniū habēs dī). i.
hō hn̄s ꝯtuberniū dei
ꝑ charitatem ꝑ quam
hō manet in deo ⁊ deꝰ
in eo (ſȝ ⁊ dominus ō
nium dilexit eam) ſcȝ
in quantum ipſa facit
homīes deo diligibi/
les(doctrix ē em̄ diſci/
plinę dei) Nā donum ſapientię facit habenteɱ ſubdere mādatis diuinis
(⁊ electrix operuȝ illius) Nam per ipſam elegit homo opera deo placita
N diebꝰ illis. Audiui vocē de cęlo dicenteȝ mihi . Scribe) tanq̄ȝ
rem nobiliſſimam(Beati mortui qui in dn̄o moriunt̄) Ly. id eſt
in cōfeſſione dn̄i noſtri ieſu chriſti(Amodo iam dicit ſpūs) ſcȝ ſanctꝰ qui
cuȝ patre ⁊ filio eſt vnus deus(vt requieſcāt a laboribꝰ ſuis)nam ī bea/
titudine appetitꝰ totaliter quietabit̄ (oꝑa em̄ illoꝝ) ſcȝ quę ſunt merito/
ria vitę ęternę.(ſequūt̄ illos). ſ. ī btītudine q̄ȝ recipiūt ꝓ ipſis. ¶ Poſtilla
Olumus autem vos ignorare fratres ⁊c̄. Ante initiū illius epiſto/
lę ſcribit ſcūs paulus in eo /ca. dicens Rogamus vos frēs vt hone
ſte ambuletis ad eos qui foris ſunt ⁊ nullus aliquis deſideretis. Tunc

Pagina

Tunc ſtatim ſeqꝲꝛ preſens ep'la. (Nolumꝰ vos ignorare fratres de dor
mientibus) Gorra .i. de mortuis. quos dormientes appellat. ꝓpter reſurre
ctionem facilitatē. ita eīm de facili excitabūtur de morte. ſicut dormientes
a ſomno (vt nō cōtriſtemini) incōſolabiliter de morte amicoꝝ (ſicut ⁊ cete/
ri) ſcꝫ infideles (qui ſpem nō habent) ſcꝫ reſurrectionis future Sciendum
ꝙ infideles qui nō habent fidē reſurrectionis. tales nō habent magnam
cauſam amicos defunctos lugendi. quaſi incōſolabiliter. nō autē ſic chri
ſtiani qui habent ſpeꝫ
reſurgēdi. ꝓpter quod
reprehenſibile eſt chriſti
anis immoderate mor
tuos lugere. quia in h
aſſimilantur infideli/
bus ſpem future reſur
rectionis non habenti
bus Lugere autem
defunctos moderate ē
opus pietatis. (Si eī
credimus ꝙ ieſus mor
tuus eſt ⁊ reſurrexit).
Si pro quia Nam ad
articulos fidei pertinꝫ
credere ieſuꝫ vere mor
tuū fuiſſe ⁊ vere reſur
rexiſſe (ita ⁊ deus). ſ. prī
qui ſuſcitauit ieſum.
(eos qui dormierunt)
ſcꝫ ſomno mortis (p ie
ſum). id eſt in fide ieſu
chriſti (adducet) ſcilicꝫ
vt ſint in eadē beatitu
dine ⁊ immortalitate (cū eo) id eſt cum chriſto Unde Joan. xij. Volo pa
ter vt vbi ego ſum. illic ⁊ ſit miniſter meus (hoc eīm vobis dicimus ī vbo
domini) ſcilicet quod docuit nos (quia nos qui viuimus) Gor id eſt ꝙ tūc
viuemus (qui reſidui ſumus) ſcilicet adhuc viui relicti ceteris iam mortu
is (in aduentu domini) ſcilicet ad iudiciū (non pueniemus) Lyra. in reſur
rectione futura (eos qui dormierunt) id eſt longo tempore āte mortui ſtꝫ
quia reſurrectio fiet virtute diuina que operatur in inſtanti. quia in mo/
mento in ictu oculi reſurgent mortui (quoniam ipſe dominus). ſcꝫ in pro
pria perſona (in iuſſu) Gorra. i. imperandi poteſtate. non in humilitate. ſi
cut in primo aduentu Non equitabit ſuper aſinam. nō portabit crucē in
dorſo ſuo. vt patꝫ Mat. xxiiij. Videbunt filium hominis venientē cum
poteſtate magna ⁊ maieſtate (et in voce archangeli) id eſt facto miniſterio
alicuius archangeli qua dicetur. Surgite mortui venite ad iudiciū. (⁊ in
tuba dei) id eſt chriſti Et vocat vocem illam tubā. propter ſonuꝫ eiꝰ ter
ribilem (deſcendet de celo) localiter in aera Nam iudicabit in forma hūa

Nolumus autem vos ignorare
fratres de dormiētibꝰ vt nō cō
triſtemini ſicut ⁊ ceteri qui ſpē
non habent. Si enim credimus quod
ieſus mortuus eſt et reſurrexit. ita ⁊ de
us eos ꝗ dormierūt p ieſū adducꝫ cū eo
Hoc eī diximꝰ vob ī vbo dnī. ꝗa nos
ꝗ viuimꝰ ꝗ reſidui ſumꝰ ī aduētu do/
mini non preueniemꝰ eos qui dormie
runt Quoniam ipſe dominus in iuſſu
et in voce archangeli. ⁊ in tuba dei de/
ſcendet de celo. ⁊ mortui qui in chriſto
ſunt reſurgent primi. deinde nos ꝗ vi/
uimus qui relinꝗmur ſimul rapiemur
cum illis in nubibus obuiam chriſto ī
aera. ⁊ ſic ſemper cum domino erimus
Itaqꝫ cōſolamini inuicem in verbis iſtis

na. Sicut dictur Actuū. i. Hic ieſus qui aſſumptus eſt a vobis in celū. ſic veniet quēadmoduz vidiſtis eum euntem in celum. (et mortui qui in chriſto ſunt) id eſt in eius fide mortui (reſurgent primi) tempore ſᵐ qſdaz ſcdm alios nō tempore. ſed dignitate (deinde nos qui viuimus). Gor. id ē illi de nobis qui ceteris mortuis tunc viui erunt (qui relinquimur). id eſt qui reſidui ab antichriſti perſecutionibus erimus (ſimul cum illis) q̇ nos ad requiem p̄ceſſerunt (et rapiemur in nubibus) ſcʒ ab angelis. (obuiam chriſto) Lyra. id eſt venienti ad iudicium ſuper vallem ioſaphat. Unde Johelis. iij. Congregabo omnes gentes ⁊ deducaz eos in vallem ioſaphat. quia ibi ſedebo vt iudicem omnes (et ſic ſemper cū domino erimus) quia electi a chriſto non ſeparabuntur amplius. ſʒ ſēper erunt ſibi coniūcti nō ſolum in anima. ſʒ etiam in corpore. (itaq̧ cōſolamini). Gloſa ordinaria. ſcʒ de morte animarū. (inuicem). ſcilicet alter ad alterū. (in verbis iſtis). ſcilicʒ de reſurrectione fidelium.

¶ Sequitur alia epiſtola in anniuerſario defunctorum. ij. Machabe. xij.

In diebus illis vir fortiſſimus iudas facta collatione duodecī millia drachmas argenti miſit hieroſolymam offerri ea pro peccatis mortuorum iuſte et religioſe de reſurrectiōe cogitans. Niſi enim eos qui ceciderant reſurrecturos ſperaret ſuperfluum videretur: et vanum orare pro mortuis. Et quia conſiderabat quod hi qui cuʒ pietate dormitionem acceperant. optimam haberent repoſitam gratiam Sancta ergo et ſalubris eſt cogitatio pro defunctis exorare. vt a peccatis ſoluantur

¶ Poſtilla

In diebus illis vir fortis ⁊c. Ante inicium illius epiſtolę legitur de maximis p̄lijs et triūphis. quę iudas machabeus cum fratribus ſuis dei adiutorio obtinuit. Primo quandam ciuitatem firmam muris nomine capſphym. ī qua habitabant turbę promiſcuarum gentium. quę confidebant in ſtabilitatem murorum remiſſius agebant maledictis laceſcentes iudam ac blaſphemantes et loquentes. quę fas non eſt dicere Machabeus autem inuocato diuino auxilio innumerabiles interfecit. vt ſtagnuʒ circa iacens ſanguine flueret Item poſt hoc iudas machabeus cum ſex millibus iuit contra thimotheum. qui habuit. cxx. millia peditum. ⁊ equituʒ duo millia quingenti Et iudas cum ſex millibus proſtrauit triginta millia virorum. Item poſt hoc mouit iudas machabeus exercitū cōtra Gorgiam prepoſitū idumeę. cū tribus millib⁹ peditū. ⁊ eq̄tib⁹. xl. q̄b⁹ ꝯgreſ/